MAGYAR

KÖNYVSZEMLE.

A MAGYAR NEMZ. MÚZEUM SZÉCHÉNYI ORSZ. KÖNYVTÁRÁNAK

KÖZLÖNYE.

A NM. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTI

KOLLÁNYI FERENCZ.

ÚJ FOLYAM XIV. KÖTET.

1906-IKI ÉVFOLYAM.

BUDAPEST
KIADJA A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM SZÉCHENYI ORSZ. KÖNYVTÁRA
1906.

Kl. Hung. l.
392 m

A. M. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

M.N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
II. Nyomt. Könyvdálmapló
1907 10.

Budapest, az Athenaeum r.-t. nyomása.

50.015

XIV. KÖTET, 1. FÜZET. ÚJ FOLYAM. 1906. JANUÁR—MÁRCZIUS.

MAGYAR KÖNYVSZEMLE.

A MAGYAR NEMZ. MÚZEUM SZÉCHÉNYI ORSZ. KÖNYVTÁRÁNAK

KÖZLÖNYE.

A NM. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM MEGBÍZÁSÁBÓL

SZERKESZTI

KOLLÁNYI FERENCZ.

1906. ÉVI FOLYAM.

I. FÜZET.

BUDAPEST
KIADJA A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM SZÉCHÉNYI ORSZ. KÖNYVTÁRA.
1906.

TARTALOM.

Lap

Dr. Gulyás Pál. Előmunkálatok Hain ősnyomtatvány-jegyzékének új kiadásához ... 1

Dr. Bányai Elemér. A Toldi-trilogia eredeti kéziratai a M. N. Múzeumban. (Harmadik és befejező közlemény.) ... 7

Vidéki könyvtáraink 1904-ben ... 39

Tárcza. Évnegyedes jelentés a M. N. Múzeum Széchényi orsz. könyvtárának állapotáról az 1905. év utolsó negyedében ... 71

Szakirodalom. Heineich Gusztáv: Egyetemes irodalomtörténet. I. és II. köt. Ism. Σ. — G. Fumagalli: Lexicon typographicum Italiae. Ism. *dr. Gulyás Pál.* — A Csáthy-féle debreczeni könyvkereskedő és kiadóczég százéves története. Ism. —*sp*—. — Külföldi folyóiratok szemléje: Deutsche Literaturzeitung, XXVI. 40—42., 44—46., 49—50. La bibliofilía, VII. 8—9. Revue des bibliotèques, XV. 8—9. Zeitschrift für Bücherfreunde, IX. 7—9. Zentralblatt für Bibliothekswesen, XXII. 11—12. ... 76

A magyar bibliografiai irodalom az 1905. év utolsó negyedében. Horváth Ignácz-tól ... 84

Vegyes közlemények. Ráth György emlékezete a Magyar Tudományos Akadémiában. — A Kaufmann Dávid-féle zsidókönyvtár a Magyar Tudományos Akadémiában. — Instituto delle carte. (§) ... 86

Változások a magyarországi nyomdáknál 1906 jan. 1-től márcz. 31-ig. 88

Melléklet. A hazai nyomdák 1905-ben ... 1—16

TARTALOM.

1. ÉRTEKEZÉSEK. ÖNÁLLÓ KÖZLEMÉNYEK.

Lap

A Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi orsz. könyvtára az 1905. évben 89

Dr. Bányai Elemér. A Toldi-trilogia eredeti kéziratai a M. N. Múzeumban. (Harmadik és befejező közlemény) ... 7

Dr. Gulyás Pál. Előmunkálatok Hain ősnyomtatvány-jegyzékének új kiadásához ... 1

Dr. Gulyás Pál. A modern nyomtatványok könyvészeti leírásának szabályai ... 335

Ivančan Lajos. Zrínyi Katalin grófnő sorsvető-könyve. (Négy szövegképpel) ... 232

Kanyaró Ferencz. Melius ismeretlen és elveszett művei ... 289

Magyar Könyvesház. Dr. Dézsi Lajos : Adalékok a Régi Magyar Könyvtár II. kötetéhez ... 131

Ságí István. Magyar bejegyzések a M. N. Múzeum Széchényi-könyvtárának egy ősnyomtatvány-kolligátumában ... 345

Dr. Schönherr Gyula. Nagylucsei Orbán zsoltáros könyve a M. N. Múzeum könyvtárában. (Két melléklettel) ... 193

Stockinger Gyula. Álneves irodalom ... 245

Szekfű Gyula. Schesaeus-kézirat a M. N. Múzeumban ... 321

Dr. Veress Endre. A bolognai Marsigli-iratok magyar vonatkozásai. (Egy melléklettel) ... 109, 211

Dr. Vértesy jenő. Kölcsey III-ik felirata az ifjak ügyében ... 241

Vidéki könyvtáraink 1904-ben ... 39

2. TÁRCZA.

Évnegyedes jelentések a M. Nemz. Múzeum könyvtárának állapotáról 1905. október 1-től 1906. szeptember 30-ig ... 71, 154, 252, 353

A budapesti m. kir. Tud. Egyetem könyvtára 1904-ben ... 158

Az Erdélyi Múzeum-Egylet könyvtára 1905-ben ... 356

A Magy. Tud. Akadémia könyvtára 1905-ben ... 257

A szegedi Somogyi-könyvtár állapota 1905-ben ... 258

3. SZAKIRODALOM.

Lap

ARMSTRONG E. LATOUCHE: The book of the public library, museum and national gallery of Victoria. Ism. Σ. ... 265
HEINRICH GUSZTÁV. Egyetemes irodalomtörténet. Ism. Σ. ... 76
FUMAGALLI G. Lexicon typographicum Italiae. Ism. *dr. Gulyás Pál* ... 77
GRUEL LÉON. Manuel historique et bibliographique de l'amateur de reliures. Ism. —*s.* —*l.* ... 369
LITTLE G. A. Initia Operum Latinorum. Ism. [*g.*] ... 365
LIVINGSTON LUTHER S. Auction prices of books. I—IV. köt. Ism. *dr. Gulyás Pál* ... 173
MELOTTÉE PAUL. Histoire économique de l'imprimerie. I. köt. Ism. *dr. Gulyás Pál* ... 167
DR. MÜLLER S., FEITH J. A., FRUIN R. Anleitung zum Ordnen und Beschreiben von Archiven. Ism. *Á. A.* ... 170
PELLECHET M. Catalogue général des incunables. I—II. köt. Ism. —*s.* —*l.* 269
SABBADINI R. Le scoperte dei codici latini e greci ne' secoli XIV. e XV. Ism. *G. P.* ... 262
SCHWENKE P. ÉS HORTZSCHANSKY A. Berliner Bibliothekenführer. Ism. —*Sp.* 368
ID. SZINNYEY JÓZSEF. Magyar írók élete és munkái 100. füzet. Ism. *dr. Gulyás Pál* ... 363
THURY ETELE. Iskolatörténeti adattár. Ism. *Kováts László* ... 366
TÖRTÉNETE, A Csáthy-féle czég százéves —. Ism. —*sp*— ... 80
WEISZ MIKSA. Kaufman Dávid könyvtárának héber kéziratai és könyve, Ism. *Spectator* ... 176
WICKHOFF FRANZ. Beschreibendes Verzeichnis der illuminirten Handschriften in Oesterreich. I—II. köt. Ism. *u. á.* ... 272
KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE ... 82, 178, 276, 372
HORVÁTH IGNÁCZ. A magyar bibliografiai irodalom repertoriuma. (1905. októbertől 1906. szeptemberig) ... 84, 183, 281, 375

4. VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Ráth György emlékezete a M. Tud. Akadémiában ... 86
A Kaufmann Dávid-féle zsidókönyvtár a M. Tud. Akadémiában ... 86
Instituto delle carte (§.) ... 88
Báró Radvánszky Béla † ... 186
A hiteles helyek levéltárainak orsz. főfelügyelősége ... 187
A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Szövetségének 1906. közgyűlése ... 187
Ex-libris kiállítás a Magyar Iparművészeti Múzeumban ... 191
Könyvtári tisztviselők tudományos utazásai ... 282
Budapest székesfőváros könyvtárának gyásza ... 282
Emich Gusztáv könyvtára. *(Figyelő)* ... 282
Földrengés okozta károk a kaliforniai közkönyvtárakban ... 283
Az ephesusi Celsus-könyvtár *(gpl.)* ... 284
Manlius János két magyarországi nyomtatványa *(Dr. Ahn Frigyes)* ... 285
Kolozsvári István levele Apáffi Mihályhoz nyomdai ügyekben ... 287

Lap

Kinevezés a M. N. Múzeum Széchényi Orsz. Könyvtárában 377
A franczia könyvtári tisztviselők egyesülete 377
Kéziratok árverezése Bécsben *(Spectator)* 378
Könyvtártörténeti adalékok az esztergomi prímási levéltárban *(Thallóczy Lajos)* 380
Az amerikai könyvtárak ifjúsági osztálya (I) 383

VÁLTOZÁSOK A MAGYARORSZÁGI NYOMDÁKNÁL 1906. január 1-től november 30-ig 88, 192, 288, 384

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ 385

MELLÉKLET:

A hazai nyomdák 1905-ben ... ... 1—16
A hazai hirlapirodalom 1905-ben. — I. A magyar hirlapirodalom *Zászló János*-tól. — II. A hazai nem magyar nyelvű hirlapirodalom *Kereszty István*-tól. — III. Folyóiratok *Horváth Ignácz*-tól. — Függelék: A magyar nyelvű hírlapok és folyóiratok statisztikája ... ... 1—75

ELŐMUNKÁLATOK HAIN ŐSNYOMTATVÁNY-JEGYZÉKÉNEK ÚJ KIADÁSÁHOZ.

Dr. Gulyás Páltól.

Az ősnyomtatványok egyetemes jegyzékének terve foglalkoztatja jelenleg a németországi könyvtári szakköröket. A nagyfontosságú mozgalom czéljairól s jelenlegi állásáról annak egyik vezetője, Konrad *Haebler* számol be a *Zentralblatt für Bibliothekswesen* múlt évi novemberi füzetében.[1]

A kérdés fölvetését egyrészt az a körülmény okozta, hogy a németországi könyvtárak túlnyomó többsége sokszor jelentős inkunabulum gyűjteményéről semmiféle nyomtatott s így könnyebben hozzáférhető jegyzékkel nem rendelkezik, másrészt pedig azok a mindjobban érezhetővé váló hiányok tették szükségessé, melyek a korán elhunyt *Hain* Lajos alapvető munkájában mutatkoztak. *Hain* Repertorium Bibliographicuma, főként a leírt anyag hézagossága révén szorul átdolgozásra. Egyes ősnyomdászati monografiák, minők például *Pellechet* kisasszony lelkiismeretes dolgozata[2] *Jacobus de Voragine*, illetve *Copingeré*[3] Vergilius 1500 előtt megjelent kiadásairól, eléggé beigazolták a szakemberekre e téren váró teendők szükségességét.

Valóban 1892—94 között *Burger* K. tett is kisérletet arra, hogy Németország nagy könyvtárainak vezetőségét *Hain* átdolgozásához megnyerje; később *Dziatzko* karolta fel igen melegen ezt az eszmét. De ő már *Hain* átdolgozását, nemcsak az anyag,

[1] Bericht über den Plan eines Gesamtkataloges der Wiegendrucke. 509—517 ll.

[2] Revue des Bibliothèques. V. évf. 89—98 ll.

[3] Transactions of the bibliographical society (London) II. köt. 123—126 ll.

hanem annak tűzetesebb leírása czéljából is szükségesnek tartotta. Az eszme megvalósulásának ekkor főként az a körülmény állott útjában, hogy míg egyrészt ily nagyszabású feladat sikeres megoldása egyetlen ember munkabírását messze meghaladta, más felől véglegesen megállapított, egységes normák híjján a szakférfiak tervszerű összeműködése nem volt remélhető. E közben látott napvilágot W. A. *Copinger* függeléke *Hain* repertoriumához, de, felületessége s hiányossága folytán távolról sem elégítette ki azon tudományos igényeket, melyek az ősnyomtatványok bibliografiai leírásával szemben követelhetők.

Ily módon a németországi szakférfiak a Repertorium Bibliographicum teljes átdolgozásának tervét korántsem ejtették el, sőt a mikor a németországi könyvtárak egyetemes jegyzékének kinyomatása tárgyában az előzetes tárgyalások megindultak, határozatilag kimondották, hogy az inkunabulumok e jegyzékbe csupán rövid czímmel lesznek fölveendők, míg lehetőleg teljes leírásuk külön munka keretében lesz megvalósítandó.

Ezen 1899-iki határozatra támaszkodva, 1904 november havában *Althoff* dr. elnöklésével szűkebb szakbizottság ült össze a porosz közoktatásügyi minisztériumban, melyen *Burger* K. (Lipcse) *Haebler* K. (Drezda) és *Voulliéme* É. (Berlin) közreműködésével megállapították azon általános alapelveket, melyek az ősnyomtatványok egyetemes jegyzékének kidolgozásánál irányadókul szolgálnak. Ez elvek részletes kidolgozását s az egész vállalkozás irányítását egy a berlini kir. könyvtár igazgatóságának fennhatósága alatt álló külön bizottságra ruházták, melybe az előbb említett három szakférfiún kívül, még *Freys* E. (München) és *Schmidt* A. (Darmstadt) is bevonattak.

Haebler a bizottság feladatát a következőkben állapítja meg: »Entsprechend dem gesamtkatalog der deutschen bibliotheken, soll sie (i. e. die komission) einerseits die ganzen bestände an wiegendrucken in allen bibliotheken des deutschen reiches kritisch verzeichnen, anderseits aber soll sie einen ausführlichen katalog aller existirenden inkunabeln in der weise herstellen, dass sie zunächst alle in deutschen bibliotheken vorhandenen drucke in wissenschaftlicher weise beschreibt, diesen katalog aber dereinst auf grund der bestände des auslandes zu einem weltkataloge der wiegendrucke erweitert.«

A kiküldött bizottság 1904 deczemberében több napos ülést

tartott Lipcsében, mely a központi teendők részletes megállapításán kívül azokat az utasításokat is kidolgozta, melyek az egyes művek bibliografiai leírásánál irányadók. Ez utasítás, mely a bizottságnak eddigelé legfontosabb munkálata, a következő:

Minden egyes ősnyomtatvány leírása tartalmazza:

1. A *szerző* nevét.
2. A rövid *címet.*
3. *A nyomtatás helyét, nyomdászt,* esetleg *a kiadót* és *keletet.*
4. *Alakot.*

Minden név kiírandó. A szerző nevének irodalmi helyessége a központ útján lesz megállapítva. A kelet mindig eredeti alakjában idézendő; ha az a modern datálás módjával nem egyezik, a központ átszámítja s mint minden szerkesztői adalékot, szögletes zárjelben kiteszi.

5. *A lapok számát,* illetve lapszámozást, *jelzeteket.*
6. *A hasábok* és *sorok számát.*

A lapszámozás ugyanoly módon adandó, a hogy a nyomtatványon szerepel, tehát pl. szókkal, kis és nagy betükkel, római számokkal. Számozatlan levelek szögletes zárjel közt tüntetendők fel; a kivágott lapok is megfelelőképen jelölendők. Az ívek lapszáma exponensként iratik a jelzetek mellé; ha ez utóbbiak az eredetin hiányzanak, szögletes zárjelek közé tétetnek. Ha a jelzetek sorozatában az abc sorrendjétől valami eltérés mutatkozik, ez is megjelölendő. Ha a sorok száma laponkint váltakozik, úgy a túlnyomó többségben előforduló szám mellé a többi kerek zárjelben teendő közzé. Egy leveles nyomtatványoknál a sorok száma mellett a szedés tükrének (inicziálé és lapdísz nélkül számított) méreteit is föl kell tüntetni.

Ezután következnek (ugyancsak dőlt szedésben):

7. A *typusok,* esetleg rubrikák, kezdőbetük, keretléczek, fametszetek, nyomtatójegyek, kották, térképek, színnyomatok feltüntetése.

8. Az élő oldalczímek (kolumnentitel) és őrjelek megjelölése. A tipusok, rubrikák, kezdőbetük és nyomdászjelvények megjelölése a *Haebler*-féle típusjegyzék[1] felhasználásával történjék. A fametszetek közül a czímlapon lévő külön s tízig számszerint lesznek

[1] V. ö. Magyar Könyvszemle 1905. évf. 363. s köv. ll.

feltüntetve; nagyobb számnál elég megjegyeznünk: számos fametszettel. Erre következik:

9. Az ősnyomtatvány *szövegleírása.*

A leírás az eredeti szerint gót, illetve román írással eszközlendő. A pontozás és rövidítések az eredeti nyomán adandók vissza, de a ligaturák, *a e* és *o e* kivételével, figyelmen kívül hagyatnak. Kezdőbetük kerek — (A)Z — zárkák (spatien) szögletes zárjelek útján, a kezdőbetü helyettesítők eredeti alakjukban — aZ — adandók vissza. A sorvégződés két függőleges vonalkával jelöltetik; kinemnyomatott sorok nem számoltatnak. Ha a czím az 1ª lapon van, elég Czíml. jelzés. Minden más levél sorszáma és jelzete, illetve meglévő lapszámozása esetén, számozása szerint lesz feltüntetve. Minden a lapra és sorra vonatkozó közlés dőlve nyomtatandó.

A leírás ne legyen kelletén túl terjedelmes. Okvetlen közlendők: a czím, esetleges verses ajánlással (ez utóbbinak csupán kezdősora és sorszáma); ajánlás (lehetőleg röviden); tartalomjegyzék; a szöveg kezdete; a második ív első sora: a szöveg végszava, kolofon (esetleg rövidítve), regiszter, nyomtatójegy. Továbbá okvetlen fel kell tüntetni, ha a czím nem sorolja fel őket, mindazon önálló iratokat s adalékokat, melyek a könyvben több szerzőtől egyesíttettek.

Végül jönnek:

10. Az *irodalmi utalások* és források kimutatása. Forrásul szolgál minden jegyzékbe vett példány; az összevetettek csillaggal jelölendők.

* * *

Nem mulaszthatom el, hogy midőn a németországi mozgalmat a magyar közönséggel megismertetem, ne mutassak reá azokra a teendőkre, melyek hazánkban az ősnyomtatványok tudományos feldolgozása terén felmerülnek.

A *Magyar Minerva* legujabb (III-ik) évfolyama szerint, hazánkban közel másfélezer közkönyvtár áll a kutató rendelkezésére; ezek túlnyomó része természetesen, egészen modern jellegű és keletkezésű gyűjtemény, mely inkább a tudományok mai vívmányainak népszerűsítésére, terjesztésére, semmint rég letűnt századok írott és nyomtatott emlékeinek megőrzésére van

hivatva. De akad közöttük nem egy olyan is, melynek alapítási éve a könyvnyomtatás bölcsőkorába nyúlik vissza, vagy a mely muzeális czélokat szolgálva, kegyelettel őrizi a könyvek szeszélyes fatuma által odasodort régiségeket.

A *Magyar Minervá*-ban összesen 125 könyvtár szolgál e tekintetben számszerü adatokkal. Ha ez adatok mindenkép megbizhatók, úgy hazánkban 6745-re tehető az ősnyomtatványok száma. Ebből a legtekintélyesebb szám, 1003, a Magyar Nemzeti Muzeum gyűjteményeire esik. Második helyen a gyulafejérvári Batthyányi-könyvtár áll (751 kötettel), harmadikon az esztergomi főegyházmegyei gyűjtemény (738 darabbal).

Följegyzésre érdemes hazai protestáns intézeteink feltünő szegénysége ősnyomtatványi anyagban. A Ráday-könyvtárat nem tekintve, mely rendezés alatt állván, számszerü adatokkal nem szolgálhatott, leggazdagabb köztük a debreczeni főiskola nagykönyvtára 90 darabbal, mely a nagyenyediek 19, vagy a pápaiak 9 darabjával szemben még elég tekintélyes számnak mondható.

Azt hiszem nem volna megvetendő feladat, a német törekvések mintájára s az itt közölt alapelvek szemmeltartásával, a hazánk nyilványos gyűjteményeiben szétszórtan feltalálható inkunabulák repertóriumát megszerkeszteni és kiadni, megtoldva az azok provenienciájára, előző tulajdonosaira vonatkozó adatokkal, melyek nem egy tekintetben új világot deritenének hazai kulturánk multjára.

Ezen úgy tudományos mint kulturhistóriai szempontból nagyjelentőségü vállalkozás, nézetünk szerint a hazai könyvtárügynek erre legilletékesebb foruma, a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének vezetése mellett s költségén volna megvalósítható, mely a legtekintélyesebb közkönyvtárak szakképzett tisztviselőinek bevonásával szervezné meg az ország minden részéből beérkező adalékok feldolgozásával megbizandó központi bizottságot.

E központi bizottságnak az volna legelső teendője, hogy kérdő-ívek útján szerezzen tudomást mindama könyvtárakról, melyekben 1500 előtti nyomtatványok találhatók. Ezen tájékoztató munkálatok befejeztével az inkunabulákkal bíró könyvtárak vezetőségével meg kellene ismertetni azokat az alapelveket és szabályokat, melyek az egyes ősnyomtatványok leírásánál figye-

lembe veendők. Czélszerű volna a szabályokat több gyakorlati példa segélyével közelebbről megvilágítani, nehogy az esetleges félreértések következtében a beszolgáltatandó anyag részben vagy egészben kárbavesszen. Oly helyekről, a hol e részletes utásítások daczára sem akadna alkalmas munkaerő, a könyvek feldolgozás végett a központba volnának küldendők.

Ily módon aránylag kevés kiadással s rövid idő alatt meg volna valósítható a magyarországi könyvtárakban őrzött ősnyomtatványok katalogusa, melynek adatai a Németországban tervezett s az egész világ könyvtáraira kiterjeszkedő általános inkunabulum jegyzékben is fel volnának használhatók.

A TOLDI TRILOGIA EREDETI KÉZIRATAI A MAGYAR NEMZETI MÚZEUMBAN.

Dr. Bányai Elemértől.[1]

(Harmadik és befejező közlemény.)

A Toldi költemények között a terjedelemben legnagyobb, de az elkészítésében legtovább tartó harmadik rész jelent meg időrendben legutóljára. Fiatalon, az első siker lázában fogott hozzá *Arany* és mint öreg ember fejezte be, betegségbe, lelki-testi bajokba zökkent élete alkonyatán. Harmínczegy éven át, 1848-tól 1879-ig hosszabb-rövidebb megszakításokkal folytonosan dolgozott rajta és folytonosan elégedetlenkedett vele. Az első ének 1851-ben a *Vahot* Imre-féle *Losonczi Phönix*ben[2] jelent meg, a második 1861-ben a Szépirodalmi Figyelőben és a Koszorú 1863. évfolyamában a harmadik. S habár ezek nyomtatás alá adott, tehát a bevégzettség jellegével bíró dolgok voltak, még sem maradtak meg ebben a formájukban, hanem javítás, változtatás, revideálás alá kerültek.

Három kidolgozását ismerjük eddig Toldi Szerelmének, ez a három kidolgozás azonban visszatükrözi mindama lelki eseményeket, melyek az *Arany* életében 1848-tól 1879-ig végbementek. A fiatal kor vidám derűje és önbizalma öleli körül a Toldi Szerelme első próbáit, de már a szabadságharcz után megakad a munka, mind ritkábban tör fel benne Toldi és Piroska mély szerelmének örömzaja, később pedig bánatba ful, tragédiába csap át, mivelhogy a megálmodójuk lelkén is keresztül szántott az életnek egy pár apró tragédiája. Ámde, a míg a vidám daliás

[1] Néhai Dr. *Esztegár* László dolgozatának kiegészitéséül.

[2] Losonczi Phönix. Történeti és szépirodalmi emlékkönyv. Az 1849-iki háborúban földúlt és elpusztított Losoncz város némi fölsegélésére. Kiadja és szerkeszti: *Vahot* Imre, I. kötet. Pest, 1851. (78—85 lap.)

éneknek indult költemény kialakulhatott két nemes lélek végzetes tragédiájává, közbe jött egy csomó gond, egy csomó szenvedés, fájdalom, családi bajok, anyagi nélkülözések s mindezek fölébe az a mindig kisértő kétség, hogy meddő munkára vállalkozott, mert ez a része a trilogiának indokolt legkevésbbé, mivel a mondai vonatkozások a Toldi életének épen eme szakánál hullottak ki a krónikások kezeiből. Már pedig, ha nincs mondai vonatkozás, a mese szálait sincs mihez tapasztani és a cselekmény bárminő művészkedésével halad előre a modern krónikás lebonyolító raffineriájának, költői hitelt, históriai illuziót még sem kelthet a dolog, hanem megmarad a raffineria remekének, a költői virtuózitás mesterkedése gyanánt, a mi együtt véve is, külön is, mind szép dolog, de hol marad akkor az *eposzi hitel.*

Ez az aggodalom felmerült *Arany* lelkében már akkor, mikor a Toldi Szerelme ügyében a *Petőfi* ismert ajánlása után első levelét 1848 április 22-én megírta. Csak az idevágó passzusait idézzük az érdekes levélnek, mely így hangzik: »A mi már most Toldi uram derekát illeti, tanácsodat köszönettel veszem s megpróbálok eszmélkedni fölötte. Annyi világos, hogy onnan nem oly könnyü beszélymesét venni. Tudniillik, én nem tulajdon értelemben vett eposzt, hanem úgynevezett költői beszélyt irok, melynek cselekvényfolyama szerintem drámai. Dráma a fellépés, drámai, sőt sokat mondok, tragikus a lelépés; ezekből lehetett drámai menetü beszélyt ütni össze, de mit vegyek az élet közepéről, hogy drámai legyen! Költsek, azt mondod. Majd meglátom. Meglátom, tudok-e repülni az Illosvai Péter diák szárnyai nélkül. Ha lehet, teszem, de ha nem lehet, elhagyom, mert nálam főleg a compositióban van a poesis, ha t. i. van; és ha a compositiót már előre gyöngének sejtem, soha sem vesztegetem rá a mindennapi költészet tarka szalagbokrát.« A szabadságharcz után, *Petőfi* eltüntével, buzdító szerepét átvette a régi jó barát, *Szilágyi* István, a ki minden bevezetés nélkül egy csomó »nagy és szép« adattal lepte meg *Aranyt*, hogy munkára serkentse. Ezek a »nagy és szép« adatok egyúttal az első forrásai Toldi Szerelmének. A Fessler históriájának 3-ik darabja, *Horvát* István Nagy Lajos védelméről szóló tanulmánya, a Tudománytár aktuális kötetei, *La Bret* Itália históriája, *Székely* István krakkói krónikája, továbbá mappák, apróbb jegyzések, miket *Szilágyi* István hamarjában

összegyűjtött és a még ezek után érkezendő felvilágosítások, — fődolog, hogy *Arany* fogjon munkába, mert a trilogiának ezt a részét is meg kell csinálnia. A sokféle adatoknak úgy mondja *Arany* nem veheti nagy hasznát, de azért *Szilágyit* is megnyugtatja. Megcsinálja *fejből* a költeményt, a kort pedig felfogja, úgy a hogy tudja a históriából. Egyebekben jelenti, hogy sietni akar, mert tart tőle, hogy különben beleún a nem kedve szerint induló munkába.

A következő év derekán, 1851 júl. 5-én *Szilágyi* újabb adatokkal szolgál. A középkori párbajok mechanizmusára való adatokat most keresgéli, de a leányfiusításról már biztos és pozitiv útmutatással tud szolgálni. Meg is jelöli a helyeket. *Arany* kénytelen volt tehát dolgozni s hogy csakugyan dolgozott s nemcsak az első ének készítése vette igénybe idejét, az a levele is bizonyítja, a mit *Szilágyi* Sándorhoz 1850 május 7-én írt, melyben azt adja tudtára, hogy minden idejét Toldi Szerelmének kidolgozására fordítja. Sőt *Toldy* Ferenczczel azt is közli, hogy 1851 április havában már az *ötödik* énekig eljutott, de most félbe kell hagynia egy időre a munkát, míg kézhez nem kapja *Illosvai* Toldijának teljes kiadását, mert az 1746-iki kiadásnak épen az Új Magyar Múzeum állapította meg hiányos voltát. A *Toldy* Ferencz válasza annyiban jelentőséges, hogy figyelmébe ajánl *Arany*nak nehány epizódot, miközben a *Losonczi Phönix*-ben közzétett első énekre ezeket jegyzi meg: »A Losonczi Phönixben álló kezdet aggodtatna, hogy Toldi nagyon korán fogatik a szent igába s ez által eleje vétetik számtalan érdekes szövődésnek, ha a kegyed találmányos elméjében nem kellene bíznom, hogy így is fentartani és lépcsőnként nevelni . . . .« E levélre szóló április 28-iki válaszában kapjuk aztán *Arany*nak a Toldi Szerelme későbbi tervét, melynek főeltérése az előzőkétől abban tünik elő, hogy Toldi és Piroska nem lesznek egymásé és sem a költemény elején, sem végén nem lépnek egymással házasságra.

Toldy Ferencznek ezzel a közbeszólásával *Arany* meglátta ugyan a két főalak viszonyának körvonalait, de újabb nehézség állván útjába, a munkát is megakasztotta egy időre. Az az öt ének, melyről azt mondta, hogy készen van, nyilván semmit sem ér most az ő szempontjából, más nyomon kell immár elindulnia és a fonalat újra felvennie. Csakhogy kérdés, vajjon nem hiábavaló munka-e ez. *Lévay* »József«-nek szóló 1853 máj. 28-iki levele tárja fel az

Arany újra kezdődő aggodalmait. »Az eposnak — írja — tárgy kell, olyan tárgy, minek költőisége az embert mintegy megüsse, átvillanyozza, mert e nélkül csak egy jóravaló ballada sem születik; ily tárgy azonban nem mindig akad, vagy nem mindig fogékony rá az ember, e szerint valamint a lyra kedélymozzanatot kíván, úgy az elbeszélő költemény is azt, azon különbséggel, hogy lyrában csak egy kell: a benső állapot, eposban kettő: a külső tárgy a belsővel egybehangzásban, aczél és kova — tehát jelenségei nem lehetnek oly sűrűk, mint a lyráé. Érted? mert én nem értem.« E kijelentéseknek természetes következménye, hogy Toldi Szerelme kiadására gondolni most már nem akar és nem is mer, pedig ha igazaknak vehetők *Tompá*hoz írott szavai, akkor ez a rész is készen hevert fiókjában már 1853 november havában — az első kidolgozásban.

Ámde minél aggodalmasabban viselkedik *Arany*, annál biztatóbban és követelőbben iparkodnak behajtani rajta írók és hírlapok ezt a tartozását. Mert nemzeti tartozásnak itélik a Toldi Szerelme mielőbbi közreadását s hogy az önbizalom visszaszálljon újra szívébe, *Toldy* a legtulzóbb nyájaskodástól sem riad vissza. »*Sóváron nézek* — úgymond — *Toldi második része befejezésének elébe.* Ne legyen kegyed édes barátom, mostoha e gyönyörű gyermeke iránt. Az megérdemli osztatlan gondjait, míg szárnyra kelhet.« *Jókai* pedig azzal akarja morális kényszerhelyzetbe hozni, hogy kiírja róla a *Délibáb*-ban, hogy a míg az írók és a közönség elnémulásán aggódtak, ő addig nagy csöndben, feltünés nélkül befejezte Toldiját, sőt most már újabb — kún világból merített — hőskölteményén dolgozik. De értesült *Tompa* is az *Arany* kedvetlen magatartásáról, tehát ő is izgatni próbálja: »... nem jól vagyon, hogy Toldi derekával még most is csak úgy sehogy se biztatsz; ha már a feje és lába készen van, törik-szakad meg kell lenni a derekának is. Igazán én is féltelek egy kicsit, nem mintha erődet nem ismerném, de mert körülményeidet ismerem, valamint azon kóranyagnak, mely e részben kínoz, restté tesz, én is nagy mértékben birtokában vagyok. De azért mégis hiszem, hogy addig-addig fohászkodol neki, míg végre bevégzed. Ugy légyen!« Alighogy *Tompa* befejezte, kezdte a *Hölgyfutár,*[1] még pedig nyilvá-

[1] Hölgyfutár 1854 okt. 28., 234-ik száma.

nosan és ünnepélyesen. Toldi Estéje megjelenése alkalmából írott ismertetését ugyanis e szavakkal zárja be: »És most nincs egyéb hátra, minthogy felszólítsuk a költőt, miként irodalmunkat »Toldi« harmadik, s illetőleg második részével is, — mely a hőst férfi korában tünteti fel, — mielőbb megörvendeztesse.« A Hölgyfutár után pedig a *Divatcsarnok*[1] is megszólal, mondván: »Szeretjük hinni, hogy a t. szerző nem fog soká várakoztatni Toldi második részére sem.«

A sürgető, buzdító, izgató írásoknak egyelőre semmi foganatjuk nem lett. Sem hátra, sem előre nem tud menni *Arany*. Pedig napokon át koholja a terveket, míg utoljára gondban elvész a gondolat. Ekkor már nagykörösi professzorsága is kötve tartja. *Gyulai* Pálnak épen azt panaszolja, hogy sem Toldiban, sem egyebekben nem tud előremenni, mert diákok penzumait kell javítgatnia, szabad óráiban pedig haragudhatik aztán, hogy nálunk az Árpádok vagy Nagy Lajos, Mátyás korának olyan epikusa sem volt, mint Firduszi. Mert könnyű dolog ám pattogtatni a hexametereket, de magát és a publikumot a költőnek hat századdal hátravinni, az már nem olyan könnyű feladat. Toldi Szerelme lassú készülésének okát különben így magyarázza: »Hol az anyag? a gazdag mondakör? a mythologia? Csináljunk! Köszönöm szépen. Ezt csinálni nem lehet, ez csinálódik. Nem tudom, benn van-e az aesthetica szótárában e terminus: »eposzi hitel«, de én annyira érzem ennek hatalmát, hogy történeti vagy mondai alap nélkül nem vagyok képes alakítani; talán nincs inventióm, phantasiám: elég az hozzá, hogy nekem, ha építeni akarok, tégla kell és mész. Ezért pihen oly hosszasan Toldi II.: Illosvai magamra hagyott, s én egyik légvárat a másik fölé rakom, de egyikkel sem vagyok megelégedve, mert nem bigyeszthetek mottót a szakaszok fölibe, mint pap a textust, mintha mondanám: higyjetek, ne nekem, hanem az írásnak, mert megvan írva anno ez s ez, hogy bika rugaszkodik stb.«[2]

Ebben az időszakban Toldi Szerelmének problemája annyira lefoglalja minden gondolatát, hogy olyan írásaiban is, hol nem provokálja senki a költemény lassú készüléséért, beleszövi éle-

[1] Divatcsarnok 1854 okt. 30-iki száma.

[2] Arany levele *Gyulai* Pálhoz 1854 január 21.

ténck ezt a keserű epizódját és indokolni iparkodik álláspontját. Önéletrajzában megemlíti, hogy mikor Toldi Estéjét ama bizalmas írói körben, hol *Szemere* Pál is jelen volt, felolvasta, szóba jött a Toldi férfikorából való költemény alakításának czélszerűsége is, hogy így a két eposztöredék (Toldi és Toldi Estéje) egy trilogiává legyen összefűzhető: »Ettől fogva sokat foglalkoztam az eszmével, meg is kezdettem *Daliás Idők* czím alatt, nehány énekig vittem, majd újra, meg újra dolgoztam anélkül, hogy eddig (1855) befejezhettem volna. Legfőbb akadály, mi e tekintetben reám súlyosul az, hogy a Toldi monda két darabban már szinte ki van merítve; én pedig az eposzt *mondára*, a nép tudalmában is élő mondára szeretem alapítani, a légből kapott eposzok iránt ellenszenvvel viseltetem, hiányozván azokból, mit én *eposzi hitelnek* nevezek. Le fogom küzdhetni ez akadályt, még nem tudom.«

Arany e többszöri nyilatkozatai mindig ugyanama nehézségekre mutatnak rá, miket már 1848-ban, *Petőfi*-hez írott levelében majdnem leküzdhetetlennek látott. A tervet azért nem adta fel végleg sohasem. »Ujra és ujra« átdolgozta, amiket addig nagy nehézségek árán összeírt s az újabb átdolgozásokat is félretette, hogy majd egyszer ezeket is revideálás alá vehesse. A sajtó és az írók körében a Toldi Szerelme iránt való érdeklődés azonban nem szünt meg egy pillanatra sem s 1855 október havában a *Hölgyfutár*[1] ujra aktualissá teszi egy kisebb közleménye kapcsán, a melyben elmondja, hogy Toldi János helyett örömestebb adott volna hírt arról, hogy *Arany* Toldijának közép részét a közönség mielőbb olvashatni fogja, a következő évfolyamban[2] pedig *Arany* pesti tartózkodását így hozza a közönség tudomására: »Irodalmunk büszkesége Arany János jelenleg körünkben mulat; *bár ha e rövid hirt még annyival toldhatnók meg, hogy Toldija közép részét közelebb adandja sajtó alá.*« Egy év mulva újra szó esik Toldi Szerelméről egy baráti látogatás révén. 1857 husvétján *Csengery* Antal, a két *Hunfalvy* és *Toldy* Ferencz pár napig ugyanis vendégei voltak. *Toldy* azonban nem nyugodott addig, mig a készen levő részeket fel nem olvasta neki. Meg volt elégedve velök és biztatta *Arany*-t »erősen« aminek nem sok foganatja lett, mert

[1] Hölgyfutár 1855 évf. 249 száma.
[2] Hölgyfutár 1856 évf. 186 száma.

Arany azt határozza, hogy nem »zeng« többé parasztoknak, 1858 szeptember 29-én pedig azt írja Tompának, úgy látszik, végső elhatározással, hogy a Toldi hangját ki nem állhatja, ezért lehetetlen tovább folytatnia. »Sehogy sem tudom lelkemet azon naiv hangulatba tenni, melyben, kivált az első rész irásakor gyönyörködtem«. Csakhogy véletlenül *Toldy* Ferenc is értesül, mindjárt nagykörösi látogatása után, az *Arany* lemondó terveiről, tehát gyorsan tollat ragad és ujra ír, mert a Toldi Szerelmének, törik-szakad, de meg kell lennie. »Hogy Szalontán kivánja a szünidőt tölteni, üdvös gondolat. Költői fejlődése fészkében, sőt azon helyen, hol Toldi szülemlett meg, nem lehet, hogy lelke ismét költőileg ne hanguljon. Bár kegyed elvitte volna magával ugynevezett *töredékeit*, ott egy is, más is kinőhette volna magát a torso-ságból, kivált a *Daliás Idők, mik nem fekhetnének inkább szivemen, ha ennen lelkem conceptiói volnának.* Kedves barátom, a költészetet is mesterségkép kell üzni ; az ifjut meglepi a lelkesedés, a férfiúval az akarat idézi elő. Akarja kegyed s meglesz. Hiszen *nemcsak magának tartozik azzal hanem édes mindnyájunknak.* Ha csekély véleményemnek lehet némi sulya kegyed előtt, azon körülmény nem gátolná egy perczig sem a folytatásban, hogy a monda annyira hézagos. A költőnek joga van a monda szellemébe belekölteni a hézagokat a magáéból ; csak itt-ott fonja át amannak egy-egy szálacskájával : szivesen elhisszük neki, hogy a hagyományból merítette, mint magából.«

Négy év mulva *Arany* révén esik szó egy pillanatig Toldi Szerelméről, mert ő írja *Tompá*-nak 1862 június 20-án, hogy egy trilogiát tervez (Buda halála), de nem Toldiról többé, mert azzal nincs kedve disznolkodni, azaz palóczosan és ápertén szólva : »gyesznaukodni.« Az utolsó buzdító szó aztán 1864 márcz. 12-én hangzik el *Tompa* ajakáról Toldi Szerelme ügyében. A Toldi Szerelmével összefüggő irodalmi vonatkozások sorozatában ez a legutolsó azok között miket mi ismerünk. Tizennégy éve immár, hogy folytonosan sürget, követel *Tompa*, még egyszer tesz tehát kisérletet. Ezeket írja *Arany*-nak : »Legjobban annak örültem, hogy irsz, dolgozol ; légy is rajta : hogy az Ars Poeticát, Bolond Istókot stb. mint befejezett egészeket s nem mint torzókat hagyhasd magad után, Toldi Miklóst, se felejtsd el. Ha az első Toldit irtad volna csupán: nem lehetne semmi szó; de miután fejét és lábát birja:

derekát is várja az irodalom. Rajta hát édes atyámfia, mert hajlik a nap!«

Ime összehordtuk mindazt, a mi a Toldi Szerelme tizennégyéves iródásában, mint buzdító szó, itélet, követelőzés, bátorító kiáltás és kényszerítés elhangzott. E vonatkozások tartalma először is arról győz meg, hogy Toldi Szerelme elkészülését az *Arany* kortársai és a szabadságharc után való nemzedék *nemzeti ügynek*, az *Arany* költői becsülete kérdésének itélte. Ezért mindenki beleszól, buzdítólag, követelőleg, nyiltan vagy a hírlapi közlemények tulzásaival kényszerítve tartozása beváltására. És e nagy emberapparatusnak mind nem sikerül a munka befejezését siettetnie. Nem sikerül, mert nem lehet. Mert *Arany* aggodó elméjében 1864-ben és azután is ezek a visszatérő kérdések: hol van a monda, mi legyen az eposzi hitellel? A nyomtatásban megjelent három első éneket tehát elveti és félreteszi mindama kidolgozásokkal, miket 1850 óta készített, más nyomon indulva velök és más fonalat szőve rajtuk keresztül.

Hány ilyen kidolgozást vagyis próbatervet készített aztán *Arany* Toldi Szerelméről, azt már nem tudjuk, de az bizonyos, hogy az *Arany* László által kiadott töredékeken kívül más próbáknak is kellett még lenniök, továbbá, hogy a Nemzeti Múzeum birtokában levő kézirat nem a végleges tervnek első dolgozása, hanem a már kidolgozott költeménynek egybevaló összesítése, mert csakis így érthetjük meg azt az *Arany*-nál meglepő dolgot, hogy e terjedelmes, legnagyobb kézirata aránylag nagyon csekély átalakításokat tükröztet vissza, holott a többi Toldi kéziratok vagy a Buda halála keresztül-kasul való huzgálásaikkal, átírásaikkal, betoldásaikkal mind jellemző és bizonyító példái az *Arany* alkotó módszerének. E vélekedésünkben megerősít a M. Nemzeti Múzeum kézirattárának 1536. Quart. Hung. jelzésü Daliás Időkből való négy oldalas töredéke, továbbá a megjelent három első ének és a második kidolgozás eltérő helyei, melyek 1850-től 1863-ig iródtak és a miknek csak ama helyei vannak meg a végleges formát jelentő Toldi Szerelme kéziratban, melyeket a költemény utolsó terve megalakítása idején *Arany* alkalmas és használható részleteknek itélt. A Toldi Szerelme ama kéziratában, mely a Nemzeti Muzeum birtokában van, feltünően csekély a javítás az *Arany* többi kéziratihoz viszonyítva. A javítások helyett annál

érdekesebbek a szöveg egyes helyeire beiktatott évszámok, melyek jelzik, hogy a költemény melyik részét mikor írta *Arany*. E dátumok összeállításából készen kapjuk a Toldi Szerelme harmincz éves vajudása megható és érdekes történetét. Ezek a jegyzések a kézirat különböző helyein szétszórva, — egybefüggő összeállításban így következnek:

I. ének 33-ik versszak mellett a margón: »*Eddig 1850 (kivéve az utolsó versszakot) a többi későbbi betoldás.*«

II. ének I. versszaka mellett a margón: »*Ez a szerkezet végkép 1863-ban állapítva meg (közbe jött más irányban induló 2—3 dolgozat.)*«

V. ének végén: »*Eddig 1864/5 folytán, szaggatva, különböző időkben.*«

VI. ének első versszaka mellett a margón: »*1867 nyarán, de ugyanakkor félben maradt.*« Czeruzával: *Leányom † 1865 decz. végén.*«

VI. ének: »Szalontánál csaptak össze« kezdetű vers mellé: »*Ez darabban már megvolt előbb. Az 50-es években.*«

VI. ének 51 versszak után: »*Eddig 1867-ben. A mi következik 1867-ben jött hozzá.*«

VI. ének végén: »*Eddig 1874 szept. 18.*«

VII. ének I. versszak mellett a margón: »*Régibb dolgozatból.*«

VIII. ének I. versszak mellett a margón: »*1874 nov.*«

VIII. ének 29. versszak mellett a margón: »*1875 aug. 22.*«

VIII. ének 69. versszak mellett a margón: »*itt kezdve*« (ez a két szó czeruzával) »*1877 decz. végén.*«

VIII. ének végén: »*1878 jan. 7.*

IX. ének 69. versszak mellett a margón: »*Eddig jun. 31. 1878.*«

IX. ének vége: »*1878 febr. 20*«.

X. ének 87. versszaka mellett a margón: »*Eddig márcz. 25. 1878.*«

X. ének 101. versszak mellett a margón: »*Eddig ápr. 15.*«

X. ének végén: »*1878 máj. 1.*«

XI. ének 34. versszaka után: »*Eddig 29/VII. 78.*« Czeruzával: »*nagy szünetek. Csak 79 januárban folytattam.*«

XI. ének végén: »*Eddig 28/III. 79.*«

XII. ének 22. versszak után: »*Eddig husvét első napján 79.*«

XII. ének 77. versszak mellett a margón: »*1879 ápr. 20.*« Az utolsó strófa után következik pedig *Arany*nak ez a megjegyzése: »*Vége 1879 május 15.*«

Ezzel a közléssel körülbelül mindent, a mi a Toldi Szerelme történetére vonatkozik s a mi létrejötte egyes fázisának jelentősebb emléke, elmondottunk és közreadtunk. Hogy 1864-től kezdve mit végzett, hogyan s mikor, Toldi Szerelmével *Arany*, az imént való jegyzések megfelelő adatai feltárják. A mi eltérés az első kiadás és az utolsó szövegezésű kézirat között van, a párhuzamos

közlések kétféle példáiból tűnik ki, a költemény külső történetének épen csak az utolsó, de legnevezetesebb mozzanatát kell itt még pár szóval megemlítenünk. 1879 május 15-én fejezte be *Arany* Toldi Szerelmét, nemsokára pedig nyomdába adta a legnagyobb titokban, nehogy korai megjelenésével a hírlapok zajongását provokálja. A Kisfaludy Társaság 1879 november 26-iki ülésén mutatta aztán be *Gyulai* Pál meglepetésül a három évtized óta várt költeményt s a gyűlés nyomban átalakult ünnepélyes üléssé, melyből minden más számot elhagytak, hogy a tisztelet és elismerés nagyságát külsőképen is kifejezésre juttassák *Arany* munkájával szemben.

Knoll Károly kiadásában, *Arany* sajátja gyanánt jelent meg az első kiadás, melyből négy-öt nap mulva már egyetlen példányt sem lehetett kapni. A sajtóban, irodalomban újra a legünnepeltebb név *Arany* neve. Életének ugyanama eseményei újulnak meg, melyek első Toldija feltünésével kisérték. Toldi Miklós harmadszor is éreztette karjának s lelkének roppant erejét a nemzeti karakterét veszteni kezdő nyolczvanas évek küszöbén. Ez a nemes magyar erő csillogott fel még egyszer a Toldi Trilogia harmadik darabjában. Harmincz év múltán, korralbajjal küzdve, törődött, agg tagokkal, megfehérült hajjal így fejezte be *Arany* a Toldi költemények »derekát«, melyről mindenki hirdette, hogy adósa vele a nemzetnek. Ennek az adósságnak a kamatait azonban mi élvezzük, a kultuszára való munka elvégzése is tehát reánk hárul. Ime itt közöljük a kézirat ama eltérő helyeit, melyek a T. Sz. 1879 és későbbi kiadásaiba nem lettek felvéve.[1]

A SZEDÉSHEZ.

(Arany kézírása; czeruzával.)

1. NB. Minden felírat versal. Csak rendes, tiszta nyomást akarok, nem a divatos Elzevir betüket. Aláhuzott szók: *cursiv*. A mottók gyémánt betükkel, csak fél sor szélességben. (Kivéve a főmottót elül, mely egészen keresztül jöhet.)
2. NB. A szöveg alatti jegyzeteket is hátul a *Glossarium* elé szedni: a szövegben folyó számmal (1) 2) 3) jegyezve meg, hová valók. A nyomás

[1] A kronologiai bejegyzések, melyeket fentebb összeállítottunk, az alábbi közléseknél kihagyatták. *(Szerk.)*

így tisztább, rendesebb lesz, nem kell megtörni a strophákat. Ezekből hármat akarok egy lapra; de a hol ének kezdődik csak kettőt, vagy tán egyet; s felibe az ének címe és mottója jön, ennek nem külön lap kell. A lapok felett az első, második stb. ének, folyvást nyomandó, a mint fel van írva. — A strophák számai is középre.

ELŐSZÓ.

Azért mentségre szorul. bármily csekély töredékes legyen — adja meg ily költeménynek azt, a mit én »epikai hitelnek szoktam nevezni.

(Tehát) Azért mentségre szorul. bármely csekély töredékes legyen *(az ily hagyomány)* — adja meg ily költeménynek azt, a mit én epikai hitelnek szoktam nevezni.

Tetszett a gondolat; hamarjában pár éneket megis írtam; de majd egészen subjectiv természetü szenvedések miatt ismét hosszu időre abba kellett hagynom.

Tetszett a gondolat; hamarjában pár éneket megis írtam; de majd *(családi fájdalmas veszteség, uj hivatalom szokatlan gondjai s kiváltképen lelket-elmét csüggesztő testi baj)* miatt ismét hosszú időre abba kellett hagynom.

Időnként nehány versszakkal tovább vittem a költeményt, bár remény nélkül, hogy valaha befejezzem: míg végre mostani kényszerített nyugalmam alatt rávetém fejemet, hogy a munka befejezését megkisértsem.

(Őszenkint, míg szünidőm tartott) nehány versszakkal tovább vittem a költeményt, bár remény nélkül, hogy valaha befejezzem: *(Majd 1877-ben szembajom ugyszólván egészen belső életre kényszerítvén; miután néhány kisebb költeményen próbáltgatam vedlett szárnyaimat, év utolján Toldim befejezéséhez fogtam, időnként adva hozzá nehány szakaszt, a mikor és a hogyan lehetett)* míg végre *(csak)* mostani kényszerített nyugalmam alatt . . . stb.

Az első ének fölött a kéziratlapon *Arany* jegyzése czeruzával: »NB. Minden *aláhuzott* szó *cursiv*. Első lapon *(egy* — kihuzva) két stropha; minden többi lapon 3 str.«

ELSŐ ÉNEK.

6. Versszak.

7. Hát neki hol vetnek, vajon ágyat, hol hál?

7. Hát neki, *vajon hol vetnek ágyat*, hol hál?

16. Versszak.

8. Tartsa meg az isten háza örömére.	8. Tartsa meg az isten, *s háza népit vele.*

17. Versszak.

7. Ki miatt szántatlan, vetetlen maradtam.	7. *(A)* miatt szántatlan, vetetlen maradtam.

35. Versszak.

2. Elsuhan, ellebben, le sem is néz rájok.	2. Elsuhan, ellebben, *nem is néz reájok.*
8. Látszott a nagy puszta keskeny zöld szalagnak.	8. Látszott a nagy puszta *[széles]* [1] zöldszalagnak.

37. Versszak.

4. Azóta felejti hosszu idők sorján;	4. Azóta felejti *[havak, évek]* sorján:
5. Pillanatra látta, évekig feledte.	5. Pillanatra látta, *[hosszasan]* feledte.

MÁSODIK ÉNEK.

3. Versszak.

3. Eh mit! nekem asszony? és kölöncz egy falka?	3. *Ej* mit! nekem asszony? és kölöncz egy falka.

14. Versszak.

1. Kérdezi Tar Lőrincz sátori pajtása.	1. Kérdezi Tar Lőrincz *(kenyeres)* pajtása.
2. Tizenegy nemesnek, Toldi alatt társa.	2. *(Vele tanyázván, mint sátorbeli társa.)*

21. Versszak.

7. Őneki sárkányfog van paizsán három.	7. Őneki sárkányfog *paizsán van* három.

27. Versszak.

8. S daczolva, dorongját ő is ugyan hányja.	8. *Daczolva,* dorongját ő is ugyan hányja.

[1] A [] közé tett változatok margószéli jegyzések irónnal. *(Szerk.)*

41. Versszak.

2. De becsüld meg osztán, javasolom néked.
2. De becsüld *is* osztán, *azt javaslom* néked.

50. Versszak.

8. S öszveroskad szegény, lerogy elalélva.
8. S öszve *szegény roskad*, lerogy elalélva.

63. Versszak.

2. Szótlan ivott Miklós, mint röge a földnek.
2. Szótlan *ivutt* Miklós, mint röge a földnek.

HARMADIK ÉNEK.

Jelige:

3. És a személét látni ifju Lajos királynak.
(Toldi szerelme. 1882-iki kiadása. Az 1879, 1883-iki és további kiadásban a kézirattal egyezően.)
3. És személét látni ifju Lajos királynak.

3. Versszak.

2. Kisérete ott áll, s Lökös hada szerben:
2. Kisérete *áll ott*, s Lökös hada szerben.

7. Versszak.

8. Hajnali szellőtől elébb fázni kezde.
8. Hajnali szellőtől *fázni elébb* kezde.

9. Versszak.

7. Arra felé Miklós fékét kanyarítja,
8. Tudja már a Pejko, ha nem is tanítja.

Arany jegyzete: *(privát NB.) Ez (Pejko) nem tótos. A* ko *kicsinyítő megmarad felhangu neveknél is, mint* Ferko. *Sőt olykor a* ka *is: Terka s igy az Etelka sem hibás.*

10. Versszak.

1. Szellő veti vissza sörényit a ménnek.	1. Szellő veti vissza sörényit a *(lónak.)*
5. Csak a lehetetlent lehetne letetni:	5. Csak a lehetetlent lehetne *lehetni:*

11. Versszak.

8. Oh, hogy a föld akkor el nem sülyesztette.	8. Oh, hogy akkor a*(z ég)* el nem sülyesztette.

28. Versszak.

8. Terem az, szebbnél szebb, mint rózsa az ágon.	8. Terem *a*, szebbnél szebb, mint rózsa az ágon.

35. Versszak.

6. Búcsúzva, Budára ered utazásnak;	6. Búcsúzva, Budára *(indul)* utazásnak.

43. Versszak.

5. Olykor mosolyodva tola egyet félre,	5. Olykor *(mosolyogva)* tola egyet félre,

48. Versszak.

1. S inte Küküllőnek keresztül a vállán.	1. Inte Küköllőnek keresztül a vállán.

52. Versszak.

6. Tisztelve keresték jobbja szövetséget.	6. *(Keresve)* keresték jobbja szövetségét,

61. Versszak.

8. Megereszté a szó s türelem zabláját.	8. *(Hirtelen a szónak megeresztvén száját.)*

NEGYEDIK ÉNEK.

1. Versszak.

3. *Megereszt* * minden vár, minden megye város.	Arany jegyzete: *Rajt, mint a méhkas.*

8. Versszak.

3. Közel a határszél, egy iramat Prága.

3. Közel a határszél, egy *(futamat)* Prága.

12. Versszak.

1. Monda, nagyot szökvén az utóbbi szóval.

1. Monda, nagyot szökvén az utóbbi szóval.
(A nagyot és szökvén szók fölébe czeruzával jegyezve: *fel... szök . . .*)

15. Versszak.

5. Pénzt verjen, zsidóbért, vámot, adót szedjen,

5. Pénzt verjen, *(egyéb dijt,)* vámot, adót szedjen.

7. Pöreit császárhoz föl ne vigye senki.

7. Pöreit császárhoz *(senki se viendi.)*

24. Versszak.

6. Csak Toldi veté a kacagány bőrt hátra.

6. Csak Toldi *(a mentén vete egyet hátra.)*

25. Versszak.

8. Lészen olasz bőrben, egy-egy magyar bajnok.

8. Lészen olasz *(mezben)* egy-egy magyar bajnok.

26. Versszak.

3. Hogy üresen jár, mint valamely koborgó:

3. Hogy üresen jár, mint valamely *(koborló):*

27. Versszak.

6. Hogy a cseh király hitt vala, mint vendéget:

6. Hogy a cseh király *hí valamint* vendéged

7. S ha te alattomban így ellene törnél . . .

7. S ha *te* alattomban így ellene törnél . . . .

29. Versszak.

8. Felel érte, mind ez, mind a más világon.

8. Felel érte mind *e*, mind a más világon!

34. Versszak.

1. Nem esett ám könnyen olasz öltőt venni:

1. Nem esett ám könnyen olasz *(köntöst:* kivakarva) venni:

36. Versszak.

5. Kocsis az ostorral pattogat és kongat,

5. Kocsis az ostorral *(csattogat)* és kongat.

44. Versszak.

1. Parancsot a császár, *s* ada engedelmet,
5. Mérföldnyire immár a harangok zugtak,

1. Parancsot a császár, ada engedelmet,
5. Mérföldnyire *már* a harangok zugtak.

59. Versszak.

8. Oda vagyunk! végünk! vége ma mindennek!

8. Oda vagyunk! Végünk! vége *(van)* mindennek!

61. Versszak.

5. Rabol is: a hurczolt holmit lerakatja.

5. Rabol is: a *féltöbb* holmit lerakatja.

62. Versszak.

4. Szedi a nép össze, a mi féltő, drága.

4. *Vagy, mint tavasz, akkép föl-verte virága.*
Vagy tán kivirágzott: (közbeszurva czeruzával: *tó) fehér a virága.*

63. Versszak.

5. Ha kijózanadnak félelem- és borbul,

5. Ha kijózanodnak félelem- és *(bortul),*

66. Versszak.

8. S hajtja csehül egyre: »Práha«, azaz »Prága.«

8. S hajtja csehül egyre: »Práha«, *(vagyis)* »Prága.«

76. Versszak.

3. Még fel sem ocsudik: hát ime már most a	3. Még fel sem ócsudik: *ihol a Jób posta,*
4. Prága elestével szalad egy Jób posta.	4. *Prága elestéről hozván bizonyost a.*[1]

78. Versszak.

8. Rád Morva-, Csehország szálljon örökségül.	8. *(Szálljon rád az . . . . . .)*

80. Versszak.

5. Hamar a szerződés, békekötés meglett.	5. »Békekötés« szó előbb kihúzva de a margón ujra beiktatva *»(marad)«* megjegyzéssel.

81. Versszak.

(Ceruzával.)

1. Ott három egész nap, három egész éjjel	1. *Hanem ira titkon régi jegyesének,*
Múlatoz a többi koronás személylyel:	2. *Kiről még ezután fog szólni az ének.*
Lajos eszét, szivét csudálva csudálják,	3. *Hogy a jegyváltásnak nincs ereje semmi*
Becsülik öreggé magyarok királyát. —	4. *Nem akarja ő a gyermeket elvenni.*
Negyedik hajnalban lóra kap és indul:	5. De az őrzőbástyák tisztje ugy kivánta
Vigan koczog a had Prága kapuin túl	6. Legyen . . . a bizonyos iránta
Kiki önnön tettét, elmondva mi része	7. Mert alkalom adtán az igát lerázza
Illeszti örömmel a közös egészbe.	8. *Követet is külde, ki megmagyarázta.*

82. Versszak.

	Arany javításai a margón:
7. Melyet ha valaki puszta szómra kétel:	7. *Melyet ha valaki nem hisz avagy kétel* (czeruzával.)
8. Könyvbe is megírta Illosvai Péter.	*S könyvbe melyet három*

[1] A végleges szöveg irónnal a lapszélre jegyezve. (*Szerk.*)

S könyvébe, melyet már két
század pecsétel.
Évszázad pecsétel
A margó baloldalán:
S könyvbe, mit háromszáz esztendő pecsétel.

96. Versszak.

4. Mint a selyembogár szerelembe fonja.

Margón: (baloldalon czeruzával).
Selyemmel a leányt ... befonja ... szálakkal.
(Jobboldalon czeruzával):
Selyembe bogárként, szerelembe fonja.

ÖTÖDIK ÉNEK.

Jelige:
Tholdi Miklós ezen igen busult vala.

Jelige:
(Minden reménsége boritalban vala.)

3. Versszak.

8. Ezt ha nem gondolta, ezt érzé Piroska.

8. *(Igy ha nem is gondolt, igy érze Piroska.)*

4. Versszak.

4. Hogy mi után áhít, még neki se' mondta.

4. *[Mi után lelkendez]* még neki se mondta.

15. Versszak.

1. Ül vala királyné, Lajos édes anyja.
Nappali termében, mivel udvar van ma.

1. *(Ült a királyasszony)* Lajos édes anyja
(Bibor palotában), mivel udvar van ma.

23. Versszak.

7. Tudja, Lajossal már ki van eljegyezve:

Arany jegyzete czeruzával: .... (De alább ki fog tünni. hogy Mariára gondol, mert Nápolyból várja a Lajos nejét.)

25. Versszak.

7. S mig egy nap a másra görgeti ón sulyát:

7. S mig egy nap a másra görgeti *(ön)* sulyát:

26. Versszak.

7. Álma világosság: szin, mozgalom, élet:
8. Csupa homály, holt, vak, üres az eszmélet.

7—8. A kéziratlap jobb margóján Arany jegyzete czeruzával: = ... *(mely szóra semmi szükség nem volt.)*

33. Versszak.

2. Soha nem borul az apja sírhalmára!

2. Soha nem borul az *(,)* apja sírhalmára!

39. Versszak.

4. Megvíni had által minden olyas várat.

4. Megvíni had által minden *[rabló]* várat.

45. Versszak.

4. Kétfelől a hangot tenyerével védve.

4. Kétfelől a hangot *(kezeivel)* védve.

46. Versszak.

5. Esküdj, meg, enyim léssz; — ha nem akarsz nőddé,

5. Esküdj, meg enyim, léssz; — *(nem akarom)* nőddé.

47. Versszak.

8. Erre keselyüként süvöltė Jodovna.

8. Erre *(miként kigyó sziszegé)* Jodovna.

52. Versszak.

3. »Kell lenni — kiáltják — még ott elevennek!«

4. Kell lenni — kiáltják — *ott még* elevennek.

67. Versszak.

7. *Süvei**) most már mind herczegek, királyok:

7. *Arany* jegyzete *Süv-sógor (Régi.)*.

69. Versszak.

8. S kezihez békülve, bocsánatot kérne.	8. *S békülve kezéhez*, bocsánatot kérne.

72. Versszak.

7. S valamit csak sejtsen a királyné róla!...	7. Arany jegyzete a kéziratlap jobb margóján czeruzával (alig olvasható) *NB. a királyné, ellentétben ezzel, végül.*

79. Versszak.

1. És felimádkozván hajnali mécs mellett	1. És felimádkozván *(szomoru)* mécs mellett
2. Enyhült is. Azonban készülnie kellett,	2. *(Hajnalig)* enyhült is. Készülnie kellett.
5. Öltöztetik immár gondos, ügyes kézzel,	5. Öltöztetik *(is már)* gondos, ügyes kézzel,

84. Versszak.

2. Végre nem állhatja: »Nosza, hol tevél szert,	2. Végre nem állhatja: »Nosza, hol *tettél* szert,

85. Versszak.

8. Volt: az ki megesküdt, minap a templomba.	8. Volt: *(de hitet is mondott)* minap a templomba.

101. Versszak.

5. Vért — a mitől ajka majd szinte kicsattan.	5. Vért — a mitől ajka *(szinte kinem)* csattan.

106. Versszak.

6. Az előtte verdő nemes ártatlanság.	6. Az előtte verdő *igaz* ártatlanság.

HATODIK ÉNEK.

(1867.)

4. Versszak.

3. Hol van a toll, a szó művészi hatalma,	3. Hol van *a szó, a toll* művészi hatalma,

16. Versszak.

3. Nagyfaluba Miklós futtába benézett.	3. Nagyfaluba *(kissé)* futtába benézett.
8. S fölkeresi most nyert szalontai odvát.	8. S fölkeresi *(Miklós)* szalontai odvát.

23. Versszak.

1. Támadt vala Bethlen, ama Gábor öcscse,	1. *Támad* vala Bethlen, ama Gábor öcscse,

1. Versszak.

(Háromszáz hajduról szóló költ.)

4. Meg sem álla Nagy-Váradig.	4. Megsem *állott* Nagy-Váradig.

28. Versszak.

(Toldi Szerelme.)

6. Nagy néha szobáit sorra körülnézi:	6. Nagy néha szobáit *(sorba)* körülnézi:

32. Versszak.

5. Majd téli vadászat örömire gondol Látva hogy a zúztól erdők haja kondor: *Pata* rengetegjén, mely még ősi, szűzi, Medve, bölény, farkas szomszédait űzi.	5. E sorokra utalva, czeruzával a következő megjegyzéseket, melyek ebben a formában *jegyzetei* közé nincsenek felvéve, teszi *Arany: Ezek ma természetesen nincsenek* (patai erdőség). *De csak az én gyermekkoromban is ellehetett volna menni a patai erdőből egészen Belényes váráig vagy Erdélyig, csupa folytonos erdőségben, melyben egyes falvak irtott határai, mintegy csak szigetet képeztek. A XIV. században tehát* belény *és* medve *nagyon valószinü.* — Ugyanez a jegyzés más változatban a kéziratlap jobb margóján tintával írva és kihuzva: *18*) Most a nagyváradi püspökség erdeje, de csak az én értésemre is nagyon megpusztítva.*

42. Versszak.

2. Áll, (csak az árnyéka van belül a házban):	2. Áll, (csak az árnyéka *(jelent meg)* a házban):
8. Bátran, erős hangon így pattoga nyelve:	8. Bátran. erős hangon így *(perdüle)* nyelve.

46. Versszak.

4. De a hang nem váltott: lett nagy öreg bőgés.	4. De a *(hangja nem vált)*; lett nagy öreg bőgés.

70. Versszak.

7. Urokat zöld lénán a hajóba vitték,	7. Urokat zöld lénán a hajóba *tették*

49. Versszak.

1. Utnélküli földet sokat ő bejára.	1. Utnélküli földet *tetemest* bejára.

50. Versszak.

3. Hervadt liliomszál, — így hirdeti szerte.	3. *S bőre fehér bársony,* — így hirdeti szerte. *Arcza . . . halaványy.*

56. Versszak.

4. Nagy retesz őrizvén betörő gonosztul.	*[NB. Nejét se' kiméli a gyáva panasztúl (?)]*

64. Versszak.

6. Csónakot a parthoz találá kikötve.	6. Csónakot a *(parton)* találá kikötve.

75. Versszak.

8. Akkor is ezt mondá, daczra emelt fővel.	8. Akkor is *(így szólott)* daczra emelt fővel.

85. Versszak.

4. Nekem élj egyedül »üdvem birodalma.«	4. Nekem élj egyedül *(»szivem diadalma.«)*

A 82. oldalon a VI. ének 95., befejező, szakasza után: a kéziratlap további részét Aranynak egy háromsoros jegyzete és a Toldi énekek versszakainak terjedelméről készített számvetési próbája töltik be. Ime:

(Eddig van a II-ik rész fele.)

NB. Miután felhagytam régi tervemmel (czeruzával: *talán?)* hogy az olasz hadjáratra *epice* kiterjeszkedjem, s ezt inkább csak epizódként akarom beszőni: nem volna lehetetlen az egészet XII. énekben fejezni, — ha.... birna vele test és lélek.

Ezután következik a számvetési próba, mely az Arany tervezgetését tünteti fel.

Első hat ének	40	és	466	vsz.	I.	ének	—	40	vszk.	VII. Ének	62
VII. »	—		62	»	II.	»	—	62	»	VIII. »	94
VIII. »	eddig		93	»	III.	»	8	és 67	»	IX. »	102
Az egész eddig	40	+	599		IV.	»	—	100	»	X. »	113
40 fél v. sz.	...	...	20		V.	»	—	102	»	XI. »	136
összes			616		VI.	»	32	és 95	»		111.
					Eddig			40	és 466 versszak		

A 8 ének	40	+	631
IX-dik én.	—		102
X, XI, XII circa	23	+	300
lenne összesen	63	+	1033

3/631/220

7

16 | 217 | $13^1/_2$ iv

16

= 57

48

—9

32 = 16

3 | 48,2 | $160^2/_3$ lap = 10 iv $^1/_8$ rész

3

18

18

$^2/_3$

82-ik oldalon:

Az első *Toldi*			211 vsz.
A *Toldi* estéje	24 rövid	és	211 —
a kettő	— 24 röv.	és	422 vsz.

Toldi szerelme.

a 8 első ének 40 röv. és 631 vsz.
a IX-dik ——— 102
a X-dik ——— 113 —
eddig már 40 rövid és 846 vszak.
Még kell mintegy $\frac{23}{63}$ r. (Zách K.) 209 ——

Lenne összesen 1046. Tehát két és fél anyi, mint az előbbi kettő összesen.

A X első ének: 40 rövid és 846 vszak.
A XI hozzá——— 136 ——

Összesen 40 röv. 982 még kell vagy 100 vsz.
XII ének 147
eddig 40 + 1093 (több, 1100 körül van) és a Zách ballada. (Kihuzva.).

HETEDIK ÉNEK.

16. Versszak.

7. Melyek nagy Etelét most is emlegetik,

7. Melyek nagy *(Att.* kihuzva) Etelét most is emlegetik,

17. Versszak.

8. Én szent koronámra szennyet ne hozzatok.

8. *Szent(elt)* koronámra szennyet **ne hozzatok.**

20. Versszak.

8. Mérföldekre nyuló, párduczlakta nyéked?

8. Arany jegyzése a *nyék*-et illetőleg (czeruzával): *Régi neve a vadaskertnek.*

22. Versszak.

7. Maga a koronát féltő hegyi fészek,

7. Maga a koronát féltő hegyi *(vészek.)*

29. Versszak.

Zács nádor, ebédnél, palotába ronta stb.

A kéziratlap bal margóján e versszakra utalnak *Arany* következő megjegyzései: *Ha a ballada a XII énekbe jó, akkor a versszak fölösleges, kihagyandó lesz.*

Mindjárt ezután egy másik, valószinüleg később irott megjegyzése olvasható:
»*Szükséges ez itt is, igy röviden.*«

30. Versszak.

1. E *kép* üldözi most, a Felicziáné;	1. A sor fölött czeruzával kihuzva: *Ez eset üldo*
7. A nemesség is már csapatait hozza,	7. A nemesség is már csapatait *(hozta)*,

55. Versszak.

5. Vagy hazai lantra fületek már gyönge.	5. Vagy hazai *(szóra)* fületek már gyönge.

NYOLCZADIK ÉNEK.

18. Versszak.

1. Haza juta mégis unokája karján;	1. Haza *(jönne)* mégis unokája karján;

29. Versszak.

4. Könnyebb találgatni, hogy sem visszamenni;	4. Könnyebb találgatni, *(mint)* sem visszamenni;

30. Versszak.

2. Hogy lyánya halálból uj életre válik,	2. Hogy lyánya *halottból* uj életre válik,

40. Versszak.

4. Segítni szakácsnak, ha parancsol: jer tedd.	4. Segítni szakácsnak, ha parancsol: *[ezt tedd]*

45. és 46. Versszak között.

(Már hiszem, a mit mond, Bencze öreg bátya
A mért kinevettem, hogy nincs ki a kártya
Hogy te — fia régi, jó Kamza —, Rigónak —
Tátosnak születtél, nem puszta csikónak.

Lovak után hált ő: zivatar fölverte
S látta Rigót midőn száguldva lenyelte,
Mint tüzes kigyót, a tüzes istennyilát
Ugy fogadott téged méhébe, mint fiát.)

59. Versszak.

4. Nem szájtáti *legény* volt ám Anikó se:	4. Nem *(vala hamvában holt lány)* Anikó se.

86. Versszak.

4. És most kegyelemért esedezni küldte.	4. És most *(esedezve)* kegyelemért küldte.

KILENCZEDIK ÉNEK.

13. Versszak.

4. Bak nagy zsákban gyapjut ereszt, kóczot.	4. Bak elé *zsák gyapjut, lebocsát pokróczot.*

23. Versszak.

4. Áll, s a tengerparti erős várak hossza.	4. Áll, s a tengerparti *várak erős hossza.*

27. Versszak.

1. Hosszabb: ha mi balra egy kerülőt tévén
2. Ugy hatolunk át e nemes ország szivén,
3. Meghajtva derékban tengertől tengerig.*

* E sorokra utalva jegyzi meg a következőket *Arany: Itt elnézést kell kérnem a történetben jártas olvasótól. Művem egysége s a népies forma természete, mely bevégzetlent nem tür, kényszerít, hogy a nápolyi két hadjáratot — mely itt ugy is csak episod vagy háttér gyanánt szolgál — össze vonjam;* alaptervem *pedig azt kivánja, hogy Lajosnak D. Károly elleni gyülöletét lehetőleg fokozzam egész a cathastropháig, melynél e hadjáratnak alig is volt egyéb eredménye. Ezért tétetem Lajossal e (megvallom elég, különös) oldal-*

mozdulatot, és hogy egyszersmind alkalmam legyen a második hadjárat eseményeit (köztük Lajos néhány személyes [ismeretes — kihuzva] kalandját) érinteni. A.

59. Versszak.

5. Lementem utána le a szikla-boltba.

5. Lementem utána, *(érte a sír)*-boltba.

78. Versszak.

6. De kiszól az utas: hogy olyat csak merni!

6. De kiszól az utas: hogy *(merik azt merni?)*

86. Versszak.

3. Hogy Toldinak adjon tiszta szobát hálni.

3. Hogy Toldinak *[üritsen]* tiszta szobát hálni.

90. Versszak.

2. S rónának ered, mely délre alattuk van.

2. *S tart a rónának*, mely délre alattuk van.

93. Versszak.

2. Keresik a gimet a völgyi sürübe',

2. Keresik *a vadat* a völgyi sürübe',

94. Versszak.

6. Foszladoz és hull mint szomorú-füz ága.

6. *Porlik el és hull* / *Foszlik el és hull* } mint szomorú-füz ága.

8. Zöld, veres, meg barna kérget rak az alján.

8. Arany jegyzete czeruzával: *még barna, vörös vagy sárga.*

96. Versszak.

3. Ötszáz évvel utóbb — vagy igen, már többel.

3. Ötszáz évvel utóbb *[meg huszhuszonöttel.]*

4. Sokat ábrándozott egy beteg ősz ember.

4. Karlsbadi fürdőzésére való utalás. A margón ott áll czeruzával még a következő jegyzés: *Ott voltam*: 1869 — 1876
1348 — 1348
= 521 = 528.

100. Versszak.

4. Hogy szülő anyád sem ismerne, ha látna.	4. Hogy szülő anyád sem ismerne *[fiára]*

TIZEDIK ÉNEK.

13. Versszak.

1. Oda épen arra ért uram, a nádor.	1. Oda épen *(akkor)* ért uram, a nádor.

25. Versszak.

4. De az öv mellé szúrt rövid éles karddal.	4. De az öv mellé szúrt *(görbe rövid)* karddal.

31. Versszak.

4. Kaput elfoglalni, tárni ki faltőig.	4. Kaput elfoglalni, *(lerontani földig.)*

32. Versszak.

8. Új tárgyat, új szárnyat adjon az éneknek.	4. *(Több dolgot is adjon e szegény éneknek.)*

92. Versszak.

4. Bátor erős népet válaszszanak össze.	4. Bátor erős népet *(állitsanak)* össze.

108. Versszak.

6. (Fogadásuk tiltja, mit az ily pör kiván):	6. (Fogadásuk tiltja, *mit a bünper* kiván):

112. Versszak.

3. Hol, a ki lehetne szivének az irja.	3. Hol, a ki lehetne *[beteg szive]* irja.

TIZENEGYEDIK ÉNEK.

5. Versszak.

1. Ez alatt, mint szokta, a táboron által.	1. Ez alatt, mint szokta, *(kevesed magával.)*
6. Hol a Szele viznek folyása van öszsze.	6. Hol *[Sziláro]* viznek folyása van öszsze.

8. Versszak.

7. Már libeg a kobzos, nem is ülhet szőrén.	7. Már libeg a kobzos, nem is ülhet *(nyergén.)*

23. Versszak.

4. Mi vagyunk háromszáz gyalogi Wernernek.	4. Mi vagyunk háromszáz *[talpasi]* Wernernek.
6. Titkot előttünk hát nincs mi okért zárolj.	6. Titkot *(mielőttünk lásd)* nincs mi okért zárolj.

25. Versszak.

6. Csak *oldd meg a zsákot!* * vagy eme kardélre,	6. Arany jegyzete: *Az az vallj. Tolvaj kifejezés.* (Czeruzával margóra jegyezve.)

28. Versszak.

1. »Uraim!« — felelt ő, s görnyede, has-fogva —	1. »Uraim!« felelt ő, *[s kérte hasát fogva].* —

33. Versszak.

5. Körül-körül mint a jó csikós szokása.	5. *[No nem azon pőrén]*, mint csikós szokása.
7. S mig ő üti szélről, ha kimozdul, képen:	7. S mig ő üti (czeruzával: *hasba)* szélről, ha kimozdul (czeruzával: *üti hátba)*, képen:

42. Versszak.

7. Éjszaki szél szárnyán — mondják ez a lárma	NB. *Arany*nak e sorokra vonatkozó jegyzete: *Nem oly képtelen nagyitás, mint első tekintetre látszik. Ime az 1879-i árvizkor Szegedről irják, hogy a dorozsmaiak jajkiáltása odáig hallatszott, pedig az is van egy mérföld. Igaz, hogy az árviz felülete vezette a hangot, de nálam meg a szél.*
8. (Noha majd egy mérföld) elhallott a várba.	

55. Versszak.

3. Serge utána s körül a sövényből	3. *Arany* jegyzete (czeruzával a margón): *lehet sövényből (sövénynyel szegett tábori lánczból),*

93. Versszak.

7. Ki hiszi, hogy most már Lajos elfogadja.	7. Ki hiszi, hogy *Lajos most már elfogadja.*

99. Versszak.

6. Inkább hiszi, csúffá, hogy örömest tenné: —	6. Inkább hiszi, csúffá *örömestebb tenné:* —

125. Versszak.

1. Nem tiszte a lantnak olyatén szolgálat.	1. *Nem tisztem a vőfély alacsony szolgálat.*
7. Hátra nyújtván, abba *masszai** bort töltet.	7. Arany jegyzete (czeruzával a margón): *Massicum, a Mapicus helyről mely termi. Nem tudom a hegy nem* Massa *nevü helyről neveztetett-e így. Keresni kell jó mappán.*

TIZENKETTEDIK ÉNEK.

18. Versszak.

2. Eszébe is jut egy — az ifjú levente.	2. Eszébe is *jutott* — az ifjú levente.

22. Versszak.

2. Bencze meg a kobzos más tanyát csináljon.	2. *Benczével* a kobzos más tanyát csináljon.

11. Versszak.

(Zách Klára.)

1. Vissza se' megy többé	1. Vissza *se (ment)* többé
2. Deli szűzek közzé	2. *(Szűz leányok)* közzé.

13. Versszak.

3. Jöszte, borulj az ölemre,	3. Jöszte, borulj az ölemre
4. Mondd meg, édes lányom.	4. Mondd *(el,)* édes lányom.

20. Versszak.

3. Mit kívánsz most királyi nőm!	3. Mit kívánsz most *(én királynőm)*
4. Fájdalom díjába.	4. Fájdalom díjába.

39. Versszak.

(Toldi szerelme.)

1. De leírnom, mit gyónt, nem volna erányos.*)	1. Arany jegyzete: *) Helyes: *ildomos. Így hallottam még én ezt az régi öregektől.*

84. Versszak.

1. Más követi aztán érkezének vissza.	1. Más követi aztán érkezének *(ujra.)*

93. Versszak.

1. Hanem a királyt én bocsátom előre.	1. Hanem *én a királyt* bocsátom előre.

103. Versszak.

5. De tovább is egyre zokogott bánatja,	5. De *utólag* egyre zokogott bánatja,
Mint mikor a sirást el a gyermek hagyja:	Mint mikor a sirást a gyermek *elhagyja:*
Majd szemeit törlé, s a csillagos égre	*Megtörlé szemeit* s a csillagos égre
Fölnézve sokáig, így szólala végre:	Fölnézve sokáig, így szólala végre.

104. Versszak.

2. Oda várasz, — meggyógyítsz boldog szeretettel;	2. Oda várasz, — *ott vidítsz* boldog szeretettel;
5. Most kele — négy gödröt vájt neki jó kardja.	5. *Azután* négy gödröt vájt neki jó kardja.
	5. Most *fölkele* . . . . .

105. Versszak.[1]

1. *A négy fűz elárvult sarjai tán élnek*
Ma is, oltalmában fejdelmi személynek,

[1] E versszak történetét a Budapesti Szemle 1883. évf. 34-ik kötetében (129—133. l.) *Gyulai* Pál részletesen elbeszéli és az okokat is feltárja, melyek *Arany*t arra indították, hogy életében a szubjektiv vonatkozású sorok közlését ne engedélyezze.

Ki, hogy e szép sziget rászálla idővel,
Beszövé nagy multját virányos jövővel
S hagyta, hogy a környék agg fülemiléje
Éneke utolját ott elzengicsélje,
Azután hallgatva ott lelje halálát
De kövessük Toldit és a rege szálát.

Következnek a *JEGYZETEK* és csak *azután* a *Glossarium.*[1]

GLOSSARIUM.

Arany jegyzete:
Z betű a ***V*** betű előtt szedendő. A latin betűkkel a latin ***a-b-c***-ét vettük át, hol a ***V*** az utolsó betű ***Z***-t csak azóta teszünk végül, mióta németesedünk.
Arany jegyzete (czeruzával):
Confrontáltam minden egyes idézett számot a szöveggel. 14/VII. 79.

[1] A kézirat címlapjának első szövegezése is eltér helyenként a későbbitől. Öt olyan sor van ugyanis gondosan kivakarva a címlapon, melyeknek eredetileg a Toldi szerelme első lapján kellett volna maradniok. Oly gondosan vannak e sorok kivakarva, hogy csupán a következő öt szó olvasható még belőlük: . . . *melyet pedig némely avult írások* . . . A jelige alatt ismét két sor vakarás látszik, ez már egyáltalában nem olvasható. Megállapítható azonban, hogy a kihúzott két sort jeligének tervezte *Arany* s helyettük alkalmazta később *Ilosvai* »Quid dam nosa juvat« kezdetű jelmondatát.

VIDÉKI KÖNYVTÁRAINK 1904-BEN.

A múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége a lefolyt évben rendes szokásához híven terjedelmes jelentésben adott számot működéséről. Jelentése részletes képet nyujt a hazai könyvtári ügy fejlesztése érdekében az állam és társadalom részéről kifejtett törekvések eredményeiről s a főfelügyelőség hatáskörébe tartozó könyvtárak ez évi állapotáról.

A törvényhatóságok és községek, egyházak és egyesületek múzeumai és könyvtárai közül az orsz. főfelügyelőség a lefolyt év alatt 65 intézet felett gyakorolta az állami felügyeletet. Ezek között 17 önálló könyvtár volt és 38 olyan múzeum, a mely nyilvános könyvtár jellegével bíró könyvgyűjteménynek van birtokában. Ez intézetek jegyzéke a következő:

1. Árva vármegye Csaplovics-könyvtára Alsókubinban,
2. az aradi Kölcsey-egyesület könyvtára,
3. Bars vármegye múzeuma Aranyosmaróton,
4. Sáros vármegye múzeuma Bártfán,
5. a beszterczebányai városi múzeum,
6. a békés-csabai múzeum (a békéscsabai múzeum-egyesület tulajdona),
7. a budai könyvtár (a budapesti könyvtár - egyesület tulajdona),
8. a Dunamelléki ev. ref. egyházkerület Ráday-könyvtára Budapesten,
9. a debreczeni ev. ref. főiskola könyvtára,
10. a debreczeni városi múzeum,
11. a szolnok-dobokamegyei irodalmi, történelmi és ethnographiai társulat gyüjteményei (a deési állami főgimnázium igazgatóságának és az Erdélyi Múzeum érem- és régiségtára igazgatóságának gondozása alatt) Deésen és Kolozsvárt,

12. a hunyadmegyei múzeum Déván (a hunyadmegyei történelmi és régészeti társulat tulajdona),

13. a tiszai ág. h. ev. egyházkerületi kollégium könyvtára Eperjesen,

14. az esztergom-vidéki régészeti és történelmi társulat múzeuma Esztergomban,

15. a felkai Tátra-múzeum (a felkai Tátra-múzeumegylet tulajdona),

16. a győri városi könyvtár,

17. a békésvármegyei múzeum Gyulán (a békésvármegyei közművelődési egyesület tulajdona),

18. az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egylet múzeuma Gyulafehérvárott,

19. a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgimnázium könyvtára,

20. a honti múzeum Ipolyságon (a hontvármegyei múzeumtársulat tulajdona),

21. a kassai múzeum (Kassa sz. kir. város tulajdona),

22. a kecskeméti városi múzeum és könyvtár,

23. a keszthelyi Balatoni múzeum (a Balatoni múzeum-egyesület tulajdona),

24. a kiskúnhalasi ev. ref. főgimnázium könyvtára,

25. az erdélyi Kárpát-egyesület múzeuma Kolozsvárott,

26. a komáromi múzeum (a komáromvármegyei és városi múzeum-egyesület tulajdona),

27. a losonczi városi közkönyvtár.

28. a lőcsei ág. h. ev. egyház könyvtára,

29. a mosonmegyei múzeum Magyaróvárott (a mosonmegyei történelmi és régészeti egylet tulajdona),

30. a máramarosszigeti ev. ref. főiskola könyvtára,

31. a máramaros-vármegyei múzeum Máramarosszigeten (a máramarosmegyei múzeum-egyesület tulajdona),

32. a borsod-miskolczi múzeum Miskolczon (a borsod-miskolczi közművelődési és múzeum-egyesület tulajdona),

33. a miskolczi ág. h. ev. egyház könyvtára,

34. a nagybányai városi múzeum,

35. a nagyenyedi Bethlen-főiskola múzeuma és könyvtára,

36. Szatmár vármegye múzeuma Nagykárolyban,

37. a nagyszebeni erdélyi Kárpát-egyesület múzeuma,

38. a biharmegyei múzeum Nagyváradon (a biharmegyei és nagyváradi régészeti és történelmi egylet tulajdona),

39. a nagyváradi királyi jogakadémia könyvtára,

40. Szabolcs vármegye múzeuma és könyvtára Nyiregyházán,

41. Nyitra vármegye múzeuma Nyitrán,

42. a pápai ev. ref. főiskola gyüjteményei,

43. a pécsi városi múzeum,

44. a poprádi Kárpát-múzeum (a magyarországi Kárpát-egyesület tulajdona),

45. a pozsonyi orvos- és természettudományi egyesület múzeuma Pozsonyban,

46. a pozsonyi városi közkönyvtár,

47. a pozsonyi városi múzeum,

48. a selmeczbányai városi múzeum és könyvtár,

49. a Székely Nemzeti Múzeum Sepsiszentgyörgyön (Háromszék vármegye tulajdona),

50. Sopron vármegye és Sopron sz. kir. város régiségi múzeuma Sopronban,

51. a szabadkai városi múzeum és közkönyvtár (a szabadkai közkönyvtár- és múzeum-egyesület tulajdona),

52. a szatmári Kölcsey-kör múzeuma,

53. a szegedi Somogyi-könyvtár és városi múzeum,

54. Tolna vármegye múzeuma Szegszárdon,

55. a csongrádvármegyei történelmi és régészeti társulat múzeuma Szentesen,

56. a vasvármegyei múzeum Szombathelyen (a vasvármegyei kultur-egyesület tulajdona),

57. a délmagyarországi természettudományi múzeum Temesvárott (a délmagyarországi természettudományi társulat tulajdona),

58. a délmagyarországi történelmi és régészeti múzeum ugyanott (a délmagyarországi történelmi és régészeti múzeum-társulat tulajdona),

59. a temesvári városi könyvtár,

60. a tiszafüredi múzeum (a tiszafüredi múzeum- és könyvtáregylet tulajdona),

61. a turóczszentmártoni tót múzeum (a turóczszentmártoni múzeumi tót társaság tulajdona),

62. a váczi múzeum (a váczi múzeum-egyesület tulajdona),

63. a verseczi városi múzeum és könyvtár,

64. Veszprém vármegye múzeuma Veszprémben,

65. a bácsbodrog-vármegyei múzeum Zomborban (a bácsbodrog-vármegyei történelmi társulat tulajdona).

A felsorolt intézetek közül a budapesti Ráday-könyvtár, az eperjesi ág. h. ev. egyházkerületi kollégium könyvtára, a lőcsei ág. h. ev. egyház könyvtára és a pápai ev. ref. főiskola könyvtára ez év folyamán léptek a főfelügyelőség kötelékébe s ugyancsak ez évben terjesztetett ki az állami felügyelet a nagyenyedi ev. ref. főiskola könyvtárára is. Viszont amaz intézetek közül, melyek már korábban a főfelügyelőség hatáskörébe tartoztak, Szabolcs vármegye nyiregyházai törvényhatósági közkönyvtára és a verseczi városi nyilvános könyvtár az illető helyeken létező vármegyei, illetve városi múzeumokkal egyesíttetvén, az önálló intézetek sorából törültettek.

Ez intézetekkel szemben a szervezeti szabályzatában megállapított elvek alapján az orsz. főfelügyelőség az eddig követett irányban töltötte be hivatását, pénzbeli segélyekkel és gyűjteménytárgyak adományozásával járulva fentartásukhoz és fejlesztésükhöz, segédkezet nyujtva megfelelő elhelyezésük kérdésének megoldásához és a gyüjtemények szakszerű felállításához, szaktanfolyam rendezése s fontos elvi kérdések megvitatásával igyekezve előkészíteni a múzeumi és könyvtári ügy egységes irányban való fejlesztését.

A főfelügyelőség e feladataival járó kiadásaink fedezésére az állami javadalom az 1904. évi állami költségvetésben a rendes kiadások rovatánál 129,380, a rendkivüli kiadásoknál 68,000 koronában állapíttatott meg, s a rendes kiadások összegéből 32,850·58 kor. fordittatott könyvtári czélokra.

Rendes évi segély czimen 22,000 kor. osztatott szét a könyvtáraink között. Ez összegből a következő 27 gyűjtemény részesült segélyben :

Az alsókubini Csaplovics-könyvtár kapott 600 koronát,

az aradi Kölcsey-egyesület 1400 koronát,

a beszterczebányai városi múzeum könyvtára 400 koronát,

a budapesti könyvtár-egyesület budai központi könyvtára 800 koronát,

a debreczeni ev. ref. főiskola könyvtára 1600 koronát,

az eperjesi ág. h. ev. főiskola könyvtára 800 koronát,

a győri városi könyvtár 400 koronát,

a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgimnázium könyvtára 800 koronát,

a hontvármegyei múzeum-egyesület ipolysági múzeumának könyvtára 200 koronát,

a kassai városi múzeum könyvtára 2000 koronát,

a kecskeméti városi múzeum könyvtára 500 koronát,

a kiskúnhalasi ev. ref. főgimnázium könyvtára 800 koronát,

a losonczi városi könyvtár 400 koronát,

a lőcsei ág. h. ev. egyház könyvtára 500 koronát,

a máramarosszigeti ev. ref. lyceum könyvtára 1600 koronát,

a nagybányai városi múzeum könyvtára 400 koronát,

a nagyenyedi Bethlen-kollégium könyvtára 800 koronát,

a nyitra-vármegyei múzeum könyvtára 1000 koronát,

a pozsonyi városi könyvtár 1600 koronát,

a selmeczbányai városi múzeum könyvtára 400 koronát,

a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum könyvtára 600 koronát,

a szatmári Kölcsey-kör múzeumának könyvtára 400 koronát,

a szegedi Somogyi-könyvtár 1600 koronát,

Tolna vármegye szegszárdi múzeumának könyvtárszükségleteire 500 koronát,

a vasvármegyei kultur-egyesület szombathelyi könyvtára 500 koronát,

a verseczi városi múzeum és könyvtár 500 koronát,

a veszprém-vármegyei múzeum könyvtára 800 koronát.

Az itt felsorolt segélyeken kivül a gyarapítási és rendezési czélokra szolgáló állami javadalomból a temesvári városi könyvtár a *Baróti* Lajostól és *Berkeszi* Istvántól 4000 koronáért megvásárolt könyvtárak vételárának felerészben való fedezésére 2000 korona külön segélyben részesült és a magyaróvári múzeum részére 300 koronáért megszereztettek *Cohen* ismertebb munkái. A főfelügyelőség ezenkivül 1795·92 koronát forditott szakkönyvek beszerzésére, 1617·66 koronát könyvtárak rendezésére, 2900 koronát a könyvtári tanfolyam és 2230 koronát a Magyar Minerva III. évfolyama szerkesztési költségei fedezésére.

Az épitkezésekre és beruházási jelleggel bíró beszerzésekre a megszavazott rendkivüli javadalomból pedig az 1903-iki költségvetési tételekkel együtt, melyek kiutalványozása ez évben történt

meg, 24,000 korona esett könyvtári célokra, nevezetesen, az alsókubini Csaplovics-könyvtár építkezésére 30,632 kor. segély 1. részlete fejében az 1903. évi javadalomból 5000 kor., a 2. részlet fejében az 1904. évi javadalomból 5000 kor., összesen 10,000 kor.,

a budapesti könyvtár-egyesület könyvtárának bútorzására 5000 kor. segély 3. részlete fejében 1000 kor.,

a Dunamelléki ev. ref. egyházkerület Ráday-könyvtárának berendezésére 10,000 kor. segély 1. részlete fejében 5000 kor.,

a Miskolczon létesítendő nyilvános könyvtár épületére 20,000 kor. segély 1. részlete fejében az 1903. évi javadalomból 2000 kor., a 2. részlet fejében az 1904. évi javadalomból 2000 kor., összesen 4000 kor.,

a pozsonyi városi közkönyvtár berendezésére 40,000 kor. segély 4. részlete fejében 4000 korona utalványoztatott ki.

A rendes évi segélyek és a külön czímek alatt utalványozott segélyösszegek első sorban az illető intézetek fenntartási és gyarapítási szükségleteire szolgáltak fedezetül. A segélyösszegek ez irányban való felhasználására az országos főfelügyelőség a hozzá előzetesen benyujtott tervezetek alapján adta meg jóváhagyását, szabályszerű jelentés és számadások benyujtására utasítva a segélyezett intézeteket. Ennek a kötelezettségnek a segélyben részesülő 48 intézet közül 40 tett eleget, úgymint: az aradi Kölcsey-egyesület múzeuma, a beszterczebányai múzeum, a budai könyvtár, az eperjesi ág. h. ev. kollégium könyvtára, a győri városi könyvtár, a halasi és a hódmezővásárhelyi ev. ref. főgimnáziumok könyvtárai, az ipolysági, kassai, kecskeméti múzeumok, a losonczi városi közkönyvtár, a máramarosszigeti ev. ref. főiskola könyvtára, a nagybányai múzeum, a nagyenyedi Bethlen-kollégium könyvtára, a nyitrai múzeum, a pozsonyi városi közkönyvtár, a selmeczbányai, sepsiszentgyörgyi és szatmári múzeumok, a szegedi Somogyi-könyvtár, a szegszárdi múzeum, a szombathelyi könyvtár, a verseczi városi múzeum és könyvtár.

Az előző évi segélyek felhasználásáról elmaradt jelentésük beküldésével a békéscsabai múzeum, a debreczeni ev. ref. főiskola könyvtára, a kassai, a sepsiszentgyörgyi múzeumok és a szabadkai múzeum és közkönyvtár tettek utólag eleget elszámolási kötelezettségüknek.

A pénzbeli segélyezés mellett ez év folyamán is jelentékeny gyarapodásban részesültek intézeteink ama könyvtári anyag-

ból, a mely az ez évi és korábbi beszerzésekből az intézetek között való szétosztás végett a főfelügyelőség rendelkezésére állott.

A főfelügyelőség kiadásában megjelent műveken, ú. m. a Magyar Minerva III. évfolyamán és a kassai múzeumi könyvtár lajstromán kívül, melyekben az összes intézetek részesedtek, a szakkönyvek beszerzésére szolgáló javadalomból beszerzett művek közül szétosztatott a »Magyarország történeti emlékei az ezredéves orsz. kiállításon« című kétkötetes díszmunka 29 példánya és az *Ehrenreich*-féle »Icones principium, procerum, ac praeter hos illustrium virorum matronarumque veteris et praesentis aevi, quibus Hungaria et Transylvania clarent« című arczképalbum új kiadásának 37 példánya. Ezenkívül a vallás- és közoktatásügyi miniszterium ajándékából *Matlekovics* »Magyarország közgazdasági és közművelődési állapota ezeréves fennállásakor« című 9 kötetes munkájából 45 példány, gróf *Zichy* Jenő »Harmadik ázsiai utazása« I. k. 1. és 2. részéből és II. kötetéből 10 példány, Bloch József »A hegedüjáték kézikönyve« és *Molnár* Géza »A magyar zene elmélete« című munkájából 33 példány s a »Magyar-Szölgyén és Párkány-Nána agrogeologiai térképe« cz. kiadványból a hozzátartozó 2—2 magyarázó füzettel 19 példány, továbbá a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatóságának ajándékából az intézet 1903. évi jelentésének 63 példánya s a Magyar Könyvszemle 1903. évi 4. s 1904. évi 1—3. füzeteinek 49 példánya, *Csapó* Vilmos cs. és kir. kamarás ajándékából a «nemeskéri Kiss Pálné, született tagyosi Csapó Ida naplójából« című kiadvány 29 példánya és dr. *Cserni* Béla »A tanító és a régészet« s »A szárazság a régészet szolgálatában« című füzeteiből a szerző ajándékául 38 példány osztatott szét a főfelügyelőség hatáskörébe tartozó intézetek között s ez utóbbi füzetekből 32 példány jutott népkönyvtárak között való szétosztás czéljából az országos tanács rendelkezésére.

A Grimani-Breviarium hasonmás-kiadása I. és II. kötetének az orsz. főfelügyelőség részére megrendelt két példánya közül egy letéteményként a Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi országos könyvtárában nyert elhelyezést.

A gyarapodásokhoz kell számítani a hazai nyomdatermékek sajtóügyi köteles példányainak az 1903. év II. és az 1904. év I. feléből származó anyagát, mely az eddigi eljáráshoz híven az Erdélyi Múzeum könyvtárán kívül a budai könyvtárban, a debre-

czeni ev. ref. főiskola könyvtárában, a kassai múzeumban, a nagyváradi kir. jogakadémiai könyvtárban, a pécsi varosi múzeumban, a pozsonyi városi közkönyvtárban, a selmeczbányai városi múzeumban, a szegedi Somogyi-könyvtárban, a szombathelyi múzeumban és a temesvári városi könyvtárban nyert elhelyezést.

A gyűjtemények gyarapítását célozták a főfelügyelőség amaz intézkedései is, melyek odairányúlnak, hogy az egyes intézetek gyűjtemény anyagának fölös példányai összeírassanak és rendezésük befejezte után egymás anyagának kiegészítésére legyenek értékesíthetők. Az első lépés e téren a Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi országos könyvtára többes példányainak a főfelügyelőség költségén való összeírása; e művelet folyamán ez évben 3013 munka 4223 kötetéről készült czédula.

A múzeumok és könyvtárak orsz. tanácsának kezdeményezésére egyidejűleg a vidéki könyvtárak duplum-anyagának összeírása tárgyában is megtétettek a szükséges intézkedések; a főfelügyelőség felhívásának eredményéül 29 intézet jelentette, hogy készséggel vállalkoznak többes példányaik összeírására s ezek közül a beszterczebányai városi múzeum és könyvtár, a budapesti könyvtár-egyesület központi könyvtára, a győri városi könyvtár, a kassai városi múzeum, a kecskeméti városi múzeum és könyvtár, a losonczi városi közkönyvtár, a mosonmegyei történelmi és régészeti egyesület magyaróvári múzeuma és Tolna vármegye szegszárdi múzeuma tett eleget az év folyamán igéretének. Az ekként összeállítandó jegyzékek alapján a főfelügyelőség feladata leend a csereügyletet az egyes intézetek között közvetíteni, s e művelet kétségtelenül értékes anyaggal fog hozzájárulni könyvtáraink gyarapításához.

A gyüjtemények szakszerű gondozására irányuló feladatainak a főfelügyelőség ez évben is, mint az előzőben, első sorban szaktanfolyamaink folytatásával kivánt eleget tenni. Ez év folyamán ismét a könyvtári szakra kerülvén a sor, a főfelügyelőség fennállása óta negyedizben nyujt alkalmat arra, hogy könyvtáraink gondozói a hivatásukhoz szükséges szakismereteket elsajátíthassák. A folyó évben rendezett tanfolyam július hó 4—14. napjaiban a Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi országos könyvtárának helyiségeiben a könyvtár igazgatója, dr. *Fejérpataky* László egyetemi tanár, múzeumi és könyvtári orsz. felügyelő vezetése alatt tarta-

tott meg. Előadásai két csoportra oszlottak: dr. *Fejérpataky* László orsz. felügyelő 16 órában a palaeografiáról és a kéziratok kezeléséről tartott előadást és dr. *Esztegár* László múzeumi őr, valamint *Varjú* Elemér múzeumi segédőr 12, illetve 18 órában az elméleti és gyakorlati könyvtári ismereteket adták elő; az elméleti előadásokat a Széchényi országos könyvtárban végzett gyakorlatok, s az egyetem és műegyetem könyvtárainak s az országos levéltárnak megtekintése egészítette ki.

A tanfolyamon a főfelügyelőség hatáskörébe tartozó gyűjtemények részéről az aradi Kölcsey-egyesület, a bártfai múzeum, az eperjesi ág. h. ev. főiskolai könyvtár, a máramarosszigeti ev. ref. főiskolai könyvtár, a nyitravármegyei múzeum, a szabadkai városi múzeum és könyvtár, a szegszárdi múzeum és a verseczi városi múzeum és könyvtár kiküldöttei a főfelügyelőség anyagi támogatásával vettek részt. A többi intézetek közül a komáromi vármegyei könyvtár és a nagyváradi Szigligeti-kör küldte ki, szintén a főfelügyelőség anyagi támogatásával, megbizottját. Ezenkívül a fővárosból 4, Szegedről 2, Kassáról, Lőcséről és Ujvidékről 1—1 önkéntes jelentkező hallgatta a tanfolyam előadásait.

A Magyar Minervából ez évben a III. évfolyam jelent meg, a főfelügyelőség előadó-titkárának vezetése alatt dr. *Gárdonyi* Albert, Budapest székesfőváros könyvtárnokának szerkesztésében, mint a főfelügyelőség és az országos tanács közös kiadványa. A hazai múzeumok és könyvtárak e czímkönyve a fővárosnak és a vidék 687 városának és községének 1509 gyűjteményét ismertetve minden eddiginél teljesebb képet nyujt a hazai múzeumi és könyvtári ügy állapotáról.

A hatáskörén kívül álló közgyűjtemények közül kettőnek ügyeivel volt alkalma a főfelügyelőségnek ez év folyamán foglalkozhatni s azoknak a főfelügyelőség kötelékébe leendő felvételét előkészithetni.

Komárom vármegye közönsége már ez év elején kifejezte abbeli óhajtását, hogy könyvtára, mely *Kulcsár* István alapításának köszöni létét, állami támogatással a nyilvános használatra alkalmassá tétessék, s az országos főfelügyelőség által az állami segélyezés elfogadásával járó kötelezettségek felől felvilágosíttatva, október 17-ikén kelt közgyűlési határozatával kimondta annak állami felügyelet alá helyezését. Egyidejűleg részletes tervezetet

mutatott be a könyvtár megfelelő elhelyezéséről, rendkívüli állami segélytől várva e kérdés megoldását. A közgyűlési határozatot az országos főfelügyelőség jóváhagyásra ajánlva terjesztette fel a magas miniszteriumhoz, annak megtörténte utánra tartva fent a helyiség kérdésének érdemleges tárgyalását.

A szászvárosi ev. ref. Kuún-kollégium előljáróságával, az országos tanács útján kifejezett kérésére, a főfelügyelőség közölte azokat a feltételeket, a melyekhez a szervezeti szabályzat az állami segélyezést köti, azok elfogadásától téve függővé a gyűjteménynek a felügyelőség kötelékébe való felvételét.

Külföldi intézeteket érdeklő ügyekben a magas minisztérium négy ízben vette a főfelügyelőség szolgálatait igénybe. A római lateráni káptalan levéltárából elveszett Palestrina-kézirat nyomozása ügyében a debreczeni ev. ref. főiskolai könyvtár, a kassai múzeum, a pozsonyi városi közkönyvtár és a szegedi Somogyi-könyvtár és a városi múzeum igazgatóságaihoz intéztetett felszólítás. Hasonló intézkedés történt a bloisi könyvtárból eltünt XV. századbeli latin nyelvű imádságos könyv nyomozása érdekében. Végül a berlini porosz kir. tudományos akadémiának a középkori és a kora-felnémet kéziratok összeírása érdekében kiadott körlevelére a főfelügyelőség felkérte a hazai nagyobb könyvtárak vezetőit az e csoportbeli netalán birtokukban levő kéziratok jegyzékének összeállítására, a czélból, hogy azokat a nevezett akadémia megbizottjának rendelkezésére bocsáthassuk.

A főfelügyelőség tagjai a szakkörükbe vágó kérdések elintézésében való részvételen kivül ez évben is pontosan megfeleltek ama kötelességüknek, hogy hivatalos utaikon személyes tapasztalatok útján szerezzenek tájékozást a hatáskörünkbe tartozó intézetek ügyeiről.

Az országos főfelügyelő a nagybányai és veszprémi múzeumok és a temesvári városi könyvtár megnyitásán való részvételén kívül meglátogatta a kassai, máramarosszigeti, szegedi és temesvári gyűjteményeket.

Szalay Imre helyettes főfelügyelő a pécsi múzeum megnyitásán kívül Pozsonyban, Szombathelyen és Verseczen a múzeumi és könyvtári építkezések ügyében tett hivatalos látogatást.

Az orsz. főfelügyelőség többi tagjai közül *Czigler* Győző orsz. felügyelő Kassán és Pozsonyban tanulmányozta a megoldásra váró múzeumi építkezési kérdéseket, dr. *Fejérpataky* László orsz. fel-

ügyelő Aradon, Nyitrán, Pozsonyban, Szabadkán, Szegeden, Szombathelyen, Temesvárott, Verseczen és Veszprémben, dr. *Horváth* Géza orsz. felügyelő Felkán, Kassán, Máramarosszigeten, Miskolczon, Poprádon, Pozsonyban, Szabadkán, Szegeden és Temesvárott s végül dr. *Schönherr* Gyula előadó-titkár Aradon, Deésen, Felkán, Kassán, Kolozsvárt, Máramarosszigeten, Nagybányán, Nyitrán, Pécsett, Poprádon, Pozsonyban, Szegeden, Temesvárott, Váczott, Verseczen és Veszprémben látogatta meg a hatáskörünkbe tartozó intézeteket.

Ezenkívül a múzeumok és könyvtárak országos szövetségének Temesvárt október 29-én tartott közgyűlésén résztvettek az orsz. főfelügyelőség részéről a főfelügyelő és a helyettes főfelügyelő, *Czigler* Győző, dr. *Fejérpataky* László, dr. *Horváth* Géza és *Radisics* Jenő orsz. felügyelők és dr. *Schönherr* Gyula előadó-titkár, s a közgyűlést követő napon Verseczen tartott ülés *Szalay* Imre helyettes orsz. főfelügyelő vezetése alatt folyt le.

A jelentés további folyama az állami felügyelet alatt álló tudományos közgyűjtemények állapotáról, az év folyamán kifejtett munkásságukról, a fejlesztésük érdekében tett intézkedésekről és ezek eredményeiről ad számot. Ebből a részből egész terjedelmükben közöljük azokat az adatokat, a melyek a könyvtárak ügyeire vonatkoznak, vagy azokkal összefüggésben állanak.

Alsókubinban az árvavármegyei Csaplovics-könyvtár helyiség hiányában még mindig nem felelhet meg rendeltetésének, a lefolyt évben történt intézkedések azonban reményt nyujtanak arra, hogy az építkezés kérdése rövid idő alatt kedvező megoldást fog nyerni. A könyvtári épület tervei az országos magyar képzőművészeti tanács által felülbíráltatván, a miniszterium felhívására újból átdolgoztattak; s a vármegye közönsége hivatalos értesítést nyerve a felől, miként az építkezés költségeihez az állami hozzájárulás összege 30,632 koronában állapíttatott meg, május 10-én hozott határozatában kimondotta, hogy a könyvtár épületét 50,631·90 kor. költséggel felépíti s a belügyminiszterium által már engedélyezett 12,000 koronán felül hiányzó összeget kölcsön útján fedezi. A belügyminiszterium e határozatot október 13-ikán azzal a kijelentéssel hagyván jóvá, hogy az építkezési tervek és költségvetés bemutatása után a 12,000 kor. ki fog utalványoztatni, most már remélni lehet, hogy az építkezés az 1905. év folyamán megtörténik.

A könyvtár 1903. évi állapotáról benyujtott jelentés adatai

szerint az államsegély a könyvtár rendezésére használtatott fel, de a könyvanyag czédulázása ez év folyamán a helyviszonyok mostohasága miatt csak lassú mértékben haladhatott előre, s a könyvtárnok tevékenysége csupán a könyvtár ritkaságainak kiválasztására és a könyvtár történetére vonatkozó adatok összegyűjtésére szorítkozott. A könyvtár számadásai 3605 kor. bevétellel és 2155·43 kor. kiadással zárultak, mely összegből 695·45 kor. tőkésítésre, 1096 kor. a személyzet díjazására, 182·42 kor. a könyvtár gyarapítására, 15·56 kor. könyvkötésre, 97·20 kor. bútorzási és berendezési költségekre és 68·80 kor. irodai kiadásokra fordíttatott.

Aradon a Kölcsey-egyesület gyűjteményei az utóbbi években nem állván kellő gondozás alatt, állandó könyvtárnok és múzeumi őr alkalmazása vált szükségessé, a mit az orsz. főfelügyelőség az által tett lehetővé, hogy az állami segélyből évi 800 koronát az alkalmazandó tisztviselő díjazására engedett felhasználni. Az egyesület által megválasztott muzeumi tisztviselő július havában lépett hivatalába, de félévi működése alatt nem lévén képes megfelelni a hozzáfűzött várakozásnak, az év letelte előtt megvált állásától. Az egyesület vezetősége az állást a főfelügyelőség előzetes megbírálása és jóváhagyása alapján töltötte be, s a megválasztott új tisztviselő a következő év elején foglalta el hivatalát.

Az állami segélyből 400 kor. a gyűjtemények őre félévi tiszteletdíjának pótlására és 1000 kor., mint az előző években, az Atzél-könyvtár vételárának törlesztésére fordíttatott. Az egyesület az 1902. évi működéséről nyomtatásban megjelent jelentésen kívül az 1904. évben közrebocsátott első évkönyve első felének beküldése útján számolt be munkásságáról és gyüjteményei állapotáról. 1904. évi számadásai 6769·47 kor. bevételt és 5918·52 kor. kiadást tüntetnek fel; a kiadásokból 1676 kor. esik a múzeum személyzetének díjazására, 2644·85 kor. a gyüjtemények gyarapítására, 264·83 kor. a múzeum házi szükségleteire.

Besztercebányán a városi múzeum elhelyezésének kérdése a megoldás küszöbéig jutott el az által, hogy az úgynevezett Mátyás-ház átalakításának költségeire kért, 30,958·53 koronát kitevő fedezet az orsz. főfelügyelőség és a műemlékek orsz. bizottsága javadalmának terhére egyenlő arányban engedélyeztetvén, annak a főfelügyelőségre eső része az 1905. évtől kezdve 3 évi részletben a költségvetési előirányzatba felvétetett. Az átalakítás a költségvetés

törvényerőre emelése után a műemlékek országos bizottsága által készített tervek alapján fog végbemenni. A 400 kor. állami segély a könyvtár részére 1903-ban eszközölt vásárlások fedezésére fordíttatott.

Budapesten a budapesti könyvtár-egyesület által fenntartott nyilvános könyvtár, mint az előző években, úgy ez év folyamán is teljesen rendezett viszonyok között szép eredménynyel töltötte be hivatását. Az egyesület évi jelentésének adatai szerint a központi könyvtár rendezése teljes befejezést nyert; a könyvtár anyaga 219 dbbal gyarapodott s az olvasók száma 5278 volt. Az évi számadások 9437·91 kor. bevétellel és 7944·72 kor. kiadással zárultak; a kiadásokból személyi kiadásokra 2141·41 kor., a központi könyvtár gyarapítására 800 kor., könyvkötésre 226·10 kor., bútorzási és berendezési költségekre 1144 kor. esik. Az egyesület által fenntartott népkönyvtár gyarapítási költségei a számadásokban 1200 koronával szerepelnek. A rendes évi államsegély első sorban új könyvek vásárlására s részben a könyvtár hiányainak pótlására fordíttatott; ez összegből 59 mű 125 kötete szereztetett be és 5 folyóirat előfizetési díjai fedeztettek. A könyvtár bútorzatára engedélyezett 5000 kor. rendkívüli segélyből ez évben a harmadik 1000 koronás részlet volt esedékes, mely az előző részletekhez hasonlóan a bútorzás költségeiből fennmaradó tartozás törlesztésére használtatott fel. Az egyesület könyvtárai egy igazgató, egy könyvtárnok és két segédtiszt gondozása alatt állanak, kik közül a két utóbbi részesül tiszteletdíjban.

A dunamelléki ev. ref. egyházkerület Ráday-könyvtára részére, mely az 1903. év folyamán kérte az állami segélyt, az orsz. főfelügyelőség a könyvanyag hiányainak kiegészítése és a könyvtár rendezése czéljaira 10,000 kor. rendkívüli segélyt hozott előirányzatba, melynek első részletéül az 1904. évi állami költségvetésbe 5000 kor. vétetett fel. E segély megszavazásából kifolyólag a könyvtár tényleg felvétetett az orsz. főfelügyelőség hatáskörébe tartozó tudományos közgyűjtemények közé, de az összeg folyósítása csak az év utolsó napjaiban történhetvén meg, a hivatalos érintkezés a könyvtár fenntartó hatóságával csupán a jelen év folyamán vehette kezdetét.

Debreczenben az ev. ref. főiskola nagykönyvtára ez évben léptette életbe 1903-ban megállapított szabályzatát, mi felől a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspöke április 5-ikén 1013. sz. alatt

kelt iratában értesítette a főfelügyelőséget. A nagykönyvtár ez évi államsegélye a főfelügyelőség utasításai alapján a könyvtár kettőspéldányainak rendezésére s azok jegyzékének kiadására lett volna fordítandó, akként azonban, hogy azt a törzsanyag czédula-katalogusa elkészítésének meg kell előznie. A könyvtár vezetősége azonban az év folyamán sem a nagy munkálatnak megkezdéséről, melyre az 1902. és 1903. évi segélyek 9000 koronát kitevő összege állott rendelkezésre s melynek részletes tervezete még 1903-ban nyerte meg a főfelügyelőség jóváhagyását, sem az ez évi segély felhasználásáról nem adott értesítést s a főfelügyelőségnek rendes évi jelentés és számadások beküldésének elmaradása folytán a nagykönyvtár állapotáról, gyarapodásáról, személyzeti viszonyairól és a fenntartására szolgáló anyagi eszközök nagyságáról s miként való felhasználásáról sem volt módja tájékozást szerezhetni.

Deésen a szolnok-doboka-megyei irodalmi, történelmi és ethnographiai társulat által alapított vármegyei múzeum ügyében szomorú fordulat állott be, mely hosszú időre megakasztotta e szép remények között alapított kulturális intézmény működését. A társulat elnöke, báró *Bornemissza* Károly, főispáni állását odahagyván, egyidejűleg az elnöki tisztről is lemondott. Távozásával a vármegye közönségénél az addigi érdeklődést a múzeum iránt közöny váltotta fel s midőn a múzeum gyűjteményeit a főgimnáziumban bírt ideiglenes helyiségeiből e tanintézet fokozatos fejlesztése miatt ki kellett költöztetni, a társulat vezetői nem voltak képések azok megfelelő elhelyezéséről gondoskodni. Ily körülmények között a társulat, magának volt elnökének indítványára, 1904. április 5-ikén tartott közgyűlésében kimondott határozatával régészeti és néprajzi gyűjteményeit további gondozás végett letétképen az Erdélyi Múzeum régiségtárában helyezte el, míg könyvtára továbbra is meghagyatván a főgimnáziumban, ez intézet igazgatójának gondozására bízatott. A társulat ugyanakkor a feloszlatása iránt tett indítványt elvetvén, addig is, míg működési körének megfelelő szabályozása megtörténhetik, a régi választmány mellett elnöki minőségben *Bándy* György alispánt bízta meg az ügyek vezetésével, s ez idő szerint ideiglenes szervezettel működvén, közvetlenül elnöksége útján kizárólag csak folyóügyek elintézésére szorítkozik.

Mindezekről a társulat csak a bevégzett tények után értesítvén az országos főfelügyelőséget, annak nem volt módjában, hogy

a fennforgó helyzetről kellő időben tudomást szerezzen és így semmit sem tehetett a végből, hogy egy magyar kulturális intézmény, a melyre e nemzetiségektől lakott vidéken szerény kereteiben is oly fontos hivatás várt, az államkormányzat hivatott tényezőinek segítségével fenntartható legyen és feladatainak betöltésére a szükséges eszközökkel felruháztassék.

A történtek után feladata csupán arra szorítkozhatott, hogy a helyi tényezők érdeklődésének és áldozatkészségének újból való felélesztésével és az állam anyagi és erkölcsi eszközeinek felhasználásával mozgalmat indítson meg a múzeum visszaállítása érdekében, s addig is gondoskodjék a gyűjtemények sorsának biztosítása felől, s főleg a felől, hogy azok a tudományos használat számára az átmeneti időszakban is hozzáférhetők maradjanak. E czélból az Erdélyi Múzeum régiségtárának igazgatójától és a deési főgimnázium igazgatójától beszerezte a gondozásukra bízott anyag jegyzékét s intézkedett az iránt, hogy a társulat által fel nem használt 1902. évi államsegélyből, mely 900 koronát tett ki, 600 kor. a régiségtári és néprajzi anyag leltározási és konzerválási költségeinek fedezésére, 300 kor. pedig a könyvek bekötésére használtassék fel. A múzeum visszaállítása érdekében teendő intézkedések tárgyában pedig felterjesztést intézett a magas minisztériumhoz, annak közbelépésétől remélvén kedvező hangulatot kelthetni ama helyi hivatalos tényezőknél, a melyek támogatása a múzeum visszaállításának és jövendő sorsa biztosításának elengedhetetlen feltétele.

Eperjesen az ág. h. ev. kollégium könyvtára ez év folyamán vétetett fel az orsz. főfelügyelőség kötelékébe tartozó tudományos közgyűjtemények sorába, miről a magas miniszterium junius 7-én 42,694. sz. alatt kelt leiratában értesítette a könyvtár igazgatóságát. Ez az intézkedés egyelőre csak a könyvtárnak a kollégium tulajdonát képező anyagára vonatkozik s az alapítványi természettel bíró Szirmay-féle könyvtárra csak bizonyos kezelési kérdések tisztázása esetén lesz kiterjeszthető. A könyvtár ez idő szerint a kollégium nagytermében van elhelyezve; külön helyiségben való felállítása csak a főgimnázium tervbe vett kitelepítése után lesz keresztülvihető. Fenntartási költségeihez a kollégium 9000 koronát megközelítő könyvtári alapjának kamatain kívül a főgimnázium 800 koronával, a jogakadémia a hallgatóitól beszedett könyvtári

díjnak mintegy 400 koronát kitevő összegével, s a theologiai intézet hasonló forrásból mintegy 100 koronával járul. A Szirmay-könyvtárnak 8400 kor. külön alapja van, melynek jövedelme felerészben gyarapításra, felerészben a könyvtárnok fizetésére fordittatik. A könyvtár fenntartásának költségei ekként biztosítva lévén, az államsegély első sorban a könyvanyag czédula-lajstroma elkészítésének költségeire van hivatva fedezetül szolgálni.

Győrött a városi könyvtárban most folynak a rendezési munkálatok s csak azok befejezte után lesz az a nagyközönség számára megnyitható. A használat annak megtörténtéig csupán a városi tisztikar körében való kikölcsönzésre szorítkozik. A rendezés folyamán első sorban a Milkovics-Zámory könyvtár czédulázása vétetett foganatba, annak befejezte után kerül a sor a városi könyvanyag és az állami segélyből vett könyvek, valamint a sajtótermékek köteles példányai czédulázására. A könyvtár ez idő szerint a városi levéltárnok gondozása alatt áll, ki mellett egy kisegítő van 3 kor. napidíjjal alkalmazva; a jövendőre a város külön könyvtári tisztviselői állás szervezését határozta el, melynek 1900 koronát kitevő illetményei már az 1905. évi költségvetési előirányzatba felvétettek. Az államsegély, miként az előző években, most is első sorban helyi vonatkozású művek beszerzésére fordíttatott és 49 kötettel növelte annak anyagát. A város ezenkívül saját jövedelméből 1600 koronát fordított a könyvtár gyarapítására.

Gyulán a békésvármegyei közművelődési egyesület igazgatása alatt álló vármegyei múzeum, mely 1900-ban vétetett fel az orsz. főfelügyelőség kötelékébe, 1901-ben 1400 kor. államsegélyben részesült s kezdettől fogva rendesen kapja a főfelügyelőség könyvküldeményeit, 1901. óta sem az államsegélyek felhasználásáról, sem az 1900-ban 4000 koronán megvásárolt Oláh-könyvtár rendezésének eredményéről nem tett jelentést, sem évi működéséről szóló jelentéseket nem küldött. Ekként a főfelügyelőség ezúttal sem volt abban a helyzetben, hogy számára ujabb segélyt hozzon javaslatba, s állapotáról sem volt módjában e jelentésben tájékoztatást nyujtani.

Hódmezővásárhelyen az ev. ref. főgimnázium könyvtárának nyilvánossá tétele tárgyában már az 1903. évben megindultak a tárgyalások az intézet igazgatóságával, azonban mindeddig nem vezettek kellő eredményre, s az ez évi államsegély, mely részben az olvasószoba villamos világításának és a könyvtárnok tisztelet-

díjának fedezésére volt szánva, ezúttal is a könyvtár gyarapítására fordíttatott. A segélyből beszerzett művek kötetszáma 69; felhasználatlanul maradt 135·19 kor. Az intézet saját javadalmából külön 800 koronát fordított a könyvtár czéljaira.

Ipolyságon a hontvármegyei múzeum-társulat múzeuma a vármegyeházában van szerény kereteinek megfelelően elhelyezve, s gondozói jó szolgálatot tesznek a vármegyének a reá vonatkozó történelmi emlékek összegyűjtésével; de a vármegyéhez való viszonya még nincs szervezve, s fenntartása költségeinek fedezésére nem rendelkezik biztos forrásokkal. Az a körülmény, hogy igazgatója a vármegye területén kívül lakik, megnehezíti a gyüjtemények fejlesztésére irányuló törekvések sikerét; ennek tulajdonítható, hogy az ez évi államsegélyből csupán a könyvtárra szánt összeg használtatott fel rendeltetési czéljaira s a régiségtári segély felhasználása a következő évre maradt.

Kassán a városi múzeum fennállásának második évébe lépve, ez év folyamán is fényes eredményekkel töltötte be azt a vezető szerepet, a mely számára Felső-Magyarország tudományos közgyüjteményei között a hazai múzeumi ügy szolgálatában ki van jelölve. Fenntartó hatóságának, Kassa sz. kir. városnak áldozatkészsége, az állam anyagi és erkölcsi támogatása és a művelt társadalomnak minden oldalról megnyilatkozó érdeklődése bőven megadta az eszközöket a múzeum gyüjteményeinek gyarapítására, s a vezetése körül kifejtett gondosság és ügybuzgalom semmit sem mulasztott el abban az irányban, hogy ez eszközök eredményesen legyenek rendeltetési czéljaikra felhasználhatók.

A múzeum igazgatására kiküldött miniszteri biztos ez év elején részletes kimutatást terjesztett be az orsz. főfelügyelőséghez a Kassa város részéről a városi múzeum építkezésére és berendezésére tett kiadások, valamint az 1900—1903. évben kapott államsegélyek nagysága felől. Jelentéséből kitünik, hogy a város közönségének a múzeum építésére és berendezésére tett kiadásai jóval meghaladják a 300,000 koronát, míg az állam rendes évi és rendkívüli beruházási segélyek czímén 49,500 koronával járult a múzeum fejlesztéséhez, mely összegből az 1903. év végéig 21,094·17 kor. használtatott fel a gyüjtemények gyarapítására. A lefolyt évben 36,562·23 kor. fordíttatott a múzeum czéljaira, mely összegből 8661·49 kor. az ezen és a korábbi években kapott

államsegélyből nyert fedezetet, a többi a város javadalmát terhelte. A kiadásokból 9402 kor. esik a személyi kiadásokra, 4660·80 kor. a gyüjtemények gyarapítására, 2968·26 kor. bútorzási és berendezési költségekre, 6183·36 kor. az épület fenntartására és a telek bekerítésére, 2131·38 kor. a házi kiadásokra és 8963·80 kor. az építkezési kölcsön törlesztésére.

A múzeum könyvtári osztálya ez évben 375 mű 739 kötetével gyarapodott. Az olvasótermet 225 nyitási nap alatt 3126 egyén használta, a használt könyvek száma 3930 db. A könyvtár anyaga teljesen lajstromoztatott és címjegyzéke 45 ívnyi terjedelemben megjelent.

Kecskeméten a városi múzeum vezetőinek működése mindeddig csak a múzeumi anyag összegyűjtésére szorítkozott; a városházában elhelyezett gyüjtemények végleges elhelyezéséről és a nagyközönség számára való megnyitásáról még mindig nem történhetett gondoskodás, s magának a múzeumnak mint városi intézménynek szabályrendeleti úton való szervezése is még a jövő feladata.

A város a lefolyt évben 4908·24 koronát fordított a múzeum czéljaira, ehhez járult az 1500 koronát kitevő államsegély, mely könyvtári, régészeti és néprajzi czélokra egyenlő arányban engedélyeztetett. A kiadásokból 4963·93 kor. esik gyarapításokra, 1210 kor. a bútorzás költségeire. Az államsegélyből könyvek beszerzésére 500 kor. fordíttatott, ez összegen 83 kötet szereztetett be.

Kiskúnhalason az ev. ref. főgimnázium könyvtára az államsegélyt, mely ez évben 800 koronában lett számára megállapítva, vásárlásokra használta fel, a beérkezett jelentés szerint 137 kötettel gyarapítva abból könyvanyagát. A könyvtár összes szaporulata 137 munka 223 kötete. A gyarapítás költségeihez az iskola fenntartó hatósága a tanszer-alapból 211·50 koronával járult. A könyvtárt ez idő szerint csak a tanári testület tagjai használják.

Losonczon a városi közkönyvtár a számára megállapított keretek között teljesítette ez évben is feladatait. A könyvtár fenntartására a város évi 800 koronát áldoz, s az 1904. évben befolyt olvasási díjak összege 356·06 koronát tett ki. E tételeket az előző évi pénztári maradványnyal, valamint az alapítványi kamatokkal s az államsegélylyel egyesítve, bevételei ez évben 2047·37 koronát tettek ki; a kiadások összege 1729·89 kor., miből 600 kor. esik a könyvtárnok tiszteletdíjára s 1020·87 kor. a könyvtár gyarapítására.

Az államsegély teljes összegében e gyarapítási költségek fedezésére használtatott fel; az abból beszerzett művek 78 kötettel gyarapították a könyvtár anyagát.

Lőcsén az ág. h. ev. egyház könyvtára ez évben vétetett fel, fenntartó hatósága, a lőcsei ág. h. ev. egyház tanácsa április 5-ikén kelt folyamodása alapján, az orsz. főfelügyelőség kötelékébe tartozó tudományos közgyüjtemények közé. A kétszáz év előtt alapított könyvtár körülbelül 14,000 kötetből áll és részint az egyház által fentartott, újabban államosított iskolák könyvanyagát, részint egyes lőcsei családok régibb és újabb adományait foglalja magában s főleg régi lőcsei és más felsőmagyarországi nyomtatványokban gazdag gyüjteményt mutathat fel. Ez idő szerint az ev. templom helyiségeiben, a karzatokon és a sekrestyében van elhelyezve s így a nyilvános használat számára hozzáférhetetlen. Az egyháztanács e bajon segítendő, az egyház ujonnan épített házában a nagy termet a könyvtár czéljaira ajánlotta fel, a berendezés költségéhez az államtól kérve fedezetet s a maga részéről késznek nyilatkozott a könyvtárat hetenkint több napon át a közönség számára megnyitni és megfelelő fedezettel gondoskodni annak fenntartásáról.

A könyvtár részére ez évben első izben engedélyezett államsegély s egyelőre a következő években engedélyezendő segélyek is a könyvtári helyiségek bútorozási költségeire szolgálnak fedezetül, melyek a főfelügyelőséghez benyujtott számadások szerint 1764 koronát tettek ki. A könyvtár nyilvános használatra alkalmas anyagának átköltöztetése és szakszerű felállítása az 1905. év nyarán fog megtörténni; e munka vezetését *Géressy* Kálmán kir. tankerületi főigazgató vállalta magára. A régi könyvanyag továbbra is a templom sekrestyéjében marad elhelyezve.

Magyaróvárt a mosonmegyei történelmi és régészeti egylet múzeumának vezetőit a lefolyt évben első sorban a múzeum végleges elhelyezése foglalkoztatta. Moson vármegye közönsége április 20-iki és október 26-iki közgyülésein kelt határozataiban a múzeum részére külön épület emelését kimondva, annak költségeire fedezetül a múzeum hat éven át elmaradt évi 1000 koronás segélye fejében utólag kiutalványozott 6000 koronán felül és 1906-tól kezdve a további 1000 koronás segély terhére felveendő 24,000 koronás kölcsönt szavazott meg akként, hogy ez összegek

az építkezés megkezdéséig múzeumi építkezési alap czímén külön kezeltessenek, Magyaróvár városa pedig ingyen telket ajánlott fel az építkezés czéljaira. Az orsz. főfelügyelőségtől kapott minták alapján elkészült terv és költségvetés 40,000 koronában állapította meg az építkezés kiadásait, mely összegből 30,000 kor. a fenntebb ismertetett módozatokkal a vármegye részéről nyervén fedezetet, az egyesület a hiányzó 10,000 koronát rendkívüli államsegélyből kérte fedezhetni.

Az orsz. főfelügyelőség részéről ez irányban tett lépések eredménynyel jártak, a mennyiben a magas miniszterium az egyesület kérését elvben magáévá tette; a kért rendkívüli segély azonban csak az 1906. évi költségvetés előirányzatának megállapításakor lesz javaslatba hozható, akként, hogy az két évi egyenlő részletben vétessék fel a költségvetésbe; s így az építkezés is csak e költségvetés törvényerőre emelése után lesz megkezdhető.

Az egyesület a lefolyt évben kiadta könyvtárának jegyzékét, melynek adatai szerint a könyvtár a kettős példányokon kívül 419 művet 1100 kötetben, illetve füzetben foglal magában.

A *máramarosszigeti* ev. ref. lyceum könyvtára részére 1902-ben rendezési czélokra engedélyezett 4000 kor. ez évben folyósíttatván, a könyvtár rendeztetett és olvasóterme megfelelő berendezéssel készen áll a megnyitásra, a miről az orsz. főfelügyelőnek és az előadó-titkárnak ez év nyarán tett hivatalos útjuk alkalmával módjuk volt meggyőződést szerezhetni.

Az 1901 óta kapott államsegélyek összegéből az azokról benyujtott számadások adatai szerint beszerzésekre fordított 781·59 koronát, berendezésekre 1427·51 koronát, személyzeti kiadásokra 799·97 koronát; a fennmaradó 3800·26 kor. a berendezési költségek végleges törlesztésére szolgál fedezetül.

Nagybányán a városi múzeum ez év folyamán nyílt meg a nagy közönség előtt. A gyüjteményeknek ez alkalommal megjelent útmutatójában rövid összefoglalását találjuk a múzeum keletkezése történetének. Ebből kitünik, hogy a múzeum berendezésére 1900-tól 1903-ig 3614 kor., a múzeumi és könyvtári anyag gyarapítására 2960 kor. fordíttatott, mely utóbbi összegből 1321 kor. esik könyvvásárlásokra, 595 kor. régiségek beszerzésére és 1044 kor. néprajzi gyüjtésre.

Az 1904. évi államsegélyből a könyvtár gyarapítására 100 kor. fordíttatott, néprajzi célokra rendelkezésre áll még 91·40 kor.

Nagyenyeden a Bethlen-főiskola gyüjteményei közül eddig csak a régiségtár tartozott a főfelügyelőség kötelékébe; ez évben a főiskola előljárósága az intézet könyvtára számára is kért állami segélyt, késznek nyilatkozva az azzal járó feltételek elfogadására. Az előljáróságnak az orsz. tanács útján előterjesztett eme kérése javaslatunkra kedvező elintézést nyervén, a vallás- és közoktatásügyi miniszter május 21-én kelt elhatározásával az állami felügyeletet a főiskola könyvtárára is kiterjesztette. A könyvtárnak 12 személyre berendezett olvasóterme van, mely naponta két órán át van nyitva s a könyvanyag használata kikölcsönzés útján az intézet kötelékén kívül álló érdeklődőknek is rendelkezésükre áll.

A gyüjtemények javadalmazására a főiskola részéről ez évben 2541·79 kor. fordíttatott, ebből 1906·11 kor. esik a könyvtár gyarapítására, 380 kor. a könyvtárnok és a segédkönyvtárnok díjazására és 80 kor. bútorzási és berendezési költségekre. Az ez évben először kapott államsegély *Fejér* Codex Diplomaticusa vételárának fedezésére használtatott fel.

Nagykárolyban a vármegyei múzeum ügye ezideig csak annyiban haladt előre, hogy a vármegyeház újjáépítése alkalmával a múzeum részére abban külön terem jelöltetett ki helyiségül, a hol a vármegye tulajdonát képező könyvtár és a nagykárolyi Kölcsey-körtől átvett könyvanyag felállítva a vármegyei tisztikar belső használatára rendelkezésre bocsáttatott. E könyvtár képezi ma a múzeum egyedüli anyagát s az összes eddigi intézkedések annak a vármegyei javadalomból való gyarapítására szorítkoztak. Az 1903-ban kapott államsegély azonban, mely *Kölcsey* Ferenczre vonatkozó ereklyék és az ő korszaka irodalmának beszerzésére volt szánva, mostanig nem volt e czélra felhasználható. A kezdetleges állapot, melyben ez új intézmény létezik, képezte annak akadályát, hogy azt ez évben újabb segélyben részesíthessük.

Nagyváradon a kir. jogakadémia könyvtárát ez évben is csupán a sajtóügyi köteles-példányokban való részesedés révén számíthattuk intézeteink sorába és érintkezésünk vele csupán arra szorítkozott, hogy a könyvtáraink között kiosztott könyvekből annak könyvanyaga gyarapításához is hozzájárultunk.

Nyiregyházán a két vármegyei közgyüjteményt, ú. m. a vár-

megyei múzeumot és a törvényhatósági közkönyvtárt, mely eddig egymástól külön szolgálta hivatását, sikerült a főfelügyelőség fáradozásai folytán egymással egyesíteni. Ennek megtörténte előtt a vármegye a főfelügyelőségtől kért szakember útján gondoskodott a felől, hogy a gyüjtemények a vármegyeház új helyiségeiben szakszerűleg legyenek felállítva. A rendezés befejeztével a vármegye közönsége október 12-iki közgyűlésén kimondta a múzeum és könyvtár egyesítését, illetve együttes kezelését, múzeumi bizottságot alakítva annak ügyei vezetésére.

E bizottság első feladata a múzeum szervezeti szabályzatának kidolgozása, melyre a főfelügyelőségtől kért mintákat. A múzeum új helyisége a vármegyeház földszintjén van elhelyezve s 3 szobából áll; ezekben van a régészeti gyüjtemény és a könyvtár egy része felállítva; a könyvtár anyagának zöme a könyvtárnak a vármegyeház II. emeletén levő régi helyiségében maradt. A gyüjtemények a szervezési munkálatok befejezése után fognak a nyilvánosságnak átadatni.

Nyitrán a vármegyei múzeum érdekében kifejtett munkálatok ez évben kizárólag a könyvtári helyiség bebútorzására és a Maticza Szlovenszka gyüjteményeinek feldolgozására szorítkozhattak s a tulajdonképeni szervezés munkája csak ennek befejezte után veheti kezdetét. A múzeumi választmány április 30-ikán nyilatkozott a szóbanforgó gyüjtemények elfogadása felől s azoknak feldolgozása az orsz. főfelügyelőség megbizottainak közbenjöttével ez év nyarán vette kezdetét. Első teendőül a könyvanyag rendezése jelöltetett ki; e munkával a múzeumi választmány *Miklóssy* Ferencz főgimnáziumi tanárt bízta meg, a ki a múzeum könyvtári osztályának őréül lévén kiszemelve, e minőségében államköltségen részt vett a főfelügyelőség által rendezett könyvtárnoki tanfolyamon. A könyvanyag rendezésekor a Maticza Szlovenszka kiadványainak mintegy 25,000 darabra menő készlete különválasztatott s további rendelkezésre az orsz. főfelügyelőséghez küldetett fel. A többi anyagból ama könyvek kiválasztása, a melyek tartalmuknál fogva nem foglalhatnak helyet a múzeumban, a rendezés teljes befejezése után fog megtörténni.

Pápán az ev. ref. főiskola könyvtára az 1903. decz. 31-ikén kelt miniszteri rendelettel vétetett fel az állami felügyelet alatt álló közgyüjtemények sorába. A főiskola előljárósága az erről

szóló értesítés kapcsán felhivatván a könyvtár állapotának és szükségleteinek kimutatására, 10,000 kor. rendkívüli segélyt kért a 26,000 kötetből álló könyvtár hiányai pótlására és a rendes évi segélyt 2000 koronában kérte megállapitani. Az orsz. főfelügyelőség a kért rendkívüli segélyt a rendelkezésre álló fedezethez mérten 6000 koronában hozta előirányzatba, akként, hogy az az ez évi költségvetés terhére legyen annak törvényerőre emelése után folyósítható. A magas miniszteriumtól ez alapon nyert igéretre támaszkodva az előljáróság a főfelügyelőség által jóváhagyott tervezet alapján 10,000 korona értékű megrendeléseket tett a könyvtár gyarapítására; a 9086 koronát kitevő vételár fedezetéül a kilátásba helyezett rendkívüli segélyen kívül a rendes segélyt kérve kijelölni. Miután a bártfai múzeumi építkezés 1905. évi részletének előlegül való kiutalványozása az ez évi fedezetet kétharmad részben kimerítette, a rendkívüli segély kiutalványozása ez év folyamán nem történhetett meg; a megrendelt könyvek azonban beszállíttattak és 876 kötettel növelték a könyvtár anyagát. A könyvtár ez évben a főiskola pénztárából 2800 kor. javadalomban részesült, a kiadások összege 2779·67 kor. volt, melyből 2379·67 kor. fordíttatott a könyvtár gyarapítására, 400 kor tiszteletdíjakra. Az állami felügyelet kimondása alkalmával a könyvtárral kapcsolatban külön szépművészeti gyüjtemény létesítése is kimondatott, e terv megvalósítása iránt azonban megfelelő helyiség hiányában semmi közelebbi lépés nem történt.

Pécsett a városi múzeumban az 1903-ban megkezdett berendezési munkálatok ez év őszén befejezést nyertek s a város részéről a rendezéssel egyidejűleg megindultak a tárgyalások az iránt, hogy annak szervezete városi szabályrendeletben megállapíttassék és ekként fennállásának és fenntartásának feltételei megfelelő módon biztosíttassanak. A megnyitás november 27-ikén ment végbe. A város a szervezési munkálatok megkezdése óta 9900 koronát áldozott a múzeum czéljaira, az állam pedig nem kevesebb mint 16,400 koronával járult a múzeum létesítéséhez és gyarapításához.

A múzeum könyvtári osztályának nagymérvű gyarapodása várható a néhai *Mátyás* Flórián könyvtárának megvásárlásától, melynek államsegélyen való eszközlése iránt a város kérésére megindítottuk a tárgyalásokat.

A városi múzeum szervezéséről szóló szabályrendelet alkotásánál a város legfőbb törekvése az volt, hogy állandó tiszteletdíjjal alkalmazott tisztviselők útján gondoskodjék a múzeum ügyeinek pontos vezetése felől. Az ebből eredő költségek egy részére a város kérésére az állami segély jelöltetett ki fedezetül s az ez alapon kidolgozott szabályrendelet a főfelügyelőség előzetes hozzájárulása mellett bocsáttatott tárgyalásra a városi közgyűlés elé. A város közönségének az a kérése azonban, hogy a múzeum állandó elhelyezése felől már most állami költségen emelendő önálló épület útján történjék gondoskodás, ez év folyamán nem volt érdemleges tárgyalás alá vehető.

Pozsonyban a múzeumi és könyvtári építkezés kérdése már évek óta vár megoldásra, a hidász-szertár lebontása kérdésében támadt nézeteltérések miatt döntő lépés ez irányban ez év folyamán sem történhetett. Az 1903 november 2-iki közgyűlési határozat ellen, mely a lebontást elhatározta, a polgárok tekintélyes csoportja fellebbezést jelentett be a belügyminiszteriumhoz s a miniszteri döntés a határozat jóváhagyását az épület lebontásával összefüggő térszabályozási kérdések tisztázásáig függőben tartva, jelentékenyen elodázta ez ügy végleges megoldását. A város márczius havi közgyűlésén fenntartva a lebontás felől hozott határozatát, bizottságot küldött ki a szabályozási kérdések tárgyalására. Mielőtt e bizottság megkezdte volna működését, az orsz. főfelügyelőség a városi hatóság felkérésére a primási palotát, melyet a város a hidász-szertár helyett a múzeum befogadására kiszemelt, szakértői szemle alá vette, azt e czélra alkalmasnak találta és gondoskodott a felől, hogy átalakításának tervei elkészíttessenek, hogy az építkezés kérdését mielőbb megoldásra juttassa, a már korábban kilátásba helyezett 100,000 kor. rendkívüli építkezési segélyt felvette az 1905. évi költségvetés előirányzatába akként, hogy az ez évtől kezdve 10,000 koronás évi részletekben legyen folyósítható.

A városi közkönyvtár, melynek végleges elhelyezése összefüggésben áll a nagy múzeumi építkezéssel, annak megoldásáig a primási palota félemeletén kapott szobákkal cserélte fel a régi országgyűlési palotában eddig bírt helyiségeit. A könyvtár az ez évi államsegélyből 536 kötet könyvvel gyarapodott. A könyvtár berendezésére megszavazott 40,000 kor. rendkívüli segélyből a 3. részlet fejében 4000 korona utalványoztatott ki s az eddig

folyósított részletekkel együtt a pozsonyi II. kerületi takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve. A közkönyvtári bizottság részéről beterjesztett évi jelentés adatai szerint a könyvtár a lefolyt évben 1005 mű 2192 kötetével gyarapodott; a látogatók száma 1602 volt. A zárószámadásokból pedig kitűnik, hogy a város ez évben 8326 koronát áldozott a könyvtár fenntartására; az összes bevételek 11,926 koronát, a kiadások 10,654·88 koronát tettek ki s az utóbbi összegből 3920 kor. esett a személyi kiadásokra, 4419·44 kor. a gyarapítási és 1794·49 kor. a bútorzási és berendezési kiadásokra.

Selmeczbányán a városi múzeum és könyvtár ügyeiben semmi lényeges változás sem történt. Ama régi óhajtás, hogy az Óvár, melyben a múzeum el van helyezve, a szépen fejlődő intézmények állandó helyiségéül szolgálhasson, ez évben is felmerült s a város a műemlékek országos bizottsága útján lépéseket tett az épület átalakításának államköltségen való keresztülvitele iránt. Az átalakítás terveit a nevezett bizottság már 1902-ben elkészítette, a költségeket 40,052·47 koronában irányozva elő. Az átalakításnak főczélja lévén, hogy az épület külsejének változatlanul hagyásával az a városi múzeum s a levéltár állandó befogadására alkalmassá tétessék, az országos főfelügyelőség nem térhet ki az elől, hogy aránylagosan osztozzék a költségekben; a műemlékek orsz. bizottságától ez iránt hozzá intézett kérdéssel azonban ez évben érdemlegesen még nem foglalkozhatott.

Az intézet számadásai 1685·39 kor. bevétellel és 1549·57 kor. kiadással zárultak, mely utóbbi összegből 744·77 kor. esett a könyvtár gyarapítására. Az államsegélyből, mely az 1903. évi könyvtári segély maradványával együtt 1250·59 koronát tett ki, 147·82 kor. fordíttatott könyvvásárlásra, 567·00 kor. kötésekre; a beszerzett könyvek kötetszáma 12.

Sepsiszentgyörgyön a Székely Nemzeti Múzeum elhelyezésének kérdése állandóan foglalkoztatja az érdekelt tényezőket, de e fontos kérdésben tett lépések még ez évben sem vezettek az óhajtott eredményre. A múzeumi építkezések költségeire a vármegyének 32,000 kor. áll rendelkezésére; az állami segélyt az orsz. főfelügyelőség 50,000 koronában állapitotta meg, akként, hogy az az 1905. évtől kezdve 5 éven át 10,000 koronás részletekben vétessék fel az állami költségvetésbe. A múzeumi igazgató-választmány által bemutatott tervek költségvetése azonban a kiadásokat

171,517·40 koronában hozta előirányzatba s így 89,517·40 kor. fedezethiány mutatkozik. Addig, míg e hiány nem pótoltatik, vagy a meglevő fedezethez mért terv és költségvetés nem állapíttatik meg, az építkezéshez nem lehet hozzáfogni.

Az államsegély a korábbi segélyek maradványaival együtt a gyűjtemények gyarapítására használtatott tel. A könyvtári beszerzésekre 526·57 kor., könyvkötésre 79·90 kor. fordíttatott s az ekként eszközölt beszerzések 63 kötet könyvvel gyarapították a gyűjtemény anyagát. A múzeum zárószámadásai 4509·47 kor. bevétellel és 4254·12 kor. kiadással zárultak. A kiadásokból 600 kor. esik személyi kiadásokra, 656·47 kor. a könyvtár gyarapítására, 600 kor. a múzeumi helyiség bérére és 1100 kor. az épület-tervek elkészítésének költségeire. E kiadásokból a helyiség bére és a személyi kiadások a Háromszék vármegyétől kapott javadalomból nyertek fedezetet.

Szabadkán a közkönyvtár- és múzeum-egyesület gyüjteményeinek állapotában az eddigi virágzás után visszaesés állott be, melynek oka, mint a főfelügyelőség tagjai által eszközölt helyszíni szemlékből kitünt, részint személyi okokra, részben pedig arra vezethető vissza, hogy a gyüjtemények nincsenek kezelésükre alkalmas helyiségben elhelyezve és sem a város, sem a helyi társadalom nem viseltetik irántuk kellő érdeklődéssel. Évek óta nem kapván sem évi jelentést, sem az államsegélyekről elszámolásokat, az országos főfelügyelőség az egyesületet felhívta az összes számadások és leltárak beküldésére; ezek átvizsgálása folyamatban van. A múzeumban, mely ez év nyarától kezdve el van zárva a közhasználat elől, most folyik a gyüjtemények leltározása. Az egyesület azon fáradozik, hogy a gyüjteményeket a város vegye birtokába s mint annak tulajdonosa gondoskodjék méltó keretek között való fenntartásáról.

Szatmáron a Kölcsey-kör múzeuma az ev. ref. főgimnáziumban csekély bérért, bár szerény, de czéljaira alkalmas helyiséget nyervén, az egyesület fokozottabb erővel folytathatta a múzeumi anyag összegyűjtését és megkezdhette a gyüjtemények felállítását. A könyvtári államsegélyből beszereztetett 85·35 koronáért 36 kötet, s 43·60 kor. kötésre, 187 kor. bútorzásra fordíttatott, 84·05 kor. a helyiség 400 koronát kitevő bérébe tudatott be. A múzeum összes kiadásai a könyvtárnál 668 koronát tettek ki. A könyv-

tári anyag az év végén 453 mű 710 kötetéből és 5 db iratból állott.

Szegeden a Somogyi-könyvtár és városi múzeum szomorú auspiciumok között kezdte meg az évet. *Reizner* János, az intézet érdemes és buzgó igazgatója, ki annak létesítésétől kezdve igazi odaadással töltötte be ez állást, január 20-ikán váratlanul elhúnyt. Az országos főfelügyelőség őszinte meleg részvéttel osztozott a veszteségben, mely a hazai múzeumi és könyvtári ügy e derék munkásának halálával a várost érte.

Az ekként megüresedett igazgatói állás betöltése először adott alkalmat az orsz. főfelügyelőségnek ama befolyás érvényesítésére, a melyet szervezeti szabályzata a rendszeresített múzeumi és könyvtári állások betöltésénél a minősítés megállapítása útján számára biztosít. Szeged városa a köztisztviselői állásai felől 1904-ben alkotott szabályrendeletben a főfelügyelőség e jogát külön is elismerve, a megürült igazgatói állásra és az esetleg megüresedő könyvtárnoki állásra pályázó egyének folyamodásait a minősítés elbírálása czéljából ez évi október 17-ikén az orsz. főfelügyelőséghez terjesztette, mely ebbeli feladatában november 15-ikén járt el, s az igazgatói állásra 2 pályázó közül mind a kettőt, a könyvtárnoki állásra 9 pályázó közül ötöt jelentett ki minősítésükből kifolyólag alkalmasnak. Ebbeli megállapodása szolgált alapul a három fővárosi nagy könyvtár, u. m. a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára, az egyetemi könyvtár és a Magyar Tud. Akadémia könyvtára vezetőinek a Somogyi-könyvtár alapító-levelében reájuk ruházott hármas kijelölés jogának gyakorlásánál. A kijelölés az előírt módon megtörténvén, a város tanácsa nov. 28-ikán tartott ülésében az igazgatói állásra *Tömörkény* István eddigi könyvtárnokot, ki *Reizner* halála után az igazgatói teendőket végezte, választotta meg, az ekként megürült könyvtárnoki állást pedig *Móra* Ferenczczel töltötte be.

A múzeum és könyvtár állapotáról ez évben két jelentés látott napvilágot. Az első, a régi gyakorlathoz híven, a június végén záródó intézeti évről ad számot; s külön jelentés számolt be az év második feléről, átmeneti intézkedésül amaz elvi megállapodás végrehajtásához, hogy jövőben az évi jelentések a rendes polgári év adatait foglalják magukban. A két jelentés adatai szerint a könyvtár 1903 július 1-től 1904 deczember végéig 1047 mű

1787 kötetével és 1810 db apró nyomtatványnyal gyarapodott; a használók száma 15,626 volt, kik összesen 16,347 művet használtak.

A város a lefolyt évben 18,049·75 koronát fordított a gyüjtemények czéljaira. A számadások az év végén, az államsegélyből felhasznált összegeket betudva, 20,649·75 kor. kiadással zárultak; ebből 8630 kor. esik személyi kiadásokra, 3992 kor. az épület fenntartására, 7727 kor. a gyűjtemények gyarapítására.

Az ez évi államsegélyből 1600 kor. fordíttatott könyvvásárlásokra; a könyvtár e réven 156 kötettel és füzettel gyarapodott.

A rendezési munkálatok ez évben a beérkezett anyag feldolgozásán kívül első sorban a hirlaposztály rendezésére terjeszkedtek ki. A hirlapok külön teremben nyertek elhelyezést, hol azok anyaga a használatra hozzáférhetően van felállítva. Ugyanitt megkezdetett a sajtóügyi köteles példányok rendezése és a felesleges anyag kiselejtezése, mihez az orsz. főfelügyelőség adta meg a kellő utasításokat. Mindezen munkálatok végzéséhez a város egy állandó szakdíjnok alkalmazásával gondoskodott a szükséges munkaerőről.

A könyvtár és múzeum szervezeti szabályzatának ügyében ez évben folyt tárgyalások a főfelügyelőség részéről az év utolsó hónapjában befejeztettek s az azok alapján kidolgozott végleges tervezet deczember 23-ikán küldetett meg a város főispánjának.

Szegszárdon a tolnavármegyei múzeumban ez évben készült el a könyvtár lajstroma s a 2189 kötetből álló könyvanyag a múzeumi épület nagy termében zárt szekrényekben adatott át a használatnak. A könyvtári osztály részére a múzeumi választmány által megállapított használati szabályzat azonban, melyet a vármegye közönsége április 26-ikán terjesztett fel a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz, nem volt jóváhagyható, miután a könyvtár használatát a múzeum-egyesület tagjaira s az iskolák tanáraira és tanuló ifjuságára kivánta szorítani, s a vármegye közönsége felszólíttatott a tervezet megfelelő átdolgozására.

Az államsegélyből a könyvtár gyarapítására 373·16 kor., könyvkötésre 96·14 kor., a könyvtár lajstromozásának költségeire 30·70 kor. fordíttatott; a beszerzett művek kötetszáma 51.

Az építkezési segély 4-ik és 5-ik részletéül az 1903. és 1904. évi állami költségvetések terhére 10,000 kor. folyósíttatott;

az 1903-iki részlet átvétele alkalmával Tolna vármegye alispánja beterjesztette az 1900—1902. évekről az építkezési alapszámadásokat; ezek adatai szerint az építkezés költségeire 1900-ban 61,101·03 kor., 1901-ben 59,189·12 kor. és 1902-ben 17,325·84 korona adatott ki.

A múzeum könyvtára a lefolyt évben ajándék útján 87, vétel útján 82 dbbal gyarapodott.

A múzeum fenntartásához a vármegye 1119·19 koronával és egy szolga 384 koronát kitevő díjazásával járult; a múzeum-egyesület tagdíjaiból befolyt 733 kor.

A zárószámadások 4771·48 kor. bevételt és 3454·74 kor. kiadást tüntetnek fel. A kiadásokból 584 kor. esik személyi illetményekre, 1600 kor. a gyüjtemények gyarapítására.

Szombathelyen a múzeumi építkezés még mindig az előkészítés állapotában van, és a gyüjtemények régi helyiségeikben, egymástól elkülönítve várják végleges elhelyezésük kérdésének megoldását. A telek megválasztásával járó nehézségeket megszüntette a városnak január 28-iki közgyűlésében hozott ama határozata, melylyel az ú. n. Deák-ligetben alkalmas telket ajánlott fel a múzeum felépítésére. A vasvármegyei kultur-egyesület már előzőleg beterjesztette az építkezés terveit s költségvetését, melyben a kiadások 98,750·37 koronára voltak előirányozva. E tervek építészeti szakfelügyelőnk átdolgozásában lényeges változtatásokon mentek keresztül, melyek a kiadások tetemes emelkedését vonják maguk után. Az új tervek az ősz folyamán azzal a felhivással küldettek meg az egyesületnek, hogy azok alapján új költségvetést készittessen; a mutatkozó költségtöbbletre vonatkozólag az orsz. főfelügyelőség úgy leiratában, mint a szeptember 17-ikén Szombathelyen tartott értekezleten, melyen *Szalay* Imre helyettes főfelügyelő és *Fejérpataky* László felügyelő vettek részt, kilátásba helyezte, hogy a fedezet egy részéről az államsegély felemelése útján fog gondoskodás történni. A végleges költségvetés, mely az összes építkezési kiadások összegét 129,175·98 koronában hozta előirányzatba, ez év őszén terjesztetett a főfelügyelőség elé, mely azt az építészeti szakfelügyelőnek adta ki megbirálás végett.

Az egyesület részletes jelentést tett a könyvtár ez évi állapotáról, melynek adatai szerint a könyvtár vétel és ajándék útján 117 mű 180 kötetével és 82 füzetével és köteles példányok czímén

7691 db nyomtatványnyal gyarapodott és állománya deczember 31-ikén 6894 kötetet és füzetet s a köteles példányokból eredő 21,756 db nyomtatványt foglalt magában. Az ez évi államsegélyekből a könyvtári czélokra kapott 500 korona a maga teljességében könyvek vásárlására használtatott fel.

Az egyesület 5965·51 koronát kitevő kiadásaiból 1342 koronát fordított személyi kiadásokra és 2632 koronát a gyűjtemények gyarapítására.

A városnak a gyűjtemények elhelyezése ügyében hozott határozatával kapcsolatban állott annak kimondása, hogy az egyesület feloszlása esetén a múzeum összes gyűjteményei a város tulajdonába mennek át. Ennek az egyesületi alapszabályokban is megfelelő kifejezést kellett nyernie, a mi a május 21-iki közgyűlésen meg is történt, de a főfelügyelőség ama felfogása, hogy a változtatásoknak az egész egyesületi szervezetre ki kell terjeszkednie, az új alapszabályok gyökeres átalakítását tette szükségessé s így azok megerősítése ez évben még nem történhetett meg.

Temesvárott a délmagyarországi történelmi és régészeti múzeum ez év őszén a múzeumok és könyvtárak országos szövetségének közgyűlése alkalmából előkelő közönségnek mutatta be gyűjteményeit, melyek gazdagsága elsőrangú helyet biztosít számára a vidéki múzeumok között és méltó alapjául igérkezik a Temesvárott létesítendő nagy központi múzeumnak. A múzeum-egyesület vezetői ez évben is nagy tevékenységet fejtettek ki a múzeum anyagának gyarapítása terén s ebbeli törekvéseiknek csakis a múzeumi épület túltömött állapota állja útját, mely az új gyarapodások szakszerű felállítását és közszemlére tételét teljesen lehetetlenné teszi. A múzeum-egyesület 4500 kötetből álló könyvtárát az 1903. év végén átadta az újonnan létesült városi könyvtárnak.

A múzeumi építkezés ügyében döntő lépés történt az által, hogy a törvényhozás az orsz. főfelügyelőség által 16 évi részletben javaslatba hozott 160,000 kor. rendkívüli segélyt megszavazta s az összeg első részletének kiutalványozása az év végén megtörtént. A tervek megállapítása, mihez az országos főfelügyelőség készséggel igérte meg segítségét, a telek megválasztása kérdésének eldőlte után fog megtörténni.

A városi nyilvános könyvtár, Temesvár városának legújabb

kulturális alkotása, alig nehány évre terjedő szervezési munkálatai befejeztével ez évi október 29-ikén az országos szövetség közgyűlése alkalmával *Wlassics* Gyula v. b. titkos tanácsos, az orsz. szövetség elnöke, az orsz. főfelügyelő s az orsz. tanács és főfelügyelőség több tagja jelenlétében átadatott a közhasználatnak. A könyvtár, melyre a város 1904-ben a közel 5000 koronát kitevő könyvtár-alap felhasználásával 12,635 koronát fordított, 17,856 mű 26,474 kötetét foglalja magában s minden hétköznap délután nyitva van a közönség előtt. Katalogusa nyomtatásban is megjelent. A város a könyvtár kezeléséről külön igazgatói állásnak városi tanácsosi ranggal való szervezésével és külön segédkönyvtárnok alkalmazásával kivánt gondoskodni, ez állások évi dijazására 4330 koronát s a könyvtár többi szükségleteire 2900 koronát véve fel 1905. évi költségvetésébe. Rendes évi államsegélyben a könyvtár ez idén még nem részesült, de a gyűjtemények rovatából 2000 koronát kapott az 1903-ban megvásárolt Baróti- és Berkeszi-féle könyvtárak vételára felének fedezésére, miből kifolyólag e könyvtárak anyagának fele állami letétként kezeltetik.

Turóczszentmártonban a tót múzeum a korábbi években élvezett államsegélyek révén még mindig hatáskörünkbe tartozik, de ez év folyamán csupán a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz beterjesztett évi jelentése és a felhivásunkra beszolgáltatott statisztikai adatok alapján vehettünk állapotáról és működéséről tudomást. Az 1903. évről szóló jelentés szerint a múzeum a mondott évben ajándékozás útján 1038 kötet könyvvel, vétel útján 174 könyvvel szaporodott. A könyvtár rendezése és lajstromozása befejezést nyert, köteteinek száma 37,593.

Verseczen a városi múzeum és könyvtárnál a lefolyt év eseményei nagy fontossággal bíró haladást jelentenek. Az 1894-ben alapított városi múzeum és az 1886-ban létesített községi iskolai könyvtár a községi iskolaszék november 30-iki ülésének határozatával egy intézetté egyesíttetett. hogy egységes szervezetben szolgálja a kultura érdekeit. Ez a határozat ama feltételek kifolyása volt, melyekhez az országos főfelügyelőség a múzeum és könyvtár elhelyezésére kért rendkívüli építkezési segély kieszközlését kötötte. Az építkezés ügyében ez év őszén, a múzeumok és könyvtárak országos szövetsége kirándulása alkalmával október 30-ikán tartott helyszíni szemle eredményéül a gyűjtemények elhe-

lyezésére az ú. n. községi Fröbel-gyermekkert épülete jelöltetett ki; ennek terveit a város az év utolsó napjaiban terjesztette be az átalakítás és a költségelőirányzat megállapítása czéljából a főfelügyelőséghez.

A könyvtár a lefolyt évben 1040 kötettel gyarapodott, a könyvtár anyaga az év végén 14,209 kötetet foglalt magában. A könyvtár részére ez évben első ízben engedélyezett államsegélyből megvétetett 59 kötet.

Az egyesített intézet számadásai 4191·99 kor. bevétellel és 3650·20 kor. kiadással záródtak. A bevételek között a város rendes évi javadalma 2390 koronával szerepel. A kiadásokból 840 kor. esik személyi kiadásokra és 1475·87 kor. a könyvtár gyarapítására.

Veszprémben a vármegyei múzeum két évi szervezési és rendezési munkálatok eredményeként ez év november 6-ikán adatott át a nyilvánosságnak. A szervezkedési munkálatok befejezésével a belügyminiszterium nov. 4-ikén helyben hagyta a vármegye által a múzeum szervezése tárgyában alkotott szabályrendeletet, melynek új átdolgozásában az országos főfelügyelőség óhajtására a múzeum tisztviselőinek a múzeum tárgyaiért való erkölcsi felelőssége kellő kifejezést nyer.

Az államsegélyek ez évben is a berendezés költségeinek fedezésére fordíttattak. Az elszámolás azonban a két éven át kapott segélyekről még nem történt meg. Az egyesület számadásai 9528·50 kor. bevétellel és 8404·41 kor, kiadással zárultak; a kiadásokból 1465·33 kor. fordíttatott a gyűjtemények gyarapítására, 6626·32 kor. a bútorzási és berendezési költségek fedezésére.

TÁRCZA.

ÉVNEGYEDES JELENTÉS A MAGYAR NEMZ. MÚZEUM SZÉCHÉNYI ORSZÁGOS KÖNYVTÁRÁNAK ÁLLAPOTÁRÓL

AZ 1905. ÉV UTOLSÓ NEGYEDÉBEN.

I.

A *nyomtatványi osztály* anyaga a lefolyt évnegyedben köteles példányokban 2662 db, ajándék útján 219 db, vétel útján 123 db, csere útján 3 db, áttétel útján 1 db, összesen 3011 db nyomtatvánnyal gyarapodott. Ezenfelül köteles példány czímén beérkezett: gyászjelentés 1542 db, zárszámadás és üzleti jelentés 334 db, egyházi körlevél 74 db, perirat 11 db, hivatalos irat 183 db, műsor 487 db, alapszabály 253 db, szinlap 2704 db, falragasz 1855 db, vegyes 921 db, összesen 8364 db apró nyomtatvány.

Vételre fordíttatott 1201·77 korona, 12·15 Márka és 8·75 frank.

Ajándékaikkal a következők gyarapították a nyomtatványi osztály anyagát: Bányai Elemér, Baross Gyula Sajókaza (3 db), Bartalos Gyula Eger, M. kir. Belügyminiszterium (5 db), Bergh Ferencz, Biblioteca nacional Habana, Borsod-Miskolczi Közmívelődési Egyesület Miskolcz, Bosnyák-Herczegovinai országos kormány Bécs, Braunmüller W., Budapest székesfőváros polgármestere, Budapest székesfőváros statisztikai hivatala (4 db), Csáthy Ferencz Debreczen, Délmagyarországi tört. és régészeti múzeum-társulat Temesvár, Del Prato Alberto Parma, Dunántúli ág. h. ev. püspök Pápa (3 db), Éber László, Éble Gábor, Emich Gusztáv, Erdélyi Pál Kolozsvár, Fejérpataky László (2 db), Földmívelésügyi m. kir. miniszterium, Fraknói Vilmos (2 db), Ghyczy Béla, Grillming Ferenczné (15 db), Gyöngyössy László Bártfa, Havass Rezső, Horváth Géza, Isoz Kálmán (2 db), Kais. Akademie der Wissenschaften Wien (2 db), Kereszty István (9 db), Kir. József-műegyetem rektora (2 db), Kir. magyar tudományegyetem bölcsészeti

kara (54 db), Komjáthy Vidor, Leszlényi Imre (7 db), Mágócsy-Dietz Sándor, M. kir. állatorvosi főiskola (2 db), M. kir. állami számvevőszék elnöke, M. kir. központi statisztikai hivatal, M. kir. orsz. meteorologiai s földmérési intézet (2 db), Magyar Tud. Akadémia (7 db), Márki Sándor Kolozsvár (3 db), Marosi Arnold Pécs, Mattyasovszky Kasszián Pannonhalma, Ministero del Publ. istruzione Roma, Ministre de l'industrie et travail Bruxelles, Múzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége, Nagybányai múzeum-egyesület, Nordisca Museet Stockholm, Önképző-kör szerk. Zalatna, Paur Ödön Veszprém, Peabody Institute Baltimore, Public library of Victoria Melbourne, Rácz Géza (2 db), S. Rátky Sándorné Porrog (2 db), Réthy Antal (7 db), Roth Gyula New-York, Statist. Central-Commission Wien (8 db), Svaiczer Ilka Nagybánya (3 db), Szádeczky Lajos Kolozsvár, Szalay Imre (3 db), Szontagh Jenő Szolnok, The Huntesian Museum Glasgow, Turopolje nemes község Zágráb, Weinwurm Antal (24 db), Wieländer Michael Wien.

Nevezetesebb szerzemények: Mátyás Flórián hagyatékából csere útján: 1. Sylvester János, Uy testamentum magyar nyelven. Sárvár, 1541. 2. Breviarium secundum usum . . . ecclesiae Strigoniensis. Venetiis, 1519.

A könyvtár helyiségeiben a lefolyt negyedévben 13,995 egyén 32,018 kötet nyomtatványt használt; kölcsönzés útján pedig 637 egyén 1021 kötetet.

A lefolyt évnegyedben 1607 munka osztályoztatott, melyekről összesen 2136 czédula készült. Kötés alá készíttetett 487 munka 651 kötetben.

A köteles példányok átvételére berendezett helyiségbe ezen idő alatt 479 csomag érkezett; ugyaninnen 646 levél expediáltatott, a miből 71 reklamálás volt. Az 1897 : XLI. t.-cz. intézkedései ellen vétő nyomdatulajdonosok ellen peres eljárás megindítása 15 esetben kéretett.

Az egész év folyamán indított peres eljárások eredményeként pénzbüntetés és kártérítés fejében 29 esetben 390·09 korona folyt be.

A Széchényi országos könyvtár állandó kiállításának az 1905. év folyamán 339 látogatója volt.

A július és augusztus hónapokban megtartott revizió eredményeként felemlíthetjük, hogy a 205,171 darab szakosztályozott munkából 1673 hiányzott, vagyis 0·81 százalék. Ez azonban még nem végleges eredmény, mert a hiányok pótlására irányuló kutatások, kiigazítások annak megállapítása végett, hogy pl. a hiányzónak feltüntetett munka nem szerepel-e tévesen a czédulán vagy repertoriumban, a mennyiben talán áttétetett a Múzeum más osztályába stb. még mindig nem nyertek befejezést.

II.

A *kézirattár* ajándék útján 4 kötet kézirattal, 35 darab irodalmi levéllel és 4 darab irodalmi analectával, letéteményezés útján 1 kötet kézirattal, vétel útján 7 középkori és 2 újabbkori kézirattal, tehát összesen 53 darab kézirattal gyarapodott.

Vételre összesen 20,020 korona fordíttatott, mely összegből 20,000 koronán Emich Gusztáv gyüjteményének hét kiválóan becses kodexe vásároltatott meg. E kódexek közt szerepel az az irodalmilag már általánosan ismert »Commentum Rhetoricorum Victorini« című *Corvin-kódex*, melyet a szerencsés kezű gyűjtőnek a berlini könyvpiaczon sikerült felfedezni és megszerezni. Mátyás király könyvtárának történetére vet világot az a másik kódex is, melyet Jurriano Antal velenczei követ másolt s részben mással másoltatott le Budán 1513-ban és 1514-ben. Magyar vonatkozásánál fogva becses továbbá egy a XV. század derekán másolt »Breviarium hungaricum«, a »Libro della beata Margarita figliola de re de Ongaria« című XV. századi olasz nyelvű papirkódex és az Aeneas Sylvius beszédjeit tartalmazó XV. századi latin nyelvű papirkódex. Végül két kódexet az tesz magyar szempontból még érdekessé, hogy Capistran János két latin művét tartalmazza. A negyedévi gyarapodás újabbkori darabjai közül kiemelendő »A' szakács-mesterség rövid leirása« a XVI. századból, az 1773-iki varasdi gyülés diariuma és Somogy vmnek Szokolay Dániel által összegyűjtött 1710—1806. évi statutumai. Az irodalmi levelestárat ezuttal néhai Ráth György levelezése gyarapította gróf Apponyi György, gróf Andrássy György, gróf Keglevich, Horváth Boldizsár, Ipolyi Arnold, Majláth György országbíró, Zumbusch bécsi szobrász és mások leveleivel.

A negyedévi szerzemények feldolgozásán kívül befejeztetett az irodalmi analecták gyüjteményének lajstromozása s megkezdetett a nagyterjedelmű Pulszky-féle levelesgyűjtemény rendezése, továbbá revideáltatott a kézirattár egész anyaga.

Az évnegyed folyamán 4 esetben kikölcsönöztetett 12 kézirat és 1 irodalmi levél, 123 kutató pedig 165 kéziratot és 5511 irodalmi levelet használt.

III.

A *hirlaptár* gyarapodása: köteles példányok útján 144 évfolyam, 29,462 szám (ebből 13,443 szám nem nyomdai kimutatással érkezett, hanem számonként), áttétel útján (a könyvosztálytól) 2 évf. 249 sz., vásárlás útján 18 évf. 905 szám (114·80 kor. összegben); összesen tehát 164 évfolyam, 30,661 szám.

A könyvtárban 1454 olvasó 3124 kötetet, a könyvtáron kívül 21 olvasó 59 kötet hirlapot használt, összesen 1475 olvasó 3183 kötetet.

Czédulaztatott 18 új hírlap, ezekkel együtt 497 évfolyam. Átnézetett 144 évf. 16,003 szám. Beköttetett 264 db.

A köteles példányok, melyek a nyomdai kimutatással (csomagokban) beérkeztek, a gyarapodási naplóba irattak és a nyilvántartási lapokra vezettettek; ezeken kívül a számokban beérkezett hirlapok is összegezve hetenként beirattak, betürendbe osztályoztattak és elhelyeztettek. A csomagküldeményekből hiányzó hirlapszámok azonnal reklamáltattak, s ezek is följegyeztettek.

IV.

A *levéltári* osztály a lefolyt évnegyedben ajándék útján 276 db, vétel útján 27 db, a nyomtatványi osztályból áttétel útján 1598 db gyászjelentéssel gyarapodott, letétemény útján kiegészítést nyert a gróf Széchényi család levéltára 1 dbbal, a Szirmay család levéltára 1 dbbal, úgy hogy a levéltár összesen 1903 dbbal gyarapodott.

Vételre fordíttatott 425 korona 60 fillér.

Ajándékaikkal Emich Gusztáv, Medgyesi Ferencz, Miticzky Gyula, Nagy Lajos, a nagybányai múzeum-egyesület, Sárközy Imre, dr. Schönherr Gyula múzeumi igazgató-őr és Weinwurm Antal járultak az osztály gyarapításához. A néhai Svaiczer Ilka hagyatékából származó iratok pedig dr. Schönherr Gyula igazgató-őr közvetítésével jutottak a levéltár birtokába. Letétemény útján gróf Széchényi Sándor, Karsa Ferencz és Kölcsei Kende Péter járultak az osztály anyagának gyarapodásához, utóbbi a Kende család czeke-helmeczi ágának iratait helyezte el letéteménybe a családi levéltár kiegészítése czéljából.

A törzsanyag gyarapodásából 4 db eredeti és 1 másolat esik a középkori iratok, 1877 db az újabbkori iratok, 8 db a nemesi iratok és 11 db a fényképmásolatok csoportjára.

A nemesi iratok csoportja a következő darabokkal gyarapodott: 1. 1607. május 10. Prága. II. Rudolf czímereslevele Szölcséni Mihály részére. 2. 1662. február 15. Bécs. I. Lipót király czímereslevele Váraljai János részére. 3. 1675 április 20. Bécs. I. Lipót czímereslevele Carina Sándor részére. 4. 1700. szeptember 17. Ebersdorff vára. I. Lipót czímereslevele Solymossy János részére. 5. 1700. november 24. Heves és Külső-Szolnok vármegyék bizonyságlevele a Solymossy család czímereslevelének kihirdetéséről. 6. 1747. január 2. Bécs. Mária Terézia czímereslevele Loncharich György részére. 7. 1818. augusztus 29. Zengg városának egy kiadványa a Carina család nemességének ügyében. 8. 1819. szeptember 29. Zengg városának bizonyítványa a Carina család nemességéről.

Az osztály helyiségeiben 173 kutató 26864 dbot használt; külső használatra kikölcsönöztetett 12 térítvényen 382 db irat.

A törzsanyag új szaporulatának feldolgozásán kívül tovább folytattatott a Kossuth-iratok jegyzékének összeállítása, befejeztetett a Zerdahelyi család iratainak rendezése és folytattatott a köteles példányú gyászjelentések feldolgozása és beosztása a Szent-Iványi-féle gyűjteménybe. Rendeztetett és felállíttatott a Zathureczky család levéltára, mely 4 db középkori oklevélmásolatot, 4 db XVI., 147 db XVII., 1072 db XVIII., 276 db XIX. századi iratot, 12 db levéltári lajstromot és iratjegyzéket, 7 db genealogiai táblát, 6 db rajzot, összesen tehát 1528 db iratot foglal magában, ezek között a Hancsovszky családnak 1718-ból származó címereslevelét. A letéteményezett családi levéltárakról egy külön letéti napló nyittatott, melybe az eddig letéteményezett családi levéltárak bevezettettek. Folyamatban van végül a Bogyay, Kruplanicz és Kende családok levéltárának rendezése.

SZAKIRODALOM.

Heinrich Gusztáv: *Egyetemes irodalomtörténet. Szerkeszti —. Első kötet: Ókori keleti népek és hellének. — Második kötet: Rómaiak és románok.* Budapest, 1903, 1905. Franklin-társulat. Nagy 8-r. XX, 742 l., 40 műmelléklet; XV, 915 l., 31 műmelléklet. Egy-egy kötet ára fűzve 16, félbőrkötésben 20 K.

A könyvek bibliografiailag teljes és helyes leírásához, *Mira* szerint [1] szükséges, hogy azok külső és belső értéke felől teljesen tisztában legyünk. A könyvek külső értékét a nyomtatás szépsége, a papiros minősége, a lapszélek méretei, az illusztrációk értéke s a kiadás ritkasága adják meg. Mindezen tulajdonságok fölismerésére és értékelésére a bibliológia tanít. A könyv belső becse tartalmuk minőségétől függ. Ez utóbbi megállapítására főként irodalomtörténeti ismereteink képesítenek: innen van az a felfogás, mely az irodalomtörténetet a bibliografus egyik legfontosabb segédeszközévé avatja. Viszont a bibliografia is egyik fontos, sőt nélkülözhetetlen kiegészítője az irodalomtörténeti kutatásnak, melynek igénybevétele nélkül az elmeművek megbízható kronológiájára még csak nem is gondolhatunk.

Mindenképen megokolt tehát, hogy legújabb és bizvást mondhatjuk, legnagyobb szabású irodalomtörténeti vállalkozásunk első két kötetét, legalább röviden, bemutassuk e folyóirat hasábjain.

Az öt kötetre tervezett nagyszabású vállalat élén *Heinrich* Gusztáv, a magyar tudományos akadémia főtitkára s közismert irodalomtörténész áll, a kinek egyénisége teljes biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az egyes kötetek az irodalomtörténeti kutatás mai szinvonalán kerüljenek ki a sajtó alól. Feladata megoldásában a dolgozótársak egész serege támogatja, a kik kevés kivétellel »tudományuknak elismert tekintélyei« s a felölelt, jobbára óriási anyag alapos ismerői.

[1] Giuseppe M. *Mira*, Manuale teorico-pratico di bibliografia. Palermo, 1862. I. köt. 17 l.

Az első kötet *Heinrich* Gusztávnak, az egész munka czéljáról és irányáról szóló bevezető fejtegetésén kívül, az ókori keleti népek s a hellének irodalmának fejlődését tárgyalja. Indiáról *Fiók* Károly, Khina és Japánról ugyanő meg *Kühnert* Ferencz, Egyiptomról *Mahler* Ede, a zsidókról *Neumann* Ede, az arabokról *Goldzieher* Ignácz, Persiáról *Kégl* Sándor, az örményekről pedig *Patrubány* Lukács értekezik. A kötetnek szinte felét (a 377. oldaltól végig) a görögség foglalja el, melynek egész napjainkig terjedő irodalmi mozgalmairól három tudósunk ad számot. Az ókort az alexandriai iskola kivételével, melyről *Latkóczy* Mihály nyujt képet, *Hegedüs* István ismerteti, míg a középkori és újkori emlékeket *Pecz* Vilmos tárgyalja.

A második kötet, mely az anyag gazdagsága folytán az eredetileg tervezett negyven ívről hatvanra dagadt, elsősorban az ókori római irodalom ismertetését nyujtja *Csengeri* János tollából, ezután következik *Becker* Fülöp Ágost összefoglaló bevezetése a román népek irodalomtörténetéhez, melyek közül *Balogh* Ármin a keresztény latin irodalmat, *Hernádi* Mór a provenceit és katalánt, *Haraszti* Gyula a francziát, *Radó* Antal az olaszt, *Becker* Fülöp Ágost a spanyolt, *Huszár* Vilmos a portugált, *Alexics* György az oláht és *Gombocz* Zoltán a rhätorománt dolgozta fel.

Nem lehet feladatunk, hogy azt a sokfelé szétágazó anyagot, mely már e két kötetben is fel van halmozva, kritikai elbírálás alá vessük: ez az egyes részeket vizsgáló szakbeli tudósok feladata; részünkről beérjük azzal, hogy fölkeltsük olvasóink s főként vidéki könyvtáraink vezetőinek figyelmét erre a munkára, mely a hasonló külföldi vállalatokat úgy tartalom, mint kiállítás dolgában nemcsak utóléri, hanem sok tekintetben felül is mulja.

Külön dicséretet érdemel a munka gazdag és szakszerű illusztrálása, mely *Riedl* Frigyes szaktudásának s buzgólkodásának köszönhető. Az irodalomtörténetnek a bibliografiai ismeretekkel való érintkezése itt jelentkezik a legkézzelfoghatóbb módon. A képeknek kétségkívül legtanulságosabb részét épen a kiváló kéziratok, *editio princeps*-ek s autogrammok reprodukcziói adják, melyek szép számmal vannak képviselve az eddig megjelent 456 szövegkép és 40 műmelléklet között. Σ.

G. Fumagalli. *Lexicon typographicum Italiae. Dictionnaire géographique d'Italie pour servir à l'histoire de l'imprimerie dans ce pays.* Florence, 1905. Leo S. Olschki. 8-r. XLVII, 587 l.

Giuseppe *Fumagalli*, milanói könyvtáros, a kinek az olasz bibliográfiai irodalom oly sokat köszönhet *(Biagi*-val szövetkezve ő dolgozta át olasz nyelven *Petzhold* könyvtártanát, G. *Ottino* társaságában pedig megindította 1889-ben a Bibliotheca biblio-

graphica italicát stb.) ismét egy érdekes és nagyszabású munkával örvendeztette meg a szakköröket. *Deschamps* »Dictionnaire de Géographie ancienne et moderne à l'usage du libraire« (Páris, 1870) című közismert művéből kiindulva, *Fumagalli* az előttünk fekvő testes kötetben az egyes városok, helységek nyomdászati monographiáit adja a címszók alfabétikus rendjében. A feldolgozott terület a mai politikai Olaszországon kívül az egész itáliai nyelvterületre kiterjed, vagyis St. Marino köztársaságot, Nizza területét, Monaco herczegséget, Trentino kantont, Görzöt és Gradiskát, az isztriai félszigetet és Fiumét a quarneroi öbölig, végül Corsica és Málta szigetét is magában foglalja. Ezenkívül Savoyát és Dalmátiát (Ragusáig), továbbá az afrikai olasz gyarmatokat is belevonta vizsgálódása körébe. Végül felvette a fiktiv helyneveket is, a mennyiben valódi helynevekkel állanak összefüggésben, minők pl. Conca, Dalmazago, Pelusio stb., mig ellenben az olyanokat, melyek költött volta nyilvánvaló, elhagyta, pl. Bengodi, Eleuteropoli stb.

Az egyes czikkeken belül a tárgyalás történeti s a könyvnyomtatás első ismert nyomaitól egész napjainkig kiterjed, az oda vonatkozó irodalomnak lehető teljes felsorolásával. Jelentéktelenebb helyeknél, a hol a könyvnyomtatás egészen uj keletü foglalkozás, a historiai tárgyalást természetszerüleg egyszerü statisztikai kimutatások helyettesitik. Terjedelmükkel s gazdag tartalmukkal különösen kiválnak a Bologna (37—46 ll.), Firenze (131—154. ll.), Milano (211—232. ll.), Nápoly (250—260. ll.), Róma (331—359. ll.), Torino (415—425. ll.) s főként Velencze (449—509. ll.) nyomdászattörténetét tárgyaló tanulmányok, melyek mindegyikében nemcsak az eddigi eredmények használtattak fel a lehető leggondosabban, hanem gyakran merőben ismeretlen, uj adatokkal is kiegészittettek.

Szerző kiváló gondoskodásának tárgyát képezte a gazdag illusztrácziós anyag összeválogatása. Első sorban mindazokat a képeket gyüjtötte össze, melyek az egyes nyomdai interiőröket és könyvsajtókat ábrázolják. Másod sorban az olasz könyvnyomtatók és kiadók arczképeit gyüjtötte össze, lehetőleg teljes számban. E törekvések daczára aránylag kevés *portrait* van a kötetben, a mi annak tulajdonitható, hogy a régi nyomdászok, hacsak nem voltak maguk is irók és tudósok, mint a *Manutius*-ok, *Marcolini*, *Sansovino* és mások, nem igen gondoltak arra, hogy arczképüket kinyomassák. A bassanói *Remondini*, vagy a velenczei *Zatta* p. o., a kik évtizedeken át az illusztrátorok egész seregét foglalkoztatták s ezerszámra adtak ki arczképeket, a saját vonásaikat nem örökittették meg. Igen érdekes részét képezik az illusztrácziónak az egyes nyomdászok tiszteletére vert emlékérmek, továbbá a nekik állitott szobrok, sirkövek stb. reprodukcziói is, melyek ily teljes számban e munkában lettek először összegyüjtve.

Ezen bibliografiai szempontból többé-kevésbé közömbös anyagon kívül igen gazdag sorozatban vannak képviselve a kiválóbb nyomdászati emlékek, főként első kiadások címlapjai, kezdőbetüi, fametszetei stb., melyek közvetlen szemlélet útján tájékoztatnak az olasz tipográfia történeti fejlődésének egyes korszakai felől.

Feltünő a nyomdászjelvények viszonylag csekély száma. Ennek magyarázata az idevágó irodalom gazdagságában rejlik, melynek tudományos eredményei az érdeklődők számára amugy is könnyen hozzáférhetők.

A tulajdonképeni, szótári berendezésü munkát jól megírt bevezetés előzi meg, melyben *Fumagalli* nemcsak müve beosztása, czélja és forrásai felől ad pontos felvilágosítást, hanem, egy régebbi dolgozata alapján,[1] az olasz nyomdászat eredetével is foglalkozik s ismételten megczáfolja azt a hazafias buzgalomból sokáig táplálkozó legendát, mely a mozgó betük feltalálását *Castaldi* Pamfiliusnak tulajdonítja. De helyesen jegyzi meg, hogy a feltalálás dicsősége nélkül is Itália oly szerepet játszik a könyvnyomtatás történetében, melyre méltán büszke lehet. Míg a könyvnyomtatás szülőföldjén, Németországban, a XV. század folyamán 51 városban működött a könyvsajtó, addig Olaszországban 73 község dicsekedhetett tipografiai műhelyekkel, melyekből *Proctor* szerint 4157 kötet került ki, vagyis majd 1000 kötettel több, mint a németországiakból. Sőt a számbeli felsőbbséget nem tekintve, minőség szempontjából is messze túlszárnyalta az Appennin-félsziget XV—XVI. századi nyomdászata más országok korabeli sajtótermékeit. »La petite plante arrachée au sol stérile de l'Allemagne et transplantée dans le terrain plus fertile de l'Italie de la Renaissance y produisit des fleurs plus belles, des fruits plus savoureux.« *Fumagalli* e lelkes szavai, ha a tényeket vizsgáljuk, épen nem túlzottak. Valóban az olaszok nemcsak a nyomdászat művészi fejlesztése körül szereztek elévülhetetlen érdemeket, hanem gyakorlati alkalmazhatóságát is számos részlet kidolgozásával fokozták. E tekintetben legyen elég arra utalnunk, hogy a ma is széltében használt antikva és kurziv tipus olaszországi találmány, valamint arra, hogy a görög és keleti szöveg, továbbá a hangjegy szedése innen indult világgá.

A műhöz hét, gonddal szerkesztett mutató van csatolva. Ezek közül az első a helynevek olasz elnevezését; a második azok latin, a harmadik egyéb idegennyelvü elnevezését tartalmazzák; a negyedik a nyomdászok, kiadók, könyvkereskedők stb. névmutatója; az ötödik a fontosabb tárgyakat foglalja jegyzékbe; a hatodik a nyomdászat bevezetésének kronologiáját állítja egybe, az utolsó pedig az ábrák lajstromát tartalmazza. *Dr. Gulyás Pál.*

[1] La questione di Pamfilio Cataldi. Milano, 1891.

Története, *A Csáthy-féle debreczeni könyvkereskedő- és kiadó-czég százéves —. 1805—1905. Emlékül ajánlja üzletfeleinek és kartársainak Csáthy Ferencz, debreczeni könyvkereskedő.* Debreczen, 1905. Debreczen város könyvnyomda-vállalata. 8-r. Czímkép, 48 l.

E csinosan kiállított füzet azon kevés számú könyvkereskedéseink egyikének históriáját vázolja, melyek immár egy évszázad óta szolgálják irodalmi életünket. Tudtunkkal alig két-három vállalat látja el a *Csáthy*-czégnél hosszabb idő óta kulturális szükségleteinket. Ilyenek pl. a budapesti *Eggenberger*-féle könyvkereskedés, melyet 1768-ban alapított *Weingadt* János, a *Lampel* Róbert könyvkereskedés r.-t., melynek *Leyrer* József vetette meg alapjait 1795-ben s a valamennyinél régibb *Stampfel* Károly-féle pozsonyi könyvkereskedés, melyet a schweinfurti származású *Kempf* Sándor alapított 1715-ben s a mely a minap a budapesti *Révai*-testvérek r.-t. kezelésébe ment át. Száz éves jubileumához közeljár a Franklin-társulat, melynek első csiráit *Wigand* Ottó 1816-ban megalapított kassai könyvesboltja foglalta magában.

Vidéki régibb könyvkereskedéseink között a *Csáthy*-czég nemcsak hosszú fennállása, hanem irodalomtörténeti szerepe révén is megérdemli, hogy szélesebb körök figyelmét is felhívjuk a jubiláló vállalatra.

Alapíttatásának ideje az irodalomtörténetben »Debreczeni kör« neve alatt ismeretes mozgalommal esik össze, mely néhány évre szinte irodalmi központtá varázsolta a magyar kálvinisták Rómáját. A vállalat tulajdonképeni megindítója 1805 tavaszán *Pápai Kiss* István pesti könyvkötő és könyvárus volt, a ki azonban az üzlet vezetését nyomban vejére, nemes marási *Csáthy* Györgyre bízta, a ki 1804 február elseje óta a város ősrégi nyomdájának vezetésével bízatván meg, kiváló szakképzettséget s ügyes üzleti érzéket tanusított. A bolt *Csáthy* György tulajdonába csupán három év multán került, 1808 február 22-én kapva engedélyt a tanácstól könyvárusi üzlet tartására. Az üzlet jó menete felköltötte a helybeli könyvkötők irigységét, a kik maguk is árulgatván alsóbb fokú iskolai könyveket s naptárakat, érzékenyen megkárosodtak. Czéhmesterük, *Bartha* István esküdt több ízben följelentést is tett *Csáthy* ellen, de vádaskodásai nem bizonyultak igazoltaknak. Ellenben a könyvkötőknél több visszaélésnek jöttek a nyomára. Nevezetesen kétszeres, háromszoros áron adták a könyveket, mint a hogy a nyomda árusította: a kevéssé kapós váczi kalendáriumon leragasztották a Vácz nevet, Győrt téve helyébe; végül a márványozott papirba kötött könyveket pedig egész bőrkötésű gyanánt kinálgatták a jóhiszemű közönségnek.

A *Csáthy* György kiadásában, illetve bizományában meg-

jelent s a debreczeni városi nyomdában, tehát az ő művezetése alatt nyomatott könyvek közül tudományos és irodalmi tekintetben első helyen kell említenünk *Diószegi* Sámuel és *Földi* János híres »Magyar füvészkönyv«-ét, melynek első kötete 1807-ben, második 1813-ban látott napvilágot. Ugyancsak ő adta ki *Ercsei* Dániel, a debreczeni ev. ref. főiskola tanárának *Kant* rendszerén alapuló kétkötetes filozófiáját (I. 1813., II. 1817.), *Budai* Esaiás több közkedveltségű históriáját, számos theológiai iratot és iskolakönyvet.

E sokoldalú kiadói tevékenységnek *Csáthy* váratlan halála vetett véget (1817). Özvegye, a ki közel három lusztrumon keresztül vezette tovább az üzletet, inkább annak kereskedői, mint kiadói ágára szorítkozott. Tizennégy év alatt csupán három könyvön szerepelt czége, de ezek között van *Domby* Márton pesti ügyvéd lendületes életrajza Csokonai *Vitéz* Mihályról (1817), mely az első s talán máig is a legélvezhetőbb összefoglalása a nagy költő hányatott sorsának. — A könyvkötőczéh természetesen az özvegy jól gyümölcsöző üzleti vállalkozását is rossz szemmel nézte s mindent elkövetett, hogy hátráltassa boldogulásában. Így 12 vfrt pénzbüntetés terhe alatt megtiltotta saját tagjainak, hogy *Csáthy*né részére csak egy könyvet is bekössenek. A tanács azonban, jórészt ifj. *Péczely* Józsefnek s *Náray*nak, a piarista gimnázium igazgatójának közbenjárására, megsemmisítette ezt az intézkedést.

Az 1831-iki rettenetes pestis elragadván *Csáthy*nét az élők sorából, a bolt vezetésére legidősebb fia s vagy három év óta legjobb támasza, Lajos vállalkozott. Az ő működési idejére (1831—1865) esnek a nemzet politikai megújhodásának mozgalmai, melyeket *Csáthy* Lajos *Kossuth* országgyűlési iratainak terjesztésével, majd a szabadságharcz idején, míg a kormány Debreczenben tartózkodott, a *Jókai* szerkesztette »Esti Lapok« kiadásával szolgált.

Csáthy Lajos közelgő halálát érezvén, 1866. január 1-én unokaöcscsére, a pesti születésű ifj. *Csáthy* Károlyra ruházta át üzletét, a ki azt könyvkötészettel kibővítve, 1890-ig nagy buzgalommal vezette. Ő indította meg hazánkban az ú. n. tárczanaptárakat, melyeket azóta országszerte utánoznak. Alatta a czég kiadói működése is föllendült. A füzetünk végén látható lajstrom szerint másfél száznál több azon munkák száma, melyek az ő neve alatt kerültek könyvárusi forgalomba. Köztük *Erdélyi* János kisebb prózái két kötetben (1865.), *Imre* Sándor magyar nyelvészeti művei s számos theológiai, gazdasági és pedagógiai munka. Utóda, az 1890 óta ma is működő *Csáthy* Ferencz egészen lemondott a könykiadásról s teljesen a kereskedő jól jövedelmező, nagyobb koczkázattal nem járó közvetítő munkásságára szorítkozott.

A csinosan kiállított emlékfüzetet, melyből ez adatokat merítettük, több arczkép s az üzlethelyiséget ábrázoló illusztrácziók díszítik. A nyomdai kiállítás a czéggel keletkezése óta bensőbb viszonyban álló városi nyomda érdeme és a használt festék sajátos barna színe folytán valóságos tipográfiai furcsaság.

—*sp*—

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Deutsche Litteraturzeitung *XXVI. évfolyam 40. szám* (1905 október 7): C. *Haeberlin*, Generalregister zum XI—XX. Jahrgange des Zentralblattes für Bibliothekswesen (1894—1903). (E. Voullième.) — *41. szám* (október 14): *Year-book* of the Bibliographical Society of Chicago 1900—1901; A. G. S. *Josephson*, Bibliographies of Bibliographies; A. *De Morgan*, On the difficulty of correct description of books. (Gustav Zedler.) — J. H. *Slater*, How to collect books. — *42. szám* (október 21): P. *Hirsch*, Bibliographie der deutschen Regiments- und Bataillons-Geschichten. (Louis v. Scharfenrot.) — *44. szám* (november 4): *Katalog* der Goethe-Sammlung des Frhrn Woldemar v. Biedermann. — *45. szám* (november 11): *Bücherverzeichnis* der Städt. Volksbibliothek zu Charlottenburg. IV. Aufl. — *46. szám* (november 18): A. *Hortzschansky*, Bibliographie des Bibliotheks- und Buchwesens. I. Jhg. (Gottfried Zedler.) — *49. szám* (deczember 9): A. *Keysser*, Das Bibliothekswesen als Gegenstand der öffentlichen Verwaltung. (Wilhelm Erman.) — *50. szám* (deczember 16): E. *Reyer*, Kritische Studien zum volkstümlichen Bibliothekswesen der Gegenwart.

La Bibliofilía *VII. évfolyam 8—9. szám* (1905 november—deczember): C. *Lozzi*, Le feste dei Comuni e in specie del Santo patrono di Ascoli e del tremuòto. (Folytatás.) — Hugues *Vaganay*, Amadis en français. Essai de bibliographie. (Folytatás.) — Enrico *Celani*, Dediche, postille, dichiarazioni di proprietà ecc. nei libri a stampa della R. Bibliotheca Angelica di Roma. (Folytatás.) — Állandó rovatok: Vendite pubbliche. — Notizie.

Revue des Bibliothèques *XV. évfolyam 8—9. szám* (1905 augusztus—szeptember): Henry *Cochin*, Petite chronique valenciennoise (1540—44) écrite par Jennet Denis sur les gardes d'un volume de la bibliothèque de la Chambre des Députés. — Louis *Thuasne*, Rabelaesiana. Le »Sylvius Ocreatus«. — Joseph *Guibert*, Les origines de la Bible des Pauvres. — Chronique des bibliothèques: Allemagne. Belgique. Espagne. États-Unis d'Amérique. France. Grande-Bretagne. Italie. Pays-Bas. — *10—12. szám* (október—deczember): Emile *Chatelain* és Antonio *Spagnolo*, La tachygraphie latine des manuscrits de Vérone (II. közlemény). — Antonio *Muñoz*,

I codici miniati della Biblioteca Chigi in Roma. — Chronique des Bibliothèques: Allemagne. États-Unis d'Amérique. France. Italie. Océanie. Pays-Bas.

Zeitschrift für Bücherfreunde *IX. évfolyam 7. szám* (1905 október): Anton *Schlossar*, Steiermärkisehe Exlibris. Ein Beitrag zur Geschichte der Bücherzeichen und des Bibliothekswesens. — Erich *Ebstein*, Gedichte Bürgers in ältester Fassung. — Fedor von *Zobeltitz*, Das Stammbuch Fritz von Steins nebst einigen Brieffragmenten an ihn. I. — Carl *Schüddekopf*, Ein Fragment des Ardinghello. — *8. szám* (november): Kl. *Löffler*, Sweinheim und Pannartz. — Karl Fr. *Nowack*, Eine Lavater-Mappe. — F. W. *Gotter*, Schauspielerbriefe aus dem Ifflandkreise. I. — Fedor von *Zobeltitz*, Das Stambuch Fritz von Steins nebst einigen Brieffragmenten an ihn. II. — *A—i*, Die Weigelsche Manuskript- und Miniaturen-Sammlung. — *9. szám* (deczember): Konrad *Haebler*, Michel Greiff als Kalenderdrucker. — Friedrich *Perzyński*, Fälschungen und Neudrucke alter japanischer Holzschnitte. — Ludwig *Geiger*, Schauspielerbriefe aus dem Ifflandkreise. II. und III. — Paul *Hoffmann*, Vergessene Verse. — W. *Fred*, Die Buchausstellung im Salon d'Automne zu Paris. — Állandó rovatok: Chronik.

Zentralblatt für Bibliothekswesen *XXII. évfolyam 11. szám* (1905 november): K. *Haebler*, Bericht über den Plan eines Gesamtkataloges der Wiegendrucke. — Alfred *Schulze*, Zu Ermans Reformproject. — A. *Schmidt*, Beiträge zur Geschichte der Bibliothek des Franziskanerklosters zu den Oliven in Köln. — P. *Schwenke*, Neue Donatfunde. — Rezensionen und Anzeigen: Adolf Keysser, Das Bibliothekswesen als Gegenstand der öffentlichen Verwaltung. — Robert Proctor, Bibliographical Essays. (E. Voullième.) Eduard Griesebach, Weltlitteratur-Katalog. Zwei durchweg verbesserte und stark vermehrte Auflage (A. K.). — W. *Molsdorf*, Einblattdrucke der königlichen und Universitäts-Bibliothek Breslau. — Gottfried *Zedler*, Die Eltviller Frühdrucke in textlicher Beziehung. — Gustav *Wahl*, Der Umzug der Heidelberger Universitätsbibliothek im Herbst 1905. — Rezensionen und Anzeigen: Gyalui Farkas, A magyar könyvtárak jövőjéről. (Stockinger.) Léopold Delisle, Chantilly. Le cabinet des livres. Imprimés antérieurs au milien du XVIe siècle. (P. S.) Paul Hirsch, Bibliographie der deutschen Regiments- und Bataillons-Geschichte. (G. Valentin.) — Állandó rovatok: Kleine Mittelungen, Umschau und neue Nachrichten. Antiquarische Kataloge. Personalnachrichten. — Adalbert *Hortzschansky*, Neue Bücher und Aufsätze zum Bibliotheks- und Buchwesen.

A MAGYAR BIBLIOGRAFIAI IRODALOM AZ 1905. ÉV UTOLSÓ NEGYEDÉBEN.

Összeállította: HORVÁTH IGNÁCZ.

BELL PÉTER. Budapest III. ker. egyesült polgári kör könyvtári jegyzéke. Budapest, 1905. Wimmer Márton knyomdája. 8-r. 31 l.

BRASSAY KÁROLY. A hajdunánási evang. reform. főgimnázium tanári könyvtárának szak-czímjegyzéke. Hajdunánás, 1905. Bartha Imre könyvnyomdája. 8-r. 139 l. (A hajdunánási államilag segélyezett evang. reform. főgimnázium 1904—5. tanévi Értesítője. II. rész.)

CATALOG der Bibliothek. (Militärtwissenschaftlicher und Casino-Verein in Budapest.) 1901. Budapest, 1901. Ker ész József kny. 8-r. XXX, 188 l.

CZÍMJEGYZÉKE, A m. kir. szabadalmi hivatal könyvtárának —. Kiadja a m. kir. szabadalmi hivatal. Budapest, 1906. Pallas részv.-társ. nyomdája. 8-r. III, 120 l.

CONSPECTUL cărţilor din biblioteca Reuniuniĭ române de lectură din Lugoj. Anul societar 1905. Lugos, 1905. Traunfellner Károly knyomdája. 8-r. 10 l.

CZÍMJEGYZÉKE, A m. kir. országos meteorologiai és földmágnességi intézet könyvtárába 1904. évben ajándék és vétel utján szerzett könyvek 3-ik —. (Egyszersmind a könyvtár név- és tárgymutatójának folytatása.) 3-tes Verzeichniss der für die Bibliothek der königl. ung. Reichsanstalt für Meteorologie und Erdmagnetismus etc. Budapest, 1905. Heisler J. 8-r. 32 l.

CZÍMJEGYZÉKE, A m. kir. szabadalmi hivatal könyvtárának —. Kiadja a m. kir. szabadalmi hivatal. Budapest, 1906. Pallas részvénytársaság nyomdája. 8-r. III, 120 l.

FARNOS DEZSŐ. A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola nagy könyvtárának többszörös példányai az 1905. július havi állapot szerint. Összeállította —. Nagyenyed, 1905. Nagyenyedi könyvnyomda és papirárugyár r.-t. 8-r. 81 l.

JEGYZÉK a Mosonyi-utczai rendőri közétkezde könyvtárában meglevő és olvasásra kapható könyvekről. Budapest, 1905. Rózsa Kálmán és neje kny. Kis 8-r. 15 l. Ára 10 fillér.

JEGYZÉKE, A beledi társaskör könyvtári —. 1905. Szombathely, 1905. Geist Márton kny. 8-r. 20 l.

JEGYZÉKE, A borsod-nádasdi tiszti casinó könyvtárának — 1906. Miskolcz, (1905.) Forster, Klein és Ludvig kny. 8-r. 24. l.

JEGYZÉKE, A gyulafehérvári kereskedelmi egylet könyvtárának —. Gyulafehérvár, 1905. Papp Gyögy kny. 8-r. 23 l.

JEGYZÉKE, A VIII. ker. m. kir. áll. főgimnázium VII. b) oszt. könyvtárának —. Budapest, 1905. Pesti könyvnyomda r.-t. 2-r. 4 l. (Kőnyomat.)

JEGYZÉKE, A kassai m. kir. gazdasági tanintézet ifjúsági könyvtárának —. Kassa, 1905. Vitéz A. kny. 8-r. 21 l.

KATALOG und Fassungsbuch für die Bibliothek des Bistritzer Gewerbevereines. Besztercze, 1905. Csallner Károly kny. 8-r. 46 l. Ára 20 fillér.

KATALOG. Belletristik. Gyulafehérvár, 1904. Papp György kny. 8-r. 23 l. (Officiersbibliothek des k. u. k. Festungs-Artillerie Bataillons No 2.)

KÖNYVEK, Új. (Századok. 1905. 8. füzet, október. 785—788 l. 9. füzet, november. 883—885 l. 10. füzet, deczember. 979—981 l.)

KÖNYVEK, Új magyar —. (Budapesti Szemle. 1905. november. 347. sz. 336 l. 1905. deczember. 348. sz. 494—496 l. 1906. január. 349. sz. 159—160 l.)

KÖNYVÉSZET, Külföldi —. Modern philologia. (Egyetemes Philologiai Közlöny. 1905. IX. füzet, 823—824 l. X. füzet 904—905 l.)

KÖNYVJEGYZÉK, Kaszinóköri —. Gyulafehérvár, 1904. Papp György kny. 8-r. 16 l.

KÖNYVJEGYZÉKE, A budapest-margit-körúti szent ferenczrendiek könyvtárának —. Budapest, 1905. Heisler J. kny. 8-r. 199 l.

KÖNYVTÁRJEGYZÉKE, A budapesti mészárossegédek szakegyletének —. Kiadatott 1905. november 1-én. Budapest, 1905. Világosság-nyomda r.-t. 8-r. 11 l.

KÖNYVJEGYZÉKE, A katholikus népiskolai és ifjúsági könyvtárak hivatalos —. Összeállíttatta az országos kath. tanügyi tanács. Közrebocsátja a Szent István-társulat. Budapest, 1905. Stephaneum nyomda r.-t. 8-r. 18 l.

KÖNYVTÁRJEGYZÉKE, A körmöczbányai magyar közművelődési egyesület — az 1897, 1898, 1899, 1900, 1904 és 1905. évben beszerzett könyvekről. Körmöczbánya, 1905. Paxner J. és Biron H. kny. 8-r. 16 l.

KÖNYVTÁRJEGYZÉKE, A magyarországi szabómunkások és munkásnők szakegyesülete budapesti női szabók csoportjának — és szabályzata. Összeállíttatott 1905-ben. Budapest, 1905. Világosság könyvnyomda r.-t. 8-r. 15 l. Ára 20 fillér.

KÖNYVTÁRJEGYZÉKE, A szegedi ipartestület —. Szeged, 1905. Engel Lajos könyvnyomdája. 8-r. 27 l.

KÖNYVTÁRKATALOGUSÁNAK, A budapesti kir. orvosegyesület — folytatása 1905-ben. Budapest, 1905. Pesti Lloyd-társulat knyomdája. 8-r. 44 l. (A budapesti kir. orvosegyesület 1905. évi évkönyve.)

MANDELLÓ GYULA irodalmi működése 1888—1905. Budapest, 1905. Pesti könyvnyomda r.-t. 8-r. 9 l.

MILESZ BÉLA. A tiszafüredi múzeum és közkönyvtár az 1904. évben. Eger, 1905. Lőw-nyomda. 8-r. 17 l.

NACHTRAG, I. —, zum Catalog der Bibliothek des Militär-wissenschaftlichen und Casino-Vereines in Budapest. Berichtigt vom 1. november 1901. bis Ende August 1902. Budapest, 1902. Kertész József kny. 8-r. 26 l.

NACHTRAG, IV. —, zum Catalog der Bibliothek des Militär-wissenschaftlichen und Casino-Vereines in Budapest. Berichtigt vom 1. September 1904. bis 1. October 1905. Budapest, 1905. Kertész József kny. 8-r. 23 l.

PÓTJEGYZÉKE, A Budapest-ujlaki iskolai és népkönyvtár —. 1906. Budapest, 1906, Wimmer Márton knyomdája. Kis 8-r. 11 l.

RÁTH GYÖRGY. Régi Magyar Könyvtára. Az 1895. deczember 16-án kelt közjegyzői okirat értelmében a magyar tudományos akadémia könyvtárának 1905. október 16-án átadta özv. Ráth Györgyné. Budapest, 1905. Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari knyomdája. 8-r. IV, 79 l.

STATUTEN der Offiziersbibliothek und Katalog der in der Offiziersbibliothek vorrätigen Werke. Budapest, 1905. Pesti könyvnyomda r.-t. 8-r. 91 l. (K. und k. Infanterie-Regiment No. 38.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Ráth György emlékezete a Magyar Tudományos Akadémiában. A M. Tud. Akadémia könyvtári bizottsága a mult évi összes ülés felszólítására a *Ráth* György-féle könyvtár ünnepélyes megnyitása s a nagylelkű adományozó emlékének megörökítése tárgyában a következő javaslatokat terjesztette a f. évi január 29-iki összes ülés elé:

»*a)* A könyvtár nagyobbik olvasótermének nyugati falába, a két ablak közé illesztessék be egy fehér márványtábla a következő felírással:

RÁTH GYÖRGY
EMLÉKEZETÉRE,
KI NAGYÉRTÉKŰ
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁRÁT
1906-BAN
A MAGY. TUD. AKADÉMIÁNAK
AJÁNDÉKOZTA.

b) A gróf Telekiek emléktáblája, mely jelenleg a könyvtár zárófalába, tehát oly helyre van állítva, hol az olvasó közönség nem is vehet róla tudomást, helyeztessék át a most említett olvasóterem keleti falába szemben a *Ráth* György-féle emléktáblával.

c) E táblák elkészítése illetőleg áthelyezése után történjék meg a *Ráth* György-féle könyvtár bemutatása.«

Az összes ülés tudomásul vevén a bizottság jelentését, a javaslatokat elfogadta s a könyvtár ünnepélyes megnyitását a f. é. márczius havában tartandó nagygyűlés programmjába vette.

A Kaufmann Dávid-féle zsidókönyvtár a Magyar Tudományos Akadémiában. *Gomperz* Róza, mint leányának, özvegy *Kaufmann* Dávidnénak († 1905. jún. 19.) örököse, vejének *Kaufmann* Dávid rabbiképző intézeti tanárnak 1800 kötetből és 25 nagyértékű kéziratból álló becses könyvtárát a M. T. Akadémiának ajándékozta. A nemes lelkű úrhölgy óhajtására az Akadémia elnöksége már f. évi január 28-án átvette tőle az adománylevelet, mely teljes szövegében így hangzik:

»A Magyar Tudományos Akadémia nagytekintetű Elnökségéhez, Budapest.

Boldogult vőm, néhai dr. Kaufmann Dávid (meghalt 1899. évi július hó 6-án), ki a külföldről a hazánkba származván, itt 21 éven át tanári működést folytatott, egy a keleti és héber tudományra és történetre terjedő, körülbelül 1800 kötetet magában foglaló könyvtárt gyűjtött, mely — mint a tudományos világban széltében el van ismerve — az e rendbeli becses magángyűjtemények közt foglal helyet. Ritka nyomtatványokban és kéziratokban való gazdagságát egy nemsokára nyomtatásban megjelenő Catalogue raisonné fogja az érdeklődöknek bemutatni és egyúttal e könyvtár kincseit is a tudományos világnak hozzáférhetővé tenni. A könyvtár ezeken kívül egy csomó arab-zsidó magán-okmányt foglal magában a XIII—XIV. századból, melyek szakértők véleménye szerint, kik ez okmányokkal foglalkoztak, kulturtörténeti tekintetben nagy fontossággal bírnak.

E gyűjteményt néhai vőm elhalálozása után özvegye, Kaufmann Dávidné született Gomperz Irma kegyelettel gondozta és őrizte. Az említett katalogus kidolgozását és sajtó alá bocsátását ő rendelte el. Lányom elhalálozásával (1905. évi június 19-én) a becses könyvtárnak minden jövőre nézve méltó elhelyezése képezi a tisztelettel alulirottnak gondját.

Az elhúnytak intentióinak leginkább azon elhatározásommal vélek megfelelni, ha a gyűjteményt azon szekrényekkel együtt, melyekben eddig őriztetett, *alapítványi ajándékul ajánlom fel a Magyar Tudományos Akadémiának*, azon kéréssel, hogy azt a legelső tudományos intézetünk könyvtárában, melyet tudtommal kiegészíteni hivatva van, mint *Kaufmann Dávid és Irma alapítványt* az Akadémia örök tulajdonaként őriztesse és a Magy. Tud. Akadémia mindenkori szabályzatának keretében a hazai és külföldi tudományos világnak hozzáférhetővé tegye.

Egyúttal az az óhajtásom, hogy a gyűjtemény ugyanazon szekrényekben helyeztessék el, melyekben az az elhúnyt tudós életében foglalt helyet, és hogy az alapítvány eredetét jelző felírás e szekrények alkalmas helyén feltüntettessék.

Ez alapítványhoz a magam részéről *25 darab dúsan illuminált héber pergamen-kéziratot* kapcsolok, melyek a bennök foglalt olasz származású miniaturák és szines képek révén, szakértők itélete szerint *mütörténeti szempontból* kiváló becscsel bírnak. Arra kérem a tekintetes Akadémiát, hogy e gyűjteményt is, annak megtekintése után, szívesen fogadni és annak feltüntetése mellett, hogy a darabok a tisztelettel alulírottnak adományából jutottak az akadémiai könyvtár birtokába, az értéküknek megfelelő módon elhelyezni kegyeskedjék, mint *Gomperz Róza-alapítványt.*

Kiváló tisztelettel kérem a Nagytekintetű Elnökséget, hogy az alulirottat értesíteni kegyeskedjék, hogy a Magyar Tudományos Akadémia a neki ezennel felajánlott alapítványt a fent említett módozatok mellett elfogadja és ez esetben azon intézkedésekről, melyeket a gyűjtemény átadására nézve elrendelt.

Kiváló tisztelettel maradtam a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1905. évi deczember 24-én, őszinte tisztelője *Gomperz Róza* született

Gomperz.« — A nagylelkű adomány átvétele és elhelyezése ügyében legközelebb történik intézkedés.

Instituto delle Carte czimen I. M. *Palmarini* tanár vezetése alatt Firenzében *(Via Capponi)* új vállalat indult meg, mely előre fizetendő honoráriumért bizonyos tudományos kérdésekről a lehetőleg teljes bibliográfiát összeállítja, paleografiai munkálatokat végez s Olaszország minden nagyobb városában tudományosan képzett megbizottjai útján kéziratokat is másoltat. Tekintve Itáliának gazdag könyv- és levéltárait, melyeknek szinte kimeríthetetlen kincseit a külföldi tudósok jelentékeny része egy-egy történeti vagy kritikai kérdés tárgyalása alkalmából csak nagynehezen, vagy épen nem né külözheti, régóta érzett szükségletet van hivatva pótolni ez a vállalkozás, föltéve, hogy az olasz és franczia nyelven nyomatott körlevelében felsorolt igéreteknek csakugyan minden tekintetben meg tud felelni. A fizetendő illetékek a legtöbb esetben külön megállapodás tárgyát képezik. Magánúton vett értesülés szerint, középkori okiratok másolásáért oldalanként — a hitelesítés díját bele nem számítva — 5 lira fizetendő. A vállalat körlevele szerint egy egyszerű, előre megállapított bibliografiai értesitésért (ricontro bibliografico) Olaszországban öt, a külföldre tíz líra fizetendő. Paleografiai értesítésekért pedig annak a kétszerese. §.

VÁLTOZÁSOK

a magyarországi nyomdáknál 1906. január 1-től márczius 15-ig.

(Az egy csillaggal jelölt nyomdák hatóságilag nincsenek bejelentve. A két csillaggal jelöltek megszüntek.)

Bánffyhunyad:
*Lévi Ignácz.

Budapest:
Deutsch József. VII., Károly-körút 7.
Engelmann Mór. IV., Calvin-tér 2.
Földes Ferencz (üzletvezető: Steiner Vilmos). IV., Duna-u. ö.
G. Fekete Mihály és fia (G. Fekete Mihály és Gyula). V., Vadász-u. 35.
Gross József és Kohn Antal (üzletvezető: Gross József). VI., Dávid-utcza 13.
Márkus Samu (Márkus Géza és Márkus Pál). V., Báthory-u. 20.
Radó Vilmos és Kohn Rozália (üzletvezető: Radó Vilmos). VI., Ó-u. 2.
Ramspott Károly. I., Mészáros-u. 3. (főüzlet); I., Döbrentei-u. 3. (fióküzlet.)
Rothberger Miksa és Weisz Fülöp. VI., Szondy-u. 11.
Soponsek Alajos. VII., Király-u. 95.
**Wald Jakab. VII., Károly-körút 7.

Erdőhegy:
Gallovich István.

Hódmezővásárhely:
Kún Béla.

Mohács:
Weiser Miksa.

Nagykapos:
Heimann Vilmos

Nagyvárad:
Verő Ede.

Pozsony:
Pollák Nándor (azelőtt: Persiwofski János).

Püspökladány:
Deutsch Dávid.

Szenicz:
Bezso János és tsa (tulajd. özvegy Bezso Istvánné).

A Magyar Könyvszemle új folyama.

A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára 1893-ban a Magyar Könyvszemle új folyamát indította meg.

A folyóirat, mint a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának hivatalos kiadványa s a magyar bibliografia egyedüli szakközlönye, 1876 óta áll a hazai tudomány érdekeinek szolgálatában. Első sorban a múzeumi könyvtár érdekeinek előmozdítására lévén hivatva, ismerteti annak egyes csoportjait; beszámol az évi gyarapodásról, a végzett munkáról és teljes megbízható képet ad a könytár belső életéről. Ismerteti a hazai és külföldi könyv- és levéltárakat, kiváló figyelmet fordítva ezek magyar és különleges bibliografiai vonatkozású anyagának felkutatására és közzétételére. Számot ad a hazai és külföldi könyvészeti irodalom termékeiről s figyelemmel kiséri a külföldi irodalom hazánkra vonatkozó kiadványait.

A Magyar Könyvszemle évnegyedes füzetekben, évenként márczius, június, szeptember és deczember hónapokban jelenik meg 24—26 ívnyi terjedelemben több műmelléklettel. Előfizetési ára egész évre 6 korona, a könyvárusi forgalomban 8 kor.; egy-egy füzet ára 2 kor.

Az előfizetési pénzeket a **Magyar Nemzeti Múzeum pénztári hivatala** fogadja el; a folyóirat szellemi részét érdeklő közlemények **a szerkesztő czimére a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárába** küldendők.

A Magyar Könyvszemle régi és új folyamainak kötetei kaphatók *Ranschburg Gusztáv* könyvkereskedésében, Budapest, *IV. Ferenczieк-tere 2.* A régi folyam 2—16. kötetének ára kötetenkint 4 korona, az új folyam 1—13. kötetének ára kötetenkint 8 korona. Az előfizetések ezentúl is a *Magyar Nemzeti Múzeum pénztári hivatalához* küldendők.

Megjelent és a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában kapható: *A hazai hirlapirodalom 1904-ben. I. A magyar hirlapirodalom, id. Szinnyei Józseftől. II. A nem magyar nyelvű hirlapirodalom, Kereszty Istvántól. III. Folyóiratok. Horváth Ignácztól. Függelék: A magyar nyelvű hirlapok és folyóiratok statisztikája, id. Szinnyei Józseftől.* Ára 1 kor. 10 fillér.

MAGYAR KÖNYVSZEMLE. — REVUE BIBLIOGRAPHIQUE HONGROISE.

Publiée par la bibliothèque Széchényi du Musée National Hongrois.
Directeur: M. François Kollányi.

Quatre livraisons par an; prix du volume 6 couronnes = 6 francs = 5 marcs.

Nouvelle série. XIV. volume. 1-ère livraison. Janvier—Mars 1906.

SOMMAIRE.

Page

Dr. Paul Gulyás. Travaux préliminaires à l'édition nouvelle du répertoire typographique de Hain ... 1

Dr. Elemér Bányai. Les manuscrits originaux de la trilogie épique »Toldi« au Musée National Hongrois. (Trosième et dernière partie.) ... 7

Les bibliothèques de province hongroises en 1904 ... 30

Indicateur officiel. Rapport sur l'état de la Bibliothèque Széchényi du Musée National Hongrois dans le dernier trimestre de 1905 ... 71

Littérature. Gustave Heinrich: Histoire générale des littératures. Tom. I. et II. Par *Σ.* — G. Fumagalli: Lexicon typographicum Italiae. Par le *dr. Paul Gulyás.* — Histoire centenaire de la maison de librairie Csáthy. Par *—sp—.* — Revue des périodiques étrangers ... 76

La littérature bibliographique hongroise dans le dernier trimestre de 1905. Par **Ignace Horváth** ... 84

Notices. La mémoire de Georges Ráth à l'Académie Hongroise des Sciences. — La bibliothèque juive de David Kaufmann à l'Académie Hongroise des Sciences. — Instituto delle carte. (§) ... 86

Changements dans l'état des imprimeries hongroises du 1. janvier au 15. mars ... 88

Supplément. Les imprimeries hongroises en 1905 ... 1—16

Siège de la rédaction et de l'administration: *Magyar Könyvszemle Budapest, Musée National Hongrois.*

Budapest, az Athenaeum r.-t. könyvnyomdája.

A HAZAI NYOMDÁK 1905-BEN.

Abaujszántó:
Baksy Barna.

Abaujszepsi:
*Tóth István.

Abony:
Szerdahelyi János.

Abrudbánya:
Róth Ferencz.

Ada (Bács-Bodrogh m.):
Berger L.

Alsókubin:
*Fried Dávid.
Trnkóczy József.

Apatin:
Gasz Mátyás.
Szavadill József.

Arad:
Aradi nyomda r. társaság.
Bloch Henrikné.
*Első aradi amerikai gyorssajtó ny. (Tul. Keppich Zsigmond.)
Gör. kel. román egyházm. kny.
Gyulai István nyomdatársaság mint szövetkezet (vezető: Kalmár).
Muskát Miksa.
Nichin György »Tribuna« kny.
Réthy Lipót és fia.
Weisz Félix.

Aranyosmaróth:
»Dóczi« könyvnyomda. (Tul. Némedi László.)
Mercur kny. (Tul. Kohn Bertalan.)

Aszód:
*Grósz Sámuel.

Baán (Trencsén m.):
Fuchs Vilmos.

Bácsalmás:
Horváth Mátyás.

Bácsszenttamás:
Marinkov Szvetozár.

Bácstopolya (Bács-Bodrogh m.)
Wilheim Miksa.

Baja:
Kazal József.
Kollár Antal.
Nánay Lajos.
Rajkovics Károly.

Balassagyarmat:
Balassa-gyarmati könyvny. r. társ.
*Darvai Ármin.
Halyák István.
Pozsonyi Gábor.
*Wertheimer Zsigmond.

Balázsfalva:
Gör. kath. papnövelde ny.

Bánffyhunyad:
Ábrahám Mór.

Barcs (Baranya m.):
Skribanek Géza.

Baróth:
Rozsondai János.

Bártfa:
Blayer M.
Felsősárosi nyomda. (Tul. Salgó Mór.)

Battonya:
*Ruber István.

Bazin:
Klein Alfréd.

Békés:
Br. Drechsel Géza.
*Véver Oszkár.

Békéscsaba:
»Corvina« nyomda. (Tul. Szihelszky József.)

A csillaggal jelölt nyomdák hatóságilag nincsenek bejelentve.

NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Békéscsaba (folytatás):
Lepage Lajos.
Povázsay testvérek.
*Tevan Adolf.

Belényes:
Süssmann Lázár.

Beregszász:
Engel Jenő.
Haladás-könyvnyomda. (Tul. Juhász Piroska.)

Besztercze:
Balkirs Hirsch Leib.
Botschar Tivadar.
Csallner Károly.
Mathieu György.
*Sternhell H.

Besztercebánya:
Hungária kny. (Tul. Sonnenfeld Mór.)
Machold Fülöp.

Bihardiószeg:
Kertész Márton.

Bonyhád:
Raubitschek Izor.
*Weisz Jakab.

Borosjenő:
Ungár J.

Brád:
*Roth Ferencz.

Brassó:
Brassói Lapok nyomdája. (Tul. Trattner H. és tsai.)
Ciurcu és társa.
Gött János fia.
*Gust A.
Herz és tsa.
Lehmann Gottlieb.
Dr. Muresian Aurél.
Schneider és Feminger testvérek.

Breznóbánya:
Kreisler József.

Budafok:
*Leopold és Klein.

Budapest:
*Ádám Hermann.
I., Krisztina-körút.

Adler Károly.
VI., Laudon-u. 4.

Államnyomda. (Magy. kir.)
I., Nándor-tér 1.

*Államvasutak menetjegy-ny. (M. k.)
VI., Csengery-u. 33.

Budapest (folytatás):
Andai Gyula
VI., Szondy-u. 11.

*Anglo-nyomda. (Tul. Alpár József.)
VIII., Baross-u. 47.

*Árpád kny. (Tul. Kronstein és Téri.)
VII., Valero-u. 9.

Athenaeum irod. és ny. vállalat r. t.
VII., Kerepesi-ut 54.

Ausländer Lajos.
VI, Eötvös-u. 47.

Babits Sándor József.
VIII., Reviczky-tér 1.

Bagó Márton és fia.
II., Ponty-u. 4.

Balassa Béláné, szül. Weiszberger Emilia.
VIII., Baross-u. 69.

*Barcza József.
IV., Váczi-u. 66.

Bárd Jakab.
VII., Miksa-u. 17.

*Baross-nyomda.
VI., Uj-u. 6.

Bartalits Imre.
III., Remetehegy.

Bauer Ferdinánd.
VII., Csömöri-út. 28.

Bauer Ferdinánd és Fuchs Dávid.
VI., Podmaniczky-u. 27.

Bauer Ignácz.
VII., Csányi-u. 13.

Bendiner A.
V., Arany János-u. 18.

Bendtner Győző.
V., Zoltán-u. 11.

Berger Gyula és társai
V., Honvéd-u. 10.

Berkovits János.
VI., Teréz-körút 40—42.

Bichler Ignácz.
III., Kiskorona-u. 15.

Bielitz Bertalan.
VII., Rombach-u. 8.

Biraucz Döme és társa.
VI., Vörösmarty-u. 60/*a*.

Biró Albert.
VII., Klauzál-u. 35.

Blau Albert.
VI., Szerecsen-u. 23.

Böhm Lajos.
IV., Királyi Pál-u. 6.

Breuer Ármin
VI., Uj-u. 33.

Brózsa Ottó.
VI., Váczi-körút 17.

Budapest (folytatás):

Breuer Gyula és Mihály.
VI., Lovag-u. 2.

Bruck Ferenczné sz. Weiner Berta.
VI., Nagymező-u. 5.

Bruckner Gyula.
VI., Király-u. 10.

*Budapesti helyi érdekü vasut nyomdája.
V., Lipót-körút 22.

Budapesti Hirlap ny.
VIII., Rökk Szilárd-u. 4.

Budapesti Napló ny. (Üzletvezető: Zeisberger István.)
IX., Üllői-ut 25.

Buschmann F.
IV., Koronaherczeg-u. 8.

Corvin-nyomda. (Tul. Fischer József.)
VIII., Baross-u. 4.

Csicsáky János.
VIII., Tavaszmező-u. 10.

Czeisler Béla.
VIII., Rökk Szilárd-u. 9. sz.

Czettel és Deutsch.
V., Bálvány-u. 12.

Dann Jenő,
II., Zsigmond-u. 13.

Deutsch József.
VII., Károly-körút 7.

Deutsch M.
VII., Dob-u. 3.

*Eberle József és társa.
IV., Mária Valéria-u. 2.

Eckstein Bernát és fia utóda: Elek Lipót.
VII., Kertész-u. 20.

Egyetemi nyomda. (M. kir. tud.)
I., Iskola-tér 3.

Ehrenstein Mór.
VI., Laudon-u. 4.

Eichenbaum Mór.
VII., Dohány-u. 29.

Eisner Géza és társai.
V., Honvéd-u. 10.

Első kőbányai kny. (Tul. Goldschmied Alfréd.)
X., Belső Jászberényi-út 1.

*Engel S. Zsigmond.
VI., Vörösmarty-u. 56.

Engel Simon.
VI., Szondy-u. 23.

Budapest (folytatás):

Erbeck György.
V., Sólyom-u. 16.

*Erzsébetvárosi kny.
VII., Dohány-u. 29.

»Európa« nyomda r. t.
VI., Ó-u. 12.

Express-nyomda.
VI., Váczi-körút 39.

Farkas Lajos és Jakab.
V., Nádor-u. 19.

Fichner Á. és fia.
VII., Csömöri-út 13.

Fisch Fülöp és társa.
VIII., Baross-u. 66—68.

Fischbach Károly.
IV., Városház-tér, plébánia-épület.

Fleischmann Simon.
VII., Rottenbiller-u. 66.

Fortuna ny. (Tul. Pollák M. Miksa és Tsa.)
V., Bálvány-u. 21.

Fővárosi nyomda r. t.
VI., Podmaniczky-u. 39.

Franklin-társulat kny.
IV., Egyetem-u. 4.

Fried és Krakauer.
VI., Lázár-u. 15.

*Özv. Fried Ignáczné.
VIII., József-u. 14.

Fried S.
VIII., József-u. 17.

Friedmann Áron.
VI., Gyár-u. 54.

Fritz Ármin.
VIII., Nap-u. 13.

Fuchs Ármin.
VI., Szabolcs-u. 4.

Fuchs Samu.
VI., Teréz-körút 43.

Galitzenstein H. (Tulajd. Salvendy Ferencz és Fried Adolf.)
VII., Kertész-u. 25.

Garai Mór.
VII., Károly-körút 3.

Gelléri és Székely.
VII., Kerepesi-út 34.

*Gergely Miksa.
VI., Lázár-u. 2.

Globus kny. (Beer E. és társa)
VI., Aradi-u. 8.

Budapest (folytatás):

Glückselig Miksa.
VI., Hunyadi-tér 7.

Goldberger Ignácz.
II., Fő-u. 23.

Goldfaden Márkné sz. Mandl Eleonora
VII., Dohány-u. 29.

Goldschmidt Mór.
VI., Révay-u. 6.

Goldstein Albert és Bruck Zsigmond.
VII., Kertész-u. 35.

*Goszler Gyula.
IV., Aranykéz-u. 1.

Gottlieb Izidor.
VI., Szerecsen-u. 13.

Gross Jakab és Grünhut Mór.
VI., Jósika-u.

Grosz Izrael.
VII., Valeró-u. 14.

Grund V. utódai.
IV., Zöldfa-u. 23.

Grünwald Ödön.
VII., Wesselényi-u. 4.

Guttmann Ignácz.
IV., Hajó-u. 5.

Özv. Győrffy Józsefné.
V., Nádor-u. 82.

Hamburger és Birkholz.
V., Csáky-u. 13.

Hapta Bernát.
IX., Soroksári-u. 49.

Harsány Emil.
IX., Lónyay-u. 17.

Hatschek Jenő és Kunst Gyula (felelős üzletvezető Kunst Gy.)
VI., Podmaniczky-u. 71.

Hatsko Antal és Gyöngyösi József.
IV., Mária-Valéria-u. 2.

Hedvig Imre.
VII., Wesselényi-u. 9.

Hedvig Sándor.
VII., Dohány-u. 12.

Hegedűs Márton.
VI., Dessewffy-u. 18.

Heisler Jaroslav.
II., Várkert-rakpart 1.

Helios ny. (Tul. Hőnig Lajos.)
VI., Gyár-u. 62.

Hell J. Ede.
VIII., Luther-u. 4.

Hercz Ármin.
VII., Izabella-tér 5.

*Hermes knyomdai r. társ.
V., Báró Atzél-u. 2.

*Herrmann Ignácz.
VI., Szerecsen-u. 2.

Budapest (folytatás):

Hornyánszky Viktor.
VI., Aradi-u. 14.

*Hungaria könyvnyomda.
V., Váczi-körút 34.

Hunnia ny. (Tul. Sebők Lipót és Münz Mórné.)
VI., Teréz-körút 3.

Jancsó Dezső.
VIII., Mária-u. 7.

Jermányi Samu.
VI., Dessewffy-u. 47.

Juhász Zsigmond és Haas Mórné.
V., Tükör-u. 5.

Kalmár Mór.
V., Zoltán-u. 11.

Kállai Ármin.
V., Bálvány-u. 18.

*Kálmán M. és társa.
V., Vadász-u. 32.

Kápolnai Adolf.
VI., Teréz-körút 5.

*Kanitz C. és fiai.
V., Vadász-u. 26.

Károlyi György.
V., Kálmán-u. 5.

Károlyi Ödön.
IX., Ferencz-körút 28.

*Kassino Jakab.
VI., Király-u. 26.

Kaufmann és Woititz.
VI., Vörösmarty-u. 52.

Keller Dániel.
I., Attila-u. 63.

Ifj. Kellner Ernő.
VI., Csáky-u. 9.

Kellner és Mohrlüder.
VI., Gyár-u. 29.

Kellner Gerzson.
VI., Csányi-u. 13.

Kellner Gerzsonné és Weisz Ármin.
VII., Rombach-u. 3.

Kertész József.
V., Mária Valéria-u. 11.

Kilián István, Vojtkó Mihály, Sassara Kajetan és Ruhland Lipót.
V., Honvéd-u 10.

Klein Ignácz.
VI., Lovag-u. 13.

*Klein Vilmos.
VIII., Kerepesi-ut 73.

Klősz György és fia.
VII., Városligeti Fasor 49.

Kogutovicz Manó.
V., Rudolf-rakpart 8.

Kohn és Grünhut.
VII., Hársfa-u. 1.

Budapest (folytatás):

Kohn Ágostonné sz. Funk Aranka.
VI., Új-u. 38.

Kohn Simon kézi sajtója.
VIII., József-körút 10.

Kollmann Fülöp.
V., Arany János-u. 34.

*Korvin Testv.
VI., Révay-u. 14.

Kossuth Lajos ny. (Tul. Laufer Jakab és Holländer József.)
VIII., Tisza Kálmán-tér 5.

Kövér János.
VI., Révay-u. 8.

Közművelődési nyomda.
VI., Izabella-u. 70.

Krammer Lipót és Ehrhardt József
VII., Csömöri-út 44.

Krausz Lajos.
V., Váczi-körút 20.

Krausz S. és T.
V., Báthory-u. 16.

Kunosy Vilmos és fia.
VI., Teréz-körút 38.

Kunstädter Vilmos.
VII., Csömöri-út 91.

Lajner Joachim.
VI., Vörösmarty-u. 60.

*Langer Ede és fia.
IV., Párisi-u. 1.

László (Lefkovics) Béla.
VII., Valero-u. 9.

Légrády testvérek.
V., Váczi-körút 78.

Leitersdorfer József.
VII., Rombach-u. 4.

Lengyel Lipót.
V., Vadász-u. 35/a.

Leopold Mihály.
VI., Ó-u. 8.

Lichtmann Róza.
VI., Vörösmarty-u 52.

Lipinszky Lipót.
IX., Kinizsy-u. 25.

*Löbl Dávid és Fia.
VI., Andrássy-u. 19. és Nagymező-u. 26.

Löbl Dávidné sz. Messinger Jeanette, Löbl Mór és Löbl Ödön.

Löbl Mór.
VII., Király-u. 27.

Löblovitz Zsigmond.
VII., Csömöri-ut 40.

Lőrincz Károly.
X., Gyűjtőfogház.

*Löw Ede.
V., Váczi-körút 80.

Budapest (folytatás):

Lusztig Mór.
VII., Kertész-u. 35.

*Magyar Hirlap nyomdája.
V., Honvéd-u. 10.

Magyar Sajtó nyomdája.
V., Nádor-u. 74.

Maksyskó József.
VI., Dessewffy-u. 36.

Marián György.
VII., Rottenbiller-u. 56.

Markovits és Garai.
VII., Rombach-u. 11.

Márkus Samu.
V., Báthory-u. 20.

Medeh Rajmund Gyula.
VII., Rottenbiller-u. 19.

Meisel Sándor.
VII., Erzsébet-körút 34.

Merkur kny. (Tul. Berger Géza.)
IV., Királyi Pál-u. 9.

Merendiák Károly.
X., Liget-tér 4.

Merényi József.
VII., Károly-körút 19.

Mermelstein Fülöp.
VII., Wesselényi-u. 11.

Minerva kny. (Tul. Gansel Zs.)
VI., Szerecsen-u. 7—9.

Muresián Domitian.
V., Báthory-u. 15.

Molnár Manóné sz. Engelmann Rozália.
IV., Calvin-tér 2.

Munk Lipót.
V., Árpád-u. 12.

Muskát Béla és Friedmann Samu.
VI., Szondy-u. 4.

Muskát Miksa.
VI., Szondy-u. 8—10.

Müller K.
II., Albrecht-u. 3—5.

Műszaki irod. és nyomdai r. társ. (Üzletvezető: Brett Zsigmond.)
IX., Soroksári-u. 5.

Nagy Mór.
VIII., Rökk Szilárd-u. 28.

Nagy Sándor.
IV., Papnövelde-u. 8.

Nádasch Ignácz.
VI., Dessewffy-u. 26.

Nadel Jakabné (szül. Neumann Gizella).
VII., Károly-körút 7.

*Narodna Recs nyomdája.
VII., Dohány-u. 104.

Budapest (folytatás):

*Nemzetközi kny.
VIII., Futó-u. 44.

Neuwald Illés.
VII., Dohány-u. 44.

Orsz. községi központi nyomda r.-t.
VI., Váczi-körút 61.

*Otthon-nyomda.
VIII., Mária-u. 42.

*Pallas irod. és könyvny. r. társ.
V., Kálmán-u. 2.

Pannonia nyomda.
VII., Rombach-u. 8.

Pátria irod. és nyomd. r. t. (Üzletvezető Korzinec József Ferencz.)
IX., Üllői-út 25.

Perl Rezső.
VII., Vörösmarty-u. 20.

Pesti könyvnyomda r. t.
V., Hold-u. 7.

Pesti Lloyd-t. ny.
V., Dorottya-u. 14.

Piatnik Nándor és fia.
VII., Rottenbiller-u. 17.

Pestuka János Alfréd.
VII., Murányi-u. 44.

Pintér és Seidner.
VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Pless Ignácz.
VI., Váczi-körút 39.

Id. Poldini Ede és Társa. (Tul. Kerner Istvánné.)
IV., Irányi-u. 1.

*Pollák Elkán.
V., Nagykorona-u. 21.

Pollák Jakab.
VI., Aradi u. 15.

*Pollák M. Miksa és tsa.
V., Akadémia-u. 15.

Poporul Roman nyomda. (Tul. Biraucz Döme.)
VI., Vörösmarty-u. 60/a.

Pór József és Koch János Frigyes.
VIII., Mária Terézia-tér 13.

Posner K. Lajos és fia.
VI., Csengery-u. 31.

*Posta- és távirda igazg. kny. (M. k.)
IV., Főposta épület.

*Postatakarékpénztár kny. (M. kir.)
V., Széchényi-u. 2.

Budapest (folytatás):

Preszburg Frigyes utóda Schwarz Lajos.
V., Arany János-u. 14.

Pressler Mihály.
VII., Dob-u. 87.

Propper Leó.
VII., Erzsébet-körút 35.

Quittner József.
IV., Károly-körút, Közp. városház.

Radenkovits Dragulin és Krisztics Irén Anna.
IX., Rákos-u. 11.

Radó Izor.
VI., Szerecsen-u. 13.

Radó Jenő.
V., Szemere-u. 19.

Radó Vilmos.
VI., Ó-u. 2.

Radványi Ábrahám.
VII., Rottenbiller-u. 66.

Reich Ármin.
VII., Dohány-u. 84.

Révai és Salamon.
IX., Üllői-út 18.

Rigler József Ede.
VI., Rózsa-u. 55.

*Róth Mór és tsa.
VII., Kertész-u. 23.

*Róth József.
IV., Sarkantyus-u. 14.

Rózsa Izidor.
VI., Podmaniczky-u. 27.

Rózsa Kálmán és neje.
VIII., Szentkirályi-u. 30.

Rubin Izidor.
VII., Király-u. 15.

Salvendy Ferencz és Fried Adolf.
VII., Kertész-u. 25.

Schlesinger Vilmos.
V., Honvéd-u. 2.

Schmelz Izidor.
VI., Izabella-u. 70.

Schmidl Sándor.
VI., Szerecsen-u. 6.

Schultz Ábrahám.
VIII., Baross-u. 81.

Schwarcz László és tsa.
VI., Podmaniczky-u. 35.

Seidner Emil.
VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Singer Lipót.
IV., Károly-körut 24.

Budapest (folytatás):

Singer és Spenn.
VI., Szondy-u. 11.

Skopper József.
VII., Kertész-u. 34.

Sós Izidor és Klein Herman.
VIII., Csepreghy-u. 2.

Spatz Henrik.
VII., Dob-u. 55.

Spiegel Jakab és Nemetz Géza
VI., Eötvös-u. 29.

Spinner Adolf.
VI., Dessewffy-u. 43.

*Spitzer Márk.
VIII., Bérkocsis-u. 16.

Stanca Sebestyén.
VII., Rózsa-u. 7.

Stephaneum.
VIII., Szentkirályi-u. 28/a.

Stern Adolf.
VII., Munkás-u. 14.

Stern Péter.
VII., Kazinczy-u. 35.

Stohauzl Ede József.
VI., Lehel-u. 5.

Süsz Dávid.
IV., Fővám-tér 5.

Szántó József.
VI., Uj-u. 21.

Székely Albert (Ábrahám).
VI., Új-u. 38.

Székely Arthur.
VIII., Mária-u. 11.

Székely Viktor.
VI., Ó-u. 15.

*Székesfővárosi házi nyomda.
IV., Központi városház.

Szent László ny.
VIII., Rökk Szilárd-u. 28.

Szrpszke Novoszty kny. (Tul. Krnyácz János.)
IX., Lónyay-u. 12.

Taslanan Octáv.
IV., Molnár-u. 10.

Téri Áron.
VII., Valeró-u. 9.

Thália-nyomda. (Tul. Faludi Gábor.)
V., Csáky-u. 2/b.

*Ullmann Vilmos.
IV., Régi posta-u. 4.

Ungár Selig.
V., Nádor-u. 58.

Unio-kny. (Tul. Bachrach Ludmilla és Vig Emil).
VI., Uj-u. 7.

»Uránia« kny.
VIII., Mária-u. 11.

Budapest (folytatás):

Özv. Várnai Fülöpné és Várnai Dezső.
IV., Régi posta-u. 3.

Vasziljevics Péter.
IX., Rákos-u. 11.

Vigyázó Tivadar.
VI., Váczi-körut 39.

»Világosság« kny. (üzletvez. Pollák Simon).
VI., Nyár-u. 1.

*Vincze és Bartók.
V., Bálvány-u. 15.

Wagner Ferencz.
VIII., Futó-u. 44.

Wald Jakab.
VII., Károly-körut 7.

Weissenberg Ármin.
VIII., József-körut 16.

Weisz Ármin.
VII., Rombach-u. 5.

Weisz Adolf.
VI., Király-u. 15.

Weisz Ignácz.
VI., Csengery-u. 58.

Weisz Lipót.
VI., Ó-u. 39.

Wiesenger József.
VII., Wesselényi-u. 30.

Winkler Ármin és Bromberger Jakab.
VII., Dob-u. 69.

Wimmer Márton.
III., Serfőző-u. 10.

Wodianer F. és fiai.
IV., Sarkantyús-u. 3.

Wottitz Vilmos.
IV., Kossuth Lajos-u. 1.

Yost írógép r.-t. ny. (Üzletvezető: Káldor Marczell.)
VII., Erzsébet-körút 9—11.

*Zawadil E.-féle menetjegy ny. (Tul. Christoph Paula és Jirschik András.)
V., Zoltán-u. 13.

Zeisler M.
VII., István-tér 17.

Buziás:
Ullmann Ferencz.

Csacza:
Braun Rezső.

Csákova:
*Chudy testvérek utóda Grádl Péter.

Csáktornya:
Fischel Fülöp (Stranz Sándor).

Csepreg:
*Menyhárt Julia.

Cservenka:
Welker Ádám.

Csikszereda:
Gyönös Gyula.
Szvoboda József.

Csongrád:
Bozó és Justin.
Tiszavidék nyomdája. (Tul. Silber János.)
Weisz Márk.

Csorna:
Kokas István és Neumann Samu.

Csurgó:
Vágó Gyula.

Czegléd:
*Nagy Elek
Sebők Béla.

Dárda:
*Frank Béla.

Debreczen:
*Adler Józsefné.
Csokonai nyomda. (Tul. Lengyel Imre és társa.)
Debreczen sz. kir. város kny.
Hoffmann és Kronovitz.
*Horovitz Zsigmond.
*Komáromi József.
Kutasi Imre.
Hegedüs és Sándor.
*Pongrácz Géza.

Deés:
Demeter és Kiss.
Goldstein Jakab.
Pollák Vilmosné sz. Weinberger Matild (üzletvez. Pollák Vilmos.)

Derecske:
Friedmann Henrik.

Detta:
*Tringl és Kirsch.

Déva:
Hirsch Adolf.
Kroll Gyula.

Devecser:
Rosenberg Zsigmond.
Vörösmarty-könyvnyomda (tul. Huss Gyuláné).

Dicsőszentmárton:
*Dosztál K.
*»Erzsébet« kny.
Hirsch Mór.

Dombovár (Tolna m.):
Dombovári kny. (Tul. Bruck Sándor.)

Dunaföldvár:
Somló Manó.

Dunaszerdahely:
Adler Netti.
Goldstein Józsua.

Eger:
Baross-nyomda. (Tul. Paunz Sándor.)
Egri nyomda részv. társaság.
Érseki lyceum ny.
Löw Béla.
*Löw Sámuel.
Schwartz Ilka.

Enying:
Politzer Jenő.

Eperjes:
Kósch Árpád.
Pannonia nyomda. (Tul. Kahn Mór.)

Érmihályfalva:
Beck Adolf.

Érsekujvár:
Kohn Samu.
*Pálinkás J. Géza.
Winter Zsigmond.

Erzsébetfalva:
*Matkovich A.

Esztergom:
Özv. Buzárovits Gusztávné.
»Hunnia« nyomda. (Tul. Gerenday József.)
Laiszky János.

Facset:
*Molnár Árpád.

Fehértemplom:
Kuhn Péter.
Wunder Gusztáv.
Wunder Gyula.

Félegyháza:
Feuer Illés.
Vesszősi József.

Felsőeőr (Vas m.):
Schodisch Lajos.

Felső-Vissó (Máramaros m.):
Schiffmann Chána Taube.

Fiume:
Battara Pietro.
Hönig E.
Jerouscheg Luigi.
Martich A.
Mohovich Emidio.
Novi List ny.
Unio nyomda. (Tul. Hegyi Jenő.)

Fogaras:
Thierfeld Lipót.

Galántha:
Első galánthai kny. (Tul. Neufeld Samu.)

Galgócz:
*Bródy Simon.
Szold Jakab.
Sterner Adolf.

Gálszécs:
*Berkovits R.

Gödöllő:
»Erzsébet« kny.
*Schulz J.

Gyergyószentmiklós:
*Létz János.
*Sándory Mihály.

Gyoma:
Kner Izidor.

Gyöngyös:
*Breuer M. Mihály.
Herczog Ernő Ármin.
*Hevesmegyei Lapok ny.
Sima Dávid.

Gyönk (Tolna m.):
Engel József.

Győr:
Dobos Ignácz.
Friedmann Sándor »Hungária« kny.
Gross Testvérek.
Győr-egyházmegyei nyomda.
Heckenast György.
Mercur-kny. (Tul. Láng Jakab Jenő.)
Nitsmann József.
»Pannonia« könyvny. (Tul. Szávay Gyula és Raáb Béla.)

Gyula:
»Corvina« nyomda. (Tul. Weinstein Arnold.)
Dobay János.

Gyulafehérvár:
*Papp György.
Püspöki lyceumi knyomda. (Bérlő: Schäser Ferencz.)
Volcz Bálint.

Hajdúböszörmény:
Szabó Ferenczné.

Hajdúdorog:
Grünfeld Mózes.

Hajdúnánás:
Bartha Imre.

Hajdúszoboszló:
Plón Gyula.

Halas:
Práger Ferencz.

Hátszeg:
Hátszeg és Vidéke ny. (Tul. Klafter Ignácz.)
Mester János.

Hatvan:
Hoffmann M. L.

Heves:
Adler József.

Hódmezővásárhely:
Dura Lajos.
Hmvásárhelyi nyomda részv.-társ. (Üzletvezető: Róth Antal.)
»Vásárhely és Vidéke« nyomdája. (Tul. Endrey Gyula, üzletvezető Aradi Lajos.)
Vásárhelyi Hiradó nyomdája. (Tul. Tabacsák Győző és Kenéz Sándor.)

Hódságh:
Pfiszter József.
Raab Jánosné sz. Speizer Teréz.

Holics:
Malovani József.

Homonna:
Waller H. és tsa.

Huszt:
Mermelstein Fülöp.

Igló:
Schmidt József.
Tátra-nyomda. (Tul. Stein Ignácz.)

Ipolyság:
Neumann Jakab.
Polgár Ignácz.

Jászapáti:
*Galamb Zoltán.
*Id. Imrik József.

Jászberény:
Hay Géza és Grün Herman.
Takáts Hermann.

Kalocsa:
Jurcsó Antal.
Werner Ferencz.

Kaposvár:
Gerő Zsigmond.
Hagelmann Károly.
Özv. Jancsovics Gyuláné.
*Kéthelyi L. és tsa.
Singer Lipótné.
Szabó Lipót.

Kapuvár:
Buxbaum József.

Karánsebes:
Fleissig Lipót.
Gör. kel. román egyházmegye kny.

Karczag:
Klein József.
Sződi S.

Kassa:
*Breitner Mór.
*Gutenberg ny. (Tul. Lukács G.)
Koczányi Béla.
László Béla.
Schwarcz Alfréd.
Vitéz A. utóda (Schillinger Zoltán.)
Vulkán Ábrahám.
Werfer Károly.

Kecskemét:
Első kecskeméti hirlapkiadó és nyomda r.-t.
Eötvös Nagy Lajos.
Pestmegyei Hirlap ny.
Steiner Mihály.
Szappanos István.
Sziládi László.
Tóth László-féle ny. (Tul. Fekete Mih.)

Késmárk:
Altmann Dávid.
Szauter Pál.

Keszthely:
Farkas János.
Fischl Salamon.
Mérey Ignácz.
Nádai Ignácz.
Sujánszky József.

Kézdivásárhely:
Ifj. Jancsó Mózes.
Turóczi István.

Királyhelmecz:
Klein Gyula.

Királyhida:
Brandweiner Vilmos.

Kisbér:
Haftl Kálmán.

Kisczell:
Dinkgreve Nándor.

Kisjenő:
Gallovics és Liebermann. (Tul. Gallovics Dezső.)

Kiskőrös:
Kalisch Ignáczné.

Kismarton:
Dick Ede.
Gabriel Jakab.

Kispest:
Első kispesti könyvnyomda. (Tul. Fischhof Henrik.)

Kisújszállás:
Szekeres József.

Kisvárda:
Berger Ignácz.
Ifj. Klein Gyula.

Kolozsvár:
»Ellenzék« nyomdája. (Tul. Magyary Mihály.)
Gámán János örököse.
Lepage Lajos.
Liczeum-nyomda. (Tul. Gombos Ferencz.)
Magyar Polgár nyomdája. (Tul. Ajtay K. Albert.)
Polcz Albert.
Schaberl József.
*Stief Jenő és tsa.
Ujhelyi M. és T.
Weinstein Béni.

Komárom:
Hacker Richárd.
Hungária kny. (Tul. Freisinger Mór.)
»Pannonia« kny. (Tulajd. Ehrenfeld Dezső.)
Schönwald Tivadar.
Spitzer Sándor.
Szénássy János.

Korpona:
Ruzsinák Antal.

Kovászna:
Szabó Friderika.

Körmend:
*Bertalanffy József.
Körmendi könyvnyomda részvény társaság.

Körmöczbánya:
Paxner J. és Biron H.

Kőszeg:
Feigl Frigyes.
Feigl Gyula.

Kúla:
Berkovits Márk.

Kúnszentmárton:
*Bozóky G.
Csanádi József.

Lajtaszentmiklós:
*Stiborszky Fülöp.

Lakompak (Sopron m.):
Krausz Henrik.

Léva:
Dukesz Lipót.
Nyitrai és társa.
*Schultz Ignácz.

Lippa:
*Máhr Emil.
Rafila Demeter.
*Zeitler Lajos.

Liptószentmiklós:
*Klimes és Pivkó.
Steier Izidor.

Losoncz:
Kármán Zsigmond.
Losonczi Sándor.
Roth Simon.

Lőcse:
Reiss Tivadar József.
Szepesvm. közig. kny. (Tul. Braun Fülöp.)

Lugos:
Szidon József
Tipografia Heres. (Tul. Belle, szül. Bersan Julia.)
Traunfellner Károly.
Virányi János.
Weisz és Sziklai.

Magyar Lápos:
Páneth Leopold és Schönfeld Zsigm.

Magyaróvár:
Czéh Sándor-féle kvnyomda. (Tul. Czéh Lajos.)

Magyarpécska:
Ruber István.

Makó:
Kovács Antal.
»Makói Hirlap« ny. (Tul. Neumann József).
»Maros« nyomda. (Tul. Gaál László.)

Malaczka:
Wiesner Alfréd.

Mándok:
Silberstein Bernát.

Mármarossziget:
*Berger Miksa.
Blumenfeld és Dávid.
Mármarosi könyvny. és kiadó r.-t.
Wider Mendel fia.
*Wisner és Dávid.

Marczali:
*Mizsúr Ádám.

Margitta:
*Hungária kny. (tul. Pollák Lajos.)

Marosludas:
Glück József.

Marosvásárhely:
Adi Árpád.
Ev. ref. kollegium-nyomda. (Bérlő Benkő László.)
Grün Vilmos.
Révész Béla.
Vincze és Leopold.

Mátészalka:
Weisz Antal.
Weisz Zsigmond.

Medgyes:
Reissenberger G. A.

Mezőkövesd:
Balázs Ferencz.

Mezőtúr:
*Braun Juda.
Gyikó Károly.
Török és Takáts.

Miava:
Haas Mór.

Mindszent:
Weisz Ignácz.

Miskolcz:
Boros Benő.
*Forster, Klein és Ludvig.
*Löwy József fia.
Stamberger Bernát.
Szelényi és Társa.

Misztótfalu:
Simon Aurél és társa.

Modor:
*Rohacsek Simon.

Módos:
Hoffmann Béla.

Mohács:
Blandl János.
Rosenthal Márk és fia.

Monor:
Pestvármegyei ny. (Tul. Molnár Sándor.)

Moór:
Reszler Jakabné.

Moson:
Grünfeld Ignácz.

Munkács:
*Grósz testvérek.
Grünstein Mór.
*Kahn és Fried.
Kroó Hugó.

Muraszombat:
Balkányi Ernő.

Nagybánya:
Morvay Gyula.
Nánásy István.
Weinberger Lajos.

Nagy-Becskerek:
Pleitz Fer. Pál utóda. (Dr. Brajjer L. és Mayer R.)
Seprős Valter.

Nagyenyed:
Nagyenyedi kny. és papirárúgyár r.-t.

Nagykálló:
Sarkady József.

Nagykanizsa:
Farkas és Kraus.
Fischel Fülöp.
Ofenbeck Vilmos.
Ifj. Wajdits József.
Weiss L. és F.

Nagykároly:
*Gellis Jakab.
Róth Károly.
Sarkadi Nagy Zsigmond.

Nagykáta:
*Nagykátai és monori kny. (Tul. Molnár S.)

Nagykikinda:
*Gain és Milenkovits.
Kiadói kny. r. t.
Pannonia-ny. (Tul. Balázs Jenő.)
Radák János.

Nagykőrös:
Bazsó Lajos.
Ottinger Kálmán.

Nagylak:
*Weisz Márk.

Nagymarton:
Gellis Henrik.
Kohn József H.
Schön Samu.

Nagymihály:
Landesman B.

Nagyrőcze:
*Büchler Béla.

Nagyszalonta:
Reich Jakab.
*Sichermann Mór.
Székely I.

Nagyszeben:
Drotleff József.
Görög keleti főegyházmegyei ny.
Krafft Vilmos.
*Roth Frigyes.
Steinhausen T. utóda (Reissenberger Adolf).

Nagyszeben (folytatás):
Tipografia nyomda. (Tul. Marschall József.)

Nagyszentmiklós:
Wiener Náthán.

Nagyszombat:
Fiebig József.
Goldmann Miksa özvegye.
Horovitz Adolf.
Reisz Sarolta.
Vider Jakab.
Winter Zsigmond özvegye.

Nagyszőllős:
*Ugocsai közp. könyvny.
Zala Mór.

Nagytapolcsány:
Platzko Gyula.

Nagyvárad:
Ifj. Berger Sámuel.
Helyfi László.
Hönig Józsefné.
Láng József.
Laszky Ármin.
Magyar György.
Neumann Vilmos.
Rákos Vilmos utóda (Adler Béla).
Sebő Izsák Imre.
Sonnenfeld Adolf.
Szabadság ny. (Tul. Rákos Hermina.)
Sz.-László ny. (Bérlő Csávássy Gyula.)
Vidor Manó.

Námesztó:
*Kornheiser Ferdinánd.
*Schein M.

Naszód:
*Schwartz Mór.

Németbogsán:
Rosner Adolf.

Németpalánka:
Kristofek József és Blazsek Józsefné.

Nezsider:
Horváth Julia.

Nyirbátor:
Friedmann Lipót.
Klein József.

Nyiregyháza:
Jóba Elek.
Klafter Ignácz.
Piringer János. (Tul. özv. Piringer Jánosné.)
Tóth József és tsa.

Nyirmada:
Preisz Vilmos.

Nyitra:
Huszár István.
Iritzer Zsigmond.
Kapsz Győző és Kramár Vilmos.
*Lőwy Antal.
Neugebauer Nándor.

Óbecse:
Lévai Lajos.

Ókanizsa:
Bruck P. Pál.

Oravicza:
Kehrer L.
Wunder Károly.

Orosháza:
G. Szabó Lajos.
Pless N.
Veres Lajos.

Orsova:
Handl A.
*Handl József.
Tillmann R.

Ószivacz:
Sonnenfeld Ármin.

Paks:
Rosenbaum Miksa.

Palánka:
Csernicsek Imre.

Pancsova:
Jovanovics testvérek.
*Kohn Samu.
Koszanics Miklós.
Vig Simon.
Wittigschlager Károly.

Pankota:
Bod József.

Pápa:
Ev. ref. főisk. ny. (Bérlő Kis Tivadar.)
Goldberger Gyula.
Nobel Ármin.
*Stern Rezső.

Pásztó:
Első pásztói kny. (Tul. Sima Dávid).

Pécs:
*Engel Izidor.
Hochrein J.
Pécsi irod. és könyvnyomdai r. t.
Püspöki lyc. kny. (Bérlő Madarász B.)
Taizs József.
Wessely és Horváth.

Perjámos:
*Hungária kny.
Pirkmayer Alajos.
Reimholz Ferencz.

Petrozsény:
Figuli Antal.

Pozsony:
Alkalay Adolf.
Angermayer Károly.
Eder István.
Freistadt Mór.
Grünfeld Lipót.
Hauser Samu.
Katholikus irodalmi részv.-társaság.
Lichtenfeld Salamon.
Mandel Győző.
Nasch Jakab.
Natali Magdolna.
Persiwofsky János.
Richter Károly.
Schönberger Bernát.
»Westungarischer Grenzbote« nyomdája. (Tul. Simonyi Iván.)
Wigand F. K. (Stromszky Emil.)

Pöstyén:
*Gipsz H.
Kohn Bernát.

Predmér:
*Links M. utóda: Rosenzweig H.

Puchó:
Reismann Mór J.

Putnok:
Gärtner Ignácz.

Ráczkeve:
Csery István.

Rákospalota:
Deutsch Mózes.
*Fischer Dezső.

Resicza:
Weisz Adolf.

Rimaszombat:
*Falvi Jenő.
Lévay Izsó.
Náray János Albert.
Rábely Miklós.

Rózsahegy:
Kohn Adolf.
Salva Károly.

Rozsnyó:
*Görbics és Bauer.
Kovács Mihály.
Sajóvidék nyomdája. (Tul. Hermann Istvánné.)

Rutka:
*Böhm Albert.

Salgótarján:
Friedler Armin.

Sárbogárd:
Spitzer Jakab.

Sárospatak:
Ev. ref. főiskola ny. (Tul. Radill Kár.)

Sárvár:
Jakoby B. utóda Stranz János.

Sátoraljaujhely:
Hegyalja ny. (Tul. Alexander V.)
Landesmann Miksa és tsa.
Lővi Adolf.
Pannonia ny. (Tul. Ócskay László.)
Zemplén-nyomda. (Tul. Ehlert Gy.)

Segesvár:
Horeth Frigyes.
Jördens testv.

Selmeczbánya:
Joerges Ágost özv. és fia.

Sepsiszentgyörgy:
Jókai nyomda részv. társ.
*Móricz István és Vajna Lajos.

Siklós:
Harangozó József.
*Minerva ny. (Tul. Klein F.)
Wessely és Horváth.

Siófok:
Weisz Lipót.

Sopron:
Breiner E. fia.
Gellis Mór.
Petőfi-nyomda. (Tul. Zsombor Géza.)
Romwalter Alfréd.
Röttig Gusztáv.
Török Kálmán és Kremszner Károly.

Stájerlak:
Hollschütz Frigyes.

Sümeg:
Horvát Gábor.

Szabadka:
Bittermann József.
Braun Adolf.
Hirth Lipót és tsa.
Krausz és Fischer.
Szabados Sándor.
Székely Simon.

Szakolcza:
Teszlik és Neumann.

Szamosujvár:
Aurora-nyomda (tul.Todorán Endre.)
Gör. kath. egyházmegyei kny.

Szarvas:
Danszky Sándor.
Dóka Gyula.
*Kovács Károly.
Sámuel Adolf.

Szász-Régen:
Burghardt Dezső.
Schebesch Károly.

Szászsebes:
Stegmann János.
Winkler Gusztáv.

Szászváros:
Minerva-nyomda r.-t.
*Szászvárosi kny. r.-t.

Szatmárnémeti:
*Grosz és Oesterreicher.
*Kalik és Szerémi.
*Kölcsey-nyomda.
Morvai János.
Nagy Lajosné.
Pázmány-sajtó.
»Szabadsajtó« ny. (Tul. Litteczky E.)

Szécsény:
Glattstein Adolf.

Szeged:
Endrényi Imre.
Endrényi Lajos.
Engel Lajos.
Gönczi J. József.
Schulhof Károly.
Traub B. és társa.
Várnai Lipót.
*Wesselényi Géza.

Szeghalom:
Kovács Antal.

Szegzárd:
*Árva J.
özv. Báter Jánosné.
Lengyel Pál.
Ujfalussy Lajos utóda Molnár Mór.

Székelyhid:
Kohn Sámuel.

Székelykeresztur:
Szabó Kálmán.

Székelyudvarhely:
Becsek D. fia.
Betegh Pál.

Székesfehérvár:
Csitári G. E.
*Eisler Adolf.
Glück Mór.
Lurja Aladár (üzletv. Gróf Gyula).
Singer Ede.
Szämmer Kálmán.

Szempcz:
Fischer Náthán.

Szenicz:
Bezsó János és tsa.
Löffler József.

Szentendre:
Szent-Endre és vidéke ny. (Tul. Schwarcz J.)

Szentes:
Farkas Eugénia.
Kecskeméti Szabó Kálmán és Vajda Ernő.
»Szentes és Vidéke« I. könyvnyomda r.-t.
*Untermüller Ernő.

Szentgotthárd:
Ifj. Wellisch Béla.

Szepesváralja:
Buzás Dénes.

Szepsi:
Tóth István.

Szered:
*Schreiber Mór.
Sterner Dávid.

Szerencs:
Simon József.

Szigetvár:
Corvina ny. (Tul. Fried Dávid.)
Kozáry Ede.

Szikszó:
Blank Simon.

Szilágy-Cseh:
Berkovits Sándorné.

Szilágy-Somlyó:
Bölöni Sándor.
Brüll és Heimlich.
Heimlich Weisz Katalin.
Victoria ny. (Tul. Lázár János.)

Szinyérváralja:
Vider Jakab.

Szolnok:
Bakos István.
Fuchs Lipót és fia.
*Hay és Grün (Várm. ny.).
Jász-Nagykún-Szolnokmegyei Lapok nyomdája. (Tul. Vezéry Ödön.)
Wachs Pál.

Szombathely:
Bertalanffy József.
Egyházmegyei könyvnyomda.
Gábriel Ágoston.
*Geist Márton.
Seiler H. utódai: Szele és Breitfeld.

Tab:
*Perl P. Pál.

Tapolcza:
Lővy B.

Tasnád:
Löwinger Lipót.

Tata:
Engländer József és társa.
Nobel Adolf.

Temesvár:
Beyer Róbert.
Csanádegyházmegyei könyvny.
Csendes Jakab.
*Csendes Lipót.
Délmagyarorsz. könyvnyomda.
Freund Gyula.
Mangold Sándor.
Moravetz és Weisz.
Pátria ny. (Tul. Csatáry Rezső és ifj. Ádám Ferencz.)
*Rosenberg Lajos.
Steger Ernő utódai.
Uhrmann Henrik.
Unio-könyvnyomda. (Tul. ifj. Steiner Károly.)
Veres Sámuel utóda.

Tenke:
Mandel Ferencz.

Tiszafüred:
Goldstein L.
Kemény Arnold.
Weiszmann Samu.

Titel:
Czája Alajos.

Tokaj:
*Gestetner Adolf.

Tolna:
Weltmann Ignácz.

Tolnatamási:
Jeruzsálem Ede.

Torda:
*Füssy és Sztupjár (ezelőtt Harmath J.)
*Undy Domokos.

Torna:
*Rosenblüth Simon.

Tornallya:
*Künstler J.

Törökbecse:
*Jovanovits Gergely.
Radák Jánosné.

Törökkanizsa:
*Bruck P. Pál.
Szegyakov Sándor.

Törökszentmiklós:
Rubinstein Sándor.

Trencsén:
Gansel Lipót.
Skarnitzl X. Ferencz.
Szold Henrik.

Trencsénbaán:
Back Ármin.

Turkeve:
Özv. Fölföldy Györgyné.

Turóczszentmárton:
Gasparik József.
Magyar nyomda. (Tul. Moskóczi Ferenczné.)
Turócz-szt.-mártoni könyvny. r. t.

Ujarad:
Mayr Lajos.

Ujfehértó:
Guttmann Kálmán.

Ujpest:
*Fuchs Antal és József.
*Krömer Alajos.
Salgó testvérek.
*Wágner Jenő.

Ujverbász:
Kovács János.

Ujvidék:
Fuchs Emil és társa.
Hirschenhauser Benő.
Hungária-ny. (Tulajdonos Friedmann Sándor.)
Ivkovics György.
Miletics Szvetozár.
Popovics testvérek.

Ungvár:
Gellis Miksa.
Jäger Bertalan.
Schillinger testvérek.
Székely és Illés.
Unio-kny. r. t. (Igazg. Kaminczky G.)

Vácz:
*Kir. orsz. fegyintézeti nyomda.
Kohn Mór.
Mayer Sándor.

Vágujhely:
Brück Soma.
Horovitz Adolf.
*Lőwysohn Manó.
Steinmann Jakab.

Verebély:
Hungaria kny. (tul. Neufeld Sándor.)

Versecz:
*Glaser Sándor.
*Guttmann Nándor.
Kehrer Lajos.
özv. Kirchner J. E.
Petko-Pavlovics Milán.
Veronits József.

Veszprém:
Dunántuli kny. (Tul. Köves Béla és K. Paur Ödön.)
Egyházmegyei könyvnyomda.
Krausz Ármin fia.
Népakarat nyomdája. (Tul. Takács Szilveszter.)
*Pósa Endre.

Zalaegerszeg:
Breisach Sámuel.
Kakas Ágoston.
Unger Antal.

Zalaszentgrót:
Nagy Sándor.

Zenta:
Barna János.
Beretka Imre.
Fekete Sándor.
Kabos Ármin.
Pléstity és Horvát.
Straub Ödön.

Zilah:
Krausz E. és tsa. (Tul. Nadler Béniné, Krausz Eszter és Krausz Lajos. Czégvezető Nadler Béni.)
Nadler Béni.
Seres Samu.
»Szövetség« kny. (Tulajd. Török János, Szabó Lajos, Fejérdy Béla. Üzletvezető: Szabó Lajos.)

Zólyom:
Nádosy Ferencz.
Schlesinger Ignácz.
*Zólyom és Vidéke kny.

Zombor:
*Baits Vladimir.
Bittermann Nándor és fia.
Kollár József.
Oblát Károly.

Zsolna:
Bjel József és Jellinek József.
Horner Ferencz.
*Nürnberg Ármin.

Zsombolya:
Perlstein Fanny.
Wunder Rezső.

A HAZAI HIRLAPIRODALOM
1905-BEN.

I.
A magyar hirlapirodalom.

ZÁSZLÓ JÁNOSTÓL.

I. POLITIKAI NAPILAPOK.*
BUDAPESTEN.

Alkotmány. Fel. szerk. Bonitz Ferencz; kiadó-tulajd. Molnár János. Nyomt. »Stephaneum.« X. évf. Ára 28 kor.

Budapest. Fel. szerk. Szatmári Mór, kiadó-tulajd. Wodianer F. és fiai. XXIX. évf. Ára helyben 20 kor; vidékre 24 kor.

Budapesti Értesítő. Fel. szerk. és kiadó-tul. Fenyő Márton. Nyomt. Pressler Mihály. (Kőnyomatú napilap.)

Budapesti Friss Ujság. Szerk. Ilosvai Hugó. VI. évf. Nyomt. »Hirlapterjesztő vállalat.« Egyes számnak ára 2 fill.

Budapesti Hirlap. Főszerk. Rákosi Jenő; felelős szerk. Csajthay Ferencz; kiadó és laptulajdonos Budapesti Hirlap ujságvállalata. XXVI. évf. Ára 28 kor.

Budapesti Közlöny. Hivatalos lap. Fel. szerkesztő Beksics Gusztáv. XXXIX. évf. Kiadja Athenaeum. Ára a »Hivatalos Értesítő«-vel együtt 40 kor.

Budapesti Napló. Fel. szerk. Kabos Ede; kiadja és nyomt. Magyar Hirlap r. t. X. évf. Ára 14 kor.

Budapesti Tudósító. *(Budapester Correspondenz).* Fel. szerk. és tulajd. Sturm Albert. Naponta 2-szer. Ára 600 kor. (Kőnyomatú napilap).

Egyetértés. Főszerk. dr. Pap Zoltán; fel. szerk. Purjesz Lajos; tulajd. és kiadó »Magyar ujság-kiadó r. t.« XXXIX. évf. Nyomt. Nagy Sándor. Ára 40 kor.

Express Hirek. Fel. szerk. Rózsa Zoltán; kiadó-tul. Osinger János. I. évf. Ára 1 szám 1 fillér. Nyomt. Löblovitz Zsigmond.

Esti Ujság. Fel. szerk. Barna Izidor; kiadó-tulajd. Rákosi Jenő Budapesti Hirlap ujságvállalata (Zilahy Simon). X. évf. Ára helyben 9 kor. 60 fill.; vidéken 13 kor. 20 fill.; számonként 2 fill.

1848. Fel. szerk. Nemes László; kiadja 1848 független napilap r. t. (Megszünt.)

Figyelő. Fel. szerk. és laptulajd. Lóránt Dezső. (Kőnyomatú napilap.) Ára ?

Fővárosi Értesítő. Fel. szerk. Pallos Árpád; kiadja a szerkesztőség. VIII. évf. Ára 300 korona. (Kőnyomatú napilap.)

Friss Ujság. Fel. szerk. Habár Mihály; kiadó-tulajd. »Magyar Hirlap-kiadó-társaság.« X. évf. Ára egy hóra 1 kor. 20 fill.; egyes szám 2 fill.

Független Hirlap. Felelős szerk. Zlinszky István; kiadó és nyomt. »Globus« r. t. I. évf. 1 szám 2 fillér. (Megszünt.)

Független Hirmondó. Szerk. Győrffy József. XII. évf. Nyomt. »Magyar Sajtó.« Ára havonként 10 kor. (Kőnyomatú napilap.)

Független Magyarország. Főszerk. Dr. Lengyel Zoltán, fel. szerk. Perczel Móricz. IV. évf. Kiadótulajdonos Független Magyarország hirlapkiadó vállalat. Nyomt. »Globus« hirlapkiadó r. társ. kny. Ára 28 kor.

Függetlenség. Fel. szerk. Ilosvai Hugó. III. évf. Nyom. Hirlapterjesztő vállalat kvny. Ára 1 hóra 1 kor. 20 fill. Egyes szám 2 fill. (Megszünt.)

Haladás. Fel. szerk. Erdőssi Dezső; kiadó-tulajd »Haladás« lapvállalat. Nyom. »Globus«. I. évf. Egyes szám 2 fillér. (Megszünt.)

Hazánk. Fel. szerk. Buday Barna; kiadó-tulajd. »Hazánk« kiadó vállalata.

* Azon hirlapok és folyóiratok vétettek fel, melyek mint köteles példányok érkeztek be a M. Nemz. Múzeumba. — Ez összeállítás, mely 1894-ig a Vasárnapi Ujságban jelent meg, az 1895. évtől kezdve a Magyar Könyvszemle rendes mellékletét képezi.

M. N. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

Nyomt. Stephaneum. XII. évf. Ára 28 kor. (Megszünt.)

Hirmondó. Fel. szerk. és laptul. Lusztig Lajos. I. évf. Ára ? (Könyomatú napilap.)

Kis Ujság. Szerk. dr. Kovács Dénes; kiadó-tulajdonosok Wodianer F. és fiai nyomd. XIX. évf. Ára helyben 14 kor., vidékre 18 kor.

Kurucz Ujság. Fel. szerk. Lukács Gusztáv Jenő; kiadó-tulajd. és nyomt. Magyar Ujságkiadó r. t. ny. III. évf. Egyes szám 2 fillér. (Megszünt.)

Magyar Állam. *(Idők Tanuja.)* Főszerk. dr. Hortoványi József; felelős szerk. Szemnecz Emil; laptulajdonosok: Lonkai Antalné örökösei. XLVI. évf. Ára 40 kor.

Magyar Esti Lap. Felelős szerk. dr. Szalay Mihály; tulajdonos MEL. hirlapkiadó részvény társaság. Nyomt. Európa. XII. évf. Ára 9 kor. 30 fill.

Magyar Hirlap. Főszerk. dr. Hertzka Tivadar, fel. szerk. Márkus Miksa; kiadótulajdonos és nyomt. Magyar Hirlap kiadó részvény-társaság. XVI. évf. Ára 28 kor.

Magyar Nemzet. Főszerk. Beksics Gusztáv; fel. szerk. Adorján Sándor; kiadó-tulajd. Athenaeum irod. és nyomdai részv. társ. VII. évf. Ára 24 kor.

Magyarország. Főszerk. Holló Lajos; fel. szerk. dr. Lovászy Márton; tulajd. Magyarország hírlapkiadó részv.-társaság. Nyomt. Globus XII. évf. Ára 28 kor.

Magyar Szó. Fel. szerk. dr. Pályi Ede; kiadja Magyar Szó r. t. VI. évf. Nyomt. Globus r. t. Ára 28 kor.

Magyar Tudósító. Felelős szerk. Bakcsy Kornél; kiadja Magyar Tudosító kiadó-társaság. I. évf. Ára havi 200 korona. (Kőnyomatú napilap.)

Nemzeti Ujság. Szerk. Forrai F. Oszkár. VII. évf. Nyomt. »Hirlapterjesztő vállalat« (Székely Viktor). Egyes szám ára 2 fill.

Nap (A —.) Fel. szerk. Braun Sándor. Nyomt. »A Nap« ujságvállalat kvny. I. évf. Ára 16 kor.

Nép (A—.) Fel. szerk. dr. Kadosa Marczell; kiadó-tulajd. és nyomt. Globus r. t. I. évf. Egyes szám 2 fillér.

Ország (Az—.) Fel. szerk. Buday Barna; kiadó-tulajd. Az Ország lapkiadóvállalat. I. évf. Nyomt. Stephaneum Ára 28 kor.

Pesti Hirlap. Fel. szerk. dr. Légrády Imre; kiadják és nyomt. Légrády-testvérek. XXVI. évf. Ára 28 kor.

Pesti Napló. Szerk. Szerdahelyi Sándor; kiadó-tulajd. Pesti Napló részvénytársaság. Nyomt. Globus r. t. LVI. évf. Ára 28 kor.

Pesti Ujság. Szerk. Ney J. Jenő; nyomt. »Hirlapterjesztő vállalat« VI. évf. Ára ?

Polgár (A—.) Főszerk. dr. Vázsonyi Vilmos; fel. szerk. Csergő Hugó; kiadótulajd. A Polgár lapkiadó-vállalat. I. évf. Egyes szám 2 fill.

Székestővárosi Tudósító. Szerk. dr. Radó Károly. Nyomt. Löblowitz Zsigmond. Ára 20 kor.

Uj Hirek. Fel. szerk. Atzél Endre. Kiadó-tulajd. Atzél Jenő. IV. évf. Nyom. Globus r. t. Egyes szám ára 2 fill.

Uj Lap. Főszerk. Szentiványi Károly; fel. szerk. Haller István; kiadó-tulajd. kath. egyesületek országos szövetkezete. IV. évf. Nyomt. Stephaneum. Egyes szám ára 2 fill.

Uj Magyarország. Fel. szerk. Méray-Horvát Károly; kiadó-tul. fővárosi ujság kiadór. t. I. évf. Nyomt. Athenaeum. Esti és reggeli kiadás. Egyes szám 2 fill. (Megszünt.)

Ujság (Az—.) Fel. szerk. Gajári Ödön; kiadó-tulajd. Az Ujság részvénytársaság. III. évfolyam Nyomt. Athenaeum. Ára 28 kor.

VIDÉKEN.

Arad és Vidéke. (Arad.) Főszerk. dr. Králitz Lajos; fel. szerk. Szudy Elemér. XV. évf. Nyomt. Kalmár Nándor és trsa. Ára helyben 24 korona, vidéken 28 kor.

Aradi Hirlap. (Arad.) Fel. szerk. és laptul. Schröder Béla. II. évf. Nyomt. »Aradi Hirlap«. Ára 12 kor. helyben, 18 kor. vidékre. (Megszünt.)

Aradi Közlöny. (Arad.) Fel. szerk. Stauber József; kiadja és nyomt. »Aradi nyomda-társaság«. XX. évf. Ára 24 kor.

Bácskai Hirlap. (Szabadka.) Fel. szerk. Braun Henrik; laptulajd. és nyom. Krausz és Fischer. X. évf. Ára 16 kor.

Bácskai Ujság. (Szabadka.) (L. a németek közt.)

Bácsmegyei Napló. (Szabadka.) Fel. szerk. Dugovics Imre; laptulajd. dr. Janiga János és Vojnich Gyula. III. évf. Nyomt. Kladek István és trsa. Ára 12 kor.

Bácsország. (Szabadka.) Szerk. és kiadja dr. Csillag Károly. II. évf. Nyomt. Krausz és Fischer. Ára 12 kor.

Békésmegyei Hiradó. (Békéscsaba.) Fel. szerk. Szentmiklósi József; laptulajd. a szerkesztőség. Nyomt. saját nyomdájában. IV. évf. Ára 7 kor. 20 fillér (helyben).

Békésmegyei Közlöny. (Békéscsaba.) Főszerk. Sailer Vilmos; fel. szerk. Palatinus József; laptulajd. Szichelszky József. XXII. évf. Nyomt. Székelyfi József. Hetenként 2-szer. Ára 12 kor.

Bajai Friss Ujság. (Baja.) Szerk. Fodor Károly; kiadó: Rothschild Zsigmond. V. évf. Nyomt. bajai Friss Ujság szerződéses ny. (Megszünt.)

Borsodmegyei Lapok. *(Borsod-Miskolczi Közlöny. Borsod.)* (Miskolcz.) Főszerk. Szombati László, fel. szerkesztő Forster Rezső. XXIV. évf. Nyomt. Forster, Klein és Ludwig. Ára 16 kor.

Brassói Lapok. (Brassó.) Fel. szerk. dr. Vajna Gábor. XI. évf. Nyomt. a tulajd. »Brassói Lapok« kvny. Ára 20 kor.

Csikvármegye. (Gyergyószentmiklós.) Fel. szerk. és lapt. Vákár P. Arthur Nyomt. Létz János. I. évf. Ára 8 kor.

Debreczen. (Debreczen.) Főszerk. dr. Varga Lajos; fel. szerk. Békásy Jenő. XXXVII. évf. Hetenként ötször. Nyomt. László József. Ára 20 kor.

Debreczeni Független Ujság. (Debreczen.) Szerk. és kiadó-tulajd. ifj. Móricz Pál. III. évf. Nyomt. Hoffmann és Kronovitz. Ára helyben 12 kor., vidéken 18 kor.

Debreczeni Reggeli Ujság. (Debreczen.) Főszerk. Székely Imre; fel. szerk. Loránt József. Nyomt. Csokonai nyomda. I. évfolyam Ára helyben 1 szám 2 fill., vidékre 14 kor.

Debreczeni Ujság. (Debreczen.) Szerk. és laptulajd. Than Gyula. Nyomt. városi könyvnyomda. IX. évf. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Déli Ujság. (Temesvár.) Fel. szerk. és laptulajd. Makay István. Nyomt. Hungária. I. évf. Ára helyben 12 hóra 70 fill., vidékre 1 kor.

Délmagyarországi Közlöny. (Temesvár.) Fel. szerk. és laptulajd. Lendvai Miklós. Nyomt. Csendes Jakab. XXVI. évf. Ára 28 kor.

Ellenzék. (Kolozsvár.) Alapította Bartha Miklós; fel. szerk. és kiadó-tulajd. Magyary Mihály. Nyomt.» Ellenzék« ny. XXVI. évf. Ára 32 kor.

Északmagyarország. *(Rózsahegyi Hirlap.)* (Rózsahegy.) Fel. szerk Rónai Jenő; társszerk. Fodor Lajos. I. évf. Nyomt. a rózsahegyi magyar nyomda. Ára helyben 18 kor., vidékre 20 kor.

Félegyházi Ujság. (Kunfélegyháza.) Szerk. Feuer Illés; kiadó Feuer Sz. IV. évf. Nyomt. Politzer Vilmos. Hetenként 3-szor. Egyes szám 2 fill.

Felsőmagyarország. (Kassa.) Szerk. dr. Hohenauer Ignácz. XXI. évf. Nyomt. Vitéz A. utóda. Ára 20 kor. (Megszünt.)

Függetlenség. (Arad.) Fel. szerk. Benedek Árpád. IV. évf. Nyomt. saját ny. Ára helyben 20 korona, vidékre 24 korona.

Függetlenség. (Szentes.) Kiadó-tul., szerk. és nyomt. Kecskeméti Szabó Kálmán nyomdász. III. évf. Egyes szám 2 fillér.

Függetlenség. *(Pestmegyei Hirlap.)* (Kecskemét.) Főszerk. Szappanos István; fel. szerk. dr. Tomori Jenő. XVIII. évf. Nyomt. Szappanos István-féle kvny. Ára 12 kor.

Független Székelység. (Marosvásárhely.) Fel. szerk. Poór Antal. I. évf. Nyomt. Vincze és Leopold kvny. 1 szám 2 fillér.

Győri Friss Ujság. (Győr.) Fel. szerk. Zoltán Vilmos. V. évf. Nyomt. Nitsmann József. 1 szám 2 fillér.

Győri Hirlap. *(Győri Közlöny;* Győr.) Szerk. és kiadó-tulajd. Szávay Gyula; XLIX. évf. Nyomt. Pannonia. Ára 24 kor.

Győri Napló. (Győr.) Fel. szerk. dr. Faragó Ödön. III. évfolyam Nyomt. Heckenast György. Ára 24 kor.

Kassai Hirlap. (Kassa.) Fel. szerk. Szebenyei József; kiadja a szerkesztőség. II. évf. Nyomt. László Béla. Ára helyben 14 kor., vidékre 20 kor.

Kassai Őr. (Kassa.) Fel. szerk. és kiadó Seress Imre. I. évf. Nyomt. Vitéz A. utóda. Ára 14 kor.

Kecskeméti Lapok. *(Kecskeméti Friss Ujság,* Kecskemét.) Szerk. dr. Nagy Mihály; nyomt. az első kecskeméti hirlap-kiadó és ny. r. t. XXXIX. évf. Ára helyben 8 kor., vidéken 14 kor.

Kolozsvári Ellenőr. (Kolozsvár.) Fel. szerk Csokonai Vitéz Mihály; kiadja a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Gámán J. örökösei. Egyes szám 2 fillér. (Megszünt.)

Kolozsvári Friss Ujság. (Kolozsvár.) Fel. szerk. dr. Óvári Elemér; kiadja a hirlapkiadó-vállalat. IV. évf. Nyomt. Gámán János örökösök.

Kolozsvári Hiradó. (Kolozsvár.)

Fel. szerk. Csokonai-Vitéz Mihály. II. évf. Nyomt. Gámán J. örököse kiadótulajd. Egyes szám 2 fill.

Kolozsvári Hirlap. Főszerkesztő dr. Óvári Elemér; fel. szerk. Csokonai Vitéz Mihály. II. évf. Nyomt. Gámán J. örököse. Számonként 2 fill. (Megszünt.)

Magyar Tengerpart. (Fiume.) Fel. szerk. Füzesséry Emil; kiadó-tulajdonos dr. Ybl Felix és Füzesséry Emil. Nyomt. Mohovics E-féle kvny. XIII. évf. Ára 24 kor.

Makói Ujság. (Makó.) Főszerkesztő dr. Kiss Pál; fel. szerk. dr. Dózsa Sándor; kiadó-tulajd. és nyomt. a Makói Ujság kvny. r. t. I. évf. Ára helyben 7 korona, vidékre 12 kor.

Miskolczi Napló. (Miskolcz.) Fel. szerk. dr. Kovács József; szerk. Hubert János. Nyomt. Klein és Ludvig. V. évf. Ára helyben 12 kor., vidékre 16 kor.

Nagybecskereki Hirlap. (Nagybecskerek.) Főszerk. Sándor Mihály, fel. szerk. Illés Jenő. Nyomt. Seprős Valter. V. évf. Ára 20 kor.

Nagykanizsai Friss Ujság. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. Kramer Lajos; kiadótulajd. Krausz és Farkas. Nyomt. Nagykanizsai Friss Ujság szerződéses ny. V. évf. Ára 14 kor. 40 fill.

Nagyvárad. (Nagy-Várad.) Kiadótulajd. a nagyváradi hirlapkiadó r. t. fel.; szerk. Sas Ede; szerk. Márton Manó. Nyomt. Láng József. XXXVI. évf. Ára helyben 24 kor., postán küldve 28 kor.

Nagyváradi Friss Ujság. (Nagyvárad.) Fel. szerk. Halász Lajos ; VI. évf. Nyomt. és kiadó-tulajd. Boros Jenő.

Nagyváradi Napló. (Nagyvárad.) Fel. szerk. Fehér Dezső. Nyomt. és tulajd. Boros Jenő. VIII. évf. Ára helyben 24 kor., vidékre 28 kor.

Napló. (Kolozsvár.) Főszerk. dr. Óváry Elemér, fel. szerk. Szász Ödön; kiadó a »Napló« hirlap-kiadó vállalat. II. évf. Nyomt. Ujhelyi M. és társa. Ára 24 kor. (Megszünt.)

Napló. (Kolozsvár.) Fel. szerk. Murányi József. I. évf. Nyomt. Vitéz A. utóda. Ára 14 kor.

Nemzeti Hirlap. (Kolozsvár.) Szerk. Hegyesy Vilmos; kiadó Ajtai K. Albert nyomdász. II. évfolyam Ára 28 korona (Megszünt.)

Nemzetőr. *(Soproni Ujság, Sopron, Soproni Hirlap)* (Sopron.) Fel. szerk. dr. Kováts István és Meiszner Ernő; tulajd. Berecz Abel. XXXV. évf. Nyomt. Romwalter Alfréd. Ára 16 korona.

Népért (A—.) Fel. szerk. Horovitz Gusztáv; kiadja a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Spitzer Sándor. Egyes szám 2 fill.

Népszava. Fel. szerk. Garami Ernő; tulajd. a magyarországi szociáldemokrata párt. Nyomt. a Világosság kvny. XXXIII. évf. Ára 19 kor. 20 fill.

Nyiregyházi Friss Ujság. (Nyiregyháza.) Szerk. Bokor Imre; kiadó Tóth Sándor és társa. II. évf. Nyomt. Grosz A. és társa Budapesten. Egyes szám 2 fill. (Megszünt.)

Nyitramegyei Ellenőr. (Nyitra.) Főszerk. dr. Dombay Hugó; fel. szerk. Faith Fülöp; kiadó-tulajd. a nyitram. irod. és ny. vállalat. IV. évf. Nyomt. Iritzer Zsigmond.

Nyugatmagyarországi Hiradó. (Pozsony.) Fel. szerk. és laptulajd. dr. Vutkovich Ödön. XVIII. évf. Nyomt. Wigand F. K. Ára 24 kor.

Őr (Az—.) (Kolozsvár.) Főszerk. Harsányi Sándor. I. évf. Nyomt. Gámán J. örököse. Ára 18 kor.

Pécsi Közlöny. (Pécs.) Főszerk. dr. Késmáry István, fel. szerk. Döme Anzelm; kiadó-tulajd. Madarász Béla. XIII. évf. Nyomt. liceumi ny. Ára 24 kor.

Pécsi Napló. (Pécs.) Fel. szerk. Lenkei Lajos; kiadó-tulajd. a pécsi irod. és könyvny. részvény-társaság. XXIV. évf. Ára 24 kor.

Sopron. (Sopron.) Szerk. dr. Kovács István és dr. Meiszner Ernő; kiadó-tulajd. Berecz Ábel. Nyomt. Romwalter Alfréd nyomdász. XXXV. évf. Ára 16 korona. (Folytatása *Nemzetőr.)*

Somogyi Hirlap. (Kaposvár.) Fel. szerk. Miklós Gyula; kiadó-tulajd. és nyomt. Gerő Zsigmond. II. évf. Ára 12 kor.

Somogyvármegye. (Kaposvár.) Fel. szerk. Salgó Sándor; kiadó-tulajd. és nyomt. Somogyvármegye ny. és lapkiadó r. t. Egyes szám 6 fillér. (Déli és reggeli kiadás.)

Szabadkai Friss Ujság. (Szabadka.) Fel. szerk. Pusztai Béla. Nyomt. Braun Adolf. V. évf. Egyes szám ára 4 fillér.

Szabadság. (Nagyvárad.) Szerk. Hegyesi Márton; kiadó-tulajd. Laszky Árnin nyomdász. XXII. évf. Ára helyben 24 kor., vidéken 28 kor.

Szabadság. (Debreczen.) Fel. szerk. és

kiadó-tulajd. László József nyomdász. IV. évf. Ára 20 kor.

Szabadság. (*Kecskeméti Ellenőr*, Kecskemét.) Főszerk. Sz. Kovács Pál; fel. szerk., kiadó-tulajd. és nyomt. G. Fekete Mihály. IV. évf. Ára 8 kor.

Szabadság. (Marosvásárhely.) Főszerk. Désy Zoltán; fel. szerk. és laptulajd. Kőrösi Sándor. I. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 12 korona.

Szeged és Vidéke. (Szeged.) Főszerk.-tulajd. dr. Balassa Ármin. IV. évf. Nyomt. Schulhof Károly. Ára 24 kor.

Szegedi Friss Ujság. (Szeged.) Szerk. Ujlaki Antal; kiadó-tulajd. Endrényi Lajos nyomdász. VI. évf. Ára 14 kor.

Szegedi Hiradó. (Szeged.) Szerk. Palócz László; kiadó-tulajd. Endrényi Imre nyomdász. XLVII. évf. Ára 28 kor.

Szegedi Napló. (Szeged.) Fel. szerk. Békefi Antal; kiadó Engel Lajos. XXVIII. évf. Ára 28 kor.

Szegedi Kis Ujság. (Szeged.) Fel. szerk. Farkas Antal; kiadó-tulajd. a szegedi ujságkiadó r. t. I. évf. Nyomt. Engel Lajos. Egyes szám 2 fill.

Székely Hirlap. (Maros-Vásárhely.) Szerk. Liptófalvi H. István. II. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 14 kor.

Székely Lapok. (Marosvásárhely.) Fel. szerk. Kathonay Domonkos. XXXV. évf. Nyomt. ev. ref. kollégiumi kny. Ára helyben 12 korona, vidékre 16 korona.

Székelység. (Marosvásárhely.) Szerk. dr. Sárkány Miklós, dr. Hegyi Zsigmond és dr. Szász Albert. VIII. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 14 kor. (Előbb *Székely Ellenzék.)*

Székesfehérvári Friss Ujság. (Székesfejérvár.) Főszerk. Ilosvay Hugó, fel. szerk. Zeley Imre. Nyomt. a szerződéses nyomda Budapesten. V. évf. Ára helyben 7 kor. vidéken 14 kor.

Szekszárdi Friss Ujság. (Szekszárd.) Szerk. Straub Ödön. II. évf. Nyomt. Árva J. kiadó. Egyes szám 2 fill.

Szombathelyi Friss Ujság. (*Vasmegyei Napló*, Szombathely.) Fel. szerk. Katona Imre, kiadótulajd. Breitfeld Dezső. V. évf. Nyomt. Seiler Henrik utódai. Egyes szám 4 fill.

Temesvári Hirlap. (Temesvár.) Fel. szerk. Biró Pál; kiadja a Temesvári Hirlap kiadóvállalat. II. évf. Nyomt. saját nyomdában. Ára helyben 20 korona, vidékre 24 korona.

Tiszántúl. (Nagyvárad.) Szerk. fel. Vucskics Gyula; laptulajd. »Szent-László-Nyomda« r.-társaság. XI. évf. Ára 16 kor.

Torontál. (Nagbecskerek.) Fel. szerk. dr. Brájjer Lajos; kiadja és nyomt. Pleitz Ferencz Pál nyomdász. XXXII. évfolyam. Ára 24 korona.

Uj Kolozsvári Hirlap. (Kolozsvár.) Fel. szerk. Csokonai Vitéz Mihály; kiadótul. a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Gámán I. örököse. Egyes szám 2 fillér.

Vasvármegye. (Szombathely.) Fel. szerk. és kiadó Lingauer Albin, laptulajd. Vasvármegyei irodalmi és hirlapvállalat. XXXVIII. évf. Nyomt. Bertalanffy József. Ára 24 korona.

Vásárhelyi Ellenzék. (Hódmezővásárhely.) Főszerk. dr. Gonda Géza, fel. szerk. Espersit János; kiadó a szerkesztőség. II. évf. Nyomt. Wesselényi Géza Budapesten. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Vásárhelyi Hiradó. (Hódmezővásárhely.) Fel. szerk. és laptul. Kenéz Sándor dr. VII. évf. Nyomt. saját nyomdában. Egyes szám 2 fillér.

Vásárhelyi Reggeli Ujság. (Hódmezővásárhely.) Fel. szerk. és laptul. Kun Béla; kiadja a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Hódmezővásárhelyi r. ny. Egyes szám 2 fillér.

KÜLFÖLDÖN.

Esti Ujság. (*Evening Journal.* Cleveland.) Szerk. Kotányi Tihamér. Ára 2 dollár, 1 szám 2 cent.

Szabadság. (*Magyar Hiradó, Hungarian Herald, Liberty*, Cleveland, O.) Szerkeszti Kotányi Tihamér. Ára Amerikában 4 dollár, Magyarországon 5 dollár.

Összesen 128.

II. POLITIKAI HETILAPOK.

BUDAPESTEN.

Budapesti Hétfői Hirlap. Szerk. Szomaházy István. IV. évf. Nyomt. Uránia kny. Ára 5 kor.

Egyenlőség. Szerk. Szabolcsi Miksa. Nyomt. Brózsa Ottó. XXIV. évf. Ára 16 korona.

Ébredés. Fel. szerk. Gara József, laptulajd. Misoga Sándor társszerk. Nyomt. Wodianer F. és fiai. V. évfolyam. Ára 8 korona.

Földmivelő. Főszerk. Várkonyi Ist-

ván, fel. szerk. Majer Jenő; kiadja a magyarországi független szövetség Tanácsa. I. évf. Nyomt. »Világosság« r. t. Ára 4 korona 80 fillér.

Hét (A —.) Fel. szerk. és kiadótul. Kiss József. XVI. évf. Nyomt. az Athenaeum. Ára 20 korona.

Igaz Szó. Főszerk. Lakatos Géza dr., fel. szerk. Szalánczy Andor; kiadótul. a keresztény szocziális egyesületek országos szövetsége. II. évf. Nyomt. a Stephaneum. Ára 3 kor. 60 fillér.

Képes Családi Lapok. (II. kiadás.) Főszerk. Prém József, fel. szerk. Heténvi Imre dr., szerkesztő Gárdonyi Ignácz; kiadó a Magyar Könyvesház. XXVII. évf. Nyomt. a Globus. Ára helyben 10 korona, vidékre 12 korona.

Képes Néplap és Politikai Hiradó. Fel. szerk. Molecz Károly; kiadja a Franklin-Társulat. XXXIII. évf. Ára 4 kor. 80 fil., a »Világkróniká«-val együtt 8 kor.

Közvélemény. Főszerk. Hajdú Dezső, fel. szerk. dr. Szabados József. II. évf. Nyom. Plestity és Horváth kiadók. Ára 7 kor. 20 fill.

Magyar Közélet. Szerk. dr. Halmai Elemér és Zigány Árpád. IV. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Országos közp. közs. ny. Ára 24 korona.

Magyar Közérdek. Szerk. Margulit Kálmán. III. évf. Nyomt. Gelléri és Székely. Ára 16 korona. (Megszünt.)

Magyar Néplap. Szerk. Buday Aladár. Nyomt. és kiadja »Pazmaneum« XIV. évf. Ára 3 kor. 60 fill.

Magyar Lapértesitő. Fel. szerk. Hertzlényi Árpád; kiadó és laptulajd. Békési József. VII. évf. Nyomt. Preszler Mihály könyvnyomdai intézet.

Magyar Lobogó. Fel. szerk. Zsák Adolf; kiadó-tulajd. Szendery Mihály. I. évf. Nyomt. Globus. Ára 5 kor.

Magyar Székesfőváros. Fel. szerk. dr. Bartha Sándor; IX. évf. Nyomt. az Otthon. Ára 12 korona.

Magyar Tudósitó Heti Kiadása. Fel. szerk. Pintér Gyula és Bakcsy Kornél. Nyomt. Márkus Samu. I. évf. Ára havonta 20 kor.

Nemzeti Hirlap. Fel. szerk. Kósa Rezső; laptulajdonos Rózsa Kálmán és neje nyomd. XXI. évf. Hetenként kétszer. Ára 12 kor.

Néppárt. Főszerk. Rakovszky István; fel. szerk. Huszár Károly; kiadó-tulajd. Molnár János. VII. évf. Ára 3 kor.

Népzászlója (A —.) Fel. szerk. és kiadó-tulajdonos Lukáts Gyula. Nyomt. »Pallas« XX. évf. Ára 8 kor.

Óbuda—Ujlak. Fel. szerk. és kiadótulajd. Csernay József. I. évf. Nyomt. Bichler-féle kvny. Ára 6 kor.

Szabad Szó. Főszerk. Mezőfi Vilmos; fel. szerk. Beller Antal; kiadja a magyarországi ujjászervezett szocziáldemokrata párt. VII. évf. Nyomt. Globus r. t. Ára 4 kor. 80 fill.

Politikai Hetiszemle. Szerk. és laptulajdonos Székely Sámuel. XII. évf. Nyomt. Neumayer Ede. Ára 20 kor.

Politikai Ujdonságok. Szerk. Nagy Miklós; kiadó-tulajdonos a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. LI. évf. Ára 10 kor.; a »Vasárnapi Ujság«-gal együtt 24 kor. (Megszünt.)

Uj Század. Főszerk. dr. Vázsonyi Vilmos. Kiadó-tulajd. Bálint Dezső. VI. évf. Nyomt. Birauc Döme. Ára 10 kor. (Megszünt.)

VIDÉKEN.

Abauj-Kassai Közlöny. (Kassa.) Főszerk. Stekker Károly, fel. szerk. Szauber Béla; kiadja Vitéz A. utóda. Nyomt. Vitéz A. utóda. XXXIV. évf. Hetenként 2-szer. Ára 12 korona.

Alföldi Ellenzék. (Szentes.) Szerk.-tulajd. Vajda Ernő. Nyomt. saját nyomdájában. VI. évf. Hetenként 5-szor. Ára 6 kor. helyben, 14 kor. vidékre.

Bácska. (Zombor.) Szerk. laptul. és kiadó Bittermann Nándor nyom. XXVIII. évf. Hetenként kétszer. Ára 12 kor.

Bajai Hirlap. (Baja.) Fel. szerk. dr. Lamberger Ármin. Nyomt. Kazal József. VIII. évf. Ára 10 korona.

Bajai Független Ujság. (Baja.) Főszerk. dr. Rajk Aladár. Fel. szerk. dr. Valentin Emil; kiadó dr. Wagner Antal. Nyomt. Nánay Lajos. IV. évf. Ára 6 kor.

Barsi Hirlap. (Aranyosmaros.) Fel. szerk. dr. Gyikos Mihály; főszerk. és kiadó-tulajd. dr. Török Mór. Nyomt. »Dóczi.« II. évf. Ára 10 kor.

Békésmegyei Függetlenség. (Békéscsaba.) Főszerk. dr. Pándy István; fel. szerk. Székely Béla; kiadó-tulajd. és nyom. Tevan Károly. Hetenkint 3-szor. I. évf. Ára 12 kor.

Békésmegyei Közlöny. (Békés-Csaba.) Szerk. Maros György; laptulajd. Szihelszky József; kiadja a »Corvina«

könyvnyomda. XXXII. évf. Hetenként kétszer. Ára 12 kor.

Ceglédi Ujság. (Czegléd.) Főszerk. dr. Molnár Albert; fel. szerk. S. Nagy Domokos. Kiadja a szerkesztőség. XV. évf. Ára 6 korona.

Csiki Lapok. (Csik-Szereda.) Szerk. dr. Fejér Antal; kiadó és nyomt. Szvoboda testvérek XVI. évf. Ára 8 kor.

Déva és Vidéke. (Déva.) Fel. szerk. és laptulajd. dr. Leitner Mihály. XIII. évf. Nyomt. Kroll Gyula. Ára. 8 kor.

Dunántúli Hirlap. (Győr.) Fel. szerk. Bihar Jenő; kiadó Győregyházmegyei könyvnyomda. XII. évf. Hetenként 2-szer. Ára 12 kor.

Egri Hiradó. (Eger.) Szerk. dr. Csutorás László; kiadó-tulajdonos az érseki lyceumi nyomda. XIII. évfolyam. Hetenk. 2-szer. Ára 10 kor.

Egri Ujság. (Eger.) Szerk. dr. Setét Sándor; kiadja és nyomt. Löw B. nyom. XII. évf. Ára 12 kor.

Ellenzék. (Miskolcz.) Főszerk. és laptulajd. Hebrony József; kiadja Szelényi és trsa. nyomt. Forster és trsai. IV. évf. Hetenként 2-szer. Ára 10 kor.

Ellenzéki Ujság. (Ujpest.) Főszerk. dr. Aradi Béla, fel. szerk. dr. Fehér Márton. IV. évf. Nyomt. Wagner J. Jenő Budapesten Ára ?

Esztergom. (Esztergom.) Alapító dr. Prohászka Ottokár. Főszerk. és kiadó dr. Pécsi Gusztáv, felelős szerk. Dvihally Géza. Nyomt. Buzárovits Gusztáv. X. évf. Ára 10 kor.

Érsekujvár és Vidéke. (Érsekujvár.) Fel. szerk. Vadász Ferencz. XXIV. évf. Nyomt. Winter Zsigmond. Ára 8 kor.

Fejérmegyei Napló. (Székesfejérvár.) Fel. szerk. Bilkey Ferencz; XII. évf. Nyomt. Egyházm. kny. Hetenként 3-szor. Ára 12 kor.

Felsőmagyarországi Hirlap, (Sátoralja-Ujhely.) Főszerk. dr. Székely Albert; fel. szerk. dr. Fehér Márton. Nyomt. Landesmann Miksa és társa kiadó. VIII. évf. Hetenként 2-szer. Ára 10 kor.

Felső-Torontál. *(Nagy-Szent-Miklós.)* (Nagy-Szent-Miklós.) Szerk. és laptulajd. dr. Jeszenszky Géza; Nyomt. Wiener Náthán Perjámoson. XIV. évf. Hetenként 2-szer. Ára 10 kor.

Felvidéki Hiradó. (Turócz-Szent-Márton). Fel. szerk. Berecz Gyula; kiadótulajd. Moskóczi Ferenczné. Nyomt. Magyar nyomda. XXIII. évf. Ára 8 kor.

Figyelő. (Beszterczebánya.) Fel. szerk. dr. Petrogalli Oszkár; laptulajd. Schweng Lajos; I. évf. Nyomt. Machold F. Ára 10 kor.

Független Hajdúság. (Hajdú-Szoboszló.) Főszerk. Kovács Gyula, fel. szerk. és kiadó Bor János; laptulajdonos Ádám János. III. évf. Nyomt. Plósz Gy. Ára 8 kor.

Független Ujság. (Zilah.) Felelős szerk. és laptulajd. dr. Bölöni Zoltán. I. évf. Nyomt. »Szövetség« kvny. Ára 8 korona.

Gömöri Hirlap. (Rimaszombat.) Fel. szerk. és laptulajd. és nyomt. Náray J. Albert. XVII. évf. Ára 6 kor.

Gyulafehérvári Hirlap. (Gyula-Fehérvár.) Szerkesztő és laptulajd. Avéd Jákó; kiadó Papp György nyomdász. XVIII. évf. Ára 8 kor.

Határőr. (Pancsova.) Szerk. Wittigschlager Lajos; kiadó-tulajd. Wittigschlager Károly nyomdász. XIV. évf. Ára 10 kor.; vidékre 11 kor.

Heti Szemle. (Szatmár.) Fel. szerk. Báthory Endre; kiadó és nyomt. a Pázmánysajtó. XIV. évf. Ára 6 kor.

Hevesvármegyei Hirlap. (Eger.) Főszerk. Babocsay Sándor; fel. szerk. dr. Pásztor Bertalan; kiadó-tulajd. az egri nyomda r. t. XIII. évf. Hetenként 3-szor. Ára 12 kor.

Hód-Mező-Vásárhely. (Hódmező-Vásárhely.) Főszerk. dr. Ernyei István, fel. szerk. Horovitz Jakab. XXXV. évf. Hetenk. 2-szer. Nyomt. hódmezővásárhelyi ny. kiadó r. társ. Ára 8 kor.

Hunyadvármegye. (Déva.) Felelős szerk. B. Szabó István. IV. évf. Hetenként 2-szer. Nyomt. és kiadó-tulajd. Hirsch Adolf. Ára 12 kor.

Jászberény és Vidéke. (Jászberény.) Fel. szerk. Takács Hermann; nyomt. Grün Adolf czég utóda. XXXVII. évf. Ára 8 kor.

Jász-Nagykun-Szolnokmegyei Független Hirlap. (Szolnok.) Fel. szerk. dr. Mandel Sándor. II. évf. Nyomt. Wachs Pál. Ára 8 kor.

Jász-Nagykun-Szolnokmegyei Lapok. (Szolnok.) Fel. szerk. Vezéry Ödön. Nyomt. saját nyomdájában. XVI. évf. Hetenként kétszer. Ára 12 kor.

Kalocsai Néplap. (Kalocsa.) Fel. szerk. Maison Jeromos; lapkiadó és nyomt. Jurcsó Antal ny., laptul. az alapítók. XXVIII. évf. Ára 4 kor.

Karczag és Vidéke. (Karczag.) Fel. szerk. Csókai Mihály; kiadó és laptul. Kardhordó Árpád. I. évf. Nyomt Légrády testv. Budapesten. Ára 6 kor.

Kecskeméti Ellenőr. (Kecskemét.) Szerk. dr. Rády Lajos; kiadótulajd. Fekete Mihály nyomdász. IV. évf. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Kecskeméti Lapok. (Kecskemét.) Szerk. dr. Nagy Mihály; kiadja az első kecskeméti hirlapkiadó és kny. rész.-társ. XXXVIII. évf. Ára 10 kor.

Kecskemét. (Kecskemét.) Fel. szerk. dr. Kiss Albert; kiadó-tulajd. és nyomt. Sziládi László. XXXIII. évf. Ára 10 kor.

Közérdek. (Hátszeg.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Nagy Ignácz. III. évf. Nyomt. Klafter I. Ára 8 kor.

Közérdek. (Marosvásárhely.) Szerk.-tulajd. Pálfy Mihály. XVII. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 12 kor.

Közérdek. (Nagy-Enyed.) Szerk. dr. Magyari Károly és Török Bertalan; kiadja a nagyenyedi könyvny. és papirgyár r. t. XXIV. évfolyam. Hetenként 2-szer. Ára 12 kor.

Közvélemény. (Erzsébetfalva.) Főszerk. dr. Nemes Bertalan; fel. szerk. dr. Kaál Elek. II. évf. Nyomt. Spitzer Márk Budapesten. Ára 8 kor.

Liptó. (Liptószentmiklós.) Fel. szerk. Pereszlényi Zoltán; kiadó és nyomt. Steier Izidor. XIII. évf. Ára 8 kor.

Losoncz és Vidéke. (Losoncz.) Fel. szerk Jeszenák Rafael, nyomt. Losonczi Sándor. XXVII. évf. Ára 10 kor.

Losonczi Ujság. (Losoncz.) Főszerk. dr. Molnár Albert; fel. szerk. dr. Sacher Aladár; kiadja a losonczi független és 48 párt. I. évf. Nyomt. Kármán Zsigmond. Ára 8 kor.

Makói Hirlap. (Makó.) Fel. szerk. Kardos Izsó; kiadó-tulajdonos Neumann József nyomdász. XVIII. évf. Hetenként kétszer. Ára 8 kor.

Máramaros. (M.-Sziget.) Szerk. Visky Krüzsely Bálint; laptulajd. Várady Gábor. XLI. évf. Nyomt. Sichermann Mór kiadó. Ára 11 kor.

Máramarosi Hiradó. (M.-Sziget.) Fel. szerk. Benkő Miklós; kiadó-tulajd. Berger Miksa nyomd. X. évf. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Máramarosmegye. *(Máramarosi Hiradó,* Máram.-Sziget.) Szerk. dr. Heller Zsigmond. II. évf. Nyomt. Berger Miksa kiadó. Ára 8 kor.

Maros. (Makó.) Szerk. Barna Sándor és Tarnai Ivor; kiadó-tulajdonos Gaál László nyomdász. XXXVI. évf. Hetenként kétszer. Ára 8 korona.

Mohács és Vidéke. (Mohács.) Fel. szerk. Margitai Péter; kiadó Blandl János nyomdász. XXIV. évf. Ára 8 kor.

Munkácsi Hirlap. (Munkács.) Főszerk. Ferenczy Lajos; fel. szerk. dr. Katz Sándor; lapkiadó és nyomt. a Pannonia kvny. r. t. I. évf. Ára 6 kor.

Nagykunsági Hirlap. (Karczag.) Fel. szerk. Klein István; nyomt. Plósz Gyula Hajdúszoboszlón. III. évf. Ára 8 korona.

„Negyvennyolcz". (Puszta-Monostor.) Szerk.-tulajd. Nedeczky Szendrő, társszerk. Nedeczky Loránt és Tattárszky Andor. II. évf. Nyomt. Kubicza János Jászberényben. (Megszünt.)

Népjog. (Kaposvár.) Fel. szerk. Rusa Ernő; kiadó-tulajd. a szerk. és Szalay Károly. IX. évf. Nyomt. Kéthelyi és társa. Ára ?

Nógrádi Lapok és Honti Hiradó. (B.-Gyarmat.) Fel. szerk. dr. Kossaczky Arnold; kiadó-tulajdonos a balassa-gyarmati könyv-nyomda r. társ. XXXIII. évf. Ára 10 kor.

Nyitrai Hirlap. (Nyitra.) Fel. szerk. és laptulajd. Grünfeld Náthán. XVII. évf. Nyomt. Iritzer Zsigmond. Ára 12 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Nyitramegyei Független Hirlap. (Nyitra.) Fel. szerk. és laptulajd. dr. Lellei Jenő. I. évf. Nyomt. Iritzer Zsigmond. Ára 12 kor.

Nyitramegyei Szemle. (Nyitra.) Szerk. és laptulajd. dr. Tóth János; társszerk. Franciscy Lajos. Nyomt. Huszár István. XIII. évf. Ára 10 kor.

Nyitravölgyi Lap. (Nagytapolcsán.) Fel. szerk. Mallász Antal; kiadó-tulajd. Platzkó Gyula nyomdász. VI. évf. Ára 8 kor.

Rábaközi Közlöny. (Csorna.) Fel. szerk. Dömötör Béla. VIII. évf. Nyomt. a csornai ny. vállalat. Ára 8 kor.

Rábaközi Ujság. (Kapuvár.) Fel. szerk. Kürtessy Rezső és Nagy László. I. évf. Nyomt. Buxbaum József. Ára 8 kor.

Somogy. (Kaposvár.) Fel. szerk. és tulajd. Roboz István; lapkiadó és nyomt. Hagelman Károly nyomdász. XLI. évf. Ára 10 kor.

Soproni Napló. (Sopron.) Fel. szerk.

és kiadó-tulajd. Rábel László. Nyomt. Röttig Gusztáv. Hetenk. 2-er. VI. évf. Ára 16 kor.

Szabadka és Vidéke. (Szabadka.) Fel. szerk. Czeisz Máté; laptulajdonosok az alapítók. XIII. évf. Nyomt. Bittermann József. Ára 6 kor.

Szabadság. (Esztergom.) Fel. szerk. és tulajd. Bártfay Géza. X. évf. Nyomt. Szabadság ny. Hetenk. 2-szer. Ára 12 kor.

Szabolcs. (Nyiregyháza.) Szerk. Pröhle Vilmos; kiadó-tulajd. Schlichter Gyula. IV. évf. Nyomt. Piringer János. Ára 8 kor.

Szatmárvármegye. (Nagykároly.) Fel. szerk. dr. Kovács Dezső; laptulajd. a lapvezérlő-bizottság. I. évf. Nyomt. Morvai János. Szatmáron. Ára 8 kor.

Szászváros. (Szászváros.) Szerk. és laptulajd. Simon Ferencz; kiadó Schäser A. nyomdász. XI. évf. Ára 8 kor.

Szegedi Ellenzék. (Szeged.) Szerk. Róna Lajos; társszerk. és laptulajdonos Székely Jenő. II. évf. Nyomt. Várnai L. Ára 8 kor.

Székelyföld. (Kézdi-Vásárhely.) Fel. szerk. Vajna Károly; kiadó-tul. ifj. Jancsó Mózes nyomdász. XXIV. évf. Hetenként kétszer. Ára 10 kor.

Székely Nemzet. (Sepsi-Szent-György.) Szerk. Málik Loránd; laptulajd. és kiadó a »Jókai-nyomda-részv. társulat.« XXIII. évf. Hetenként négyszer. Ára 20 kor.

Székelység. (Csikszereda.) Fel. szerk. és laptulajd. Nagy Béni; kiadó és nyomt. Gyönös Gyula. I. évf. Ára 8 kor.

Székely Ujság. (Kézdivásárhely.) Főszerk. dr. Szentiványi Árpád; fel. szerk. és kiadó Molnár Emil. II. évf. Nyomt. Turóczi István. Ára 10 kor.

Székesfehérvár és Vidéke. (Székesfehérvár.) Szerk. dr. Luria Aladár, kiadó-tulajd. »A székesfehérvári politikai hirlapkiadó-társaság.« Nyomt. Számmer Imre. XXXIII. évf. Hetenkint 3-szor. Ára 16 kor.

Székesfehérvári Hirlap. (Székesfehérvár.) Szerk.-tulajd. Tóth Arthur. X. évf. Hetenként 3-szor. Nyomt. Számmer Kálmán. Ára 16 kor.

Szepesi Ellenzék. (Lőcse.) Szerk. dr. Lederer Miksa. II. évf. Hetenk. kétszer. Nyomt. Szepes vm. közig. kny. Ára ?

Szepesi Ellenőr. (Lőcse.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Lederer Miksa. I. évf. Nyomt. szepesmegyei közigazgatási ny. Ára 10 kor.

Szombathelyi Ujság. (Szombathely.) Fel. szerk. Pintér József; laptulajd. és nyomt. az egyházmegyei könyvny. XI. évf. Ára 10 kor.

Tata-Tóvárosi Hiradó. (Tata-Tóváros.) Szerk. Szomory S. Ferencz; kiadótulajdonos Engländer és társa nyomd. XXVI. évf. Hetenként 2-szer. Ára 8 kor.

Tolnavármegye. (Szekzárd.) Szerk. tulajd. dr. Leopold Kornél; segédszerk. Székely Ferencz. Nyomt. Ujfalvsy Lajos utóda. XV. évf. Ára 12 kor.

Tolnamegyei Közlöny. (Szekzárd.) Fel. szerk. Boda Vilmos; laptulaj. Grünwald Lajos. XXXIII. évf. Nyomt. Molnár Mór. Ára 12 kor.

Torontáli Közlöny. (Nagy-Kikinda.) Fel. szerk. és tulajd. Kemény János; kiadó Prehajszky Zsarkó. Nyomt. Milenkovits Szidónia. XXIV. évf. Hetenként 2-szer. Ára 14 kor.

Törökkanizsa és Vidéke. (Törökkanizsa.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Schwarz Jenő. IV. évf. Nyomt. Szegyakov Sándor. Ára 8 kor.

Trencséni Lapok. (Trencsén.) Főszerk. Szilvay István; fel. szerk. dr. Pető Béla. I. évf. Nyomt. Globus r. t. Ára 8 kor.

Udvarhelyi Hiradó. (Székelyudvarhely.) Főszerk. dr. Kovácsy Albert; fel. szerk. Becsek Aladár; kiadó és nyomt. Becsek D. fia kvny. VIII. évf. Ára 8 kor., tanítóknak és jegyzőknek 6 kor.

Ujvidék. (Ujvidék.) Szerk. Zanbauer Ágoston. Nyomt. Fuchs Emil és társa. XXIV. évf. Ára 12 kor.

Váczi Közlöny. (Vácz.) Szerk. és laptulajd. Fridrich Sándor; fel. szerk. Koncz József. Nyomt. Mayer Sándor. XXVII. évf. Ára 12 kor.

Vágvölgyi Lap. (Trencsén.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Sándor Ferencz. XXXII. évf. Nyomt. Sándor F. kvny. Ára 10 kor. (Magyar-német szövegű.)

Vásárhely és Vidéke. (Hódmező-Vásárhely.) Főszerk. dr. Endrey Gyula; fel. szerk. Bibó Lajos. Nyomt. és kiadó. Vásárhely Vidéke ny. XXIII. évf. Hetenként 3-szor. Ára 8 kor.

Végvidék. (Pancsova.) Szerk. Feymann Gyula; kiadó-tulajd. dr. Hódy Antal. Nyomt. Wittigschlager C. VIII. évf. Ára 12 kor.

Veszprémi Hirlap. (Veszprém.) Szerk. Szánthó László; kiadó-tulajd. és nyomt. az egyházmegyei könyvny. XIII. évf. Ára 12 kor.

Veszprémvármegye. (Veszprém.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Kápolnai Paur Ödön. Nyomt. Dunántúli kny. VIII. évf. Ára 12 kor.

Zala. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. Szalay Sándor és Révész Lajos; kiadó-tulajd. Fischel Fülöp nyomdász. Hetenként kétszer. XXXII. évf. Ára 12 kor.

Zászlónk. (Gödöllő.) Fel. szerk. és laptulajd. dr. Orbay Dénes. I. évf. Schall J. kvny. Egyes szám 4 fillér.

Zemplén. (Sátoralja-Ujhely.) Főszerk. ifj. Meczner Gyula; fel. szerk. dr. Szirmay István. XXXVI. évf. Hetenkent 3-szor. Nyomt. »Zemplén« ny. Ára?

Zombor és Vidéke. (Zombor.) Szerk. dr. Donoszlovits Vilmos; kiadótulajd. Oblát Karoly nyomdász. Hetenk. 2-szer XXIV. évf. Ára 12 kor.

KÜLFÖLDÖN.

Magyar Hirmondó. *(Hungarian News,* Cleveland, O.) Kiadja Técső Imre. Ára Amerikában 2 dollár, Magyarországban 2 dollár 50 cent.

Összesen 124.

III. VEGYES TARTALMU KÉPES HETILAPOK.

BUDAPESTEN.

Élet (Az —.) Szerk. és laptulajd. Gárdonyi Ignácz; fel. szerk. Cholnoky Viktor. Nyomt. Pallas. XXVII. évf. Ára 12 kor.

Evszak. Szerk. és kiadó Csernicsek Imre. III. évf. Nyomt. Székely Viktor. Ára 4 kor. (Megszünt.)

Független Ujság. Fel. szerk. Szilassy Zoltán. XI. évf. Nyomt. »Pátria«. Ára 8 kor.

Képes Családi Lapok. Szerk. Csillag Máté. Nyomt. »Európa«. XXVII. évf. Ára 12 kor. (Megszünt.) Folytatása *»Az Élet.«*

Képes Folyóirat. »A Vasárnapi Ujság« füzetekben. Szerk. Nagy Miklós. XVIII. évf. Kiadja a Franklin-Társulat. Havonként 2-szer. Ára 14 kor. 40 fill.

Kőbányai Hirlap. Szerk.-tulajdonos Naszluhácz Ödön. II. évf. Nyomt. Goldschmied. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Magyar Géniusz. Szerk. Gellért Oszkár. Nyomt. a Thalia ny. XIV. évf. Ára 18 kor. (Megszünt.)

Ország-Világ. Szerk. dr. Várady Antal és dr. Falk Zsigmond; kiadója az Országos Irodalmi részv.-társ. Nyomt. a pesti könyvny. részv. társ. XXVI. évf. Ára 16 kor.

Szalon Ujság. *(Képes Folyóirat. Journal Illustré.)* Fel. szerk. Holló Tivadar; kiadó-tulajd. Szalon Ujság lapvállalat. Nyomt. Stephaneum. X. évf. Ára 40 kor.

Uj Idők. Szerk. Herczeg Ferencz; kiadja Singer és Wolfner. Nyomt. a Budapesti Hirlap ny. XI. évf. Ára 16 kor.

Vasárnapi Ujság. Fel. szerk. Hoitsy Pál; kiadó-tulajdonos a Franklin-társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. LI. évf. »Regénytár« heti melléklettel. Ára 16 kor.; a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 24 kor.

VIDÉKEN.

Alföld. (Arad.) Szerk. Honisch L. István. Nyomt. Aradi ny. r.-t. V. évf. Hav. 2-szer. Ára 10 kor. (Megszünt.)

Igazmondó. (Debreczen.) Szerk. Szabó József. VI. évf. Nyomt. Csokonai kvny. Ára 3 kor.

Kis Tükör. (Kolozsvár.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Kecskeméthy István. Nyomt. Gombos Ferencz. XIII. évf. Ára 4 kor. (Megszünt.)

Vasárnap. (Székely-Udvarhely.) Főszerk. Nagy Károly; fel. szerk. Vajda Ferencz. V. évf. Kiadja az erdélyi ref. egyházkerület. Nyomt. Becsek D. fia. Ára 4 kor.

KÜLFÖLDÖN.

Uj Világ. *(The New World.* St. Louis.) Szerk. Németh Péter; kiadó Solymossy Olivér; laptulajd. az Uj Világ. I. évf. Nyomt. Mockler-féle kvny. Havonta 2-szer. Ára Amerikában 1 dollár, Magyarországban 10 kor.

Összesen 17.

IV. EGYHÁZI ÉS ISKOLAI LAPOK.

BUDAPESTEN.

Békehirnök. Fel. szerk. Udvarnoki András és Csopják Attila. Nyomt. Fritz Ármin. XI. évf. Havonként 2-er. Ára 3 kor. 60 fill.

Egyetemi Lapok. Szerk. Hencz Károly és Nagy József; kiadó-tulajdo-

nos az egyetemi kör. Nyomt. Stephaneum. XVIII. évfolyam Havonként kétszer. Ára 10 kor.

Egyházi Közlöny. Fel. szerk. Gerely József. Nyomt. Stephaneum XVII. évf. Ára 10 kor.

Én Ujságom (Az —.) Szerk. Pósa Lajos; XVI. évf. Nyomt. »Hungaria«. Ára 8 kor.

Én Ujságom (Az —.) *Népies kiadása.* Szerk. Pósa Lajos. XVI. évf. Nyomt. Hungaria. Megjelenik minden második vasárnap. Ára?

Evangelikus Családilap. Szerkesztő Kovács Sándor (Pozsony); kiadó a Luther-társaság. Nyomt. Hornyánszky Viktor. X. évf. Havonként kétszer. Ára 2 korona.

Evangelikus Őrálló. Fel. szerk. Kovács Sándor. II. évf. Nyomt. Hornyánszky Viktor. Ára 8 kor.

Görög-Katholikus Hirlap. Főszerk. és kiadó-tulajd. dr. Demkó Kálmán, fel. szerk. Kutka Miklós. III. évf. Nyomt. Stephaneum. Ára 12 kor.

Gyermek Ujság. Szerk. Csillag Máté; kiadja Rosenfeld Lajos. III. évf. Nyomt. »Uránia«. Ára 1 kor.

Hasznos Mulattató. Szerk. és kiadja Dolinay Gyula. Nyomt. Nagy Sándor. XXXIII. évf. Hav. 2-szer. Ára 8 kor.

Keresztények Lapja. Fel. szerk. és laptulajd. Erdélyi Gyula. III. évf. Nyomt. Hornyánszky Viktor. Ára?

Keresztény Magyar Ifjuság. Szerk. ifj. Majláth György gróf és Schandl Károly. III. évf. Nyomt. Stephaneum. Ára 8 kor.

Kisdednevelés. Fel. szerk. Stepanko Albert; kiadja a »Kisdednevelők orsz. egyesülete«. Nyomt. Rózsa K. XXXIV. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 kor.

Kis Lap. Szerk. Forgó bácsi (dr. Ágai Adolf); kiadó-tulajd. és nyomt. az Athenaeum. XXXIV. évf. Ára 8 kor.

Lányok Lapja. Szerk. és kiadó-tulajd. Dolinay Gyula. Nyomt. Nagy Sándor nyomda. XXXI. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Magyar Lányok. Szerk. Tutsek Anna; kiadja Singer és Wolfner. Nyomt. a Hungaria. XII. évf. Ára 12 kor.

Magyar Pestalozzi. Szerk. és kiadótulajd. dr. Havas Gyula; nyomt. Neuwald Illés. VIII. évf. Nagy szünidő kivételével hetenként. Ára 8 kor.

Magyar Tanügy. Fel. szerk. és kiadó dr. Lázár Béla. II. évf. Nyomt. Molnárok Lapja kvny, Ára 8 kor.

Mesemondó. Szerk. Ráskai Ferencz; laptulajd. Karczag Dezső. II. évf. Nyomt. Schlesinger Vilmos. Ára 4 kor.

Mese Ujság. Szerk. Bursics Ernő; kiadja a magyar tanítók Otthona. I. évf. Nyomt. a pesti kvny. r. t. Ára 3 kor.

Nemzeti Iskola. Fel. szerk. és tulajd. Földes Géza. Nyomt. Markovits és Garai. XII. évf. Ára 8 kor.

Népnevelő. Kath. nevelés-oktatásügyi közlöny; fel. szerk. Ember Károly, kiadja a Szent-István társ. Nyomt. »Stephaneum.« XVI. (Uj F. IX.) évf. Ára 6 kor.

Népnevelők Lapja. Fel. szerk. Szabó Bugát László; kiadó »Hunnia« nyomda; laptulajd. a »Népnevelők budapesti egyesülete«. XL. évf. Ára 8 kor.

Néptanitók Lapja. Kiadja a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium. Szerk. Ujvári Béla és dr. Gőőz József. Nyomt. az egyetem ny. XXXVIII. évf. Ára 10 kor.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. Szerk. Waldapfel János. Nyomt. »Athenaeum.« XXXIX. évf. 1905/6. A tagok tagsági díj (8 kor.) fejében kapják.

Papok Lapja. Fel. szerk. Fonyó Pál Gyula; kiadó-tulajd. Szendrey Mihály; nyomt. a Stephaneum. VIII. évf. Ára 10 kor.

Páduai Szent Antal Lapja. Szerk. Buday Aladár; kiadó a Pazmaneum. VII. évf. Nyomt. Stephaneum. Havonként kétszer. Ára 3 kor 20 fill.

Protestáns Egyházi és Iskolai Lap. Szerk. és laptulajd. Szőts Farkas; kiadja Hornyánszky Viktor nyomdász. XLVIII. évf. Ára 18 kor.

Religio — Vallás. Szerk. és kiadó-tul. dr. Breznay Béla. Nyomt. Nagy Sándor. LXIV. évf. Hetenként kétszer. Ára 10 kor.

Szent József Lapja. Szerk. és kiadják Szentesy Alfonz és Hets Ödön. III. évf. Nyomt. Müller Károly. Havonként 2-szer. Ára 3 kor.

Tanitók Szava. Fel. szerk. Juhay Antal. Havonta 2-szer. I. évf. Nyomt. Rigler József Ede. Ára 6 kor.

Tanulók Lapja. Fel. szerk. Gaál Mózes; kiadja és nyomt. Franklin-társulat XII. évf. Ára 9 kor. 60 fill.

Téli Ujság. Vallásos irányú olvasmányok a magyar nép számára. Fel. szerk. Szabolcska Mihály; kiadja a vallásos ira-

tokat terjesztő egyesület. Nyomt. Hornyánszky Viktor. XXVII. évf. Decz., jan. és febr. hónapokban minden szerdán. Egyes számára 4 fillér.

Zsidó Néplap. Szerk. Dömény Lajos; fel. szerk. Bokor Ármin. I. évf. Nyomt. Franklin-Társ. Ára 10 kor. (Megszünt.)

VIDÉKEN.

Család és Iskola. (Kolozsvár.) Szerk. Sólyom János; kiadja a kolozsmegyei tanítótestület. XXXI. évf. Jul. és aug. hónapokat kivéve, havonkint kétszer. Nyomt. Gombos Ferencz. Ára 6 kor.

Debreczeni Főiskolai Lapok. (Debreczen.) Fel. szerk. Kiss Endre; kiadja: a magyar irodalmi önképző társulat. XLVIII. évf. 1905/6. Havonként 2-szer. Nyomt. a város könyvny. Ára 6 kor.

Debreczeni Protestáns Lap. (Debreczen.) Szerk. Erőss Lajos. Nyomt. Hoffmann és Kronovitz. XXV. évf. Ára 12 kor.

Délvidéki Tanügy. (Temesvár.) Szerk. Reitter Ferencz; kiadja a »Délmagyarországi tanitó-egylet.« Nyomt. az »Unió« ny. X. évf. Havonként 2-er (jul. és aug. kivételével). Ára 8 kor. (Megszünt.)

Dunántuli Protestáns Lap. (Pápa.) Szerk. és tulajd. Kis József. XVI. évf. Nyomt. a ref. főtanoda ny. Ára 8 kor.

Egri Egyházmegyei Közlöny. (Eger.) Szerk. dr. Böhm János. Nyomt. az érseki Ilyceum ny. XXXVII. évf. Minden hó 1-én és 16-án. Ára 4 kor.

Egyetemi Lapok. (Kolozsvár.) Szerk. Révész László; kiadja: az egyetemi kör. Nyomt. Gombos Ferencz. IX. évf. 1904/5. Havonként 3 szám. Ára 3 kor. (Megszünt.)

Erdélyi Protestáns Lap. (Kolozsvár.) Szerk. Molnár Albert; laptulajd. az erd. ev. ref. egyházkerület. Nyomt. »Ellenzék« ny. VIII. évf. Ára 12 kor.

Evang. Egyház és Iskola. (Orosháza.) Szerk. és kiadó Veres József; fel. szerk. XXIII. évf. Nyomt. Pless N. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Görög Katholikus Szemle. (Ungvár.) Főszerk. Kaminszky Géza, fel. szerk. Duliskovich Elek: kiadó-tulajd. az »Unio« r. társ. VII. évf. Ára 8 kor.

Győregyházmegyei Katholikus Tanügy. (Győr.) Szerk. és kiadó Üveges Kálmán. IV. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Győregyházm. kny. Ára 6 kor.

Kálvinista Öntudat. (Békés.) Szerk. Nyárády László. II. évf. Nyomt. Véber Oszkár kiadó. Ára 4 kor. (Megszünt.)

Keresztyén Evangelista. (Gyula.) Szerk. és kiadó Szalay József. XIV. évf. Nyomt. Pleitz Fer. Pál Nagybecskereken. Havonta 2-szer. Ára 2 kor.

Kolozsvári Egyetemi Lapok. (Kolozsvár.) Főszerk. Lám Károly; fel. szerk. ifj. Brand Viktor. Nyomt. Gámán J. örököse. VII. évf. Ára 6 kor.

Közlöny. (Debreczen.) A magyarországi ev. ref. theolog. ifjuság hivatalos lapja. Fel. szerk. Papp László. Nyomt. a városi ny. XXXV. évf. Hav. 2-szer. Ára 6 kor.

Közművelődés. (Gyula-Fehérvár.) Fel. szerk. Wagner Sándor; kiadja az erdélyi róm. kath. irodalmi társ. Nyomt. Papp György. XXVIII. évf. Ára 8 kor.

Közművelődés. (Sátoralja-Ujhely.) Főszerk. dr. Perényi József; fel. szerk. Hodossy Béla. II. évf. Nyomt. Lövy Adolf kiadó-tulajd. Ára 4 kor.

Nagy-Kőrösi Diáklap. (Nagy-Kőrös.) Szerk. Halla István, Zoltán Aladár és Somogyi József. VI. évf. Nyomt. Ottinger kvny. Ára 4 kor.

Népiskolai Tanügy. (Eger.) Szerk. Róvó Lajos; kiadó Breznay Imre. Nyomt. az érseki lyceumi ny. XXXII. évf. Ára 8 kor.

Néptanoda. (Pécs.) Szerk. és kiadótulajd. Schneider István. XXXVIII. évf., jul. és aug. hónapokban szünetel. Nyomt. Taizs József. Ára 8 kor.

Őrangyal. (Győr.) Szerk. Kárpáti Endre; kiadja Gladich Pál. XX. évf. Hav. 2-szer. Ára 2 kor.

Paedagogiumi Lapok. (Csik-Szereda.) Szerk. Laszczik Ernő. V. évf. Hav. kétszer. Müller Károly. Ára 6 kor.

Pályázat. (Székesfehérvár.) Szerk. Péterfi J.; kiadó-tulajd. Singer Ede nyomdász. XIV. évf. Ára 8 korona. (Magyar és német.)

Sárospataki Lapok. (Sárospatak.) A sárospataki irodalmi kör közlönye. Fel. szerk. Rohoska József. Nyomt. Steinfeld Jenő. XXIV. évf. Ára 10 kor.

Sárospataki Református Lapok. (Sárospatak.) Főszerk. Radácsi György; fel. szerk. és kiadó dr. Zsindely István. I. évf. Nyomt. Radil Károly. Ára 10 kor.

Szombati Ujság. (Miskolcz.) Fel. szerk. Strausz Ignácz. I. évf. Nyomt. Forster és társai. Ára 12 kor.

Székely Tanügy. (Marosvásárhely.) Szerk. Máthé József. VI. évf. Hav. 2-szer Nyomt. Adi Árpád. Ára 4 kor.

Tanitók Lapja. (Hajdúböszörmény.) Fel. szerk. Dobó Sándor; kiadja és nyomt. Komáromi-féle kvny. Debreczen. XVI. évf. Ára 8 kor.

Téli Esték. (Nagyvárad). Szerk.-tulajd. Budai János. II. évf. Nyomt. Sonnenfeld Adolf. Egyes szám 4 fill.

KÜLFÖLDÖN.

Magyarok Csillaga. (Mc. Keesport. Pa. Amerika). Szerk. és kiadja Kováts Kálmán. Ára 1 dollár.

Magyarok Vasárnapja. (Cleveland, O.) Főszerk. Böhm Károly plébános, szerk. Pesty Gyula, kiadja a magyar kath. irodalom és ny. szövetkezet. VI. évf. Ára 2 dollár, Magyarországban 2 dol. 50 centis.

Összesen 60.

V. SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU LAPOK.*

BUDAPESTEN.

Attila. Fel. szerk. Koncz János. I. évf. Nyomt. Neuwald Illés. Ára 5 kor.

Buda és Vidéke. Szerk. és kiadótulajd. mindszenti Erdélyi Gyula; szerk. Jurisztovszky Ödön. Havonk. 3-szor. XIV. évf. Nyomt. Hornyánszky Viktor ny. Ára 12 kor.

Budai Hirlap. Fel. szerk. és kiadó Fischer Vilmos IV. évf. Nyomt. Löbl Dávid és fia Ára 16 kor.

Budapesti Bazár. Fel. szerk. Radnay Erna; kiadó a Budapesti Bazár kiadóhivatala. III. évf. Nyomt. »Stephaneum.« Hav. 2-szer. Ára 6 kor.

Budapesti Lapok. Szerk. Böszörményi Sándor; kiadja a fürdőügyi iroda. IV. évf. Nyom. »Patria«. Ára 20 korona. (Megszünt.)

Divat-Salon. Fel. szerk. Szabóné Nogál Janka és Fanghné Gyujtó Izabella; szerkesztő és kiadó-tulajd. Mezei Antal. Nyomt. Athenaeum ny. XVII. évf. Havonk. 2-szer. Ára 12 kor.

Igaz Eszme. Szerk. Heller Antal. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. »Árpád« ny. Ára 2 kor. (Megszünt.)

Jövendő. Főszerk. Bródy Sándor; fel. szerk. Lorant Dezső; kiadó a Jövendő kiadóhivatala. III. évf. Nyomt. Pallas. Ára 12 kor.

Jövő. Szerk Petry József. I. évf. Ára? Nyomt.?

Katholikus Magyarország. Szerk. és kiadja Szentesy Alfonz. Nyomt. Brózsa Ottó. III. évf. Ára 12 kor.

Lobogó. Szerk. Böszörményi Sándor és Virágh Béla; kiadja a Budapesti Lapok ujságvállalat. Nyomt. Károlyi György. Hetenként 3-szor. Ára 15 kor.

Magyar Bazár, mint a nők munkaköre. Szerkeszti S. Hentaller Elma és ifj. Lónyay Sándorné; kiadja az Athenaeum. XL. évf. Havi 2 szám. Ára 16 korona. (Megszünt.)

Magyar Szemle. Főszerk. és kiadótulajd. Kaczvinszky Lajos; fel. szerk. Kaposi József. Nyomt. a Stepaneum ny. XVIII. évf. Hetilap. Ára 12 kor.

Munka Szemléje (A —.) Főszerk. dr. Fónagy Ödön, fel. szerk. Osvát Kálmán; kiadó a Munka Szemléje kiadóvállalata. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Markovics és Garai. Ára 8 kor.

Magyar Világ. Főszerk. dr. Demjanovich Emil; fel. szerk. Csudáky Bertalan, kiadó-tulajd. a magyar görögkatholikusok egyesülete. I. évf. Nyomt. Pallas. Ára 10 kor.

Styx. Szerk. Orpheus. Kiadó-tulajd. Singer A. C. özvegye. VI. évf. Nyom. Gross és Grünhut. Hav. 3-szor. Ára 16 kor.

Szabadság, Egyenlőség, Testvériség. Szerk. Csupó Imre; kiadják a szociáldemokrata párt tagjai. III. évf. Nyomt. Neuwald Illés. Ára 4 korona. (Megszünt.)

Tolnai Világlapja. Fel. szerkesztő dr. Heténvi Imre; kiadó Tolnai Simon. Nyomt. Globus. V. évf. Ára 3 melléklappal 8 kor.

Toll (A —.) Szerk. Balla Miklós; kiadó-tulajd. Gyárfás Gyula. I. évfolyam. Havonta 2-szer. Nyomt. Globus r. t. Ára 8 kor. (Megszünt(·

Uj Világ. (Előbb: *Előkelő Világ.)* Szerk. és kiadja Lengyel Gizella. Nyomt. Uránia VIII. évf. Ára 16 kor.

Virágfakadás. Szerk. Endrődi Béla. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Barcza József. Ára 8 kor.

VIDÉKEN.

Bácskai Határvidék. (Sajkásgyörgye.) Szerk. Reiter József. II. évf. Nyomt.

* Hetenként egy-egy szám, ha nincs máskép jelezve.

»Hungaria« Ujvidéken. Ára 16 korona. (Megszünt.)

Csokonai Lapok. (Debreczen.) Szerk. Rudnyánszky Gyula; kiadó-tulajd. Morvay Zoltán. II. évf. Havonk. 2-szer. Nyomt. Csokonai ny. Ára 10 kor. (Megszünt.)

Fáklya (A —.) (Kolozsvár.) Szerk. Reichtzeit Arthur; kiadó Fáklya-Ujságvállalat. I. évf. Nyomt. Gámán J. örök. Ára 16 kor.

Győri Vasárnapi Ujság. (Győr.) Fel. szerk. Sándor Géza; laptulajd. Maicsiner Nándor örök. Nyomt. Nitsmann József. VI. évf. Ára 12 kor.

Igaz Eszme. (Békés-Csaba.) Szerk. Máté Jenő és Nigrinyi János. III. évf. Nyomt. Corvina. Ára 5 kor. (Megszünt.)

Irodalom és Művészet. (Pozsony.) Nyomt. Angermayer Károly. I. évf. Ára 4 kor.

Magyar Lant. (Győr.) Szerk. dr. Angyal Armand és dr. Vajda Emil. Nyomt. »Pannonia«, zenei mellékletét pedig (Budapesten) Kunosy Vilmos és Fia. V. évf. Hav. 2-szer. Ára 4 kor. Beleolvadt a »Zenélő Magyarország«-ba.

Népjog (A —.) (Ujpest.) Fel. szerk. Timon T. László; kiadó és nyomt. Deutsch Mózes. I. évf. Ára 3 kor.

Szálló Levelek. (Nyirád). Szerk. Polgár Béla. XIX. évf. Nyomt. Pannonia Győrben. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Székely Világ. (Marosvásárhely.) Fel. szerk. Oroszlán Gábor; kiadja a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 8 kor.

Összesen 31.

VI. HUMORISZTIKUS LAPOK.*

BUDAPESTEN.

Babszem Jankó. Szerk. Reim Lajos; kiadó-tulajd. M. Hirlap nyomdája. VII. évf. Ára 3 kor. (Megszünt.)

Bolond Istók. Fel. szerk. és tulajd. Baróti Lajos. Nyomt. Franklin-társulat. XXVIII. évf. Ára 16 kor.

Borsszem Jankó. Fel. szerk. Lipcsey Ádám; kiadó-tulajd. a Borsszem Jankó lapkiadó r. t. XXXVIII. évf. Ára 16 kor.

Cyankali. Szerk.-tulajd. Manswirth L. XXII. évf. Nyomt. Löbl Dávid és Fia. Ára 20 kor.

Ejnye be jó! Szerk. Szentirmai Géza. III. évf. Nyomt. Wodianer F. és fiai. Ára 2 kor. 70 fill.

Fidibusz. Szerk. Heltai Jenő. I. évf. Nyomt. A Nap ujságvállalat. Ára 6 kor.

Kakas Márton. Szerk. Sipulusz (Rákosi Viktor) és Faragó József; kiadótulajdonos Rákosi Jenő Budapesti Hirlap ujságvállalata. XII. évf. Ára 8 kor.

Kis Élczlap. Fel. szerk. és kiadótulajd., Sonkoly Gergely; IV. évf. Nyomt. »Globus.« Ára 8 kor.

Magyar Figaro. Főszerk. Kunosy Frigyes, fel. szerk. Faragó Jenő; kiadótulajd. Kunosy Vilmos és fia nyomd. XXIII. évf. Ára 16 kor.

Magyar Herkó Páter. Fel. szerk. és tulajdonos Markos Gyula. Nyomt. Stephaneum. XIII. évf. Ára 12 kor.

Mátyás Diák. Szerk. Murai Károly; kiadják Wodianer F. és fiai nyomd. XVIII. évf. Ára 12 kor.

Nyomdászok Élczlapja. Fel. szerk. »Tenákulum«; kiadó-tulajd. László Vincze. IV. évf. Nyomt. Schwarz testvérek. Hav. 2-szer. Ára 2 kor. 40 fill.

Urambátyám. Főszerk. János vitéz (dr. Benedek Sándor); fel. szerk. Erdélyi Zoltán, társszerk. Baróti Lajos; kiadótulajd. Erdős Armand. Nyomt. Gelléri és Székely. XX. évf. Ára 16 kor.

Üstökös. Alapította 1857-ben Jókai Mór; főszerk. Szabó Endre; fel. szerk. dr. Szalay József. Nyomt. Pallas. XLVIII. évf. Ára 16 kor.

Végy Engem. Fel. szerk. és kiadó Sonkoly Gergely. I. évf. Nyomt. Globus r. t. Havonta 2-szer. Egyes szám 10 fill.

VIDÉKEN.

Bagoly. (Miskolcz.) Szerk. Gordon; kiadó-tutajdonos Groszmann Jágó. II. évf. Nyomt. Szelényi és társa. Ára? (Megszünt.)

Darázs. (Szarvas.) Főszerk. Belopotoczky István, szerk. Pataky József és dr. Salacz Emil; kiadó-tulajd. Dóka Gyula nyomdász. II. évf. Het. 2-szer. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Derű. (Marosvásárhely.) Szerk.-tulajd. Oroszlány Gábor. III. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 4 kor. 80 fill.

Dongó. (Debreczen.) Fel. szerk., kiadó és laptulajd. Székely Imre. Nyomt. Hoffmann és Kronovitz. VI. évf. Ára 8 kor.

Falu Szája. (Jászapáti.) Szerk. Tóth Andor. III. évf. Nyomt. Adler József Hevesen. Ára 8 kor. (Megszünt.)

* Hetenként egy-egy szám, ha nincs máskép jelezve.

Füles Bagoly. (Arad.) Fel. szerk. Füles Bagoly. Nyomt. Aradi ny. r. t. XVI. évf. Ára 2 kor. 80 f., egyes szám 10 f.

Karikás. (Debreczen.) Kiadó-tulajd. ifj. Scheppel Gyula. III. évf. Nyomt. Városi ny. Ára 5 kor.

Kukoricza Jancsi. (Nagyvárad.) Fel. szerk. Mérő Béla. Nyomt. Sebő Imre. I. évf. Ára? (Megszünt.)

Pardon. (Esztergom.) Fel. szerk. Dénes Aladár. I. évf. Nyomt. a Hunnia. Egyes szám 24 fill.

Összesen 24.

VII. SZAKLAPOK.*

BUDAPESTEN.

Ácsok Szaklapja. Fel. szerk. Sterbinszky Lipót; laptulajd. a lapbizottság. Ny. »Villágosság« r. t. II. évf. Hav. 2-szer. Ára 2 kor. 40 fill. (Magyar és német szöveggel.)

Adóügyi Szaklap. Szerk. Hoffmann Mihály Miksa; kiadó-tulajd. dr. Hoffmann A. Nyomt. Lipinszky és társa. XV. évf. Ára 12 kor.

Aesculap. Szerk. Hirschfeld Lajos, kiadja »Aesculap« szakirodalmi vállalat. Nyomt. Röttig Gusztáv Sopronban. III. évf. Havonként 2-szer. (Magyar és német szöveggel.) (Megszünt.)

Állami Tisztviselők Lapja. Szerk. és kiadótulajdonos Csikvári Jákó. XXVI. évf. Havonként háromszor. Nyomt. Franklin-társulat. Ára 10 kor.

Állategészségügyi Értesitő. Kiadja a kereskedelmi m. kir. miniszterium. Nyomt. Légrády testvérek. XII. évf. Hivatalból küldetik. Hetenként több szám.

Állatorvosi Közlöny. Szerk. Lukács Aladár és Vámos Jenő. Nyomt. »Otthon« ny. III. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 kor.

Állatorvosi Lapok. *(Veterinarius.)* Szerk. dr. Hutyra Ferencz és dr. Rátz István. Nyomt. Patria XIX. évf. Hav. 2-szer. Ára 16 kor.

Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok. Szerk. Jeszenszky Pál; laptulajd. Ordódy Lajos. Nyomt. Wodianer F. és Fiai V. évf. Ára 10 kor.

Általános Pénzügyi Szemle. Főszerk. dr. Pátkai Dániel; fel. szerk. és kiadó-tulajd. Lembert Nándor. VII. évf. Nyomt. Thalia.

* Hetenként egy-egy szám, ha nincs máskép jelezve.

Általános Szeszipari Közlöny. Szerk. és kiadó: Goldfinger Gábor. VIII. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. Műszaki irod. és ny. r. t. Ára 14 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Amateur (Az —.) Szerk. Kohlmann Arthur. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt.? Ára 14 kor.

Aranyműves (Az —.) Fel. szerk. Spitzer Sándor; lapkiadó Neuwald Samu. I. évf. Ny. »Reform«. Havonta 2-szer. 4 kor. 80 fill.

Balneologiai Lapok. Szerk. Dénes Gy. Aladár; kiadja a szerkesztőség. V. évf. *(Bártfafürdői Hirlap* folytatása). Nyomt. Athenaeum. Ára?

Bányászati és Kohászati Lapok. Fel. szerk. Gálócsy Árpád. Nyomt. Pallas. XXXVIII. évf. Ára 16 kor. (tagoknak ingyen.)

Baromfitenyésztés. Szerk. Hreblay Emilné Dedinszky Adél. III. évf. Nyomt. Lipinszky és társa. Ára 8 kor.

Belügyi Közlöny. Szerk. dr. Némethy Károly; kiadja a m. kir. belügyministerium. Nyomt. a Pesti kny. r. t. IX. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 kor.

Birósági Szemle. (Budapest.) Fel. szerk. Siria. Nyomt. Otthon. Havonta 2-szer II. évf. Ára 24 kor.

Borászati Lapok. Szerk. kiadó Baross Károly, szerk. dr. Drucker Jenő. Nyomt. a »Pátria« XXXVII. évf. Ára 10 kor.

Bortermelők Lapja. Szerk. Rombay Dezső. II. évf. Nyomt. Lipiszky és társa. Ára 12 kor.

Bőripar. Szerk. és kiadó Meller Jerome. Nyom. »Europa.« XII. évf. Havonként 3-szor. Ára 12 kor. (Magy. és német szöv.)

Bőripari Szemle. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Hüvös Jakab. III. évf. Nyomt. Goldschmidt testvérek. Hav. 2-szer. Ára 12 kor.

Bőrmunkás. (Megszünt.)

Budapesti Áru- és Értéktőzsde Hivatalos Árjegyző Lapja. (A —.) *(Amtliches Kursblatt der Budapester Waaren und Effecten Börse.)* Kiadja a miniszteri tőzsdebiztos; szerk. Hirsch Antal. XLII. évf. Minden tőzsdenapon. Nyomt. a Pesti Lloyd-társulat. Ára 24 korona; postán 28 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Budapesti Épitészeti Szemle. Szerk. ifj. Bobula János. XIV. évf. Havonk. 2-szer. Nyomt. Gelléri és Székely. Ára 16 kor.

Budapesti Hetivásári Jelentés. Kiadja Braun József és fia. XXVI. évf. Nyomt. Berger Géza. (Megszünt.)

Budapesti Lakáshirdető. *(Budapester Wohnungsanzeiger.)* Szerk. és laptulajd. Weisz Mór. XIX. évf. Havonként háromszor (magyar és német nyelven.) Ára 7 kor. 50 fill. Nyomt. Pallas.

Budapesti m. kir. Államrendőrség Lapja. Kiadja a budapesti államrendőrség főkapitánysága. III. évf. Hetenként 2-szer. Nyomt. ?

Budapesti Orvosi Ujság. Főszerk. dr. Ágyán Béla és dr. Schuschny Henrik; fel. szerk. dr. Torday Ferencz. III. évf. Nyomt. Pesti Lloyd r. t. Ára 12 kor.

Budapesti Szobaujság. Főszerk. dr. Eöri Szabó Imre; fel. szerk. ifj. Vancsek Károly. I. évf. Nyomt. Hedvig Sándor. Ára 4 kor. 80 fill.

Cipész (A —.) Fel. szerk. Virág Sándor; kiadó-tulajd. a »Cipész« alapitói. XV. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. »Világosság« r. t. Ára 2 kor. 80 fill. (Magyar német szöveggel.)

Cipész Szaklap. Szerk. Bodh József. Nyomt. Müller Károly. VII. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Corvina. A magyar könyvkereskedők egyletének közlönye. Szerk. Wiener Jakab. Tulajd. a magyar könyvkereskedők egylete. XXVIII. évf. Minden hó 10., 20. és 30-án. Ára 16 kor. Nyomt. »Pallas.« Az egylet tagjai ingyen kapják.

Cseléd Ujság. Szerk. Pintér Boldizsár. Kiadja a szerkesztőség. II. évfolyam. Nyomt. Endrényi Imre Szegeden. Egyes szám 4 fill. (Megszünt.)

Csendőrségi Lapok. Főszerkesztő dr. Selley Sándor; fel. szerk. Guthi Imre. XII. évf. Ára 14 kor. (hatóságoknak), 20 kor. (magánosoknak). Nyomt. Légrády testvérek.

Demimonde. Fel. szerk. Braun Miksa. II. évf. Nyomt. Kronstein és Téri. Ára 10 kor.

Divat-Ujság. Szerk. Csepreghy Ferenczné; kiadó-tulajd. és nyomt. Rákosi Jenő; a Budapesti Hirlap ujságvállalata nyomd. XII. évf. Havonk. 2-szer. Ára 8 kor. 80 fill.

Dohányárusok Közlönye. Szerk. és kiadó-tulajd. Hatsek Adolf. Nyomt. Löblovitz Zsigmond. XIII. évf. Havonként 2-szer. Ára 10 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Égi Világosság. Védnök báró Vay Ödön; fel. szerk. dr. Grünhut Adolf. Nyomt. Spitzer Márk. VIII. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Épitő Ipar. Főszerk. Ney Béla; fel. szerk. Mihályfi József; kiadó-tulajdonosok képviselője Pártos Gyula. Nyomt. Pátria. XXIX. évfolyam. Ara 16 kor.

Építőmunkás. Szerk. Bauer János. Nyomt. Világosság r. t. Havonta 2-szer. Ára fővárosban egy hétre 30 fill. és vidékre 10 fillér.

Értékpapir Szemle. Szerk. Kormos Gyula. Nyomt. Hunnia. XV. évf. Havonként 2-szer. Ára 2 kor.

Értesités a budapesti hitelezői védegylet tagjaihoz. Nyomt. Kálmán és társa. XXIII. évf. Havonként kétszer. Az egylet tagjainak ingyen küldetik.

Fa- és Szénkereskedők Szakközlönye. Szerk. Frankl Sándor; laptulajd. Sághy József. II. évf. Ára 8 kor.

Famunkások Szaklapja. Felelős szerk. Pelczéder Ágoston. V. évf. Nyomt. »Villágosság«, kiadó-tulajd., a Famunkások Szaklapja lapbizottsága. Havonként 2-szer Ára 2 kor. 40 fill.

Favorit. Fel. szerk. Appl Ferencz. II. évf. Minden verseny előtti napon. Nyomt. »Otthon« r. t. Ára 6 kor.

Faiparosok és Lakásberendezők Szaklapja. Szerk. Faragó Lajos; fel. szerk. és kiadó-tulajd. Szalmás Arnold. ? évf. Nyomt. Engel S. Zsigmond. Havonként 2-szer. Ára 12 kor.

Festők Szaklapja. Fel. szerk. Rózsa József; kiadja a lapbizottság. Nyomt. Krammer és Erhardt. Ára 2 kor. 88 fill.

Felsőbirósági Értesitő. Szerk. dr. Miklós Gyula. I. évf. Nyomt. Légrády testvérek. Ára 10 kor.

Figyelő. Szerk. Szántó Armánd. I. évf. Nyomt. Bichler J. E.-féle. Havonta 2-szer. Ára 2 kor. 40 fill.

Fodrász Ujság. Fel. szerk. Paulik József. Nyomt. és kiadja Nagel István. XIII. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Fogadó. Szerk.-tulajd. Flór Győző. VIII. évf. Nyomt. Elek Lipót. Ára 12 kor.

Fő- és Székvárosi Hirlap. Szerk. és kiadó-tulajd. Békei Soma. XIII. évf. Nyomt. Schlesinger és Kleinberger. Hav. 3-szor. Ára 24 kor.

Földmivelési Értesitő. Kiadja a m. kir. földmivelésügyi ministerium. XVI. évf. Nyomt. a Franklin-t. Ára 4 kor.

Fővárosi Közlöny. Budapest főváros hivatalos lapja. Fel. szerk. Hajnal István;

kiadja Budapest főváros közönsége. XV. évf. Hetenként kétszer. Nyomt. a székesfővárosi házi nyomda. Ára 12 kor.

Főváros (A —.) Szerk. és kiadótulajd. Pichler Nándor István. XXI. évf. Nyomt. Gross és Grünhut. Havonta 3-szor. Ára 8 kor.

Fuvarosok Lapja. Szerk. Forrai Soma. II. évf. Nyomt. Fried és Krakauer. Hav. 2-szer. Ára 12 kor.

Fuvarozó Munkás. Fel. szerk. Holló Jenő; kiadó-tulajd. a lapbizottság. Nyomt. »Világosság« r. t. I. évf. Havonként 2-szer. 4 kor. 80 fill.

Fűszerkereskedők Lapja. Főszerk. és tulajd. Hoffmann Mihály; fel. szerk. Barla Dezső; kiadja a »Fűszerkereskedők egylete«. Nyomt. Lipinszky és társa. IX. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Galamblövők Lapja. Szerk. Gyapai Nándor. II. évf. Verseny idején naponként. Nyomt. Pallas. Ára 20 kor.

Gazdák Hetilapja. Szerk.-tulajd. Rédei Ferencz. II. évf. Nyomt. Lipinszky és társa. Ára 12 kor.

Gazdasági Lapok. Felelős szerk. és tulajdonos Ordódy Lajos. LVII. évfolyam. Nyomt. Wodianer F. és fiai. Ára 16 kor.

Gazdasági Mérnök. Szerk. Lukács László. Nyomt. Feldmann Mór. XXIX. évfolyam Ára 24 kor. (Ezelőtt: *Műszaki Hetilap* cz.)

Gazdasági Titkár. Fel. szerk. és laptulajd. mádai Máday László. IV. évf. Nyomtatja Hornyánszky Viktor. Havonta 2-szer. Ára 10 kor.

Gépész. Szerk. Morva Rezső és Nádas Jenő. II. évf. Havonk. 2-szer. Nyomt. Spitzer Márk. Ára 3 kor. 60 fill.

Gépkezelők Lapja. Szerk. Vázsonyi Jenő. Nyomt. Friedmann Mór. VI. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Grill-féle Döntvénytár. Főszerk. dr. Vavrik Béla; fel. szerk. dr. Gyomai Zsigmond. I. évf. Havonta 2-szer Nyomt. »Globus.« Ára 10 kor.

Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár. Felelős szerk. és kiadó-tulajd. dr. Dolenecz József. I. évf. Nyomt. Országos közp. közs. ny. r. t. Havonta 2-szer. Ára 12 kor.

Gyógyászat. Szerk. és kiadó dr. Schächter Miksa. XLVI. évf. Nyomt. a Franklin-t. Ára 20 kor.

Gyógyszerészi Értesitő. Szerk. és tulajd. Lukács István; kiadja: a Központi gyógyszerészeti iroda. XIII. évf. Nyomt. a belvárosi ny. Ára 20 kor.

Gyógyszerészi Hetilap. Szerk. dr. Varságh Zoltán. Nyomt. »Stephaneum«. XLIV. évf. Ára 20 kor.

Gyógyszerészi Közlöny. Szerk. és kiadja K. Karlovszky Géza; segédszerk. Ember Elek. XXI. évf. Nyomt. Pallas. Ára 12 kor.

Gyümölcskertész. Szerk. Molnár István; kiadja a földmivelésügyi magyar királyi miniszterium. XV. évf. Nyomt. az Athenaeum. Havonként kétszer. Ára 2 kor. (Megszünt.)

Halászat. Szerk. Landgraf János; kiadja az országos halászati egyesület. VI. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. a Pátria. Ára 6 kor.

Hazai Ipar. Főszerk. Halász Dezső, szerk. Halász Aladár. III. évf. Havonként kétszer. Nyomt. az »Uránia«. Ára 14 kor.

Házfelügyelők Lapja. Fel. szerk. Rákóczi Károly. II. évf. Hav. 2-szer. Nyom. Krausz S. és trsa. Ára 8 kor.

Háztartás. Szerk. és kiadó-tulajd. Kürthy Emilné. Nyomt. az »Athenaeum«. XI. évf. Havonként 3-szor. Ára 12 kor.

Háztulajdonos. A »Székes fővárosi háztulajdonosok testületé«-nek közlönye. Szerk. és tulajd. dr. Reichfeld Izor. IV. évf. Nyomt. Weissenberg Ármin. Ára 8 kor.

Házi Ujság. Szerk. Pintér Boldizsár; kiadja a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. az »Árpád«. Hetenként 3-szor. Egyes szám 8 fillér.

Herkules. Testgyakorlási közlöny. Szerk. Porzsolt Jenő és Porzsolt Kálmán. XXI. évf. Megjelen havonként kétszer. Kiadó-tulajd. és nyomt. Légrády testvérek Ára 8 kor. (Megszünt.)

Hermes. Szerk.-tulajd. Fleissig Sándor. XIV. évf. Nyomt. Hunnia. Hav. 2-szer. Ára 2 kor.

Helyiérdekü és Kisvasutasok Lapja. Főszerk. dr. Kepes Gyula; fel. szerk. Fényes Béla. Nyomt. a »Globus«. I. évf. Havonta 2-szer. Ára 16 kor.

Hitel. (A —.) Szerk. és kiadó Kálnoki Henrik. VII. évf. Nyomt. Pallas. Ára 12 kor.

Hiteles Merkur. Szerk. Hecht S.; kiadó és tulajd. Hecht-bankház. XII. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. Spitzer Márk. Ára 2 kor.

Hitelezők Lapja. Fel. szerk. Barta Ignácz; nyomt. a fővárosi ny. von. és könyvkötő r. t. I. évf. Ára 20 kor.

Hivatalos Értesitő. Kiadja a cs. kir. szab. Kassa-oderbergi vasut. VIII. évf. Nyomt. a Pesti könyvny. r. t.

Hivatalos Közlöny. Kiadja a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium. XI. évf. Havonként 2-szer. Ára 5 kor.

Honi Ipar. Fel. szerk. Sugár Ottó és Gyárfás Oszkár; kiadja a Honi Ipar kiadó-vállalat. VI. évf. Nyomt. Wodianer F. és fiai. Havonként 2-szer Ára 10 kor.

Időjárási Sürgönyjelentés. Nyomt. Pesti kvny. r. t.

Iparegészségügy. Fel. szerk.-tulajd. dr. Nagy Béla. IV. évf. Nyomt. Gelléri és Székely. Hav. 2-szer. Ára 10 kor.

Iparvédelem. Szerk. Lukács Lipót; kiadja a magyar védőegyesület. I. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. a Stephaneum. Ára 4 kor. a tagdíj.

Jelentés a Magyarországi Zivatarokról. Nyomt. Pesti kny. i. társ. (Magyar és franczia szöveg.)

Jockey. Fel. szerk. Őszi Kornél; kiadótulajd. Őszi Kornél és trsa. II. évf. Nyomt. »Pallas«.

Jó Egészség. Szerk. dr. Nagy Albert. IV. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. Révai és Salamon. Ára 2 kor.

Jog (A —.) Szerk. és kiadják dr. Révai Lajos és dr. Stiller Mór. Nyomt. Pallas. XXIV. évf. Ára 12 kor.

Jogtudományi Közlöny. Főszerk. dr. Dárday Sándor, fel. szerk. dr. Fayer László; kiadó-tulajdonos és nyomt. Franklin-Társulat. XL. évfolyam Ára 24 kor.

Kazán- és Gépujság. Szerk. Pfeifer Ignácz. IV. évf. Nyomt. Pallas ny. Hav. 2-szer. Ára 4 kor.

Kereskedelmi Alkalmazott (A —.) Fel. szerk. Lukács Jenő; főszerk. Beregi Miklós; alapitotta Zerkovitz Emil. Nyomt. Márkus Samu. IV. évf. Havi 2 szám. Ára 12 kor., tagoknak ingyen.

Kereskedelmi Jog. Főszerk. Grecsák Károly; fel. szerk. Bender Béla. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Orsz. közp. közs. ny. Ára 20 kor.

Kereskedelmi Muzeum. *(Konzuli Közlemények.)* Tulajd.-kiadó m. kir. kereskedelmi muzeum. Nyomt. »Athenaeum«. XVII. évf. Hetenként 3-szor. (Megszünt, folytatása *Közgazdasági Értesítő.)*

Kereskedőifjak Lapja. Fel. szerk. Pásztor József; lapkiadó a budapesti kereskedőifjak társulata. I. évf. Nyomt. Barcza József. Havonként 2-szer. Ára 2 kor. 40 fill.

Kert (A —.) Főszerk. és tulajd. Mauthner Ödön. Nyomt. Wodianer F. és fiai. XI. évf. Havon ként kétszer. Ára 6 kor.

Kisiparosok Lapja. Fel. szerk. Harmat Jenő. VI. évf. Nyomt. Spitzer Márk. Havi 2 szám. Ára 8 kor.

Kiskereskedők és Kisiparosok Lapja. Főszerk. Pesti Alfréd; fel. szerk. dr. Nagy Gyula. II. évf. Nyomt. ifj. Kellner Ernő. Ára 8 kor.

Kiskereskedők és Kisiparosok Országos Közlönye. Főszerk. dr. Földes Árpád; fel. szerk. és kiadó-tulajd. Kondor Artur. I. évf. Nyomt. Globus. Havonta 2-szer. Ára 4 kor.

Kivándorló. *(Der Auswanderer.)* Szerk. és kiadja Timár Szaniszló. II. évf. Nyomt. »Európa«. Ára 4 kor. (Magyar és német szöveg.)

Kivándorlási Értesítő. *(Viestnik za viseljivanje. Auswanderungs-Anzeiger. Vysťahovalecky aznam.)* Fel. szerk. Hegyi Jenő. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. és kiadó-tulajd. Wodianer F. és fiai. Ára 10 kor. (Magyar és horvát szöveg.)

Kocsigyártó Ipar. Szerk. Bodolló Endre; kiadja a »Corvina« műintézet. III. évf. Nyomt. Berger Géza. Hav. 2-szer. Ára 6 kor.

Kocsisok Szaklapja. Szerk. Schönherr József. III. évf. Nyomt. Fried és Krakauer. Hav. 2-szer. Ára 2 kor. 80 fill.

Korcsmáros. Szerk. Szűcs Béla. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Krammer és Erhardt. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Könyvkötők Lapja. *(Buchbinder Zeitung.)* Szerk. és kiadó: Petrók Károly. Nyomt. Országos közp. községi ny. Hav. 2-szer. VI. évf. Ára 5 kor. 20 fill. (Magyar és német szöveg.)

Körözvénytár. Kiadja a cs. kir. szab. déli vaspályatársaság üzletigazgatósága. Fel. szerk. Szigeti József. Nyomt. Pesti kvny. r. t.

Közegészségügyi Kalauz. Szerk. dr. Thimm József; tulajd. dr. Lőrinczy Ferencz özv. Havonként 3-szor. Nyomt. Országos közp. közs. ny. r. t. XXVII. évf. Ára 12 kor.

Közgazdaság. Fel. szerk. dr. Galánthai Nagy Sándor Nyomt. Birautz Döme. VI. évf. Ára 20 kor.

Közgazdasági és Közlekedési Szemle. Szerk. Keleti Márton. III. évf. Nyomt. Műszaki ir. és ny. t. Ára 16 kor.

Közgazdasági Értesítő. Kiadja a kereskedelemügyi m. kir. miniszter. I. évf. Nyomt. Pesti kvny. r. t. Ára hatóságoknak 10 kor., magánosoknak 20 kor.

Közgazdasági Híradó. Szerk. Benes János; kiadó-tulajd. Reimann Gyula. Nyomt. Wodianer E. VII. évf. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Közigazgatási Közlöny. Főszerk. dr. Nosz Gyula I. évf. Nyomt. Légrády testvérek. Ára 16 kor.

Közlemények. Szerk. Sziklai Zsigmond; kiadja a budapesti építőmesterek stb. ipartestülete. I. évf. Nyomt. Stephaneum. Ára. ?

Központi Értesitő. Kiadja a kereskedelmi m. k. ministerium; szerk. Lakatos Aladár. Nyomt. a Pesti kny. r. t. XXX. évf. Hetenkint kétszer, évenként mintegy 250 iv. Ára helyben 16 kor.; vidéken 20 kor.

Községi Biró. Fel. szerk. Hajdu Mihály. I. évf. Nyomt. Globus. Havonként 2-szer. Ára ?

Községi Közlöny. Szerk. és kiadó dr. Lipcsey Ádám. Nyomt. Országos közp. közs. ny. r. t. XXVII. évf. Ára 12 kor.

Köztelek. Főszerk. Forster Géza; fel. szerk. dr. Drucker Jenő; laptulajd. Baross Károly örök. Az orsz. magyar gazdasági egyesület tulajdona. Nyomt. Pátria. XV. évf. Hetenként kétszer. Ára 20 kor.

Lakatosok és Fémiparosok Lapja. Szerk. és laptulajd. Pap Tamás. Nyomt. Pesti kny. r. t. IX. évf. Havonként 2-szer. Ára 10 kor. (Megszünt.)

Lithographia. I. évf. Hav. 2-szer. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Bassist Illés. Nyomt. Világosság r. t. (Magyar és német szöveggel.)

Magántisztviselők Lapja. Főszerk. Kreutzer Lipót, fel. szerk. F. Halas Árpád; laptulajd. »Magántisztviselők országos szövetsége.« Nyomt. Gelléri és Székely. XI. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Magyar Automobil Ujság. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Sándor Gyula. III. évf. Nyomt. Thalia ny. Havonta 2-szer. Ára 16 kor. (Magyar-német szöveggel.)

Magyar Biztositási Hirlap. Szerk. Apor Sándor. Nyomt. Belvárosi ny. X. évf. Havonként 2-szer. Ára 10 korona.

Magyar Borkereskedelem. *(Ungarischer Weinhandel.)* Szerk. és kiadja Molnár Lipót. Nyomt. Kállai Ármin. V. évf. Ára 12 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Bőripar. *(Ungarische Lederindustrie.)* Főszerk. és kiadó-tulajd. Leitersdorfer Lipót; fel. szerk. Wiesel Károly. XII. évf. Havonként 3-szor. Nyomt. Gelléri és Székely. Ára 12 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Czipész-Ujság. Fel. szerk. Szenes Izidor. Nyomt. Fritz Ármin. XIV. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 korona.

Magyar Czukoripar. Szerk. és kiadó dr. Telbisz János. Nyomt. Buschmann F. XIV. évf. Havonként 2-szer. Ára 16 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Dohány-Ujság. Szerk. és kiadó-tulajd. Daróczi Vilmos. Nyomt. Márkus Samu. XXII. évf. Megjelenik minden hó 1-én és 16-án. Ára 12 kor.

Magyar Fakereskedő. Szerk. és kiadó tulajd. Székely Ignácz. XI. évf. Havonk. 2-szer. Nyomt. Révai és Salamon. Ára 14 kor.

Magyar Fogtechnikusok Közlönye. Szerk. és kiadja Appel József. III. évf. Nyomt. (?) Hav. 2-szer. Ára 10 kor. (Magyar és német.)

Magyar Fűszerkereskedő. Szerk. dr. Gyarmati Viktor. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Birauc Döme és társa. Ára 6 kor.

Magyar Gazdák Lapja. Fel. szerk. és laptulajd. Merza Márton; XII. évf. Nyomt. Hornyánszky V. Ára 16 kor.

Magyar Gépipar. Szerk. Kandó Gyula. XIV. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Spitzer Márk.

Magyar Hajózás. Szerk. Rácskay Gyula; kiadja Gonda Béla. Nyomt. Műszaki irod. ny. IX. évf. Havonk. 2-szer. Ára 12 kor.

Magyar Hitel. Főszerk. dr. Hódosi Lajos; fel. szerk. és kiadó-tulajd. Auer József. V. évf. Nyomt. Pallas Ára 16 kor.

Magyar Ipar. *(Iparügyek.)* Szerk. Gelléri Mór; Nyomt. »Európa.« XIX. évf. Ára 12 kor.

Magyar Iparoktatás. Az Országos iparoktatási tanács hivatalos közlönye. Szerk. Szterényi Sándor. Nyomt. Korvin testvérek. IX. évf. Havonként 2-szer. (jul. és aug. kivételével.) Ára 10 kor.

Magyar Jogász-Ujság. Szerkeszti dr. Barna Ignácz és dr. Rósa Ferencz. IV. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Orsz. községi közp. kny. Ára 16 kor.

Magyar Kalaposok Lapja. Fel. szerk. és laptulajd. Vincze Jakab. Nyomt. Czettel és Deutsch I. évf. Naponta 2-szer. Ára 10 kor.

Magyar Kereskedők Lapja. Fel.

szerk. Kormos Alfréd. Nyomt. fővárosi ny. XXV. évf. Ára 8 kor.

Magyar Kertésztőzsde. Szerk. Szeredai Leo; kiadó Winter Miksa. II. évf. Nyomt. »Pátria.«

Magyar Királyi Államvasutak Hivatalos Lapja. Kiadja a magyar kir. államvasutak igazgatósága. Nyomt. Hornyánszky Viktor. XIX. évf. Havonként 6—7 szám. Hivatalból küldetik.

M. K. Országos Meteorologiai és Földmágnességi Intézet Térképes Időjárási Sürgönyjelentései. XVIII. évf. Nyomt. Pesti kvny. r. t.

Magyar Királyi Posta és Távirda-Rendeletek Tára (A —.) Kiadja a kereskedelemügyi miniszterium. Nyomt. Hornyánszky V. XXXIX. évf. A postai és távirdai hivataloknak ingyen küldetik.

Magyar Közgazdaság. Szerk. dr. Éber Antal. Nyomt. Pesti kny. r.-t. V. évf. Ára 20 kor.

Magyar Közigazgatás. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Boncza Miklós. Nyomt. Pallas. XXIII. évf. Ára 16 kor.

Magyar Közlekedés. Szerk. Zakár István; kiadja a lapkiadó-vállalat. Nyomt. Schmelcz és Schillinger. XII. évf. Hav. 3-szor. Ára 10 kor.

Magyar Közlöny. Szerk. Virág Gyula. Nyomt. Schlesinger és Kleinberger. XIII. évf. Havonk. 3-szor. Ára 20 kor.

Magyar Malom- és Gazdasági Értesitő. Fel. szerk. dr. Reik Ferencz. Nyomt. Brózsa Ottó. XIII. évfolym Hav. 2-szer. Ára 6 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Malom Közlöny. *(Ungarische Mühlen Nachrichten.)* Fel. szerk. és kiadó Markstein Ignácz. Nyomt. Fried és Krakauer. VII. évf. Hav. 2-szer. Ára 6 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Heti Értesitője. (A —.) Fel. szerk. Zelovich Kornél; kiadja a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet. XXIV. évf. Havonként 3-szor. Az egyesület tagjainak (30 kor. tagdíj fejében) ingyen. Nyomt. a Patria.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének Üzleti Értesítője. Szerk. fel. Vidats Elemér. Nyomt. Hornyánszky Viktor. XII. évf. Havonként 2-szer. A tagok ingyen kapják.

Magyar Nemzetgazda. Szerkesztő és kiadó-tulajdonos Mende Bódog. Nyomt. a Franklin-társulat. XXII. évf. Ára 20 korona.

Magyar Órások Szaklapja. Szerk. Nagy László; kiadja Magyarországi órássegédek szakegylete. VII. évf. Nyomt. Krausz és Kalmár. Havonként 2-szer. Ára nem tagoknak 8 kor.

Magyarországi Pinczérek Szaklapja. Szerk. Farkas János. III. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Nagel István. Ára 4 kor.

Magyar Orvosi Revue. Szerk. dr. Mahler Gyula és Bodon Károly. Nyomt. Posner Károly Lajos és fia; kiadja Franke Pál. IX. évf. Hav. 2-szer. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Magyar Pénzügy. Fel. szerk. Kormos Altréd. Nyomt. a fővárosi ny. XXV. évf. Ára a »Hiteles Sorsolási Értesitő«-vel 20 kor.

Magyar Királyi Posta és Távirda Rendeletek Tára. (Kiadja a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium. Nyomt. Hornyánszky Viktor. XXXIX. évf. A postai és távirdai hivataloknak ingyen küldetik. (Magyar és horvát szöveggel.)

Magyarországi Kereskedelmi Alkalmazottak Lapja. Fel. szerk. Kovács Alajos; kiadja a magyarországi kereskedelmi alkalmazottak lapbizottsága. Havonta 2-szer. III. évf. Nyomt. Kramer és Ehrlich. Ára 2 kor. 40 fill. (tagoknak ? ingyen.)

Magyar Pályázati Közlöny. Fel. szerk. Révész Ödön. Nyomt. Világosság r. t. Havonként 2-szer. I. évf. Ára 12 kor.

Magyar Kisiparos. Főszerk. Kürtös János; fel. szerk. Áron Dezső; laptulajd. és kiadó kisiparosok műszaki irodája. I. évf. Nyomt. Pallas. Ára 12 kor.

Magyar Kő- és Márványujság. *(Ungarishe Stein- und Marmorzeitung.)* Szerk. Ultman S.; kiadó Mazzi Luigi. I. évf. Nyomt. Ausländer L. és társai. (Magyar és német szövegű.)

Magyar Lisztkereskedő. *(Der Ungarische Mehlhändler.)* Fel. szerk. dr. Sándor Leó. I. évf. Nyomt. Európa. Ára 20 kor.

Magyar Pénzügyőr. Fel. szerk. Iklódy Győző. Nyomt. Stephaneum ny. XVI. évf. Ára 12 kor.

Magyar Pinczér. Főszerk. Olmosi József, fel. szerk. Révész Ferencz. III. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Károlyi György. Ára 6 kor.

Magyar Pinczérek Lapja. Fel. szerk. Trenk Emil; szerk. Gerő Izsó. Nyomt. Pollacsek B.-féle ny. I. évf. Ára a MOPE tagjainak 4 kor. 80 fill., nem tagoknak 12 kor. (Megszünt.)

Magyar Posta. Fel. szerk. Zakar István. I. évf. Havonta 3-szor. Nyomt. Lipinszky és trsa. Ára postásnak 7 kor. 20 fill., másnak 16 kor.

Magyar Sakklap. Szerk. és kiadótulajd. Balla Zoltán. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Stephaneum. Ára 8 kor.

Magyar Sörfőzők és Komlótermelők Lapja. *(Ungarische Brauer- u. Hopfenzeitung.)* Fel. szerkesztő Zerkowitz Imre. IV. évf. Nyomt. Hornyánszky Viktor. Hav. 2-szer. Ára 10 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Sportlap. Szerk. Horváth József. XI. évf. Nyomt. Elek Lipót. Ára 20 kor.

Magyar Sütők Lapja. Szerk. és kiadja Steiner Gyula. III. évf. Nyomt. Elek Lipót. Ára 10 kor. (Magyar és német szöveg.)

Magyar Szesztermelő. Kiadásért és szerkesztésért felelős Rubinek Gyula; szerkesztik dr. Szilágyi Gyula és Rubinek Gyula. Nyomt. Pátria. Hav. 2-szer. VIII. évf. Ára 10 kor.

Magyar Tejgazdasági Lapok. Szerk.-kiadó Verbói A. II. évf. Nyomt. Muskát Miksa. Havonként 2-szer. Ára 4 kor. (Magyar német szöveggel.)

Magyar Turf. Lóversenyujság. Fel. szerk. Őszi Kornél; kiadó-tulajdonos Őszi Kornél és társa. Minden lóverseny előtt való napon. VI. évf. Nyomt. Pallas. Ára versenyidényre 20 kor.

Magyar Utazó Kereskedő. Fel. szerk. Kabos Ede; helyett. szerk. dr. Radvány Manó; kiadja a magyarországi utazók egyesülete. Nyomt. Pesti Lloydtársulat ny. XV. évf. Havonként kétszer. Ára 8 kor.

Magyar Üveg- és Agyagujság. Főszerk. Zsolnay Miklós; fel. szerk. Illés József. VI. évf. Nyomt. Athenaeum. Havonk. 2-szer. Ára 16 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Városok Közügyei. Szerk. Lovas Zsigmond. II. évf. Havonk. 3-szor. Nyomt. Pallas.

Magyar Vaskereskedő. Főszerk.-tulajd. Krausz Zsigmond; szerk. Biró Ármin. V. évf. Nyomt. Országos községi központi ny. Ára 16 kor.

Magyar Vasutas. Felelős szerk. dr. Farkas Izor; laptulajdonos magyar vasutas-szervezet. II. évf. Havonk. 2-szer. Nyomt. Krammer és Erhardt. Ára 4 kor. 80 fill.

Magyar Vendéglős- és Kávésipar. Főszerk. Barta Béla, fel. szerk. F. Kiss Lajos. VII. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Pátria. Ára 12 kor.

Magyar Zenészek Lapja. Főszerk. Sztojanovics Jenő, fel. szerk. dr. Olgyay István; kiadja magyar zenészek orsz. egyesülete. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Müller Károly. Ára 8 korona, tagoknak ingyen. (Magyar és német szöveggel.)

Mauthner Utmutatója. Szerk. és kiadó Mauthner Ödön magkereskedő. VI. évf. Nyomt. Wodianer F. és fiai.

Mercur. Hiteles sorsolási tudósító. Szerk. Berger Mór. Nyomt. Pesti Lloyd társaság. XXX. évf. Minden huzás után magyar és német szöveggel. Ára 4 kor.

Lenyomatai, más czim alatt:

Budapesti Mercur.
Fővárosi Mercur.
Magyar Fővárosi Mercur.
Magyar Mercur.
Pénzügyi Mercur.
Pesti Mercur.
Sorsolási Mercur.
Tőzsdei Mercur.
Uj Mercur.

Mészárosok és Hentesek Lapja. Szerk. Komáromi Sándor; kiadó Róna Lajos. XIII. évf. Nyomt. Elek Lipót. Ára 12 kor.

Mészárossegédek Közlönye. Főszerk. Miroczky Gusztáv, fel. szerk. Székely Simon. III. évf. Nyomt. Spitzer Márk. Hav. 2-szer. Ára 6 kor.

»Mezőgazdák«, a magyar mezőgazdák szövetkezete hivatalos értesítője. Fel. szerk. Harsány Oszkár. XII. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Pátria. Ára?

Molnárok Lapja. Az »Országos Molnár-Egyesület Hivatalos Közlönye«. Fel. szerk. és laptulajdonos Jutassy Ödön. Nyomt. saját nyomdában. XII. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Művezetők Lapja. Szerk. Palik Ferencz; kiadó-tulajdonos a szövetkezet. Nyomt. »Stephaneum.« VIII. évf. Hav. 2-szer. Ára 8 kor.

Műszaki Lap. Az országos műszaki egyesület hivatalos értesítője. VI. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Elek Lipót. Ára tagnak 2 kor., nem tagnak 6 kor.

Műszaki Világ. Fel. szerk. Bojár Sándor. III. évf. Pesti kvny. r. t. Ára 60 kor. (Kőnyomatu szaklap.)

Nagy Budapest. Fel. szerk. Gelley József; helyett. szerk. Führer Miklós. I. évf. Nyomt. Károlyi György. Ára 12 kor.

Nemzetgazdaság. Szerk. Apor Sándor. Nyomt. Molnárok Lapja kvny. V. évf. Havi 2 szám. Ára 20 kor.

Nemzetgazdasági Szemle. Szerk. Katona Béla. Nyomt. Athenaeum ny. VII. évf. Hav. 3-szor. Ára 20 kor.

Nemzeti Sport. Alapította Fodor Károly; fel. szerk. Leopold Gyula, kiadótulajd. Fodor Károly és Leopold Gyula. III. évf. Nyomt. Légrády. Ára 12 kor.

Nemzeti Szemle. A Nemzeti Szövetség értesítője. Fel. szerk. Schröder Béla; kiadó-tulajd. Leidenfrost J. Nyomt. Markovits és Garai. VIII. évf. Havonként 2-szer. Ára 16 kor.

Néplap. Gazdasági heti közlöny. Szerk. István gazda. (Rombay Dezső.) XII. évf. Nyomt. Franklin-társulat. Ára 3 kor.

Nőmunkás. Felelős szerk. Gárdos Mariska ; tulajd. szoczialista nőmunkások orsz. szerv. bizottsága. I. évf. Nyomt. Világosság r. t. Egyes szám 8 fillér.

Nyomdaipar Magyarországon. Fel. szerk. Molnár Mór, nyomdász. III. évf. Havonként 2-szer. Díjtalan.

Országos Általános Pályázati Hirlap. Szerk. Ligeti I. Imre. III. évf. Nyomt. Fritz Ármin. Ára 30 kor. (Megszünt.)

Országos Cselédhirdető Közlöny. Szerk. Bokor János. II. évf. Nyomt. »Uránia«.

Országos Központi Hitelszövetkezeti Értesitő. Fel. szerk. dr. Baross Lajos. VI. évf. Nyomt. »Athenaeum«. Hav. 2-szer. Ingyen.

Országos Pályázati Közlöny. Főszerk. Radó Sándor; fel. szerk. Katzenbach István. Fritz Ármin. Nyomt. IV. évf. Ára 4 kor.

Országos Vásári Értesitő. Főszerk. Spitzer Jenő; fel. szerk. Spitzer József kiadó. III. évf. Nyomt. Radó Izor. Ára 16 kor. (Magyar és német szöveg.)

Orvosi Hetilap. Szerk. és kiadótulajd. Hőgyes Endre és Székely Ágoston. XLIX. évf. Pesti Lloyd-társulat nyomd. Ára 20 kor.

Orvosi Heti-Szemle. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Flesch Nándor. XXXIII. évf. Nyomt. »Pallas.« Ára 16 kor.

Orvosok Lapja. Fel. szerk. dr. Walkó Rezső; főszerk. és laptulajd. dr. Márk Dezső. Nyomt. Pallas. XVI. évf. Ára 10 kor. (Azelőtt *Gyakorló Orvos* cz.)

O. M. K. E. Az országos magyar kereskedelmi egyesülés hivatalos közlönye. Főszerk. dr. Lévay Béla, fel. szerk. Goda Géza. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Franklin társ. Ára 20 kor.

Országos Kereskedelem, Ipar és Pénzügy. Fel. szerk. és kiadó-tul. Pallay Mihály VIII. évf. Nyomt. Hunnia. Ára 16 kor.

Őrszem (Az —.) Fel. szerk. Künstler Jenő; kiadótulajd. Wodianer F. és fiai nyomd. Hav. 2-szer. II. évf. Ára ?

Pannonia. A fővárosi váltóüzletársaság sorsolási tudósitója. Szerk. Adler Gyula. Nyomt. Korvin testv. XXI. évf. Havonként 2—3-szor. Ára 2 kor.

Pénzintézeti Közlöny. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Grósz Nándor; Nyomt. Gelléri és Székely. V. évf. Hav. 2-szer. Ára 12 kor.

Pénz és Föld. ? XII. évf. Nyomt.

Pénzintézeti Szemle. Szerk. dr. Hantos Elemér. M. Pénzint. Orsz. Szöv. közlönye. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Fővárosi ny. Ára ?

Pénzkezelési és Számviteli Közlöny. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Szenessy Aladár. I. évf. Nyomt. Buschmann F. Havonta 3-szor. Ára 12 kor.

Pénzügyigazgatás. Szerk. dr. Exner Kornél. Nyomt. Márkus Samu. XV. évf. Hav. 2-szer. Ára 8 kor.

Pénzügyi Hirlap. Fel. szerk. és kiadja Lendvay Sándor. XI. évf. Nyomt. Pátria. Havonként kétszer. Ára 3 kor.

Pénzügyi Közlöny. Kiadja a m. kir. pénzügyminiszterium. XXXII. évf. Havonként többször. Ára 4 kor. Nyomt. m. kir. államnyomda.

Pinczér Munkás. Fel. szerk. Szalay Lajos I. évf. Nyomt. Világosság r. t. Havonta 2-szer. Ára 4 kor.

Polytechnikai Szemle. Fel. szerk. Wolf Sándor; kiadó Szterényi Bertalan. Nyomt. Fővárosi nyomda. X. évf. Havonként 3-szor. Ára 16 kor.

Posta-Közlöny. Fel. szerk. Jancsó Dezső; kiadó-tulajd. Böszörményi Kálmán. Nyomt. Buschmann F. XXXIX. évf. Havonként háromszor. Ára 10 kor.

Rendeleti Közlöny. A magyar királyi honvédség számára. *Személyi Ügyek* és *Szabályrendeletek* Nyomt. »Pallas«.

XXXI. évfolyam. Megjelen havonkint 2—3 szám.

Rendőri Lapok. *(Magyar Csendőr.)* Főszerk. dr. Sélley Sándor; fel. szerk. Guthi Imre. Kiadó-tulajd. Mezei Sándor. XII. évf. Nyomt. Légrády testv. Ára 14 kor.

Sorsolási Ellenőr. Szerk. Kónyi Hugó, VII. évf. Nyomt. Kállai Ármin. Hav. 2-szer. Ára 3 kor.

Sorsolási Tudósító. Szerk. és kiadja Aradi Rezső. Nyomt. »Hunnia«. XXXV. évf. Minden huzás után magyar és német szöveggel. Havonként 2-szer. Ára 3 kor.

Lenyomatai, más czím alatt:

Fortuna.

Fortuna. (Győr.)

Főnyeremény.

Hiteles Sorsolási Értesitő.

Hermes.

Mercur Tudósító.

Nemzeti Merkur.

Nyeremény.

Nemzetközi Merkur.

Országos Merkur.

Pannonia.

Phönix.

Sorsolási Hungaria.

Szerencse Hiradó.

Uj Fortuna.

Uj Magyar Mercur.

Sport-Élet. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Őszi Kornél. Nyomt. Stephaneum. X. évf. Ára 16 kor.

Sporthiradó. Szerk.-kiadó Friedrich István. II. évf. Nyomt. Gelléri és Székely. Ára 4 kor. (Megszünt.)

Sport-Világ. Fel. szerk. Hajós Alfréd; kiadja a Sport-Világ társaság. Nyomt. Kellner Ernő. XII. évf. Ára 8 kor.

Statisztikai Heti Kimutatás. Szerk. Kőrösi József; kiadja fővárosi stat. hivatal. Nyomt. székesfővárosi házi könyvny. XXXIII. évf. Ára 6 kor. (Magyar és német szövegű.)

Sütők Szaklapja. Szerk. Tatár Dénes, kiadó-tulajd. az alapitók. V. évf. Nyomt. Lipinszky és trsa. Hav. 2-szer. Ára 4 kor. (Magyar és német szövegű.)

Sütőmunkás (A —.) Fel. szerk. Holics Ferencz; laptulajd. szaklap bizottság. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Világosság r. t. Ára 4 kor.

Szabadalmi Értesítő. Szerk. Edvi Illés István. II. évfolyam Havonta 10, 20 és 30-án. Nyomt. Pesti kny. r. t. Ára 16 kor.

Szabadalmi Közlöny. Fel. szerk. Frecskay János. Nyomt. Pallas. X. évf. Ára 20 kor.

Szabadalmi Ujság. Fel. szerk. dr. Halász Aladár; szerk. Jeremiás Arnold. III. évf. Nyomt. Franklin-társ. Ára 8 kor.

Szabadpolgári Értesitő. Szerk. és kiadja Budai Lajos II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Müller Károly. Ára tagoknak 2 kor., nem tagoknak 3. kor.

Szabó-Ipar. Szerk. Fülöp Sándor. Nyomt. Buschmann. V. évf. Hav. 2-szer. Ára 8 kor.

Szabadság. Fel. szerk. Szikora Zoltán; tulajd. magyar munkáspárt. VII. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Pátria. Ára 8 kor.

Szabók Szaklapja. Fel. szerk. Honti Géza; kiadja Szabók Szaklapja szerkesztőbizottsága. XIII. évf. Nyomt. Világosság r. t. Havonta 2-szer. Ára 2 kor. 40 fillér.

Szárnyasaink. Szerk. Parthay Géza. Az országos baromfitenyésztési központ hivatalos közlönye. Nyomt. Hornyánszky Viktor. XXX. évf. Havonként kétszer. Ára 8 kor.

Székesfőváros. Főszerkesztő Loránt Dezső; fel. szerk. és kiadó Füredi Miklós. I. évf. Nyomt. Légrády testvérek kvny. Havonta 2-szer. Ára 12 kor.

Szerencse Hiradó. Szerk.-tulajd. Faragó Lajos. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Neuwald Illés. Ára 1 kor. 20 fill.

Szesz (A —.) Szerkesztő és kiadó dr. Malcomes Béla báró. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Stephaneum r. t. Ára 12 kor.

Színészek Lapja. Szerk. Mészáros Kálmán; kiadja a magyar szinész-egyesület központi igazgató tanácsa. Nyomt. Löblovitz Zsigmond. XXIII. évf. Minden 10 napban. Ára 8 kor.

Színészeti Közlöny. Szerk. és kiadótulajd. Réthy L. Pál, hely. szerk. Radó Pál. Nyomt. Müller Károly. XVIII. évf. Havonként 3-szor. Ára 8 kor.

Szinház és Élet. Szerk. Falk Richard. II. évf. Nyomt. »Otthon«. Ára 10 kor.

Szinházi Ujság. Szerk. Schmidt Károly. II. évf. Nyomt. Markovits és Garai. Egyes sz. 20 fill.

Szöveges és Képes Szinházi Lapok. Fel. szerk. és laptulajd. Márkus József. Nyomt. Fővárosi ny. von. és kvny. r. t. IX. évf. Naponta. Ára 36 kor.

Szöveges Képes Szinházi Lapok.

Fel. szerk. Márkus József; laptulajdonos Forrai Soma. XI. évf. Nyomt. Fővárosi ny. von. és kvny. r. t. Ára?

Szövetkezeti Hiradó. III. évfolyam. Nyomt. Patria. Ára 8 kor.

Szövetkezeti Szemle. Szerk. és laptulajd. Wechsler Gyula. IX. évf. Havonként kétszer. Nyomt. Spitzer Márk. Ára 16 kor.

Szövetkezés. Felelős szerk. Bernát István. XVI. évf. Nyomt. Stephaneum. Hetenként 2-szer. Ára 4 kor.

Szövetkezzünk. Felelős szerk. Luzsénszky Zsigmond báró; szerk. id. Egán Lajos. II. évf. Nyomt. Szent László ny. Ára 5 kor.

Takarékpénztári Közlöny. Szerk. tulajd. Wechsler Gyula. VII. évf. Nyomt. Márkus Samu. Hav. 2-szer. A »Szövetkezeti Szemle« lenyomata. Ára 16 kor.

Társulati Értesitő. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Gyürky Ödön. Nyomt. Buschmann F. XIV. évf. Havonként 2-szer. Ára 4 korona.

Technologiai Lapok. Főszerkesztő Szabó Gusztáv, fel. szerk. Sziklay János. Kiadja és nyomt. Kertész József. XVII. évf. Havonként kétszer. Ára 16 kor.

Természet (A —.), állattani és vadászati folyóirat. Szerkeszti és kiadja dr. Lendl Adolf. IX. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. Wesselényi Géza, Szegeden. Ára 6 kor.

Tornaügy. Szerk. Maurer János, dr. Ottó József és Szafka Manó. XXIII. évf. Nyomt. Rózsa K. és neje. Havonta 2-szer. Ára 6 kor.

Törvényszéki és Rendőri Ujság. Főszerk. Hédervári Lehel; fel. szerk. Fodor Aladár. VII. évf. Nyomt. Lipinszky és trsa. Ára 16 kor.

Tőzsde (A —.) Fel. szerk. Böke Benő; kiadó-tulajd. Egy társaság. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Engel S. Zsigmond. Ára házhoz 10 kor.

Tőzsdei Értesitő. II. évf. Havonta 3-szor. Nyomt. Anglo-ny. Ára 36 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Typographia. Fel. szerk. Domanek István; kiadó-tulajd. Bauer Imre. Nyomt. Világosság r. t. XXXVII. évf. Egyes szám 30 fillér.

Unio. A sütők, czukrászok és mézeskalácsosok ipartestülete hivatalos szakközlönye. Szerk. Prindl Ede. Nyomt. »Urania« ny. IX. évf. Havonként 2-er. Ára 8 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Ügyvédek Lapja. Fel. szerkesztő dr. Wolf Vilmos és dr. Löwy Gábor. Nyomt. Globus r. t. XXII. évf. Ára 12 kor.

Vadász- és Verseny-Lap. Felelős szerk.-tulajdonos Lovik Károly. Nyomt. Pallas. XLIX. évfolyam. Ára 24 kor.

Vadászat és Állatvilág. Főszerk. Fónagy József; szerk. Parthay Géza. Nyomt. Hornyánszky Viktor. V. évf. Hav. 2-szer. Ára 8 kor.

Vadászlap. Fel. szerk. Egerváry Gyula; kiadó-tulajd. Sárkány János Ferencz és Egerváry Gyula. Nyomt. Pallas. Minden hó 5, 15 és 25-én. XXVI. évf. Ára 12 kor.

Vállalkozók Lapja. Főszerk. és kiadó-tulajd. Lakatos Lajos; társ-szerk. Sós (Salzer) Izor. Nyomt. Unio. XXVI. évf. Ára 12 kor.

Vásárcsarnoki Híradó. *(Tojás és vaj).* Szerk.-tulajd. Pintér Mór. IV. évf. Nyomt. Pless Ignácz. Ára 16 korona. (Magyar és német szövegű.)

Vágóhidi Szemle. Fel. szerk. Szidon Gyula; laptulajd. Rózsa Lajos és Haber Samu. I. évf. Havonta 1., 10. és 20-án. Ára 10 kor.

Vas- és Fémmunkások Szaklapja. Szerk. és laptulajd. Teszárs Károly. Nyomt. Neumayer Ede. XIII. évf. Havonként kétszer. Ára 2 kor. 40 fill. (Megszünt.)

Vas- és Fémiparosok Közlönye. Fel. szerk. Zombory Béla; kiadó-tulajd. Fischer J. D. hirdetési iroda. IX. évf. Nyomt. Schlesinger Vilmos. Ára 10 kor.

Vaskereskedők Lapja. *(Magyar Vas- és Gépujság.)* Fel. szerk. és kiadótulajd. Nagel J., III. évfolyam Hav. 3-szor. Nyomt. Pesti kvny r. t. Ára 6 kor.

Vasut. Főszerk. és laptulajd. Keleti (Österreicher) Lajos. Nyomt. Elek Lipót. VIII. évf. Ára 16 kor.

Vasutasok Lapja. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Turtsányi Pál. I. évf. Nyomt. Uránia kvny. Ára 14 kor. biztosítással.

Vasuti és Hajózási Hetilap. Fel. szerk. dr. Szabolcsy Antal. VII. évf. Nyomt. Hornyánszky Viktor. Ára 16 kor., tagjainak ingyen.

Vasuti és Közlekedési Közlöny. Fel. szerkesztő Som Pál. Nyomt. Pesti kny. r. t. XXXVI. évf. Hetenként 3-szor. Ára 24 kor.

Vegyi Ipar. Szerk. Lázár Albert. IV. évf. Nyomt. Neuwald Illés. Hav. 2-szer. Ára 10 korona (Magyar és német szöveggel.)

Vendéglősök Lapja. *(Pinczérek*

Lapja.) Szerk. Ihász György. XXI. évf. Nyomt. Uránia. Ára 12 kor.

Vendéglős és Kávésipar. VIII. évf. Nyomt. Ára ?

Vizügyi és Hajózási Közlöny. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Török Emil. Nyomt. Athenaeum. XV. évf. Ára 16 kor.

Világszabadság. Szerk. Csiszmadia Sándor ; kiadó földmivelőmunkások orsz. bizottsága. III. évf. Nyomt. Világosság r. t. Ara 3 kor.

Villamos Alkalmazottak Lapja. Fel. szerk. Cselényi Károly. I. évf. Nyomt. Uránia kvny. Havonta 2-szer. Ára 7 kor.

Zeneközlöny. Fel. szerk. Demény Dezső. IV. évf. Nyomt. Pesti kny. r. t. Hav. 2-szer. Ára 10 kor.

Zenelap. Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Ságh József; Nyomt. Stephaneum ny. XIX. évf. Havonként 3-szor (jul. és aug. kivételével). »*Ungarische Musikzeitung*« német melléklettel. Ára 8 kor.

Zenélő Magyarország. Szerk. és kiadó Klökner Ede. Nyomt. Kunosy Vilmos és fia. XII. évf. (Magyar, német és franczia szöveggel.) Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Zenevilág. Szerk. Hackl N. Lajos, fel. szerk. Kacsoh Pongrácz. Nyomt. Károlyi György. VI. évf. Hetilap. Ára 16 kor.

Zoológiai Lapok. Szerk. Parthay Géza. VII. évf. Nyomt. Hornyánszky Viktor. Havonk. 2-szer. Ára 8 kor.

VIDÉKEN.

Aradhegyalja. (Borosjenő.) Szőlőszeti és borászati hetilap. Főszerk. Vuculescu Titus, fel. szerk. Viday Ferencz. II. évf. Nyomt. Ungár J. Ára 8 kor.

Aradi Gazda. (Arad.) Fel. szerk. Laehne Hugó. Kiadja az aradmegyei gazdasági egyesület. VII. évf. Ny. Gyulai István r. t. Havonta 2-szer. Ára 12 kor.

Bányászati és Kohászati Lapok. (Selmecz.) A m. kir. bányászati akadémia közlönye. Szerk. Gálócsy Árpád. Nyomt. az Athenaeum XXXVIII. évf. Minden hónap 1. és 15-én. Ára 16 kor.

Betegsegélyző. (Győr.) Fel. szerk. Vizkelety Sándor; kiadja a Betegsegélyző. Nyomt. Győregyházmegyei kny. V. évf. Ára 10 kor.

Debreczeni Gazdasági Lapok. (Debreczen.) Fel. szerk. Rácz Lajos. VII. évf. Havonként 2-szer. Nyomt. a városi ny. Ára 4 kor., tagoknak ingyen.

Debreczeni Szinpad. Szerk. és tulajd. Krémer Jenő. Nyomt. Csokonai-ny. II. évfolyam Ára (idényre) 5 kor. (Megszünt.)

Délvidéki Ügyvédek Lapja. (Temesvár.) Szerk. Korniss Géza; tulajd.-kiadó a kamara. Nyomt. Csendes Jakab. VI. évf. Ára 10 kor.

Erdélyi Gazda. (Kolozsvár.) Fel. szerk. és kiadó Tokaji László; segédszerk. Éber Ernő. XXXVII. évf. Nyomt. Gámán János örököse. Ára 12 kor.

Erdélyi Közgazdasági Lap. (Kolozsvár.) Szerk. és kíadó-tulajd. Ferenczy Dezső. III. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. »Gutenberg« Kolozsvárt. Ára 2 kor.

Erdészeti Ujság. (Szászsebes.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Podhradszky Emil. IX. évf. Nyomt. Stegmann János. Ára 6 kor.

Fényképészeti Hetilap. (Nyitra.) Szerk.-tulajd. Rasofszky Béla. II. évf. Nyomt. Kapsz Géza és Kramár Vilmos. Ára 6 kor.

Földmivelő. (Hódmezővásárhely.) Szerk. Szathmári Péter, kiadja: Mucsi Lajos és B. Molnár Imre. VI. évf. Nyomt. Engel Lajos. Ára 4 kor. 40 fill. (Megszünt.)

Fürdői Lapok. (Sepsi-Szent-György.) Szerk. Bodor Lajos és Végh Zsigmond. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Móritz István és Vajna Lajos. (Megszünt.)

Gazdák Lapja. (Szatmár.) Fel. szerk. és kiadó Poszvék Sándor. VI. évf. Nyomt. »Szabad Sajtó.« Ára 6 kor.

Gyakorlati Mezőgazda. (Kassa.) Fel. szerk. és kiadó Juhász Árpád, főszerk. és lapkiadó-tulajd. Kovácsy Béla. XL. évf. Nyomt. Vitéz A. utóda Hav. 2-szer. Ára 8 kor.

Gyakorlati Székely Gazda. (Angyalos.) Szerk.-tulajd. Incze Manó. II. évf. Nyomt. Móricz István és Vajna Lajos Sepsi-Szent-Györgyön. Ára 8 kor.

Győri Munkások Lapja. (Győr.) Szerk. Barsi József. IV. évf. Nyomt. Nitschmann József. Ára 5 kor.

Időjárási Naptár Magyarországon. (Rózsahegy.) Közli a nyitravölgyi gazdasági egyesület agrármeteorologiai observatoriuma. XXIII. évf. Nyomt. Kohnféle kvny Ára 8 kor.

Ipar. (Székesfehérvár.) Szerk. és kiadó Kirisits Bódog. I. évf. Nyomt. Kusovits Lajos. Ára 6 kor.

Ipar- és Kereskedelmi Heti Értesitő. (Arad.) Szerk. Edvi Illés László.

Nyomt. Gyulai István. Ára 4 kor. (Megszünt.)

Jogélet. (Szabadka.) Szerk. dr. Piller Artur, dr. Révész Ernő és Szilasi Fülöp; kiadó Braun Adolf nyomdász. V. évf. Ára 6 kor.

Jegyzők Lapja. (Ráczkeve.) Főszerk. Makay István. Nyomt. Weisz Bernát. II. évf. Ára 12 kor.

Kereskedők és Iparosok Lapja. (Nagyvárad.) Fel. szerk. és laptulajdonos Marton Manó. Nyomt. Szent László kvny. I. évf. Havonta 2-szer. Ára 8 kor.

Kisgazda. (Gyoma.) Szerk. Szilágyi Ambrus és B. Molnár Imre. II. évf. Nyomt. Braun Juda. (Megszünt).

Közgazdaság. (Debreczen.) Szerk. Grünwald Béla II. évf. Nyomt. »Csokonai« ny. Ára 12 kor.

Közgazdasági Közlemények. (Beszterczebánya.) Fel. szerk. dr. Holesch István; kiadja a beszterczebányai kereskedelmi és iparkamara. Nyomt. Hungaria. IX. évf. Havonként 3-szor. Ára ?

Magyar Erdész. (Ungvár.) Szerk. és kiadó Imecsfalvi Imecs Béla. Nyomt. Székely és Illés, V. évf. Hav. 2-szer. Ára 10 kor.

Magyar Földmivelő. (Szatmár.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Bodnár Gáspár. Nyomt. Morvai János. VIII. évf. Ára 4 kor.

Magyar Műkertész. (Szeged.) Szerk. Horváth Károly; laptulajdonosok a magyar műkertészek. Nyomt. Wesselényi Géza. XIV. évf. Havonként 2-szer. Ára 8 kor. nem tagoknak.

Makói Szinházi Lapok. (Makó.) Szerk. Irlanda Dezső és Purjész Mór. III. évf. Nyomt. Kovács Antal.

Magyarországi Általános Bőrmunkások Szaklapja. (Ujpest.) Fel. szerk. Bauer Gyula; kiadja a magyar általános bőrmunkások lapbizottsága. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Fuchs Antal és József. Ára 2 kor. 40 fill.

Magyarországi Kéményseprő Szaklap. (Nyitra.) Fel. szerk. és laptulajd. Ronchetti Oszkár. Nyomt. Kapsz és Kramár. I. évfolyam Havonta 2-szer. Ára 8 kor.

»Meteor« Időjelző Levele. (Szombathely.) Szerk. Vozáry Pál. III. évf. Nyomt. Seiler Henrik utóda. Ára 5 kor.

Mi Érdekeink (A —.) (Nagyvárad.) Szerk. Sarkady József. III. évf. Nyomt. Neumann Vilmos. Hav. 2-szer. Ára 10 kor.

Népakarat. (Veszprém.) Szerk. Takács Szilveszter. Nyomt. a Vörösmarty ny. VIII. évf. Ára 8 kor.

Nyitrai Szinház. (Nyitra.) Felelős szerk. Bródy István; kiadótulajd. a szerkesztőség. I. évf. Havonta 2-szer. Ára 8 korona.

Orosházi Szinházi Ujság. Szerk. Pálffi Zoltán. III. évf. Nyomt. Pless A.

Rendőri Lapok. (Szatmár). Összeállitotta Tankóczi Gyula felügyelete alatt a tisztikar. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Szabadsajtó ny.

Soproni Kereskedők Lapja. (Sopron.) Szerk. Kuppis Uzor. III. évf. Nyomt. Breiner E. és fia. Hav. 2-szer. Ára 4 kor. (Magyar és német szövegű.)

Szegedi Jogász-Lapok. (Szeged.) Szerk. Reiniger Jakab. Nyomt. Endrényi Lajos. XIV. évf. Ára 12 kor.

Székely Gazda. (Sepsi-Szt-György.) Szerk. és tulajd. Mika Ottokár. III. évf. Nyomt. Móritz János és Vajna Lajos. Ára 10 kor.

Szinház. (Miskolcz.) Fel. szerk. Alba. I. évf. Nyomt. Forster és társai. Egyes szám 4 fillér.

Szinházi Hirlap. (Szabadka.) Szerk. Pusztai Béla. Nyomt. Kladek és Hamburger. III. évf. (Megszünt.)

Szinházi Hirlap. (Sopron.) Szerk. Weltner Zsigmond. laptulajd. Kővi József. II. évf. Nyomt. Romwalter Alfred. Egyes szám 6 fillér.

Szinházi Lapok. (Debreczen.) Szerk. Barabás Ernő. I. évf. Nyomt. László József. Egyes szám 6 fillér. (Megszünt.)

Szinházi Ujság. (Szarvas). Főszerk. dr. Salacz Elemér; fel. szerk. Feleki Adolf II. évf. Nyomt. Doka Gyula. Egyes sz. 4 fill.

Szinházi Ujság. (Orosháza.) Szerk. Pálfi Zoltán. III. évf. Nyomt. Pless N. Ára 12 fill. (Megszünt.)

Szinházi Ujság. (Kolozsvár.) I. évf. Nyomtatja Ajtai K. Albert. (Megszünt.)

Szinházi Ujság. (Nagyvárad.) Fel. szerk. Liptai Károly, kiadó és nyomt. Boros Jenő. V. évf. Egyes szám 6 fillér.

Szinházi Ujság. (Sopron.) I. évf. Nyomt. Röttig Gusztáv.

Szinpad (A —.) (Máramarossziget.) Szerk. Péterfi Gyula. I. évf. Nyomt. Kaufman Ábrahám és fiai. Egyes szám 10 fill.

Szoczialismus. (Szombathely.) Szerk. Stettner Lajos; kiadó Horvát János. II. évf. Nyomt. Geist Márton. Ára 3 kor. 12 fill.

Szőlőszeti és Borászati Lap.

(Kecskemét.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Maurer János. XXIV. évf. Nyomt. Ottinger Kálmán Nagykőrös. Ára 8 kor.

Thalia. (Ujvidék). Szerk. Herger Tihamér. II. évf. Hav. 2-szer. Nyomt. Hirschenhauser Benő. Ára 8 kor.

Temesi Gazda. (Temesvár.) Felelős szerk. De Bottere Bruno. Nyomt. Unio kvny. IV. évf. Havonta 2-szer. Ára 4 kor., tagnak ingyen.

Temesvári Szinház. (Temesvár.) Fel. szerk. Osztie Andor; kiadó-tulajd. és nyomt. Csendes Lipót. VII. évf. Egyes szám 6 fillér.

Temesvári Szinpad. (Temesvár.) Szerk. Neuhausz Ernő és Osztie Andor. Nyomt. Unió ny. V. évf. Naponként. Ára 16 kor. (Megszünt.)

Összesen 366.

VIII. VIDÉKI LAPOK *

(nem politikai tartalommal).

Abauj-Szántó és Vidéke. (Abauj-Szántó.) Szerk. tulajd. és nyomt. Baksy Barna. IX. évf. Ára 8 kor.

Abony. (Abony.) Szerk. Temesközy Gerzson, kiadó-tulajdonos Szerdahelyi János nyomdász. VIII. évf. Ára 8 kor.

Adai Néplap. (Ada.) Szerk. Piller György. II. évf. kiadó-tulajd. Szavadill József nyomdász Apatinban. Ára helyben 6 kor. vidéken 7 kor.

Ada-Moholi Közlöny. (Ada). Szerk. és tulajd. Berger Adolf. XIV. évf. Nyomt. Berger L. Ára helyben 8 kor., vidéken 10 kor. (Megszünt.)

Alföldi Hirlap. (Szolnok.) Felelős szerk. dr. Nógrádi László; kiadó-laptul. Róth Dezső. I. évf. Nyomt. Sebők Béla. Ára 8 kor.

Alsó-Lendvai Híradó. (Alsó-Lendva.) Szerk.-tulajd. és kiadó Balkányi Ernő. X. évf. Nyomt. Balkányi Ernő. Ára 8 kor.

Aradi Hiradó. (Arad.) Fel. szerk. és laptulajd. Cs. Endes Dániel. XII. évf. Nyomt. Kalmár Nándor és társai r. t. Ára 8 kor.

Aradmegyei Hirlap. (Borosjenő.) Fel. szerk. Petkovich István. Nyomt. Ungár J. VI. évf. Ára 8 kor.

Aranyos-Vidék. (Torda.) Fel. szerk. Lovassy Andor; laptulajd. Nagy Albert. XV. évfolyam Nyomt. Füssy József. Ára 8 kor.

Árvamegyei Hirlap. (Alsó-Kubin.) Szerk. dr. Divéky István; kiadó és nyomt. Trnkócy József nyomdász. XVIII. évf. Ára 8 kor.

Aszód és Vidéke. (Aszód.) Felelős szerk. Nyiry Lajos. Nyomt. Erzsébet kvny. Gödöllőn. VI. évf. Ára 12 kor.

Bácskai Határvidék. Szerk. Reiter József. Nyomt. Hungária Ujvidéken. II. évf. Ára 16 kor.

Bácskai Hirek. (Palánka.) Felelős szerk. és nyomt. Csernicsek Imre. I. évf. Ára 6 kor.

Bácskai Ujság. (Apatin.) Szerk. és kiadó-nyomdász Szavadill József. X. évf. Ára 6 kor. (Magyar és német.)

Bács-Kulai Hirlap. (Kula.) Szerk. és kiadó-tulajd. Berkovits Márk nyomdász. IX. évf. Ára 8 kor.

Bácsmegye. (Szabadka.) Fel. szerk. Pető Lajos. Nyomt. Braun Adolf. V. évf. Ára 12 kor.

Bács-Topolyai Hirlap. (B.-Topolya.) Fel. szerk. dr. Fárnek Dezső; kiadó-tulajd. Wilheim Miksa kvny X. évfolyam Ára 8 kor.

Bajai Független Hirlap. (Baja.) Nyomt. Kazal József. I. évf. Ára ?

Bajai Közlöny. (Baja.) Fel. szerk., kiadó és nyomdász Rajkovits Károly. XXVIII. évf. Ára 10 kor.

Balatonvidék. (Keszthely.) Szerk. Németh János; laptulajd. Bontz József. IX. évf. Nyomt. a kiadó Sujánszky József. Ára 10 kor.

Barcs és Vidéke. (Barcs). Fel. szerk., kiadó és nyomt. Skribanek Géza nyomdász. X. évf. Ára 8 kor.

Bars. (Léva.) Szerk. Holló Sándor. Nyomt. Nyitrai és társa. XXVI. évf. Ára 10 kor.

Barsi Ellenőr. (Aranyos-Marót.) Fel. szerk. és kiadó-tulajdonos dr. Bottka Győző. Nyomt. »Dóczi« ny. XXIV. évf. Ára 8 kor.

Bátaszék és Sárköz. (Bátaszék.) Szerk. Joó Károly; kiadó Szélig Gáspár. IV. évf. Nyomt. Báter János Szegszárdon. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Battonya és Környéke. (Battonya.) Főszerk. Galsai Polgár József, fel. szerk. és laptulajd. Szabó Lajos. IV. évf. Nyomt. Aradi ny. r. t. I. Ara 8 kor.

Békés. (Gyula.) Főszerk. Bodoky Zoltán, szerk. Kohn Dávid; kiadó-tulajd.

* Hetenként egy-egy szám, ha nincs másként jelezve.

és nyomt. Dobay János ny. XXXVII. évf. Ára 10 kor.

Békési Lapok. (Békés.) Fel. szerk., kiadó-tulajd. és nyomt. báró Drechsel Géza. V. évf. Ára 8 kor.

Békésmegyei Hirlap. (Gyula.) Szerk. dr. Frankó László. Nyomt. Dobay János. VI. évf. Ára 8 kor.

Belényes és Vidéke. (Belényes). Szerk. Bácsfalvy Gyula II. évf. Nyomt. Süssmann Lázár. Ára 10 kor. (Megszünt.)

Bereg. (Beregszász.) Fel. szerk. Radics Mihály; kiadótulajd. a »Haladás« könyvnyomdája. XXXII. évf. Ára 8 kor.

Beregi Ujság. (Beregszász.) Fel. szerk. és laptulajd. Bertók Béla. II. évf. Nyomt. »Szabadság.« Ára ?

Besztercze. (Besztercze.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Polcz Rezső. Nyomt. Boschat Tivadar. II. évf. Ára 8 kor.

Besztercze bánya és Vidéke. (Besztercebánya.) Szerk. Klima Lajos, tulajd. Sonnenfeld Mór. Nyomt. a Hungaria. XVI. évf. Ára 8 korona.

Borsodvármegye. (Miskolcz.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Kazay László. Nyomt. Forster és társai. I. évf. Ára 8 kor.

Budafok és Vidéke. (Budafok.) V. évf. (Megszünt.)

Buziási Közlöny. (Buziás.) Szerk. és kiadó-tulajd. Dimitrovics Milos. Nyomt. ifj. Brach József. V. évf. Ára 10 kor. (Megszünt.)

Buziásfürdői Közlöny. (Buziásfürdő.) Fel. szerk. laptulajd. és nyomt. ifj. Brach József. V. évf. Ára 8 kor.

Csaczai Határőr. (Csacza.) Felelős szerk. dr. Wix Mór. IV. évf. Nyomt. Braun Rezső. Ára 10 kor.

Csákova és Vidéke. *(Csákovaer Zeitung.)* Szerk. Wittlin Győző. III. évf. Nyomt. a kiadó Grádl Péter. Ara 8 kor.

Csepelszigeti Hirlap. (Ráczkeve.) Fel. szerk. Hoffmann Győző; kiadó-tul. és nyomt. Weisz Bernát. I. évf. Ára 8 kor.

Csallóközi Lapok. (Duna-Szerdahely.) Fel. szerk. Baranyai József; kiadó és nyomt. Goldstein Jozsua. V. évf. Ára 8 kor.

Csepreg és Vidéke. (Csepreg). Szerk. Szentpétery Rezső; kiadó-tulajd. Menyhárt Julia nyomt. II. évf. Ára 5 kor. 60 fill.

Csikszereda. (Csikszereda.) Szerk. dr. Szántó Samu. III. évf. Nyomt. a kiadótulajd. Gyönös Gyula.

Csongrádi Lap. (Csongrád.) Fel. szerkesztő Éder János, társszerk. Holló Adolf; kiadó-tulajd. és nyomt. Weisz Márk nyomdász. XV. évf. Ára 8 kor.

Csongrádi Ujság. (Csongrád.) Fel. szerk. Sághy Mihály; kiadó-tulajd. és nyomt. Bozó és Justin. III. évf. Ára 4 kor.

Csongrádmegyei Hirlap. (Szentes.) Szerk. dr. Mikecz Ödön. Nyomt. Vajda Bálint utóda. VII. évf. Hetenk. 2-szer. Ára 10 korona.

Csurgó és Vidéke. (Csurgó.) Szerk. dr. Jünker Elek; kiadó-tulajd. és nyomt. Vágó Gyula nyomdász. XIII. évf. Ára 8 kor.

Czegléd. (Czegléd.) Szerk. Illés Gyula, kiadó-tulajd. Sebők Béla nyomdász. XXIII. évf. Ára 6 kor.

Czeglédi Hirlap. (Czegléd.) Fel. szerk. Kolofont József; kiadó-tulajd. és nyomt. Sárik Gyula. I. évf. Ára 5 kor.

Dárda és Vidéke. (Dárda.) Szerk. dr. Berger Lajos. V. évf. Nyomt. Frank Béla. Ára 8 kor.

Délsomogy. (Szigetvár.) Fel. szerk. Bárvárth Gyula. Nyomt. és kiadó Kozáry Ede. VI. évf. Ára 8 kor.

Délvidék. (Versecz.) Fel. szerk. Perjéssy László; kiadó-tulajd. és nyomt. Kirchner-féle kvny. XIV. évf. Ára helyben 10 kor., vidékre 11 kor.

Dunántuli Napló. (Pápa). Főszerk. Molnár Kálmán; fel. szerk. Szentgyörgyi Sándor. II. évf. Nyomt. Dinkgreve Nándor Cell-Dömölkön. Ára 8 kor.

Eperjesi Lapok. *(Felvidéki Szemle.)* (Eperjes.) Fel. szerk. dr. Raffay Ferencz. XXX. évf. kiadó-tulajd. és nyomt. Kósch Árpád. Ára 10 kor.

Erdővidék. (Baróth.) Főszerk. dr. Ferenczy Géza, fel. szerk. Hoffmann Géza. III. évf. Nyomt. Rozsondai János. Ára 8 kor.

Erzsébetfalvai Közlöny. (Erzsébetfalva.) Szerk. és kiadó-tulajd. Erdélyi Mihály; fel. szerk. Radó Károly. X. évf. Nyomt. Matkovich A. Ára 8 kor.

Esztergom és Vidéke. (Esztergom.) Fel. szerk. dr. Porokopp Gyula laptulajd. és dr. Brenner Ferencz. XXVII. évf. Nyomt. Hunnia. Hetenként kétszer. Ára 12 kor.

Esztergomi Közlöny. (Esztergom.) Szerk. és kiadó-tulajd. Haan Rezső. Nyomt. Laiszky János. XXVI. évf. Ára 8 korona.

Esztergomi Lapok. (Esztergom.) Fel. szerk. és tulajd. Gerenday József. Nyomt.

a »Hunnia« nyomd. XIV. évf. Hetenként kétszer. Ára 12 kor.

Facseti Ujság. (Facset.) Fel. szerk.-tulajd. Rónai József. IV. évf. Nyomt. Molnár Árpád. Ára 6 kor.

Félegyházi Hirlap. *(Félegyházi Hiradó.)* (Félegyháza.) Fel. szerk. és kiadó Vesszősi József nyomdász. Hetenk. 2-szer. XXIII. évf. Ára 8 kor.

Félegyházi Közlöny. (Félegyháza.) Fel. szerk. és kiadó. Feuer Illés; tulajd. Politzer Vilmos nyomdász. IV. évf. Ára 6 kor.

Felsőbányai Hirlap. (Nagybánya.) Fel. szerk. Imre Károly; kiadó Nánásy István nyomdász. IX. évf. Hav. 2-szer. Ára 4 kor.

Felső - Borsod. (Sajó - Szent - Péter.) Szerk. Orbán József. II. évf. Nyomt. Szabó Sámuel. Ára 10 kor.

Felső-Borsodi Lapok. (Miskolcz.) Szerk.-tulajd. Román Sándor. II. évf. Nyomt. Szelényi és társa. Ara 8 kor.

Felső magyarországi Hétfői Ujság. *(Galgócz és Vidéke.)* (Galgócz). Szerk. Gelenczey Miháltz János. IV. évf. Kiadó-tulajd. Szold Jakab nyomdász. Ára 10 kor.

Felső-Sárosi Hirlap. (Bártfa.) Szerk. és laptulajd. Uhlig Leo. Nyomt. Salgó Mór. VI. évf. Ára 8 kor.

Felső - Zemplén. (Nagy - Mihály.) Szerk. dr. Kállay József. X. évf. Nyomt. Landesmann B. Hetenként 2-szer. Ára 8 kor.

Felvidék. (Beszterczebánya.) Felelős szerk. Keller Imre, szerk. Ferenczy Ödön; kiadó-tulajd. Machold V. nyomdász. XI. évf. Ára 8 kor.

Felvidék. (Verebély.) Szerk. dr. Oravetz Kálmán és Svarba István. III. évf. Nyomt. Neufeld Sándor. Ára 8 kor.

Felvidéki Hirlap. (Eperjes.) Főszerk. Böhm Aladár, fel. szerk. dr. Fuchs Lipót; kiadja a szerkesztőség. Nyomt. Kosch Árpád. Hetenként 2-szer. II. évf. Ára 10 kor.

Felvidéki Ujság. (Zsolna.) Felelős szerk. Szőgyi Gusztáv; kiadó-tulajdonos Garai Lajos. Nyomt. Glasel Samu. XII. évf. Ára 8 kor.

Fiumei Szemle. (Fiume.) Szerk. Szegfy László. III. évf. Nyomt. Mohovich E. Ára 10 kor. (Magyar és olasz szöveg.)

Fogaras és Vidéke. (Fogaras.) Szerk. és kiadó-tulajd. Thierfeld Dávid. III. évf. Nyomt. Thierfeld. Ára 8 kor.

Független Rákospalotai Egyetértés. (Rákospalota.) Fel. szerk. Timon Tibor László; kiadó-tulajd. és nyomt. Deutsch Mózes. I. évf. Ára 6 kor.

Független Ujság. (Mármarossziget.) Fel. szerk. és laptulajd. Schreiner József. I. évf. Nyomt. Kaufman Ábrabám és fiai. Ára 6 kor. (Megszünt.)

Galánta és Vidéke. (Galánta.) Szerk. Vörösz Ferencz; kiadó-tulajd. Neufeld Samu nyomdász. X. évf. Ára 8 korona.

Garamvidék. (Breznóbánya.) Fel. szerk. Lachman József; tulajd. és kiadó Kreisler József-féle kvny. VI. évf. Ára 8 kor.

Gödöllő és Vidéke. (Gödöllő.) Szerk. Nyiry Lajos. Nyomt. »Erzsébet« kvny. VII. évf. Ára 12 korona.

Gödöllői Hirlap. (Gödöllő.) Felelős szerk.-tulajd. dr. Rosenfeld Sándor. II. évf. Nyomt. Schulcz J. Ára 8 kor.

Gömör-Kishont. (Rimaszombat.) Szerk. dr. Terhes Sámuel. XXVI. évf. Nyomt. Rábely Miklós. Ára 8 kor.

Gyergyó. (Gyergyó - Szent - Miklós.) Szerk. Kálmán István. Nyomt. Sándory Mihály és társa V. évf. Ára 8 kor.

Gyergyói Hirlap. (Gyergyó-Szent-Miklós.) Szerk. Kalmár Ignácz. VIII. évf. Nyomt. Létz János. Ára 8 kor.

Gyöngyösi Ujság. (Gyöngyös.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Dudás Adolf. VII. évf. Nyomt. Herzog Ernő Ármin. Ára 10 kor.

H.-Böszörmény és Vidéke. (Hajdu-Böszörmény.) Szerk. Porcsalmy Gyula; kiadó-tulajd. Szabó Ferencz nyomdász. XV. évf. Ára 6 kor.

Haladás. (Miskolcz.) Szerk. és tulajd. Banovits László és Zsivkovics Antal. IV. évf. Nyomt. Szelényi és társa. Ára 8 kor.

Háromszéki Hiradó. (Sepsiszent-György.) Szerk. Vitályos Béla; kiadó-tulajd. Móritz István és Vajna Lajos nyomd. IV. évf. Ára 6 kor. (Megszünt.)

Hatvan és Vidéke. (Hatvan.) Főszerk. Hirling Gyula, fel. szerk. Nyiry Lajos. VII. évf. Nyomt. »Erzsébet« ny. Gödöllőn. Ára 12 kor.

Heves és Vidéke. (Heves.) Fel. szerk. Maczky Emil. Nyomt. Adler József. V. évf. Ára 8 kor.

Hevesmegyei Lapok. (Gyöngyös.) Fel. szerk. Vadász Lajos. XIV. évf. Nyomt. kiadó-tulajdonos »Hevesm. Lapok« ny.

Homonna és Vidéke. (Homonna.)

Szerk. dr. Dick Sándor; kiadó-tulajd. és nyomt. Walter H. és társa. V. évf. Ára 8 kor.

Honti Lapok. (Ipolyság.) Szerk. és laptulajd. Halász Ferencz. XI. évf. Nyomt. Neumann Jakab. Ára 9 kor.

Jász-Apáti és Vidéke. (Jász-Apáti.) Fel. szerk. ifj. Imling József; kiadótulajd. és nyomt. id. Imrik József. IV. évf. Ára 6 kor.

Kalocsa és Vidéke. (Kalocsa.) Fel. szerk. dr. Battlay János. II. évf. Het. 2-szer. Nyomt. és kiadó Jurcsó Antal. Ára 8 kor.

Kaposvár. (Kaposvár.) Szerk. és laptulajdonos dr. Véniss Károly. XX. évf. Nyomt. Szabó Lipót. Hetenként 2-szer. Ára 12 kor.

Karánsebes és Vidéke. (Karánsebes.) Fel. szerk. Nemes Sándor. VII. évf. Nyomt. és laptulajd. Fleissig Lipót. Ára 8 korona.

Karczag és Vidéke. (Karczag.) Szerk. Tassy Becz Géza. III. évf. Nyomt. Klein József. Ára 6 kor.

Kemenesalja. (Czelldömölk.) Fel. szerk., tulajd. és ny. Dinkgreve Nándor. I. évf. Ára 8 kor.

Kemenesvidék. *(Kis-Czell és Vidéke)* (Kis-Czell). Fel. szerk. Huss Gyula. VII. évf. Nyomt. a kiadó-tulajd. Vörösmarty-nyomda Devecseren. Ára 8 kor.

Keszthely-Héviz. (Keszthely). Szerkesztő és kiadó-tulajd. Kóródi Simon. V. évfolyam Nyomt. Mérei Ignácz. Idényre 3 kor.

Keszthelyi Hirlap (ezelőtt: *Keszthely*, Keszthely). Fel. szerk. dr. Csák Árpád; kiadó-tulajd. és nyomt. Mérei Ignácz. XXVIII. évf. Ára 10 kor.

Kisbér és Vidéke. (Kisbér.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. dr. Turchányi József. Nyomt Haftl Kálmán. XIV. évf. Ára 8 kor.

Kiskun-Halas Helyi Értesítője. (Kis-Kun-Halas.) Szerk., kiadó és nyomt. Práger Ferencz. V. évfolyam. Ára 4 kor. helyben és 6 kor. vidékre.

Kis-Küküllő. (Dicső-Szent-Márton.) Felelős szerk. báró Bornemissza János; kiadó-tulajd. és nyomt. Hirsch Mór. XV. évf. Ára 8 kor.

Kis Magyar-Alföld. (Érsekujvár.) Fel. szerk. Haverla József. IV. évfolyam. Nyomt. Huszár István Nyitrán. Ára 8 kor.

Kispesti Napló. (Kispest.) Fel. szerk. Lappy Vilmos; főszerk. Hlavacsek Ottó. Nyomt. a Corvina Budapesten. I. évf. Ára 8 kor.

Kis-Pest-Szent-Lőrinczi Lapok. (Kis-Pest—Szent-Lőrincz). Szerk. kiadó Seper Kajetan. V. évf. Nyomt. Uránia ny. Budapesten. Ára 10 kor.

Kis-Pest - Szent-Lőrinczi Ujság. (Kis-Pest—Szent-Lőrincz). Szerk. Hegedüs András. II. évf. Nyomt. Berger Géza (Corvina) Budapesten. Ára 8 kor.

Kisujszállás és Vidéke. (Kisujszállás.) Szerk. dr. Pallagi Gyula; kiadótulajd. Szekeres József nyomdász. XIII. évf. Ára 8 kor.

Kisvárdai Lapok. (Kisvárda.) Fel. szerk. és laptulajdonos dr. Vadász Lipót. Nyomt. Berger Ignácz és társa. XVIII. évf. Ára 8 kor.

Komárom és Vidéke. (Komárom.) Fel. szerk. Berinkei Bálint. II. évf. Nyomt. és kiadótullajd. Pannonia. Ára helyben 4 kor., vidéken 5 kor. 20 fill.

Komáromi Lapok. *(Komárommegyei Közlöny.)* (Komárom.) Főszerk. Tuba János, fel. szerk. dr. Kiss Gyula. Nyomt. Spitzer Sándor. XXVI. évf. Ára 10 kor.

Komáromi Napló. (Komárom.) Főszerk. Czonik József, fel. szerk. Rechnitz Ignácz. II. évf. Nyomt. »Pannonia« Ára 7 kor. 20 fill. (Megszünt.)

Komáromi Ujság. (Komárom.) Fel. szerk. Alapi Gyula; kiadja a szerkesztőség. Nyomt. Spitzer Sándor. V. évf. Ára 10 kor.

Komárommegyei Értesitő. (Komárom.) Szerk. és kiadó-tulajd. Jankovich Lajos; társszerk. Miklósi Pál. XV. évf. Nyomt. Hacker Richard. Ára 10 kor.

Körmend és Vidéke. (Körmend.) Fel. szerk. és laptulajd. Katona Imre; laptulajd.-kiadó Bertalanffy József utóda Szombathelyen. IV. évf. Ára 8 kor.

Kőszeg és Vidéke. (Kőszeg.) Fel. szerk. Feigl Gyula; kiadó-tulajdonos és nyomt. Feigl Gyula czég. XXV. évf. Ára 8 kor.

Kővárvidék. (Nagysomkut.) Szerk. Barna Benő. II. évf. Nyomt. Morvay Gyula Nagybányán. Ára 8 kor.

Közép - Bácska. (Ó-Szivácz.) Fel. szerk. Kovácsfy Antal. II. évf. Nyomt. Sonnenfeld Arthur kiadó-tulajd. Ára 7 kor.

Közérdek. (Ujpest.) Szerk. Brankovics György. Nyomt. Fuchs Antal kiadó-tulajd. X. évf. Ára 8 kor.

Közérdek. (Kun-Szent-Márton.) Főszerk. dr. Domján Jenő, fel. szerk. Barna

Domokos. IV. évf. Nyomt. Bozóky Gábor. Ára 4 kor.

Közérdek. (Szekszárd.) Felelős szerk. Bodnár István: kiadó és nyomt. Bátor János. I. évf. Ára 10 kor.

Közvélemény. (Vág-Szered.) Felelős szerk. Salgó Károly. IV. évf. Nyomt. Löwy Antal Nyitrán. (Magyar és német szöveggel). Ára 8 kor.

Közvélemény. (Cséha.) Szerk. és kiadók Csatár Andor és dr. Domján Jenő. I. evf. Nyomt. Bozóky Gábor Kunszentmártonban. Ára 6 kor.

Közvélemény. (Zenta.) II. évfolyam. Nyomt. Plestity és Horváth. (Megszünt.)

Krassó-Szörényi Lapok. (Lugos.) Szerk. Issekutz Aurél és Milutinovics János és kiadó-tulajd. Virányi János nyomdász. XXVII. évf. Ára 12 kor.

Kun-Majsa. (Kun-Majsa.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Sasvári Sándor. Nyomt. G. Fekete Mihály Kecskeméten. VIII. évf. Ára 6 kor.

Kun-Szent-Márton és Vidéke. (Kun-Szentmárton.) Fel. szerk. Csanády József; kiadó-tulajd. és nyomt. özv. Csanády Józsefné. IX. évf. Ára 8 kor.

Kunszentmiklós és Vidéke. (Kunszentmiklós.) Szerk. dr. Deutsch Ignácz. VIII. évf. Nyomt. Kálmán M. és társa Budapesten. Ára 6 kor.

Kükullővölgy. (Dicsőszentmárton.) Fel. szerk. dr. Erdős Izor, szerk. Kedves József; kiadják a szerkesztők. I. évf. Nyomt. az Erzsébet kvny. Ára 8 kor.

Lippai Ujság. (Lippa.) Fel. szerk. kiadó-tulajd. és nyomt. Rafila Demeter II. évf. Ára 8 kor.

Losoncz és Vidéke. (Losoncz.) Ideigl. fel. szerk. Jeszenszky Ráfael és Herczeg Jenő; lap-tul. képviselője Kovács Ferencz. XXVI. évf. Nyomt. Losonczi Sándor. Ára 10 kor.

Magyaróvári Hirlap. (Magyaróvár.) Fel. szerk. dr. Schöpf Sándor; kiadja a Magyaróvári Hirlap. III. évf. Nyomt. Pannonia Győrött. Ára 8 kor.

Magyar Paizs. (Zalaegerszeg.) Szerk. Z. Horváth Lajos; kiadó-tulajd. az alapitó. Nyomt. özv. Tahy Rozália. VI. évf. Ára 4 kor.

Majsa és Vidéke. (Kiskunmajsa.) Szerk. Gyulai János. III. évf. Nyomt. Politzer Vilmos. Ára 6 kor.

Máramarosi Lapok. (M. Sziget). Szerkesztik. Szépfaludi Örlősy Ferencz és br. Kricsfalusy Sándor. XX. évfolyam Nyomt. Sichermann Mór kiadó. Ára 12 kor.

Margitta és Vidéke. (Margitta.) Szerk. és kiadó-tulajd. Pollák Lajos nyomd. IV. évf. Ára 8 kor.

Marosujvár és Vidéke. (Marosujvár.) Szerk. Füssy József. II. évfolyam Nyomt. Füssy és Sztupjár kvny. Tordán. Ára 8 kor.

Marosvölgy. (Marosvásárhely.) Szerk. tulajd. Svéd Oszkár János. IV. évf. Nyomt. Adi Árpád. Ára 8 kor.

Medgyesi Ujság. (Medgyes.) Főszerk. Ny. Csiky József, fel. szerk. B. Mihály Bertalan. I. évf. Nyomt. Hirsch Mór Dicsőszentmártonban. Egyes szám 10 fillér.

Mezőföldi Hirlap. (Székesfejérvár.) Szerk.-tulajd. ifj. Kohn Gyula. IX. évf. Nyomt. Kusovics Lajos. Ára 8 kor.

Mezőkövesd és Vidéke. (Mező-Kövesd.) Főszerk. Harsányi Gyula; fel. szerk. és kiadó Balázs Ferencz nyomdász. IX. évf. Ára 8 kor.

Mezőség. (Nagysármás.) Szerk.-tulajd. Nagy László. II. évf. Nyomt. Adi Árpád Marosvásárhelyt. Ára 8 kor.

Mezőségi Hiradó. (Mócs). Fel. szerk. és kiadó-tul. Dániel Géza. II. évf. Nyomt. Adi Arpád Marosvásárhelyt. Ára 8 kor.

Mezőtur és Vidéke. (Mezőtur.) Fel. szerk. és kiadó-tul. Farkas Imre. Nyomt. Török Ignácz. XXI. évf. Ára 8 kor.

Mezőtúri Hirlap. (Mezőtúr.) Szerk. dr. Nyiry Kálmán és Kolosvári Aladár; laptulajd. Fülöp Ferencz. VII. évf. Nyomt. Török és Takács. Ára 8 kor.

Módos. (Módos.) Fel. szerk. dr. Schimpl János; kiadó-tulajd. és nyomt. Hoffmann Béla. VI. évf. Ára 8 kor. (Magyar és német szöveg.)

Mohács. (Mohács.) Szerk. és kiadó-tulajd. Rosenthal Márk nyomdász. V. évf. Ára 8 kor.

Monor és Vidéke. (Monor.) Fel. szerk. Mikola László. IV. évf. Nyomt. Nagy Elek Czegléden Ára 8 kor.

Monorkerületi Lapok. (Monor.) Fel. szerkesztő Molnár Sándor, kiadó-tulajd. és nyomt. a Pestvármegyei kvny. V. évf. Ára 12 kor.

Moór és Vidéke. (Moór.) Fel. szerk. és tulajd. Reszler Jakab nyomdász. XVII. évf. Ára 10 kor.

Muraköz — Medjimurje. (Csáktornya.) Főszerk. Margitai József; fel. szerk. Dékány Mihály; kiadó Fischel

Fülöp nyomdász. XXII. évf. Ára 8 kor. (Magyar és horvát szöveggel.)

Muraszombat és Vidéke. (Muraszombat.) Fel. szerk. Vratarits Iván; kiadó-tulajd. a vendvidéki magyar közművelődési egyesület. Nyomt. Balkányi Ernő. XXI. évf. Ára 6 kor.

Nagybánya. (Nagybánya.) Fel. szerk. Égly Mihály. III. évf. Nyomt. Morvay Gyula. Ára 8 kor.

Nagybánya és Vidéke. (Nagy-Bánya.) Szerk. Révész Imre; kiadó-tulajd. és nyomt. Nánásy István. XXX. évf. Ára 8 kor.

Nagy-Károly és Vidéke. (Nagy-Károly.) Szerk. dr. Adler Adolf; kiadó-tulajd. és nyomt. Sarkadi Nagy Zsigmond. XXII. évf. Ára 8 kor.

Nagykátai Hirlap. (Nagy-Káta.) Szerk. Gárdonyi Rezső és Szlukon Károly. Nyomt. a monorkerületi kny. VII. évf. Ára 8 kor.

Nagy-Kőrösi Hirlap. (Nagy-Kőrös.) Főszerk. Tóth József; fel. szerk. Takács Béla; társszerk. Plager Gyula és dr. Joó Imre; laptulajd. Plager és társa. Nyomt. Ottinger Edéné. XXVIII. évfolyam. Ára 10 kor.

Nagy-Kőrösi Ujság. (Nagy-Kőrös.) Szerk. Benkő Imre; kiadó-tulajd. Bazsó Lajos nyomdász. VI. évfolyam. Ára 6 kor.

Nagy-Kunság. (Karczag.) Fel. szerk Zelovich János; laptulajd. Sződi Miksa. XXX. évf. Nyomt. Sződi S. Ára 8 kor.

Nagy-Küküllő. (Segesvár.) Fel. szerk. Gyöngyösi István; kiadó-tulajd. Michailovics József nyomdász Székelyudvarhelyt. VII. évf. Ára 8 kor.

Nagyszebeni Ujság. (Nagyszeben.) Fel. szerk. Erler Henrik; tulajd. a hirlapkiadó társaság. I. évf. Nyomt. Roth Frigyes. Ára 8. kor.

Nagyszombati Hetilap. (Nagyszombat.) Fel. szerk. és tulajd. Thinágl János Henrik. Nyomt. Winter Zsigmond. XXXVII. évf. Ára 4 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Nagyszombati Hirlap. *(Közvélemény)* (Nagyszombat.) Főszerk. Kányay Vilmos, fel. szerk. Salgó Károly. III. évf. Nyomt. Löwy Antal Nyitrán. Ára 8 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Népakarat. (Győr.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Borsi József. I. évf. Nyomt. Nitsmann József. Ára 8 kor.

Népszabadság. (Békéscsaba.) Fel. szerk. Májer Jenő; kiadja a szerkesztőség. Nyomt. Tevan Adolf. I. évf. Ára 4 kor. (Megszünt.)

Nyirvidék. (Nyiregyháza.) Szerk. Inczédy Lajos; kiadó-tulajd. Jóba Elek nyomdász. XXVI. évf. Ára 8 kor.

Óbecse. (Óbecse.) Fel. szerk. és kiadótul. Feszl György. I. évf. Nyomt. Beretka és Molnár Zentán. Egyes szám helyben 2 fill., vidéken 4 fill.

Ó-Becse és Vidéke. (Ó-Becse.) Szerk. dr. Grünbaum Pál; kiadó-tulajd. Löwy Lajos nyomdász. XVIII. évf. Ára 8 kor.

Oraviczai Hiradó. (Oravicza.) Szerk. Nagy Béla; kiadó-tulajd. Wunder Károly nyomdász. III. évf. Ára 12 kor.

Orosházi Hirlap. (Orosháza.) Fel. szerk., kiadó és nyomt. ifj. G. Szabó Lajos. II. évf. Ára 8 kor.

Orosházi Közlöny. (Orosháza.) Fő. szerk. Pless Ignácz; fel. szerk. dr. Müller Jenő; kiadó-tulajd. Pless N. XXVII. évf. Ára 8 kor.

Orsova és Vidéke. (Orsova.) Főszerk. Ghyczy László, fel. szerk. Gáspárdy Alajos. Nyomt. Tillmann R. XXI. évf. Ára 8 kor.

Orsovai Hirlap (Orsova.) Szerk. Mihalik J. Sándor; tulajd. Kopeczik Ferencz. III. évfolyam. Nyomt. Handl József. Ára 8 kor.

Országos Ellenőr. (Kecskemét.) Fel. szerk. Somogyi János. IV. évf. Nyomt. Ottinger Edéné. Ára 10 kor.

Ózd és Vidéke. (Ózd.) Fel. szerk. és kiadók dr. Göbl Márton és dr. Csepela Lajos. I. évf. Havonta 2-szer. Nyomt. Vitéz József Putnokon. Ára ?

Összetartás. (Zenta.) Szerk. dr. Ellinger Jenő. Nyomt. Beretka Imre. V. évf. Het. 3-szor. Ára 4 kor 80 fill.

Palánka. (Palánka.) Felelős szerk. dr. Vermes Jenő; kiadó-tulaj. és nyomt. Kristofek és Blasek kvny. III. évf. Ára 6 kor. (Magyar-német szöveggel.)

Palánkai Hirlap. (Palánka.) Fel. szerk., kiadó-tulajd. és nyomt. Csernicsek Imre. I. évf. Ára helyben 6 kor., vidékre 7 kor.

Pápai Hirlap. (Pápa.) Szerk. és tulajd. dr. Kőrös Endre. III. évf. Nyomt. ev. ref. főiskolai ny. Ára 12 kor.

Pápai Közlöny. (Pápa.) Fel. szerk. és kiadótul. Pollatsek Frigyes. Nyomt. Nobel Ármin. XV. évf. Ára 12 kor.

Pápai Lapok. (Pápa.) Fel. szerk. Körmendy Béla; laptul. dr. Fenyvessy Ferencz; XXXII. évf. Nyomt. Goldberg Gyula. Ára 12 korona.

Pásztó és Vidéke. (Pásztó.) Főszerk. dr. Platthy Adorján. Szerk. Kemény Dezső. V. évf. Nyomt. Schlesinger Mihály.

Pécskai Hirlap. (Pécska.) Főszerk. dr. Policzer Ármánd; fel. szerk. Reiner Adolf. I. évf. Nyomt. Ruber J. kvny. Ára 8 kor.

Pécskai Ujság. (Pécska.) Szerk. Cs. Endes Dániel IV. évf. Nyomt. Ruber H. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Péczel. (Péczel.) Fel. szerk. dr. Bálint Andor; kiadók dr. Patai Samu és Irsai Adolf. II. évf. Nyomt. Országos közp. községi ny. r. t. Ára 3 kor.

Petrosény és Vidéke. (Petrosény.) Szerk. Nagy Miklós; laptulajd. Figuli Antal nyomdász. IX. évf. Ára 8 kor.

Piskii Napló. (Piski.) Főszerk. Serestély Béla; fel. szerk. és kiadó-tulajd. Pap Samu. I. évf. nyomt. Krod Gyula Déván. Ára 4 kor.

Politikai Ellenőr. (Kecskemét.) Fel. szerk. és kiadó Somogy János. Nyomt. Ottinger Edéné. III. évf. Ára 4 kor.

Pöstyén. (Pöstyén.) Fel. szerk. Gipsz Ignácz. II. évf. Nyomt. Első pöstyéni kvny. Ára 3 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Rákospalota és Környéke. (Rákospalota.) Felelős szerk. Parlaghy Aladár; kiadó-tulajd. a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Deutsch Mózes. Ára 10 kor.

Rákosvidéke. (Rákosszentmihály.) Fel. szerk. Balázsovits Zoltán; kiadótulajd. a szerkesztőség. I. évf. Nyomt. Uránia kvny. Budapesten. Ára 4 kor.

Reggeli Lap. (Nagykanizsa.) Felelős szerk. Kertész József; kiadó laptulajd. és ny. Ofenbeck és Balázsy. I. évf. Ára ?

Resicai Lapok. (Resicabánya.) Szerk. Deák Gyula; kiadó-tulajd. Weisz Adolf nyomdász. VI. évf. Ára 9 kor. 60 f.

Rózsahegyi Hirlap. (Rózsahegy.) Főszerk. Sárffy Ignácz; fel. szerk. Bodrossy Lajos. II. évf. Nyomt. »Magyar ny.« Ára 8 kor. (Megszünt.)

Rozsnyói Hiradó. (Rozsnyó.) Szerk. Komoróczy Miklós; kiadja és nyomt. Görbics és Bauer. XXVIII. évf. Ára 8 kor.

Ruttkai Hirlap. (Ruttka.) Főszerk. Kafenda Frigyes, fel. szerk. Böhm Albert nyomdász; kiadja a szerkesztőség. III. évf. Ára 8 kor. (Megszünt.)

Sajó-Vidék. (Rozsnyó.) Fel. szerk. Gömöri; tulajd. Herman Istvánné. Nyom. a Sajóvidék ny. VIII. évf. Ára 8 kor.

Salgótarjáni Hirlap. (Salgótarján.) Felelős szerk. Rosenberg Miksa; kiadó tulajd. és nyomt. Friedler Ármin. I. évf. Ára 5 kor.

Salgótarjáni Lapok. (Salgótarján.) Fel. szerk. Takáts Mór; főszerk. Lipthai Ede; laptulajd. és nyomt. Boros Ignácz. IV. évf. Ára 10 kor.

Sárospatak és Vidéke. (Sárospatak.) Fel. szerk. Molnár János; kiadja a szerkesztőség. Nyomt. Radil Károly. I. évf. Ára 8 kor.

Sárrét. (Berettyó-Ujfalu.) Szerk. Kiss Sándor; kiadó-tulajd. Adler Béla nyomdász. V. évf. Ára 8 kor.

Sárvári Hirlap. (Sárvár.) Szerk. Cséplő Ernő; kiadó-szerk. Husz Gyula. IV. évf. Nyomt. Vörösmarty ny. Ára 8 kor.

Selmeczbányai Ellenőr. (Selmeczbánya.) Fel. szerk. Polónyi Albert; laptul. Polónyi Mátyás. I. évf. Nyomt. Haladás kvny. Ára 8 kor.

Selmeczbányai Hiradó. (Selmeczbánya.) Fel. szerk. és kiadó Kuti István; Joerges Ágost özv. és fia nyomd. XVI. évf. Ára 8 kor.

Somlyóvidéki Hirlap. (Devecser.) Fel. szerk. Huss Gyula; kiadja a »Vörös marty« nyomda. X. évf. Ára 8 kor.

Somogyi Ujság. (Kaposvár.) Szerk. és kiadó: Poór Sándor. Nyomt. Hagelmann Károly. XII. évf. Ára 8 kor.

Sümeg és Vidéke. (Sümeg.) Szerk. Éles Károly. Nyomt. Horváth Gábor. XIII. évf. Ára 8 kor.

Szabadkai Közlöny. (Szabadka.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Szabados Sándor nyomdász. XXX. évf. Ára 4 kor.

Szabad Sajtó. (Zenta.) Szerk. Biró János nyomdász. IV. évf. Hetenk. 3-szor.

Szakolczai Határőr. (Szakolcza.) Szerk. Weisz Samu; kiadó-tulajd. a Nyitramegyei irod. és ny. vállalat III. évf. Nyomt. Kramár Vilmos. Ára 8 kor.

Szalontai Lapok. (Nagy-Szalonta.) Fel. szerk. Költő Kálmán; kiadó és nyomt. Székely J. Jenő. XVII. évf. Ára 8 kor.

Szamos. (Szatmár.) Szerk. dr. Hantz Jenő; kiadó-tulajd. és ny. a Szabadsajtó. XXXVI. évf. Hetenként 2-szer. Ára 8 kor.

Szamosujvári Közlöny. (Szamosujvár.) Fel. szerk. dr. László Márton; kiadó Nits János. III. évf. Nyomt. Todorán Endre. Ára 8 kor.

Szarvas és Vidéke. (Szarvas.) Szerk. Benczur Sándor; kiadó-tulajd. Sámuel Adolf. Nyomt. a Szarvas és Vidéke ny. XVI. évf. Ára 8 kor.

Szarvasi Hirlap. (Szarvas.) Felelős szerk. és laptulajd. Benczur Sándor. IV. évf. Nyomt. Dolesch József. Ára 8 kor.

Szarvasi Lapok. (Szarvas.) Szerk. Szikes Antal; Nyomt. Dantzky Sándor. XXII. évf. Ára 10 kor.

Szatmár. (Szatmár.) Fel. szerk. Nagy Barna; kiadó-tulajd. Kalik és Szerémy nyomdászok. XXX. évf. Ára 5 kor. 60 fill.

Szatmár és Vidéke. (Szatmár.) Fel. szerk. dr. Fejes István; kiadó-tulajd. Morvai János nyomdász. XXII. évf. Ára 6 kor.

Szatmármegyei Közlöny. (Nagy-Károly.) Fel. szerk. Baudisz Jenő; tulajd. Roth Károly nyomdász. XXX. évf. Ára 8 kor.

Szatmár-Németi. (Szatmár.) Fel. szerk. Mátray Lajos; kiadó-tulajd. és nyomt. Weinberger testvérek. IX. évf. Ára 4 kor.

Szeghalomvidéki Hirlap. (Szeghalom.) Fel. szerk. dr. Adler Samu. V. évf. Nyomt. Riegel Zoltán. Ára 8 kor.

Székesfehérvári Független Ujság. (Székesfehérvár.) Fel. szerk. Csipkés Gyula. I. évf. Nyomt. Kaufman F. utóda. Ára 3 kor.

Székelyföldi Hirnök. (Székelykeresztúr.) Szerk. és kiadó-tulajd. Szabó Kálmán nyomdász. II. évf. Egyes szám 20 fill.

Székelykeresztúr. (Székelykeresztur). Szerk. és kiadó tulajd. Szabó Kálmán nyomdász. II. évf. Ára 6 kor.

Székely-Udvarhely. (Sz.-Udvarhely.) Szerk. és kiadó-tul. Betegh Pál nyomdász. XI. évf. Ára 8 kor.

Szentes és Vidéke. (Szentes) Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Mátéffy Ferencz, társszerk. Bánfalvi Lajos; Nyomt. a Szentes és Vidéke ny. XXVI. évf. Hetenként 2-szer. Ára 10 kor.

Szent-Gotthárd. (Szent-Gotthárd.) Szerk. Mathiasz Arthur; kiadó-tul. Wellisch Béla nyomdász. X. évf. Ára 8 kor.

Szepesi Hirnök. (Lőcse.) Fel. szerk. Greschik Viktor; kiadó-tulajd. dr. Nagy Árpád. Nyomt. Reiss Jos. Th. XLIII. évf. Ára 8 kor. (Magyar és német szöveggel.)

Szepesi Lapok. (Igló.) Főszerk. Telléry Gyula; fel. szerk. Lukács István; kiadó-tulajd. Prohászka Lajos. Nyomt. Tátra ny. Hetenként 3-szor. XXI. évf. Ára 8 kor.

Szilágy. (Zilah.) Fel. szerk. dr. Both István; kiadó Seres Samu nyomdász. XXIII. évf. Ára 8 kor.

Szilágy-Somlyó. (Szilágy-Somlyó.) Fel. szerk. és kiadó-tulajd. Bölöni Sándor nyomdász. XXII. évf. Ára 8 kor.

Szinérváralja. (Szinérváralja.) Főszerk. Hosvay Gusztáv; szerk.-tulajd. Haba Tihamér és Katona Sándor dr. II. évf. Nyomt. Morvay és Undy Nagybányán. Ára 6 kor.

Szoboszló és Vidéke. (Hajdu-Szoboszló.) Szerk. és kiadó-tulajd. Fehér Gábor. Nyomt. Plón Gy. XV. évf. Ára 8 kor.

Szocziálizmus. (Békéscsaba.) Fel. szerk. Májer Jenő; laptulajd. a lapszerkesztőség. I. évf. Nyomt. Tevan Adolf. Ára 4 kor.

Szolnok-Doboka. (Deés.) Fel. szerk. báró dr. Horváth Emil; kiadó a szerkesztőség. Nyomt. Demeter és Kiss XXX. évf. Ára 12 kor.

Tapolczai Lapok. (Tapolcza.) Szerk. Kollányi Ödön; kiadó-tulajd. Löwy B. III. évf. Ára 10 kor.

Tata és Tóváros. (Tata.) Szerk. Fogassy Kázmér és Szomori S. Ferencz; laptulajd. Nobel Adolf nyomdász. IX. évf. Ára 8 kor.

Técső és Vidéke. (Técső.) Fel. szerk. Richter János. III. évf. Nyomt. Vidor és Rosenthal M.-Szigeten. Hav. 2-szer. Ára 4 kor.

Temes-Vingai Hiradó. (Vinga.) Szerk.-kiadó Molnár János. II. évf. Nyomt. Gyulai István Aradon. Ára 8 kor. 80 fill. (Magyar és bolgár szöveg). (Megszünt.)

Tengerpart. (Fiume.) Főszerk. Szemerjai Kovács Zoltán; fel. szerk. Murai Jenő I. évf. Napilap. Nyomt. és kiadótulajd. Unio ny. Ára 24 kor.

Titel és Vidéke. (Titel.) Szerk. Simon Géza; kiadó a D. M. K. E. titeli fiókja. I. évf. Nyomt. Czája Alajos. Ára 8 kor.

Tiszavidék. (Szolnok.) Szerk. Merényi György. VII. évf. Nyomt. a kiadó-tulajd. Wachs Pál.

Tokaj és Vidéke. (Tokaj.) Szerk. Engel Jakab és Szécsén Vilmos. II. évf. Nyomt. Gestetner Adolf. Ára 8 kor.

Tokaj-Hegyalja. (Szerencs.) Szerk. és kiadó-tulajd. Simon József nyomdász. XIII. évf. Ára 8 kor.

Tordai Hirlap. (Torda.) Főszerk. Fried Farkas. I. évfolyam Nyomt. Undy Domokos. Ára helyben 4 kor., vidékre 5 kor.

Trencsén-Teplicz. (Trencsénteplicz.) Főszerk. és laptulajd. Boross Jusztin. I.

évf. Nyomt. Gansel Lipót Trencsénben. Ára egy idényre házhoz 1 kor. 50 fill. Vidékre 1 kor. 80 fillér. (Magyar-német szövegű.)

Túrkeve. (Túrkeve.) Szerk. és laptul. Bentsik Emma. Nyomt. Fölföldy Györgyné. XV. évf. Ára 8 kor.

Ugocsa. (Nagy-Szőllős.) Szerk. D. J.; lapkiadó-tulajdonos Doktor István nyomdász. XXI. évf. Ára 8 kor.

Ujpesti Közlöny. (Ujpest.) Szerk. és kiadó-tulajd. Mártonffy Imre. Nyomt. ifj. Kellner Ernő. XIII. évf. Ára 8 kor.

Ujvidéki Hirlap. (Ujvidék.) Fel. szerk. dr. Nemes Sándor. XIV. évf. Nyomt. Hirschenhauser Benő. Ára 12 kor.

Uj-Rákospalotai Értesítő. (Rákospalota.) Szerk. Kriskovits Ferencz; kiadó és nyomt. Deutsch Mózes. I. évf. Ára 4 kor.

Ung. (Ungvár.) Szerk. Bánóczy Béla; kiadó-tulajd. Székely és Illés nyomdászok. XIV. évf. Ára 8 kor.

Ungvári Közlöny. (Ungvár.) Szerk. Schürger Ferencz; kiadó-tulajd. Lévai Mór nyomdász. XXVII. évf. Ára 8 kor.

Váci Hirlap. (Vácz.) Szerk. Kulcsár Ernő; kiadja Kovách Ernő. Nyomt. Mayer Sándor. XIX. évf. Ára 12 kor.

Vajdahunyad és Vidéke. (Vajdahunyad.) Laptulajd. és kiadó Petneházy Olivér. Szerk. ? I. évf. Nyomt. Kroll Gyula Déván. Ára 8 kor.

Város. (A —.) (Debreczen.) Főszerk. Vecsey Imre; szerk. Koncz Ákos, kiadótulajd. és nyomt. a városi ny. II. évf. Ára 6 kor.

Vasmegyei Napló. (Szombathely.) Főszerk. dr. Czifrák János; fel. szerk. dr. Dömötör Géza, Breitfeld Dezső társ szerk. II. évf. Het. 3-szor. Nyomt. Seiler Henrik utódai. Ára 12 kor. (Megszünt.)

Veszprémi Napló. (Veszprém.) Fel. szerk. Husz Gyula, kiadó-tulajd. a Vörösmarty ny. Devecseren. II. évf. Ára 10 kor.

Visó és Vidéke. (Felső-Visó.) Fel. szerk. Cseh Nándor; kiadó-tulajd. a felsővisói társaskör. Nyomt. Pollák és társa. X. évf. Havonként 3-szor. Ára 4 kor.

Visói Hirlap. (Felső-Visó.) Szerk. és kiadó-tulajd. Aczél Ödön. Nyomt. Schiffmann H. Máramaros-Szigeten. VI. évf. Ára 8 kor.

Zalai Közlöny. (Nagy-Kanizsa.) Fel. szerk. dr. Villányi Henrik; kiadó és nyomt. ifj. Wajdits József nyomdász. XLIV. évfolyam. Ára 10 korona.

Zalamegye. (Zala-Egerszeg.) Szerk. dr. Csák Károly; szerk. és kiadó-tulajd. Udvardy Ignácz. Nyomt. Unger Antal. XXIV. évf. Ára 8 kor.

Zaránd. (Brád.) Szerk. Brády Albert. IV. évf. Nyomt. Róth Ferencz. Ára ?

Zempléni Hirlap. (Sátoralja-Ujhely.) Szerk. Pataky Miklós. Nyomt. a Pannonia. XIII. évf. Ára 10 korona.

Zentai Függetlenség. (Zenta.) Fel. szerk. dr. Lovászy Andor; kiadó-tulajd. a zentai függetlenségi kör. I. évf. Hetenként 3-szor. Nyomt. Fekete Sándor. Ára 4 kor.

Zentai Hiradó. (Zenta.) Szerk. és kiadó-tulajd. Kabos Ármin nyomdász. X. évf. Ára 10 kor.

Zentai Közlöny. (Zenta.) Szerk. és kiadó-tulajd. Fekete Sándor nyomdász. XVII. évf. Ára helyben 6 kor., vid. 8 kor.

Zircz és Vidéke. (Zircz.) Fel. szerk. Végh Győző. I. évf. Nyomt. a zirczvidéki kvny. Ára 8 kor.

Zólyom és Vidéke. (Zólyom.) Szerk. és tulajdonos Friedmann Mór. Nyomt. Zólyom és Vidéke könyvny. VIII. évf. Ára 8 kor.

Zólyomvármegyei Hirlap. (Zólyom.) Szerk. és kiadó-tulajdonos Nádosy Gyula nyomdász. XIX. évf. Ára 8 kor.

Zsombolya. (Zsombolya.) Szerk. és kiadó Porse Vilmos. Nyomt. Wunder Rezső kiadó. V. évf. Ára 6 kor.

Összesen 272.

IX. MEGYEI ÉS HIRDETÉSI LAPOK.

BUDAPESTEN.

Budapesti Hirdetési Közlöny. *(Budapester Osterr. Ung. Ankündigungsblatt.)* Fel. szerk. és laptulajd. Sikray S. Nyomt. Brózsa Ottó. Havonként 2-szer. XXII. évf. Ára 12 kor.

Házassági Közlöny. Felelős szerk. Lázár Vilmos; laptulajd. Kohn Henrik. Nyomt. »Árpád«. I. évf. Ára vidékre 6 kor., helyben 5 kor.

Jegyesek Lapja. Fel. szerk. Békési József. Nyomt. Preiszler Mihály. VII. évf. Ára 48 kor.

Kőnyomatos Pályázati Értesitő. Fel. szerk. Radó Sándor; laptulajd. és nyomt. Fritz Ármin. III. évf. Ára 9 kor. 60 fill.

Közvetitő. Kiadó-tulajd. és nyomt.

az Árpád kvny. Az üzleti alkalmazottaknak ingyen. I. évf.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun Vármegye Hivatalos Lapja. Szerk. Fazekas Ágost és Szabó Géza. III. évf. Nyomt. Monorkerületi kny. Ára 12 kor.

Székesfővárosi Tudósító. Szerk. dr. Radó Károly. III. évf. Nyomt. Löblovitz Zsigmond. Ára 20 kor.

Vármegye (A —.) Szerk. dr. Horváth József. III. évf. Nyomt. Károlyi György. Ára 12 kor.

VIDÉKEN.

Abauj-Tornavármegye Hivatalos Lapja. (Kassa.) Szerk. Ferdinándy Gyula. Nyomt. Vitéz A. utóda. V. évf. Ára 6 kor.

Alsó-Fehér Vármegye Hivatalos Lapja. (Nagy-Enyed.) Felelős szerk. Inczédi Jocksmann Ödön. III. évf. Nyomt. a részv. ny. Ára 10 kor.

Aradvármegye Hivatalos Lapja. (Arad.) Szerk. Hanthó Jenő. III. évf. Nyomt. Réthy Lipót és fia. Ára 6 kor.

Árvamegye Hivatalos Lapja. (Alsó-Kubin.) Szerk. Chityil Guidó III. évf. Kiadja a vármegye alispánja. Nyomt. az alsókubinyi kvny. Ára 12 kor.

Bács-Bodrog Vármegye Hivatalos Lapja. (Zombor.) Szerk. Szalay Frigyes. III. évf. Nyomt. Bittermann Nándor és fia. Ára 24 kor.

Baranya Vármegye Hivatalos Lapja. (Pécs.) Szerk. Várady Ferencz. Laptulajd. Baranya vármegye közönsége. Nyomt. Taizs József. VIII. évf.

Barsvármegye Hivatalos Lapja. (Aranyosmarót.) Szerk. Bodó János; kiadja Barsvármegye törvényhatósága. III. évf. Nyomt. Dóczi kvny. Ára 10 kor.

Békésmegye Hivatalos Lapja. (Gyula.) kiadja a vármegye alispánja. VIII. évf. Nyomt. »Dóczi« kvny. Ára 8 kor.

Beregvármegye Hivatalos Lapja. (Beregszász.) Fel. szerk. Nagy Ernő. III. évf. Nyomt. Haladás. Ára 4 kor.

Besztercze-Naszód Vármegye Hivatalos Lapja. (Besztercze.) Szerk. Takáts Károly. III. évf. Nyomt. Botschár Tivadar. Ára 18 kor.

Biharvármegye Hivatalos Lapja. (Nagyvárad.) Szerk. Jancsó Benedek. III. évf. Nyomt. Laszky. Ármin Ára 7 kor.

Borsodvármegye Hivatalos Lapja. (Miskolcz.) Szerk. dr. Kazay László. III. évf. Nyomt. Forster, Klein és Ludvig. Ára 10 kor.

Brassóvármegye Hivatalos Lapja. (Brassó.) Szerk. dr. Jeckel Frigyes. Ny. Gött J. és fia. III. évf. Ára 20 kor.

Csanádvármegye Hivatalos Lapja. (Makó) Szerk. Tarnay Jenő; kiadja Csanádvármegye közönsége. III. évf. Ára 12 kor.

Csikvármegye Hivatalos Lapja. (Csikszereda.) Szerk. és kiadja az alispáni hivatal. IV. évf. Megjelen havonk. kétszer. Nyomt. Létz János, Gyergyószentmiklós. Ára ?

Esztergomvármegye Hivatalos Lapja. (Esztergom.) Szerk. és kiadó Haan Rezső. III. évf. Nyomt. Buzarovics Gusztáv. Ára 10 kor.

Fejérvármegye Hivatalos Lapja. (Székesfehérvár). Fel. szerk. dr. Balassa Imre; kiadja Fehérvármegye közönsége. II. évf. Nyomt. Csitári K. és t. Ára 8 kor.

Gömör-Kishontvármegye Hivatalos Lapja. (Rimaszombat.) Szerk. és kiadja a vármegyei alispáni hivatal. Szerk. Komáromy István aljegyző. Nyomt. Rábely Miklós. XVI. évf. Hivatalos hetilap. Ára 8 kor.

Győr szab. kir. város Hivatalos Értesitője. (Győr.) XV. évf. Nyomt. »Pannonia«.

Győrvármegye Hivatalos Értesitője. (Győr.) Nyomt. Gross testvérek. VI. évf. Havonként 2-szer. Ára 10 kor.

Hajduvármegye Hivatalos Lapja. (Debreczen.) Szerk. dr. Czeglédy Mihály; kiadja Hajduvármegye közönsége. II. évf. Nyomt. a városi kny. Ára 20 kor.

Háromszékmegye Hivatalos Lapja. (Kézdi-Vásárhely.) Szerk. dr. Demeter Gyula; kiadja Háromszékvármegye alispáni hivatala. XXII. évf. Nyomt. ifj. Jancsó Mózes. Havonként 2-szer. Ára 8 kor.

Hevesvármegye Hivatalos Lapja. (Eger.) Szerk. Puchlin Lajos; kiadja Hevesvármegye törvényhatósága XXXI. évf. Nyomt. az egri ny. r. t.

Hivatalos Lap, *Nagykükülő vármegye (szabályrendeletei) közlönye.* (Segesvár.) Szerk. Lendvay Sándor; kiadótulajd. Nagykükülő vármegye. XIV. évf. Nyomt. Michailovits J.

Hontvármegye Hivatalos Közlönye. (Ipolyság.) Szerk. a vármegye jegyzői kara és a szerkesztésért felelős Czobor László alispán. XIII. évf. Havon-

ként 3-szor. Nyomt. Neumann Jakab. Ára 6 kor.

Járási Hivatalos Lap. Biharvármegye központi főszolgabirói járásának hivatalos lapja. (Nagyvárad.) Fel. szerk. Nagy Márton. III. évf. Nyomt. és kiadja Láng József kvny.

Jásznagykun-Szolnokvármegye Hivatalos Lapja. (Szolnok.) Szerk. Nagy Ottó. Nyomt. a vármegyei nyomdában. IV. évf. Ára 16 kor.

Kolozsvármegye Hivatalos Közlönye. (Kolozsvár.) Szerk. Hory Béla, dr. Lásposi Hegedüs Árpád és dr. Pavlik Sándor. Nyomt. Gámán János örököse. XXVIII. évf. Ára 8 kor.

Liptóvármegye Hivatalos Közlönye. (Liptó-Szent-Miklós.) Szerk. és kiadja a vármegye alispánja. IV. évf. Nyomt. Steier Izidor. Ára 4 kor.

Marostordavármegyei Hivatalos Lap. (Marosvásárhely.) Fel. szerk. Orbán Balázs; kiadja a vármegye alispánja. VII. évf. Nyomt. az ev. ref. kollegiumi kvny. Ára 12 kor.

Mosonvármegye Hivatalos Lapja. (Magyar-Óvár.) Szerk. Skultéti Miklós; kiadja Mosonvármegye törvényhatósága. III. évf. Nyomt. Czéh Sándor.

Nagyküküllőmegye Hivatalos Közlönye. (Segesvár.) XIV. évf. Nyomt. Michailovits József.

Nógrádvármegye Hivatalos Lapja. (B.-Gyarmat.) Kiadja a vármegyei jegyzői hivatal. Nyomt. a balassagyarmati könyvnyomda r. t. LXII. évf. Hetenként. Ára 8 kor.

Nyitravármegye Hivatalos Lapja. (Nyitra.) Fel. szerk. dr. Szathmáry István III. évf. Nyomt. Neugebauer Nándor. Ára 8 kor.

Palánkai Járási Közlöny. (Német-Palánka.) Szerk. Krenedits Ödön. III. évf. Nyomt. Kristófek és Blázek. Ára 6 kor.

Pozsony Vármegye Hivatalos Lapja. (Pozsony.) Szerk. Strelka János; kiadja Pozsonyvárm. közönsége. Nyomt. Wigand F. K. XIV. évf. Havonként 2—3-szor. Ára 4 kor.

Sárosvármegye Hivatalos Lapja. (Eperjes.) Szerk. és kiadja Sárosvármegye alispáni hivatala. Nyomt. Kósch Árpád. X. évf. Hetenként. Ára 4 kor.

Somogyvármegye Hivatalos Lapja. (Kaposvár.) Szerk. és laptulajd. Roboz István. XXIV. évf. Kiadó Hegelmann Károly nyomdász.

Sopronvármegye Hivatalos Lapja. (Sopron.) Szerk. Zalka Pál; kiadja Sopronvármegye törvényhatósága. Nyomt. Röttig Gusztáv. V. évf. Ára 2 kor.

Szabolcsvármegye Hivatalos Lapja. (Nyiregyháza.) III. évf. Nyomt. Jóba Elek.

Szatmárvármegye Hivatalos Lapja. (Nagy-Károly.) Fel. szerk. Kerekes Zsigmond; kiadja Szatmárvármegye alispánja. III. évf. Nyomt. Róth Károly. Ára 10 kor.

Szebenvármegye Hivatalos Lapja. (Nagy-Szeben.) Szerk. dr. Bruckner Adolf. III. évf. Nyomt. Reisszenberger A. Ára 10 kor.

Szepesvármegye Hivatalos Lapja. (Lőcse.) Szerk. Madarassy Mór; kiadja a Szepesvármegye törvényhatósága. III. évf. Nyomt. Szepesvárm. közig. ny. Ára 8 kor.

Szolnok-Dobokavármegye Hivatalos Lapja. (Dés.) Szerk. Gajzágó László; kiadja a vármegye alispánja. III. évf. Nyomt. Demeter és Kiss. Ára 8 kor.

Tolnavármegye Hivatalos Lapja. (Szekszárd.) Szerk. Kovách Aladár, fel. szerk. Földváry Mihály, laptul. Tolnavármegye közönsége; kiadó és nyomt. Molnár Mór nyomdász. III. évf. Ára 12 kor.

Turóczvármegye Hivatalos Lapja. (Turóczszentmárton.) Felelős szerk. dr. Beniczky Ákos. III. évf. Nyomt. a Magyar nyomda. Ára 8 kor.

Torontálvármegye Hivatalos Lapja. (Nagy-Becskerek.) Szerk. Bielik Antal. XXI. évf. Nyomt. Pleitz Fer. Pál.

Trencsénvármegye Hivatalos Közlönye. (Trencsén.) Szerk. Baross Jusztin alispán; kiadja Skarnitzl X. Ferencz nyomdász. Hav. 2-szer. XX. évf. Ára 4 kor. (Megszünt.) Folytatása:

Trencsénvármegye Hivatalos Lapja. (Trencsén) czimen.

Udvarhelyvármegye Hivatalos Lapja. (Székely-Udvarhely.) Szerkesztő dr. Keisz Ferencz; kiadja és nyomt. Betegh Pál és társa. III. évf. Ára 6 kor.

Ungvármegye Hivatalos Lapja. (Ungvár.) Szerk. Bánóczy Béla III. évf. Nyomt. Székely és Illés. Ára 12 kor.

Vármegyei Hivatalos Lap. (Sátoralja-Ujhely.) Fel. szerk. Görgey Géza; kiadja Zemplén vármegye törvényhatósága. IV. évfolyam. Nyomt. Zemplén kvny. Ára 6 kor.

Vármegyei Közlöny. (Torda.) ki-

adja Torda-Aranyosmegye alispánja. III. évf. Nyomt. Füssy és Sztupjár. Ára 6 kor.

Vasvármegye Hivatalos Lapja. (Szombathely.) Szerk. Herbst Géza. III. évf. Nyomt. Seiler Henrik utódai. Ára 10 kor.

Veszprémvármegyei Hivatalos Lap. (Veszprém.) Szerk. dr. Horváth Lajos. VII. évf. Nyomt. Krausz A. és fia nyomda.

Zalavármegye Hivatalos Lapja. (Zalaegerszeg.) Szerk. Bődy Zoltán és Kauffman Mátyás. III. évf. Nyomt. Tahy Rozália. Ára 4 kor.

Zólyomvármegye Hivatalos Lapja. (Beszterczebánya.) Szerk. és kiadja Zólyomvármegye alispáni hivatala. VI. évf. Nyom. Machold F. Ára 4 kor.

Összesen 65.

X. VEGYES MELLÉKLAPOK.

BUDAPESTEN.

Állandó Havi Értesitő. III. évfolyam. A »Gyógyszerészi Értesítő« melléklete.

Állategészségi Szemle. A »Mészárosok és Hentesek Lapja« heti melléklete. II. évf.

Állatkereskedelmi Ujság. II. évf. A »Mészárosok és Hentesek Lapja« heti melléklapja.

Anyakönyvi Közlemények. XI. évf. A »Magyar Közigazgatás« melléklete.

Aranyifjuság. VII. évf. A »Tolnai Világ Lap« melléklete.

Aranylapok a magyar történelemből. A »Hasznos Mulattató« verses melléklete.

Artista Lap. II. évf. »Das Artistenblatt« melléklapja. II. évf. Nyomt. Gelléri és Székely.

Baromfitenyésztési Lapok. Az »Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok« heti melléklete.

Bőr- és Bujakórtan. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Budapesti Vasárcsarnok Ujság. A »Nagy Budapest« melléklapja.

Budapesti Képes Lapok. A »Fürdőügyi Értesitő« heti melléklete. II. évf.

Budapesti Közlöny Hivatalos Értesitője (A —.) XXXIII. évf. Hetenként hatszor.

Büntetőjogi Döntvény. A »Jogtudományi Közlöny« melléklete.

Curiai Határozatok. A »Jogtudományi Közlöny« melléklapja.

Diaetás és Physikai Gyógyitómódok. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Döntvénytár. A »Jogtudományi Közlöny« melléklete.

Egykrajczáros Tréfás Herkó Páter. A »Magyar Herkó Páter« melléklete.

Elme- és Idegkórtan. Az »Orvosi Hetilap« melléklete.

Finanzieller Compass. A »Birósági Szemle« melléklete.

Fővárosi Értesítő heti kiadása. A »Fővárosi Értesítő« melléklete.

Fülészet. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Függelék. A »Körözvénytár« melléklete.

Fürdő és Vizgyógyászat. A »Bupesti Orvosi Ujság« melléklete.

Gazdasági Ismétlő Iskola. A »Néptanitók Lapja« melléklapja.

Gutenberg. A »Typographia« német melléklete.

Gyermekorvos. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklapja III. évf.

Gazdasági Melléklet. A »Budapest« melléklete.

Gyermekvilág. VII. évf. A »Tolnai Világ Lap« melléklete.

Gyógyszerészi Hetilap Hirdetései. A »Gyógyszerészi Hetilap« melléklete.

Gynaekologia. Az »Orvos Hetilap« melléklete.

Havi Értesítő. A »Gyógykezelési Értesítő« melléklete.

Házi Kincstár (A —.) VII. évf. A »Tolnai Világ Lap« melléklete.

Hivatalos Értesitő. A »Budapesti Közlöny« melléklete.

Hivatalos Közlemények. Az »Evangelikus Őrálló« állandó melléklete.

Hiteles Sorsolási Értesítő. »A Magyar Pénzügy« és »Magyar Kereskedők Lapja« ingyen melléklete. Nyomt. Neuwald Illés. Hav. 2-szer.

Honvédorvos. A »Gyógyászat« havi melléklete.

Jogesetek. XXI. évf. Melléklet a »Jog«-hoz és az »Ügyvédek Lapjá«-hoz.

Jogesetek Tára. »A Jog« melléklapja.

Katholikus Tanügy. A »Magyar Állam« melléklapja. Szerk. dr. Zelliger Vilmos. XI. évf. Ára 4 kor.

Képes Olvasótár. »Tolnai Világ Lap« melléklapja. IV. évfolyam. Nyomt. »Európa«.

Kereskedelmi Melléklet. A »Körözvénytár« melléklete.

Közegészségügy és Törvényszéki Orvostan. Az »Orvosi Hetilap« mellékletei.

Közegészségügyi és Törvényszéki Orvostudományi Szemle. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Közszállitási Értesitő. A »Közgazdasági Értesitő« melléklete.

Központi Értesitő. *(Hivatalos Czéglap.)* A »Közgazdasági Értesitő« melléklete.

Luther-társaság Egyházirodalmi Értesitője. Az »Evangelikus Családi Lap« havi melléklete. V. évf.

Magyar Család. A »Magyarság« szépirodalmi melléklete. (Megszünt.)

Magyar Gazda. A »Politikai Ujdonságok« havi melléklete.

Magyar Gazda. Szerk. Bálint Gazda. »Magyar Néplap« szakmelléklete. III. évf. Nyomt. és kiadja a Pazmaneum. Ára 4 kor.

Magyar Könyvészet. A »Corvina« havi melléklete. Szerk. Rényi Károly.

Magyar Lloyd. A »Magyar Kereskedők Lapja« ingyen melléklete XXV. évf.

Magyar Motor-Ujság. A »Magyar Automobil Ujság« melléklete.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. A »Magyar Pénzügy« ingyen melléklete. (Megszünt.)

Medikus. A »Gyógyászat« melléklete.

Nyilvántartás. A »Rendőri Lapok« melléklapja. X. évf. (Magyar és német szöveggel.)

»**Pénzügyi Közlöny**« (**A** —) melléklapja.

Pénzügyi Utmutató. A »Pénzügyi Hirlap« melléklete.

Posta- és Távirdai Közlemények. Melléklet a »M. kir. Posta- és Távirdai Rendeletek Tárához.«

Regénycsarnoka. A »Budapest« —. Heti melléklap. XXIII. évf.

Regénytár. A »Vasárnapi Ujság« heti melléklete. XI. évf.

Rendőri Közlöny. A »Belügyi Közlöny« melléklapja. XXXIV. évf.

Sebészet. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Senefelder. A »Lithographia« melléklete.

Sorsolási Tudósító. A »Pénzügyi Ujság« melléklete. X. évf.

Sorsolási Tudositója. A »Magyar Állam« —. Havonként.

Szabásivek. A »Divat Salon« melléklete.

Szépirodalmi Kert. Szerk. Cziklay Lajos. Heti melléklet a »Magyar Állam«-hoz. XIX. évf.

Szemészeti Lapok. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Szemészet. Az »Orvosi Hetilap« melléklete. Szerk. Schulek Vilmos tanár iskolája. Évi 4 szám.

Szépirodalom. A »Divat Salon« melléklete.

Szövetkezés. A »Hazánk« félhavi melléklete. XVI. évf. (Megszünt.)

Szülészet és Nőgyógyászat. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Uj Budapest. A »Budapest« képes heti melléklete. (Élczlap.) XXVII. évf. Ára a főlap nélkül 6 kor.

Urologia. A »Budapesti Orvosi Ujság« melléklete.

Uj Gyermekdivat. A »Divat Salon« melléklete.

Vállalkozók és Iparosok Lapja. A »Magyar Kereskedők Lapja« ingyen melléklete.

Vasárnap. A »Hazánk« heti melléklapja. (Megszünt.)

Világkrónika. A »Vasárnapi Ujság«, »Politikai Ujdonságok«, »Képes Néplap« s a »Képes Folyóirat« melléklapja. XXIX. évfolyam.

VIDÉKEN.

Aradvármegyei gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezet heti értesitője. Az »Aradi Gazda« heti melléklete. VII. évf.

Albertirsa. (Monor.) A »Monorkerületi Lapok« melléklete.

Borsodvármegye Hivatalos Értesitője. (Miskolcz.) A »Borsod« melléklete. (Megszünt.)

Haladás. (Nagyvárad.) A »Népnevelési Közlöny« melléklapja.

Hivatalos Közlöny. (Torda.) Az »Aranyosvidék« heti melléklete. (Megszünt.)

Hunyadi Bors. A »Vajdahunyad és Vidéke« ingyen melléklete.

Hűbele Balázs. (Arad.) Az »Aradi Hiradó« hetilap melléklete.

Hüvelyk Matyi. (Szeged.) A »Szegedi Napló« melléklete. XI. évf.

Kispest. (Monor.) A »Monorkerületi Lapok« melléklete.

Komáromvármegye Hivatalos Lapja. (Komárom.) A »Komáromi Ujság« melléklete.

Komáromi Hirek. (Komárom.) Szerkesztő ifj. Germány Gyula. A »Függetlenség« melléklete.

Máramarosvármegyei Hivatalos Lap. (Máramarossziget.) A »Máramarosi Lapok« heti melléklete.

Maros-Torda. (Marosvásárhely.) A »Marostordavármegyei Hivatalos Lap« heti melléklete.

Népnevelési Közlöny. (Nagyvárad.) A »Szabadság« melléklapja.

Reggeli Lapok Melléklete (Nagykanizsa.) A »Reggeli Lap« melléklapja.

Székely Társadalom. (Marosvásárhely.) A »Székely Lapok« társlapja.

Szilágyvármegye Hivatalos Lapja. (Zilah.) A »Szilágy« heti melléklete.

Szinházi Lap. (Szolnok.) A »Jász-nagykunszolnokmegyei Lapok« melléklete.

Szinházi Ujság. (Zólyom.) A »Zolyomvárgyei Hirlap« melléklete.

Temesvármegye Hivatalos Lapja. (Temesvár.) »Délmagyarországi Közlöny« melléklete. Hetenként 2-szer. XV. évfolyam.

Uj Lap. (Székesfejérvár.) Kiadja Kirisits Bódog. IV. évf.

Összesen 99.

ÖSSZEGEZÉS.

Hirlapirodalmunk *számarányát* 1904. és 1905. évben a következő kimutatásban tüntethetjük föl:

	1905.	1904.	Lett:
I. Politikai napilapok	130	87	+ 43
II. Politikai hetilapok	124	92	+ 32
III. Vegyes tartalmu képes lapok	16	12	+ 4
IV. Egyházi és iskolai lapok	66	58	+ 8
V. Szépirodalmi és vegyes tartalmu lapok	31	27	+ 4
VI. Humorisztikus lapok	24	23	+ 1
VII. Szaklapok	372	299	+ 73
VIII. Vidéki lapok nem politikai tartalommal	272	244	+ 28
IX. Hirdetési lapok	65	57	+ 8
X. Vegyes melléklapok	99	44	+ 55
Összesen:	1199	943	+256

II.

A hazai nem-magyar nyelvű hirlapirodalom.

Kereszty Istvántól.

I. TÖBBNYELVŰ LAPOK.*

Szaklapok és vegyes tartalmúak.

BUDAPESTEN.

Ácsok Szaklapja. [Magyar és német.] II. évf.

Általános Műszaki Értesítő. Allgemeiner Technischer Anzeiger für Ungarn. És melléklete: **Aczél és Vas.** Stahl und Eisen. [M. és n.] IX. évf.

Általános Szeszipari Közlöny. [M. és német.] VIII. évf.

Artistalap. Az »Artistenblatt« melléklapja. II. évf.

Bírósági Szemle melléklapja: Finanzieller Compass. II. évf.

Bőripar. Ungarische Gerber-Zeitung. [M. és német.] XII. évf.

A Budapesti Áru- és Értéktőzsde Hivatalos Árjegyző Lapja. Amtliches Cursblatt der Budapester Waaren- und Effecten-Börse. [M. és n.] XLII. évf.

Budapesti Hirdetési Közlöny. Budapester (Oesterr.-Ung.) Ankündigungsblatt. [M. és n.] XXIII. évf. (Ezelőtt csakis német volt.)

Budapesti Lakáshirdető. Budapester Wohnungsanzeiger. [M. és n.] XIX. évf.

Commercieller Beobachter. Kereskedelmi Figyelő. [Csaknem kizárólag német szöveggel.] XV. évf.

Commercielle Rundschau. Kereskedelmi Szemle. [Német főlap, magyar melléklappal.] VIII. évf.

Czipész (A—.) [M. és n.] XV. évf.

Courrier d'Hongrie. [M. és franczia.] *(Kőnyomatú.)* I. évf. (Megszünt.)

Dohányárusok Közlönye. Organ der Tabak-Gross- und Kleinverschleisser Ungarns. [M. és n.] XIII. évf.

Építőmunkás. Stavitel'sky Robotnik. [M. és tót.] III. évf.

Értesítő. A m. kir. tengerészeti hatóság hiv. lapja. — Avvisatore. (Fiume.) (A »La Bilancia« melléklapja.) [M. és olasz.] ? évf.

Festők Szaklapja. [M. és n.] II. évf.

Glücksbote. Szerencse-Hiradó. (Sorsolási tudósító). [M. és német.] ? évf.

Jelentés ..... Magyarországon Előfordult Zivatarokról. Rapport sur les orages en Hongrie .... [M. és franczia.] III. évf.

Kivándorló (A —.) Der Auswanderer. [M. és n.] II. évf.

Könyvkötők Lapja. Buchbinder-Zeitung. [M. és n.] VII. évf.

Lithographia. [M. és n.] II. évf.

Magyar Automobil Ujság. Ung. Automobil-Zeitung. [M. és n.] III. évf.

Magyar Borkereskedelem. Ungarischer Weinhandel. [M. és n.] V. évf.

Magyar Bőripar. Ungarische Lederindustrie [M. és n.] XII. évf.

Magyar Czukoripar. Die Ungarische Zuckerindustrie, *és melléklete:* A Czukorrépa-Termelő. Der Zuckerrüben-Producent. [M. és n.] XIV. évf.

Magyar Fakereskedő. Ung. Holzhändler. [Külön m. és n. kiadások.] XII. évf.

M. Kir. Postai és Távirda-Rendeletek Tára. Sbornik kr. ug. Pos-

* A magyar (illetőleg német, olasz, román) nyelvüek közé is fel vannak véve, az összes létszámot tehát ez a rovat nem gyarapítja.

tanskih; *és:* Brzovajnih Naredabah. [M. és horvát.] Kiadja a m. kir. kereskedelemügyi miniszter. XX. évf.

Magyar Kő- és Márványujság. Ungarische Stein- und Marmorzeitung. [M. és n.] I. évf.

Magyar Lisztkereskedő. Der Ungarische Mehlhändler. [M. és n.] I. évf.

Magyar Malom- és Gazdasági Értesítő. Ungarischer Mühlen- und Landwirtschaftlicher Anzeiger. [M. és n.] XIII. évfolyam.

Magyar Malom-Közlöny. Ungarische Mühlen-Nachrichten. [M. és német.] VII. évf.

Magyar Sörfőzők és Komlótermelők Lapja. Ungarische Brauer- und Hopfen-Zeitung. [M. és n.] IV. évf.

Magyar Sütők Lapja. [M. és n.] III. évf.

Magyar Üveg- és Agyagujság. Ungarische Glasindustrie und Keramik. [M. és n.] V. évf.

Magyar Vas- és Gépujság. Ung. Metallarbeiter. [Csaknem kizárólag német szövegű.] XXIII. évf.

Magyar Zenészek Lapja. [M. és n.] II. évf.

Mercur, hiteles sorsolási tudósító. Authent. Verlosungs-Anzeiger. [M. és n.] XXXV. évf.

Művezetők Lapja. Ungarische Werkmeister-Zeitung. [M. és n.] VIII. évf.

Nemzetközi Nyilvántartás. La Sûreté Internationale. Internationale Evidenz. [M., német és franczia.] A Rendőri Lapok melléklapja. IX. évf.

Népszava. Volksstimme [M. és ném.] XXXIII. évf.

Országos-Vásári Értesítő. Jahresmarkt-Anzeiger. [M. és n.] II. évf.

Rendeleti Közlöny (a m. kir. honvédség számára). Szabályrendeletek. — Viestnik Naredabah. Za kr. ug. domobranstvo. Normativne naredbe. [M. és horvát.] XXX. évfolyam.

Rendeleti Közlöny (a m. kir. honvédség számára). Személyes ügyek. Viestnik Naredabah. Zakr. ug. domobranstvo. Osobni poslovi. [M. és horvát.] XXX. évf.

Rendőri Lapok (Magyar Csendőr). [M. és n.] XII. évf.

Sütők Szaklapja. [M. és n.] V. évf.

Szabadalmi Közlöny. [M. és horvát.] XIV. évf.

Tőzsdei Értesítő. [M. és n.] I. évf.

Typographia. Gutenberg. [M. és n.] XXXVII. évfolyam.

Ungarische Wochenschrift. Független Magyar Hetilap. (Magyar és német.) XI. évf.

Unio. A Bpest-Székesfőv. Sütők . . . Ipartestülete hivatalos szakközlönye. [M. és n.] X. évf.

Vásárcsarnoki Híradó. És melléklet: *Tojás és Vaj.* [M. és n.] IV. évf.

Vegyi Ipar. [M. és n.] IV. évf.

Zenelap. [N. melléklettel.] XIX. évf.

Zenélő Magyarország. La Hongrie Musicale. (Zeneművek, részben franczia és német feliratokkal.) XII. évf.

Összesen 55.

VIDÉKEN.

Aesculap. (Sopron.) [Magyar és német.] II. évf.

Árvamegye Hivatalos Lapja. [M. és tót.] III. évf.

Bácskai Ujság. Bácskaer Zeitung. (Apatin.) [M. és n.] X. évf.

Időjárási Naptár Magyarország számára. Wetterkalender für Ungarn. (Ó-Széplak.) XXIII. évf. [M. és n. külön kiadás.]

Karpathen-Post. (Késmárk.) [M. és n.] XXV. évf.

Kivándorlási Értesítő. [M., n., horvát és tót.] (Fiume) III. évf.

Közvélemény. (Vág-Szered.) [M. és n.] IV. évf.

Magyaróvári Hirlap. (Magyaróvár.) [M. és n.] III. évf.

Módos. (Módos.) [M. és n.] VI. évf.

Muraköz. Medjimurje. (Muraszombat.) [M. és horvát.] XXII. évf.

Nagyszombati Hetilap. Tyrnauer Wochenblatt. [M. és n.] XXXVII. évf.

Nagyszombati Hirlap. [M. és n.] III. évf.

Neutraer Zeitung. Nyitrai Hirlap. (l. a németek közt.) XVI. évf.

Nyitrai Lapok. Neutra-Trenchiner Zeitung. (Nyitra.) [M. és n.] XXXVI. évfolyam.

Palánka. (Német-Palánka.) [M. és n.] III. évf.

Pályázat. (Székesfehérvár.) [M. és n.] XIV. évf.

Pöstyén. (Pöstyén.) [M. és n.] II. évf. (Az I. évf. 1903-ban járt.)

Soproni Kereskedők Lapja. (Sopron.) [M. és n.] III. évf.

Szent-Gotthárd. St.-Gotthard. [M. és n.] IX. évf.

Szepesi Hirnök. Zipser Bote. (Lőcse.) [M. és n.] XLIII. évf.

Temes-Vingai Hiradó. (Mâdžarski Balgarin.) (Vinga.) II. évf. (M. és bolgár.) (Megszünt.)

Trencsén-Teplicz. (Trencsén-Teplicz.) [M. és n.] I. évf.

Vágvölgyi Lap. (Trencsén). [M. és n.] XXXII. évf. Összesen 23.

KÜLFÖLDÖN.

Der Hutarbeiter. (Bécs.) [Magy. és német.] ? évf.

Magyar Hirmondó. (Ohio, Cleveland.) [M. és angol.] VI. évf.

Összesen 2.

II. NÉMET LAPOK.

a) *Politikai tartalmúak.*

BUDAPESTEN.

Allgemeine Jüdische Zeitung. (Héber betükkel.) Szerk. tul. Grossberg Lipót. Ny. Fried és Krakauer. XVIII. évf. Heti 5 szám. Ára 20 kor.

Budapester Tagblatt. Főszerk. Bolgár Ferencz; fel. szerk. Weiss Julián; kiadja »Európa« r. t. Ny. »Európa.« XXII. évf. Napilap. Ára 28 kor.

Extrablatt. A *Neues Budapester Abendblatt* lenyomata. VI. évf.

Montagblatt. Fel. szerk. tul. Viola Miksa. Ny. Kállai Ármin. XVII. évf. Hetilap. Ára 12 kor.

Neues Budapester Abendblatt. Szerk. Singer Arthur, kiadó ő és Barna Tódor. Ny. »Globus«. VI. évf. Napilap. Száma 2 fillér.

Neues Kleines Journal. Szerk. Vida Bódog, Tul. ny. »Európa« r. t. IX. évf. Ára naponta 2 fill.

Neues Pester Journal. Fel. szerk. Bródy Lajos; kiadó-tul. Bródy Zsigmond. Ny. »Hungaria« ny. XXXIV. évf. Napilap. Ára 28 kor.

Neues Politisches Volksblatt. Fel. szerk. dr. Fleischmann Sándor; kiadó tul. Mérey Miksa. Ny. »Kosmos.« XXIX. évf. Napilap. Ára 20 kor., a »Witzrakete« melléklappal együtt 22 kor 40 fill.

Pester Correspondenz. Szerkesztő Lichtenstein Lajos; tulajd. Lichtenstein Leona. Kövön ny. Pressler Mihály. XLII. évf. Napilap. Ára 600 kor.

Pester Lloyd. Fel. szerk. dr. Falk Miksa; kiadó, ny. a »Pesti Lloyd-Társulat« LI. évf. Napilap, estilappal. Ára 44 K.

Politisches Volksblatt. Fel. szerk. Sipos J.; kiadó tul. a »Hungaria« vállalat. Ny. »Hungaria« XXXI. évf. Napilap. Ára 20 kor.

Volksstimme. (A Népszava melléklapja.) Szerk. Garami F. Tulajd. »Magyarország szocziáldemokrata pártja.« Ny. »Világosság«. XXXIV. évf. Heti. Ára 4 K 80 f.

Összesen 12.

VIDÉKEN.

Bács-Bodrogher Zeitung. (Apatin.) Szerk. ny. Gasz Mátyás. VII. (?) évf. Heti Ára 8 kor.

Donau-Temes-Bote vorm. Banater Post. (Pancsova.) Szerk. tul., ny. Wittigschlager K. XXXVI. évf. Hetenként két szám. Ára 16 kor.

Der Freimütige. (Südungarisches Volksblatt.) (Temesvár.) Fel. szerk. Meissner Iván; utóbb Makay Iván,végre a kiadó Blaskovics Ferencz. Nyom. »Délmagyarorsz. ny.« XX. évf. Hetilap. Ára 9 kor.

Fünfkirchner Zeitung. (Pécs.) Főszerk. tul. Lenkei Lajos, fel. sz. Verbói Ármin. Ny. »Pécsi irodalmi és kny. r. t.« XXXVI. évfolyam. Hetenként 2. szám. Ára 16 kor.

Hermannstädter Zeitung vereinigt mit dem Siebenbürger Boten. (Nagy-Szeben.) Fel. szerk. Roth Frigyes; kiadó ny. Reissenberger Adolf. CXXI. évf. Napilap. Ára 20 kor.

Kronstädter Zeitung. (Brassó.) Fel. szerk. Wächter Guidó; kiadó tul. Gött János fia. Ny. Gött J. fia. LXIX. évf. Napilap. Ára 19 kor. 20 fill.

Der Landbote. (Temesvár.) Szerk. tul. Kraushaar Károly; tul. Kraushaar és Emmer. Ny. Csanádegyházmegyei ny. XXXIV. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Neue Temesvárer Zeitung. (Temesvár.) Fel. szerk. Dévay Ferencz; tul. kiadó Steger E. utódai. XXXVIII. évf. Napilap. Ára 32 kor.

Neue Werschetzer Zeitung. Fel. szerk. Veronits József; kiadó-tul. ny. Wettel és Veronits czég. XXIV. évf. Hetenként 2 szám. Ára 10 kor.

Oedenburger Zeitung. (Sopron.) Fel. szerk. Marbach Ernő; kiadó ny. Romwalter Alfréd. XXXVIII. évf. Napilap. Ára 20 kor.

Pressburger Tagblatt. (Pozsony.) Szerk. Gaibl Sándor; kiadó ny. Kath. irodalmi r. t. IX. évf. Napilap. Ára 16 kor.

Pressburger Zeitung. (Pozsony.) Fel. szerk. Lövő Rudolf; kiadó tul. ny. Angermayer Károly. CXLII. évf. Napilap esti lappal. Ára 24 kor.

Radikal (előbb: Oedenburger Rundschau.) (Sopron.) Szerk. tul. Zsombor Géza. Ny. Zsombor és Deil »Petőfi« kny. XI. évf. Heti 2 szám. Ára 12 kor.

Reform (előbb: Westungarische Volks-Zeitung.) (Pozsony). Szerk. kiadó Zalkai L. Alajos. Ny. Kath. Irod. Részv.-Társ. X. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Ruthenische Revue. [Wien.] Fel. szerk. Sembratowycz Román. Kiadó: u. ő, Jaworskyj B. lovag és dr. Kos András; tul. a lembergi ruthén nemzeti bizottság. Ny. (Sopron) Röttig Gusztáv. III. évf. Félhavi. Ára 8 K.

Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt. (Nagy-Szeben.) Ny. Drotleff József. XXXII. évf. Napilap. Ára 24 kor.

Sonntagszeitung. (Temesvár.) Szerk. tul. Barát Ármin. Ny. Mangold Sándor. II. évf. Heti. Ára 8 K.

Südungarischer Bote. (Lugos.) Szerk. tul. Reiner Adolf; ny. Sziklai Lajos. VII. évfolyam. Heti 3 szám. Ára 16 kor.

Südungarische Bürger-Zeitung (előbb: **Torontaler Zeitung**). (Perjámos.) Szerk. tul. ny. Pirkmayer Alajos. »IX.« évf. Két kiadás; heti egy és heti két szám. Ára 10, illetőleg 3 kor.

Südungarischer General-Anzeiger für Stadt und Land. (Versecz.) Szerk. tul. Wettel Vilmos Ny. Anwender Henrik. I. évf. Ára 8 kor.

Südungarische Reform. (Temesvár.) Szerk. tul. ifj. Steiner Károly. Ny. »Unio« XVII. évf. Napilap. Ára 28 kor.

Temesvárer Volksblatt. (Temesvár.) Szerk. Kastriener Samu. Tul. egy konszorcium. Ny. »Délmagy. ny.« = Csirovits D. Toma. IV. évf. Napilap. Ára 8 kor. 40 fill.

Temesvárer Zeitung. (Temesvár.) Fel. szerk. Barát Ármin; kiadó-tul. Heim Antal. Ny. saját ny. LIV. évf. Napilap. Ára 32 kor.

Torontaler Volksblatt. (Nagy-Becskerek.) Főszerk. dr. Várady Imre; fel. szerk tul. dr. Billitz Béla. Ny. Seprős Walter. I. évf. Heti. Ára 8 kor (Megszünt.)

Werschetzer Gebirgsbote. (Versecz.) Fel. szerk. Million M. Ny. özv. Kirchner E.-féle ny. XLI. évf. Heti 2 szám. Ára 10 kor.

Westungarisches Volksblatt. (Sopron.) Szerk. Beitl Károly; tul. az alapítók. Ny. Török és Kremszner. XIII. évf. Heti 3 szám, és külön egyheti népkiadás; ára 12 kor., a népkiadás 5 kor. 20 fillér.

Westungarischer Grenzbote. (Pozsony.) Fel. szerk. Mauthner Gusztáv; kiadó tul. Simonyi Iván. Ny. Zindl József. XXXVI. évf. Napilap. Ára 28 korona 80 fill.

Összesen 27.

b) *Szaklapok és vegyestartalmúak.*

BUDAPESTEN.

Allgemeiner Technischer Anzeiger für Ungarn. Még »Általános Műszaki Értesítő« magyar címmel is, de már csakis német tartalommal.) Szerk. tul. ? Ny. a Fővárosi ny. vonalzó és könyvkötő r. t. IX. évf. Félhavi. Ára 16 kor.

Amtliche Nachrichten. Kiadó Cs. kir. szab. Kassa-Oderbergi vasut. Ny. »Pesti kny. r. t.« ? évf.

Auslegungen des k. ung. Patentamtes. Szerk. Révi Gyula. Kiadja a föleskütt szabadalmi ügyvivők egyesülete. Ny. Neuwald Illés VI. évf. Hetilap. Ingyen.

Auswanderungs-Anzeiger. (Kivándorlási Értesítő.) Ny. Wodianer F. és Fiai II. (?) évf.

Bank- und Handels-Zeitung. Szerk. Basch Lajos. Ny. Révai és Salamon. V. (VI.) évf. Havi 2 szám. Ára 3 kor. (Megszünt.)

Bauarbeiter. Szerk. Belényi Lajos; kiadó Garbai Sándor. Ny. »Világosság.« III. évf. Félhavi. Ára 30 fill.

Der Bau-Unternehmer und Lieferant. (A »Vállalkozók Lapja« német kiadása.) Fel. szerk. Sós Salzer Izor; kiadótul. Salzer I., Lakatos L. és Bendik G. Ny. »Otthon kny.« XXIV. évf. Havi 3 szám. Ára 16 kor.

Budapester Montagspost. Főszerk. Kun József Jenő; társszerk. Kern Gyula. Saját kiadás. Ny. Berkovits János, I. évf. Heti. Ára 3 kor.

Budapester Sonn- und Montags-Zeitung. Szerk. Eichner S. Ny. Muskát M. III. évf.

Christliches Volksblatt. Felelős szerk. Ernszt Sándor; tul. Molnár János. Ny. »Stephanaeum« ny. X. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Der Colonial- und Gemischtwaaren-Händler. Főszerk. és kiadó Hoffmann Mihály; fel. szerk. dr. Borla Dezső. Ny. Lipinszky és társa. II. évf. Félhavi. Ára 8 kor.

Commercieller Anzeiger. Fel. szerk. Stein Mór tul. Stein M. és Tsa előbb »Assistenz« iroda. Ny. Schlesinger Vilmos. »IX.« (XXXVII.) évfolyam. Hetilap. Ára 24 kor.

Commercieller Beobachter. Kereskedelmi Figyelő. Szerk. Kaiser Salamon. Ny. Weissenberg Ármin. XV. (»XXXIV.«) évf. Heti lap. Ára 24 kor.

Commercielle Rundschau. (Kereskedelmi Szemle.) Szerk. kiadó Vécsei Leo. Ny. Gross és Grünhut. IX. évf. Havi 3 szám. Ára 12 kor.

Eisenbahn-Tarif- und Verkehrs-Anzeiger. (Magyar alcíme: Vasuti Díjszabási és Forgalmi Értesítő.) Szerk. kiadó Weiszmayer Brúnó. Ny. Radó Izor. IX. évf. Havi 2 szám. Ára 20 kor.

Fachblatt der Eisen- und Metallarbeiter. Szerk. tul. Teszáry Károly. Ny. »Világosság«. IX. évf. Félhavi. Ára 2 kor. 40 fill.

Fachblatt der Holzarbeiter. Szerk. Horovitz Gábor; tul. a lapbizottság. Ny. »Világosság«. XI. évf. Félhavi. Ára 2 kor. 40 fill.

Finanzielle Blätter. Fel. szerk. Pick Ignácz. Ny. Zeisler M. »XI.« évf. (?) *Megjelenik bizonytalan időközökben, ismétlődő tartalommal.* **A Handels- und Gewerbeblatt** és a **Local-Zeitung** című zuglapokkal azonos. Ára 20 kor.

Finanzieller Compass. Szerk.-kiadó Sinay Gusztáv. Ny. Heisler Jaroszláv. II. évfolyam. Félhavi lap. Főlapjával a Birósági Szemlével együtt ára 50 kor.

Die Finanzielle Wacht. Szerk. tul. Berger Lajos. Ny. »Pallas.« II. évf. Félhavi. Ára 4 K.

Der Finanzieller Wegweiser. Szerk. Basch L. Ny. Czettel és Deutsch. »XV.« (?) Havi 3 szám. Ára ?

General-Anzeiger. Szerk. Krausz Sándor. Ny. Löblovitz Zsigmond. »XVIII.« évf. (?) *Megjelenik bizonytalan időközökben.* Ára 16 korona. *Azonos az* **Ung. Handels-Museum** cz. zuglappal.

Glücksbote. (Szerencse-Híradó.) [A Sorsolási Tudósító lenyomata.] Szerk. Aradi Rezső. Ny. Neuwald Illés. ? évf. Havi 2 szám. Ára 3 kor.

Handels-Rundschau. Fel. szerk. Weiss M. Ny. »Thalia«, decz. 12. óta a Pesti Lloyd-Társulat ny. »X.« évf. (?), okt.—decz. »XI.« évf. Félhavi lap. Ára 3 kor.

Handels- und Gewerbeblatt. Szerk. »Paul Gábor«. »X.« évf. (?) (A **Finanzielle Blätter**-rel *azonos.)*

Hans-Jörgel. Szerk.-kiadó Czukelter Ferencz. Ny. Neuwald Illés. XXVIII. évf. Kétheti lap. Ára 16 kor., nyilvános helyiségeknek 12 kor.

Heitere Blätter. Fel. szerk. Hátsek Adolf; társszerkesztő dr. Maigrün. Ny. »Európa« ny. XII. évf. Hetilap. Ára 8 korona.

Internationale Artisten-Revue. Fel. szerk. és kiadó-tul. Kiss Dávid. Ny. Markovits és Garai. XV. évf. Havi 3 szám. Ára 12 kor.

Local-Zeitung. »X.« évf. (?) A **Finanzielle Blätter**-rel *azonos.*

Mauthner's Führer durch Feld und Garten. Szerk. kiadó Mauthner Ödön magkereskedése. Ny. Wodianer F. és fiai. VII. évf. Heti 2 szám, ingyen.

Nationalökonomische Blätter. Szerk. Fejér Gyula, tul. Friedmann L. Ny. Gross Jakab. XXXI. évf. Hetilap. Ára 16 korona.

Oest-Ung. Journal. »VI.« évf. A **Finanzielle Blätter**-rel *azonos.*

Österr.-Ung. Lloyd. Szerk. *nincs megnevezve.* Kiadja a »Lloyd« bank- és bizományi czég. Ny. »P. L.« (= a Pesti Lloyd-Társaság ny.?) (?) évf. állítólag heti lap. *Ingyen.*

Pester Medizinisch-Chirurgische Presse. Szerk. dr. Török Lajos. Ny. Orsz. Központi Községi Kny. XLI. évf. Heti. Ára 12 K.

Populäre Finanz-Revue. Szerk. Haar E. Ny. Czettel és Deutsch. »XV.« évf. Havi 3 szám. Ára 4 kor.

Saphir's Styx. Szerk. Rózsafy Manó. Ny. Neuwald Illés. XXXVII. évf. Félhavi lap. Ára 10 kor.

Schneider-Fachblatt. Szerk. és kiadó *nincsenek megnevezve.* Ny. »Vilá-

gosság«. »XIII.« (?) évf. Havi 2 szám. Ára 4 kor. 80 fill.

Technischer Anzeiger. Szerk. (?) Ny. Fővárosi ny., vonalzó és könyvkötő r. t.

Ungarische Allgemeine Verkehrs-Zeitung. Szerk. tul. Schreiber Adolf örököse Andics Jusztina. Ny. Műszaki Irod. és Nyomdai r. t. (Feldmann Mór.) XXVII. évf. Havi 2 szám. Ára 12 kor.

Ungarische Bauzeitung. Szerk. tul. Sommer József. (Ujpest.) Ny. »Franklin« társulat. X. évf. Havi 3 szám. Ára 20 kor.

Ungarische Eisen-Zeitung. Szerk. Zárai Sándor. Ny. »Orsz. közp. községi kny. r. t.« II. évf. Havi 3 szám. Ára 12 K.

Ungarisches Handelsblatt. Szerk. tul. »Kelemen B.« Az **Oest.-Ung. Journal**-lal *azonos*, csakhogy ára 24 korona.

Ungarisches Handels-Museum. Szerk. Braun J. Azonban *azonos* a General-Anzeiger-rel.

Ungarischer Holzhändler. (A »Magyar Fakereskedő« német fordítása.) Szerk. és tul. Székely Ignácz. Ny. »Fővárosi ny. és vonalozó r.-t.«, utóbb Révai és Salamon. XII. évf. Havonta kétszer. Ára 4 kor., a magy. kiadással együtt 10 kor.

Der Ungarische Israelit. Fel. szerk. dr. Bak Illés; tul. Bak Ignácz özv. Ny. Márkus Samu XXXII évf. Félhavi. Ára 12 kor.

Ungarische Medizinische Presse. Szerk. és kiadó dr. Tuszkai Ödön. Ny. Gelléri és Székely. X. évf. Hetilap. Ára 10 kor.

Ungarischer Metallarbeiter. Szerk. tul. Nagel J. társszerk. Elszász Rudolf. Ny. Pesti könyvnyomda-Részvény-Társaság. XXIII. évf. Hetilap. Ára 16 kor.

Ungarische Montan-Industrie- und Handelszeitung. Szerk. és kiadó Silberstein Arnold. Ny. Márkus Samu. XI. évf. Félhavi lap. Ára 20 kor.

Ungarische Rundschau. Szerk. tul. Kun József Jenő. Ny. Berkovics János. II. évf. Havi 2 szám. Ára 8 kor. 40 fill.

Ungarischer Weinbau. Szerk. dr. Drucker Jenő; tul. Baross Károly örökösei. Ny. »Pátria« ny. r. t. IX. évf. Hetilap. Ára 12 kor.

Ungarische Wochenschrift. Független Magyar Hetilap. Főszerk. Gábel Gyula, szerk. dr. Benkő Géza. Ny. Gross és Grünhut. XI. évfolyam. Hetilap. Ára 12 kor.

Volksblatt. Fel. szerk. »István sógor.« Ny. »Franklin« társulat. XII. évf. Hetilap. Ára 3 kor.

Volkswirthschaftliche Sonntags-Revue. Fel. szerk. és tul. Reinitz Tódor. Ny. Neuwald Illés. XXVIII. évf. Hetilap. Ára 24 kor.

Volkswirthschaftliche Zeitung. Szerk. Heinzl József. Ny. Kállai Ármin. »XVII.« évf. (?) Félhavi. Ára 20 kor.

Die Witzrakete. (Melléklap a Neues Polit. Volksblatthoz.) Szerk.? Kiadó a N. P. Vbl. társaság. Ny. Gross Jakab. XI. évf. Ára: a főlap előfizetőinek 2 kor. 40 fill., különben 9 kor. 60 fill.

Zur Börsenlage. Szerk. Kózol J. Antal. Ny. »Pesti Lloyd-Társulat« kvny I. évf. Heti. *Ingyen.*

Összesen 56.

VIDÉKEN.

Agentur- und Agenten-Anzeiger. (Ujverbász.) Szerk. kiadó Kniesel J. Ny. [Budapest] »Otthon« ny. I. évf. Havi 2 szám. *Ingyen.*

Alibunárer Wochenblatt. (Alibunár.) Szerk. Engels Fülöp. Ny. [Versecz] Wettel és Veronits. I. évf. Heti. Ára 8 kor.

Architekten- und Baumeister-Zeitung. Szerk. (Wien.) Szerk. Poeschl Henrik; tul. Werner F. Ede. Ny. [Pozsony] Alkalay Adolf és Fia XIV. évf. Heti. Ára 16 kor.

Ärztliche Standeszeitung. *(Bécs.)* Szerk. dr. Grün Henrik; tul. dr. Süss Gyula Ny. [Sopron] Röttig Gusztáv. IV. évf. Félhavi. Ára orvosnak 5, másnak 10 kor.

Bács-Bodrogher Presse. (Ujvidék.) Fel. szerk. Mack K. kiadó Fuchs Emil. Ny. Fuchs Emil és Társa. L. évf. Hetilap. Ára 10 kor.

Bácskaer Volksblatt. (Zombor.) Fel. szerk., tul. ny. Oblat Károly. XVII. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Balneologische Revue (az **Internat. Mineralqu.-Ztg** melléklapja). *(Bécs.)* Ny. [Sopron] Röttig Frigyes.

Bistritzer Wochenschrift. (Beszterce.) Szerk. kiadó Schell Károly. Ny. Csallner Károly XXXIV. évf. Hetilap. Ára 8 kor. 80 fill.

Bistritzer Zeitung. (Beszterce.)

Szerk. kiadó Höchsmann János. Ny. Botschar Tódor. XV. évf. Ára 8 kor.

Bogsáner Zeitung. Krassó-Szörényer Post. (Német-Bogsán.) Szerk., tul. ny. Rosner Adolf. XIV. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Central-Blatt für Glas-, Porzellan- und Ziegel-Industrie und Keramik. (Wien.) Főszerk. Loewenthal Hermann; szerk. Nelken Siegfried. Ny. (Pozsony.) Alkalay Adolf. és fia XX. évf. Félhavi. Ára 12 kor.

Deutsch-ungarischer Volksfreund. (Temesvár.) Szerk. Orendi-Hommenau Viktor; tul. Stein Jakab. Ny. »Délmagyarországi kny.« (Csirovits T. D.) VI. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Dettaer Zeitung. (Detta.) Fel. szerk. Drechsler Bernát; kiadótul., ny. Tringl és Kirsch. XXV. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Die Eherechtsrefom. (Győr-Ujfalu.) Szerk. tul. Riederer Frigyes. Ny. [Bécs-Ujhely.] Stiborszky és Társa. II. évf. Félhavi. Ára (?)

Der Friedensbote. Szerk. Schmidt C. E. (Pozsony); kiadó Scholtz Ödön (Agfalva). Ny. Wigand F. K. (Pozsony). 1904/1905. VIII. évf. Kétheti lap. Ára 2 kor.

Gross-Becskereker Wochenblatt. Fel. szerk. Mayer Rudolf; kiadó ny. Pleitz Ferencz Pál. LV. évf. Hetilap. Ára 10 kor.

Gross-Kikindaer Zeitung. (N.-Kikinda.) Szerk. tul. Kolb Vilmos; Ny. Milenkovits Szidónia ny. XXXI. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Gross-Kokler Bote. (Segesvár.) Szerk. tul. ny. Horeth J. Frigyes. XXVII. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Grundbesitzer-Zeitung. (Sopron.) Szerk. ? Ny. Röttig Gusztáv.

Günser Anzeiger. (Kőszeg.) Fel. kiadó Feigl G. Adolf. Ny. Feigl Frigyes. XXXII. évf. Hetilap. Ára 7 kor. 60 fill.

Günser Zeitung. (Kőszeg.) Szerk., kiadó., ny. Feigl Gyula. XXIII. évf. Heti. Ára 4 K 80 f.

Handels-Anzeiger. *(Bécs.)* Szerk. Weisslitz M.; tul. Greger Alfred. Ny. (Sopron) Röttig Gusztáv. XIV. évf. Havi 2 szám. Ára 12 kor.

Hermannstädter Vergnügungs-Anzeiger (a Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt melléklete.) (N.-Szeben.)

Hódságer Zeitung. (Hódság.) Fel. szerk. tul. ny. Raab János. II. évf. Heti. Ára 8 kor.

Illustrirte Feuerwehr-Zeitung. (Beszterce.) Szerk. Groidl Gyula; tul. ny. Csallner Károly. XXI. évf. Havi 2 szám. Ára 6 kor.

Internationale Mineralquellen Zeitung. (Bécs.) Fel. szerk. Deutsch Gusztáv. Kiadótul. Hirschfeld Lajos. Ny. (Sopron) Röttig Gusztáv. VI. évf. Havi 2 szám. Ára 12 kor. Melléklapja; *Balneolog. Revue.*

Karansebeser Wochenblatt. (Karánsebes.) Szerk. tul. Jacobovits József. Ny. (Lugos) Sziklai Lajos. XVIII. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Károlyfalvaer Volksblatt. (Károlyfalva.) Szerk. tul. ny. [Verseez.] Glaser Sándor. I. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Károlyfalvaer Wochenblatt. (Károlyfalva.) Szerk. Gronwald Frigyes; kiadó ny. Wettel és Veronits (Versecz). IX. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Karpathen-Post. (Késmárk.) Szerk. tul. ny. Sauter Pál. XXV. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Kaschauer Zeitung. Kassa-Eperjesi Értesítő. (Kassa.) Fel. szerk. Rorwell S.; kiadó ny. Werfer Károly. LXVII. évfolyam. Heti 3 szám. Ára 10 kor.

Kirchliche Blätter. (N.-Szeben.) Szerk. tul. Klein Frigyes. Ny. Krafft V. 1905/1906. IX. évf. Hetilap. Ára 6 kor.

Kismartoner Zeitung, vormals **Eisenstädter Zeitung.** (Kismarton.) Szerk. tul. Laschober Mátyás; ny. Dick Ede. XX. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Landwirthschaftliche Blätter. (N.-Szeben.) Szerk. Gottschling Adolf. és Wittstock Oszkár; kiadó az erdélyi szász gazd. egyesület felügyelőbizottsága. Ny. Drotleff József. XXXIII. évf. Havonta 2 szám. Ára egyl. tagoknak 1 kor. 20 fill., nem tagoknak 3 kor. 20 fill.

Lugoser Zeitung. (Lugos.) Felelős szerk. Frühwald Lajos; tul. a lugosi ujságkiadó vállalat. Ny. Traunfellner Károly. I. évf. Heti 2 szám. Ára 12 kor.

Maschinen- und Metall-Industrie-Zeitung. [Wien.] Sz. Gruber Mihály; tul. Werner F. Eduárd. Ny. (Pozsony) Alkalay Adolf és Fia. X. évf. Heti. Ára 12 K.

Mediascher Wochenblatt. (Medgyes.) Szerk. tul. ny. Reissenberger G. A. XIII. évf. Hetilap. Ára 6 korona.

Nagy-Kikinda. (U. o.) Szerk.-tul. dr. Hochstrasser János. Tul. Ny. Szegyakov Iván. XI. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Neppendorfer Blätter. (Kis-Torony.) Szerk. kiadó Botschner József. Ny. (N.-Szeben) Drottleff József. III. évf. Félhavi. Ára 2 K.

Die Nera. (Ung. Weisskirchner Zeitung.) (Fehértemplom.) Szerk. kiadó ny. Wunder Gyula XXXIX. évf. Hetilap. Ára 9 kor. 20 fillér.

Neue Bahnen. (Bécs.) Szerk. Klob M. Károly; fel. szerk. Czermak Hans; kiadó Stauf von der March Ottokár. Ny. Röttig Gusztáv (Sopron). V. évf. Havi 2 szám. Ára 12 kor.

Neutraer Zeitung. Nyitrai Hirlap. (Nyitra.) Szerk. tul. Grünfeld Náthán. Ny. Iritzer Zsigmond. XVI. évf. Heti lap. Ára 12 kor.

Oberwarther Sonntags-Zeitung. (Felső-Ór.) Kiadó-tul. ny. Schodisch Lajos. XXVI. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Osterreichische Briefmarken-Zeitung. *[Bécs.]* Fel. szerk. Cerbeano Miksa és Poeschl Henrik. Ny. (Pozsony.) Alkalay A. és fia I. évf. Félhvai. Ára 3 kor.

Oesterreichische Bürgermeister- u. Gemeinde-Zeitung. [Wien.] Szerk. tul. Pranies Adolf. Ny. (Pozsony.) Angermayer Károly. V. évf. Félhavi. Ára 8 kor.

Oesterreichisch-Ungarische Hutmacher-Zeitung. *[Bécs.]* Felelős szerk. Fraenkel Hugó; kiadó-tul. Fraenkel Jakab. Ny. (Pozsony) Alkalay A. és fia. I. évf. Félhavi. Ára 10 kor.

Oesterreichs Landpost. *[Bécs.]* Fel. szerk. Hajek J.; tul. Köhler Rudolf. Ny. (Lajta-Szt.-Miklós) Stiborsky F. és társa. I. évf. Havi 2 szám. Ára 5 kor.

Orsovaer Wochenblatt. (Orsova.) Szerk. Hutterer Géza; tul. ny. Handl József. XXXIII. évf. Hetilap. Ára 9 kor. 60 fill.

Perjamos und Umgebung. (Perjámos.) Szerk. Frischmann József. Ny. »Hungaria.« IX. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Pressburger Presse. (Pozsony.) Szerk. tul. Engyeli Jenő. Ny. Alkalay Adolf és fia. VII. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Pharmazeutische Rundschau. *[Bécs.]* Fel. szerk. Reisinger Ottó; tul. Brestowsky Arthur Leo. Ny. (Sopron) Röttig Gusztáv. XXX. évf. Heti. Ára 12 kor.

Die Posaune. (Temesvár.) Ny. »Unio«. XXX. évf. Heti. Ára 12 kor.

Resiczaer Zeitung. (Resicza.) Szerk. és kiadó-tul. ny. Weisz Adolf. XIX. évf. Hetilap. Ára 9 kor. 60 fill.

Schässburger Zeitung. (Segesvár.) Felelős kiadó Breszler Gusztáv; ny. Krafft V. XXXIII. évfolyam. Hetilap. Ára 5 kor.

Schul- und Kirchenbote. (Brassó.) Szerk. dr. Morres Ede és Zeidner H. Ny. Schneider testv. és Feninger K. Tulajd. Himesch. XL. évf. Havi 2 szám. Ára 5 kor.

Süd-Bácskaer Zeitung. (Cservenka.) Szerk. tul. ny. Welker Ádám. »X.« évf. Heti. Ára 6 K.

Südungarische Gewerbe-Bundeszeitung. (Temesvár.) Szerk. ifj. Steiner Károly; tul. Délmagy. Iparszövetkezet. Ny. »Unio«. VII. évf. Havi 2 szám. Ára 2 kor.

Telecska. (Bács-Kula.) Szerk. ny. Bekovits Márk. XXIII. évf. Hetilap. Ára korona. (Megszünt.)

Temes-Kubiner Wochenblatt. (T.-Kubin.) [Lenyomat a **Neue Werschetzer Zeitung**ból.] Szerk. Oberläuter Róbert. Ny. Wettel és Veronits. (Versecz.) VII. évf. Hetilap. Ára 10 kor.

Torontaler Presse (előbb **Südungarischer Grenzbote**) (N.-Becskerek.) Szerkesztő-tul. Jokly Lipót. Ny. Jokly I. VIII=XXI. évf. Heti lap. Ára 12 kor.

Der Ungarische Landwirth. (Der Volksfreund.) (Temesvár.) Szerk. Kraushaar Károly. Ny. Kraushaar és Blaskovics. XVII. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Ung.-Weisskirchner Volksblatt. (Fehértemplom.) Szerk. Schümichen Jakab; tul. ny. Kuhn Péter. X. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Unser Kind. (Sopron.) Szerkesztő dr. Schenk Eduárd. Kiadó Weiss Alfréd. Ny. Litfass K. utóda Röttig Gusztáv. III. évf. Félhavi lap. Ára 5 kor.

Der Volksfreund. (Szombathely.) Fel. szerk. és kiadó ny. Gabriel Ágoston. XXIII. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Volkswille. (Temesvár.) Szerkesztő Geizel Bernát; kiadó külön lapbizottság. Ny. »Délmagyarországi kny.« = Csirovics D. XI. évf. Hetilap. Ára 4 kor. 80 fill.

Die Wacht. (Palánka.) Szerk. tul. ny. Csernirek Imre. I. évf. Hetilap. Ára helyben 3, postán 4 kor.

Weinbergsbote. (Pozsony.) Szerk. tul. Vetter K. Pál. Ny. Alkalay Adolf és fia. IX. évf. Havi 2 szám. Ára 8 kor.

Werschetzer Volksblatt. (Versecz.) Szerk. tul. ny. Neumann Henrik. II. évf. Heti. Ára 6 K.

Westungarische Volksstimme. (Pozsony.) Szerk. Wittich Pál; tul. pozsonyi munkások sajtóbizottsága. Ny.

Alkalay Adolf és fia. IV. évf. Hetilap. Ára 4 kor. 80 fill.

Westungarischer Weinbergsbote. (Pozsony.) Szerk. tul. Vetter Pál K. Ny. Alkalay Adolf. IX. évf. Havi 2 szám. Ára 8 kor.

Wetterkalender für Ungarn. (Nagybossány.) Kiadó a Nyitravölgyi gazdasági egyesület. Ny. [Rózsahegy.] Kohn. XXIII. évf. Hetilap. Tagilletmény, különben ára 8 kor.

Wochenlehre. (Bethlen.) *Héber betűkkel ny.* [Máramarossziget] Kaufmann Ábrahám és Fia. II. évf. Heti. Ára 8 kor.

Zentralblatt für Glas-, Porczellan- und Ziegel-Industrie. *[Wien-Berlin.]* Főszerkesztő kiadó Loewenthal Hermann. Ny. (Pozsony.) Alkalay Adolf és fia. XX. évf. Havi 2 szám. Ára 12 kor.

Zsombolyaer Zeitung. (Hatzfelder Zeitung.) (Zsombolya.) Szerk. ifj. Koch. János. Ny. [N.-Kikinda] Balázs Jenő. XVIII. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

Összesen 74.

III. HORVÁT LAPOK.

a) *Politikai lap.*

VIDÉKEN.

Novi List. (Fiume.) Szerk. kiadó Supilo Ferencz. Ny. »Fiumei részv. ny.« VIII. évf. Napilap. Ára 20 kor.

Összesen 1.

b) *Szaklapok.*

BUDAPESTEN.

Financijalni Glasnik. Szerk. Stražimir Milán. Ny. »Stephanaeum.« VI. évf. Havi 2 szám. Ára 9 kor. 20 fill.

Povlastični Vijesnik Szerk. Frecskay János. Ny. »Pallas.« X. évf. Hetilap. Ára 20 korona.

Összesen 2.

IV. SZERB LAPOK.

a) *Politikai tartalmúak.*

BUDAPESTEN.

МАЛЕ НОВИНЕ. Szerk. Markovits Miklós; kiadó Guszkov Gyoka. Ny. Grósz A. és Társa. V. évfolyam. Napilap. Ára 14 kor 40 f.

Összesen 1.

VIDÉKEN.

БРАНИК (Ujvidék.) Főszerk. Polit-Deszancsits Mihály, fel. szerk. Perits Janko; kiadó a »Branik« társaság. Ny. Popovits M. testv. XXI. évf. Heti 3 szám. Ára 24 kor.

ЗАСТАВА. (Ujvidék.) Főszerk. Tomits Jása; fel. sz. Bradvarovits Konstantin. Ny. Miletits Szvetozár. XXXIX. évf. Napilap. Ára 28 kor.

НАШЕ ДОБА. (Ujvidék.) Fel. szerk. dr. Pavlovits István. Ny. Fuchs Emil és társa. XXI. évf. Heti 2 szám. Ára 20 kor.

Összesen 3.

b) *Szaklapok és vegyestartalmúak.*

BUDAPESTEN.

ЊИВА. Szerk. »István gazda« (=Rombay Dezső.) Ny. »Franklin« társulat VIII. évf. Hetilap. Ára 3 kor.

Összesen 1.

VIDÉKEN.

ГОЛУБ. (Zombor.) Szerk. Blagojevits Jován; kiadó Karakasevits Milivoj könyvkereskedése. Ny. Bittermann Nándor. XXVII. évf. Félhavi ifjusági lap. Ára $2^1/_2$ dinár.

ИЛУСТРОВАНИ ГЛАСНИК. (Ujvidék.) Szerk. kiadó dr. Szubotics Kamenko. Ny. Popovits M. testvérek. 1905/6. II. évf. Félhavi. Ára ?

НАРОДНИ ГЛАС. (Ujvidék.) Nyomt. Hirschenhauser Benő. I. évf.

НЕВЕН. (Ujvidék.) Tul. szerk. Milovanovits Kuzman. Kiadja »Rad« r.-társaság (Ruma.) Ny. Miletits Szvetozár. V. évf. 1905/1906. Kétheti gyermeklap. Ára 6 korona.

ПОЗОРИЩТЕ. (Ujvidék.) Szerk. *nincs megnevezve.* Kiadja a Szerb Nemzeti Szinház Társaság vezetősége. Ny. Popovits M. testv. XXX. évf. Havonta 80 fill.

РОДОЉУБ (Versecz.) Szerk. tul. ny. Pavlovits P. Milán. VI. évf. Hetilap. Ára 6 kor.

СЛОГА. (Zombor.) Igazgató Benin István; fel. szerk. tul. ny. Bajič Vladimir P. I. évf. Heti. Ára 8 kor.

ШКОЛСКИ ОДЈЕК. (Ujvidék.) Szerk. Milovanovits Kuzman. Ny. Miletits Szvetozár. IX. évf. Havi 3 szám. Ára 8 kor.

ТРГОВАЧКЕ НОВИНЕ. (Ujvidék.) Szerk. Miroszavlyevits P. György. Kiadja

egy kereskedő társaság. Ny. Ivkovits György. III. évf. Hetilap. Ára 8 kor.

БРАЧ ПОГОЂАЧ. (Ujvidék; előbb Zágráb.) Fel. szerk. Teodorovits Szvetozár; társszerk. Petrov Besevics Szt. Kiadó Lázits Szima Lukin. Ny. Miletits Szvetozár. X. évf. Havi 2 szám. Ára 8 kor.

Összesen 10.

V. ROMÁN LAPOK.

a) *Politikai tartalmúak.*

BUDAPESTEN.

Lumina. Szerk. tul. Salusinsky J. Ny. »Pátria«, majd Wodianer F. és fiai. I. évf. Heti. Ára 4 kor. 80 fill.

Összesen 1.

VIDÉKEN.

Drapelul. (Lugos.) Fel. szerk. dr. Jurca Kornél; tul. dr. Branisce Valér. Ny. Traunfellner Károly. V. évf. Heti 2 szám. Ára 12 kor.

Dreptatea Poporului. (Temesvár.) Szerkesztő tul. Mitru Miklós. Ny. Mangold Sándor = »Hungaria« II. évf. Heti. Ára 5 kor.

Foaia Poporului. (Nagy-Szeben.) Fel. szerk., tul. ny. Marschal József; XIII. évf. Hetilap. Ara 6 kor.

Gazeta Transilvaniei. (Brassó.) Fel. szerk. Pop Traján; tul. ny. Muresianu Aurél. LXIII. évf. Ára [a napilapé] 24 kor., illetőleg [a vasárnapi kiadásoké] 4 kor.

Libertatea. (Szászváros.) Szerk. kiadó Papp István. Ny. »uj ny.« IV. évf. Hetilap. Ára 6 kor. (Melléklapja: Foaia Interesantă.)

Telegraful Roman. (N.-Szeben.) Szerk. Pacaţian V. Tódor. Ny. gör. kel. főegyházmegyei ny. LIII. évf. Heti 3 szám. Ára 14 kor.

Tribuna. A **Tribuna Poporului** folytatása. (Arad.) Fel. szerk. Bocu Szevér (helyettese okt. 20. Minea Illés, nov. 30.: Papp E. Péter, karácsonyig); tul. Popovici-Barcianu Aurél. IX. évf. Napilap. Ára 20 kor.

Unirea. (Balázsfalva.) Fel. szerk. és kiadó Domşa Aurél C. Ny. Gör. kel. főegyházmegyei szemináriumi ny. XV. évf. Hetilap. Ára 12 kor.

Vulturul. (Nagyvárad.) Szerk. tul. dr. Ardelean Jusztin. Ny. »Szt.-László« ny. XIV. évf. Félhavi. Ára 8 K.

Összesen 9.

b) *Szaklapok és vegyes tartalmúak.*

BUDAPESTEN.

Cucu. Főszerkesztő »Stăjerel Nicu« (= Stefu Miklós, Aradon); fel. szerk. »Fagure«. Ny. Birautz Demeter és társa. I, évf. Havi 2 szám. Ára 2 kor., de egy-egy száma 2 fill.!

Gazeta De Dumineca. (Szilágy-Somlyó.) Szerk. Pop. Reteganul János; kiadó Lazar P. János. Ny. »Victoria.« II. évf. Hetilap. Ára 6 kor.

Luceaferul. Főszerkesztő Ciura Alexandru; fel. szerk. Goga Oktavián, tul. Tašlavanu Oktáv. Ny. Birantz D. és Tsa. III. évf. Havi 2 sz. Ára 10 kor.

Poporul. Fel. szerk. »Coresi, pópa«. Ny. »Franklin« társ. XII. évf. Hetilap. Ára 3 kor.

Poporul Roman. Szerk. kiadó Birauţiu Demeter és Társa. Ny. a lap ny. »IV.« évf. Heti 2 szám. Ára 4 kor.

Összesen 5.

VIDÉKEN.

Banatul. (Lugos.) Szerk.-tul. Branisce Valér. Ny. Traunfellner Károly. I. évf. Heti. Ára 4 kor.

Biserica şi Scoala. (Arad.) Fel. szerk. Ciorogariu R. Román. Kiadó ny. g. kel. egyházmegyei ny. XXIX. évf. Hetilap. Ára 10 kor.

Buletinul Expozitiunii. (N.-Szeben.) Szerk. egy alkalmi bizottság; kiadja a román muzeumi kiállítás, igazgatósága. I. évf. Időhöz nem volt kötve. Ára 1 kor. (Megszünt.)

Bunul Econom. (Szászváros.) Tul. Domşa Vazul. Ny. »Minerva« ny. VI. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Cronica Sibiiului. (N.-Szeben.) Szerk. dr. Giurgiu János. Ny. »Typografia« = Meltzer Henrik. I. évf. Napilap. (Megszünt.)

Desteptarea. (Brassó.) Szerk. kiadó ifj. Măzgăreanu György. Ny. Ciurcu és társa. I. évf. Heti. Helyben 1, vidéken 2 kor.

Dreptatea. (Brassó.) Fel. szerk. Drăghiciu György; tul. Simion Tódor. Ny. Muresianu Aurél. Heti. Ára 5 kor.

Familia. (Nagyvárad.) Fel. szerk. és kiadó Vulcanu József. Ny. »Pátria« XLI. évf. Hetilap. Ára 16 kor.

Foaia Diecezana. (Karánsebes.)

Szerk. dr. Barbu Péter. Ny. kiadó Gör. kel. egyházm. ny. XIX. évf. Hetilap. Ára 10 kor.

Foaia Interesantă. (Szászváros.) A »Libertatea« politikai lap heti melléklete. Szerk. Moța János.

Foaia Scolastică. (Balázsfalva.) Szerk. »Negrutiu« (Fekete) János. Kiadja tanítóegyesület. Ny. gör. kel. főegyházmegye. VII. évf. Havi 2 szám. Ára 6 kor.

Gazeta de Dumineca. (Szilágysomlyó.) Szerk. Regan János; tul. Lazar P. János. Ny. »Victoria« II. évf. Heti. Ára 6 K.

Lucrul. (Karánsebes.) Szerk. tulajd. Balan József. Ny. Fleiszig Lipót. I. évf. Félhavi. Ára 4 kor.

Renașterea. (Karánsebes.) Fel. szerk. Lillin András; tul. dr. Jonescu Miklós. Ny. (Lugos.) Traunfellner Károly. I. évf. Heti. Ára 6 kor.

Revista Catolica. (Nagy-Bánya.) Szerk. kiadó dr. Lucaciu Vaszily. Ny. Nánásy István. III. évf. Félhavi lap. Ára 16 kor.

Rĕvașul. (Kolozsvár.) Május végéig fel. sz. Florian Gyula; kiadó dr. Daianu E., azóta a ny.: Baritz Péter. II. évf. Hetilap. Ára 3 kor. 20 fillér.

Revista Economica. (N.-Szeben.) Szerk. dr. Diaconovich Kornél. Ny. gör. kel. egyházmegyei kny. VII. évf. Hetilap. Ára 16 kor.

Scola și Familia. (Brassó.) Szerk. Dariu Jónás. Ny. Muresianu A. VI. évf. Félhavi lap. Ára 6 kor.

Összesen 18.

VI. TÓT LAPOK.

a) *Politikai tartalmúak.*

BUDAPESTEN.

Kresťan. Fel. szerk. dr. Ernszt Sándor, kiadó-tul. Molnár János. Ny. »Stephanaeum« ny. XII. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Slovenské Noviny. Fel. szerk. és kiadó ny. Hornyánszky Viktor. XX. évf. Heti 3 szám. Ára 12 kor. (Melléklapja: Opravdový Kresťán.)

Slovenský Týzdenník. Szerk. kiadó Hodza Milán. Ny. »Urania.« II. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Összesen 3.

VIDÉKEN.

Národnie Noviny. (Turóc-Szent-Márton.) Fel. szerk. Pietor Ambrus; kiadók Mudron Pál és társai. Ny. részv. társ. XXXVI. évf. Napilap. Ára 24 kor.

Összesen 1.

b) *Szaklapok és vegyes tartalmúak.*

BUDAPESTEN.

Stavitel'ský Robotnik. (Az Építőmunkás melléklapja.) Fel. szerk. Belényesi Lajos. Kiadó Garbai Sándor. Ny. »Világosság«. III. évf. Félhavi. Ára 4 kor. 80 fill.

Vlast a' Svet. Fel. szerk. »Štefan« gazda. Ny. »Franklin« társ. XX. évf. Hetilap. Ára 3 kor.

Összesen 2.

VIDÉKEN.

Katolicke Noviny. (Nagy-Szombat.) Fel. szerk. Bielek Antal; tul. kiadó Rudolfinszki Fr. Margin és Juriga Ferdinánd. (Nádas.) Ny. Teslik József. (Szakolcza.) LVI. évf. Félhavi lap. Ára 4 kor.

Kraján. (Beszterczebánya.) Szerk. dr. Rippely Ede. Ny. Machold F. II. évf. Heti. Ára 2 K.

Národni Hlasnik. (Túróc-Sz.-Márton) Szerk. kiadó Pietor Ambrus. Ny. r. t. XXXVIII. évf. Havi 2 szám. Ára 2 kor.

Pokrok. (Szakolcza.) Szerk. Blaho Pál. Tul. ny. Teslik József. II. évf. Hetilap. Ára 2 kor.

Slovenské L'ŭdové Besedy. (Liptó-Rózsahegy.) Szerk. tul. ny. Salva Károly. I. évf. Heti. 2 szám. Ára 4 kor.

Összesen 5.

VII. CSEH LAP.

BUDAPESTEN.

Szaklap.

Mauthneruv Pruvodoc Polem a Zahradou. Szerk. tul. Mauthner Ödön. Ny. »Athenaeum« V. évf. (Ingyen.)

Összesen 1.

VIII. OROSZ LAPOK.

Szaklapok.

BUDAPESTEN.

НЕДѢЛЯ. Szerk. »Iván gazda.« (=Vrabely Mihály.) Ny. Franklin társulat. VIII. évf. Hetilap. Ára 4 kor.

Összesen 1.

IX. LENGYEL LAP.

BUDAPESTEN.

Szaklap.

Przewodnik Mauthnera W Polu I W Ogrodzie. Szerk. tul. Mauthner Ödön. Ny. »Athenaeum«. VI. évf. Heti 2 szám, ingyen.

Összesen 1.

X. FRANCZIA LAPOK.

BUDAPESTEN.

Politikai tartalmúak.

Revue d'Orient et de Hongrie. Szerk. Leval András; fel. kiadó Gunszt Miklós; igazgató Winter Lajos. Ny. Wesselényi Géza. XX. évf. Hetilap. Ára 12 kor.

Összesen 1.

XI. OLASZ LAPOK.

VIDÉKEN.

Politikai tartalmúak.

La Bilancia. (Fiume.) Szerk.-kiadó Mohovich Máriusz. Ny. Mohovich Emőd. XXXIX. évf. Napilap estilappal. (Heti melléklete: **Értesítő,** Avvisatore.) Ára 24 kor.

Il Popolo. (Fiume.) Szerk. Corradini Umberto; tul. ny. Mohovich Emidio. IV. évf. Napilap. Ára 7 kor 20 fill.

La Voce del Popolo. (Fiume.) Szerk. kiadó Chiuzzelin A. Ny. Chiuzzelin és Cársa. XVII. évf Napilap. Ára 12 kor.

Összesen 3.

Nem politikai.

Avvisatore Ufficiale del Municipio di Fiume. Szerk. dr. ifj. Antonio Vio. Ny. Mohovich Emidio. VI. évf. Heti 2 szám. Ára ?

Összesen 1.

XII. ANGOL LAP.

BUDAPESTEN.

Nem politikai.

Hungary. Szerk. kiadó Golonya Jenő. Ny. »Stephaneum.« II. évf. Félhavi lap. Ára 14 kor.

Összesen 1.

XIII. HÉBER LAP.

Szaklap.

VIDÉKEN.

תל תלפיות (Tél Tálpiosz.) (Vácz.) Szerk. tul. Katzburg D. Ny.? Havi 2 szám. XIV. évf. Ára 8 kor.

Összesen 1.

ÖSSZEGEZÉS.[1])

		Budapesten		Vidéken		Összesen	
Német:	politikai	12	(13)	27	(29)	39	(42)
	szak- és vegyestartalmú lap	56	(49)	74	(69)	130	(118)
Horvát:	politikai	—	(—)	1	(1)	1	(1)
	szaklap	2	(2)	—	(—)	2	(2)
Szerb:	politikai	1	(2)	3	(5)	4	(5)
	szak- és vegyestartalmú lap	1	(3)	10	(12)	11	(15)
Román:	politikai	1	(–)	9	(11)	10	(11)
	szak- és vegyestartalmú lap	5	(7)	18	(15)	23	(22)
Tót:	politikai	3	(3)	1	(1)	4	(4)
	szak- és vegyestartalmú lap	2	(1)	5	(6)	7	(7)
Orosz:	szaklap	1	(1)	—	(—)	1	(1)
Cseh:	szaklap	1	(1)	—	(—)	1	(1)
Lengyel:	vegyestartalmú	1	(1)	—	(—)	1	(1)
Franczia:	politikai	1	(1)	—	(—)	1	(1)
Olasz:	politikai	—	(—)	3	(3)	3	(3)
	nem politikai	—	(—)	1	(1)	1	(1)
Angol:	nem politikai	1	(1)	—	(—)	1	(1)
Héber:	szak- és vegyestartalmú	—	(—)	1	(1)	1	(1)
	Összesen:	88	(85)	153	(152)	241	(237)

[1]) A zárójelben az 1904. évi létszám van, összehasonlítás végett, idézve.

III.

Folyóiratok.

Horváth Ignácztól.

I. MAGYAR NYELVŰ FOLYÓIRATOK.

a) BUDAPESTEN.

Az Aëronauta. Léghajózási szaklap. A magyar aëro-club hivatalos közlönye. Szerk. Kral Sándor. Nyom. »Globus« knyomda. IV. évf. Megjelenik havonta. Ára 6 kor.

Akadémiai Értesitő. A m. tud. Akadémia megbizásából szerk. Heinrich Gusztáv főtitkár. Nyom. Hornyánszky Viktor. XVI. kötet. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Az Alkoholismus. A magyarországi abstinens egyesületek központi közlönye. A magyarországi »Good-templar«-rend és a »Magyarországi alkoholellenes munkás-egyesület« hivatalos lapja. Szerk. dr. Hollós József és dr. Madzsar József. Nyom. Elek Lipót. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Államgazdasági Szemle. Szerk. és kiadják Zachár Gyula, Olgyay Kálmán és Finánczy Béla. Nyomt. a »Pátria« könyvnyomda. VIII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 20 kor.

Állategészség. Folyóirat az állategészségügyi ismeretek terjesztésére. Szerk. Rátz István. Kiadja és nyomatja a Szent-László knyomda. IX. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 6 korona.

Állattani közlemények. Szerk. Mébely Lajos. Nyom. Pesti Lloyd kny. IV. évf. Kéthavonként. Ára 5 kor.

Állatvédelem. A magyarországi állatvédő-egyesületek közlönye. Kiadja az Országos Állatvédő-Egyesület. Szerk. Kukuljeviç József. Nyom. »Uránia« knyomda. II. évf. (I. évf. 1901.) Ára 2 kor.

Apolló. Szerk. Goll János. Kiadja az »Országos magyar daláregyesület.« Nyom. a Pesti knyomda. XIX. évfolyam. Megjelenik évenként négyszer. Ára 5 korona.

Arany- és Ezüstműves-ipar. Szerk. Pilissy István. Nyomt. Buschmann F. V. évf. Megjelenik havonként. Ára tagok részére 5 kor. Mások részére 6 kor.

Archaeologiai Értesítő. Szerk. Hampel József. Kiadja a m. tud. Akadémia. Nyom. a Franklin társulat. Uj folyam XXV. köt. Évenként 5 füzet. Ára 12 kor. A társulat tagjai tagdíj (10 kor.) fejében kapják.

Athenaeum. Szerk. Pauer Imre. Kiadja a m. tud. Akadémia. Nyomatja Hornyánszky Viktor. XIV. évfolyam. Megjelenik évnegyedenként. Ára 10 kor.

Az Atléta. A Budapesti Atlétikai Klub hivatalos lapja. Szerk. Baján Gyula és László Márton. Nyom. Löblovitz Zsigmond. I. évf. Megjelenik minden hó 15-én. Ára 3 kor.

Bába-Kalauz. Szerk. Hoffmann Péter. Kiadja Dirner Gusztáv és Hoffmann Péter. Nyom. Buschmann F. XII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

A Bádogos és Szerelő. A bádogos és szerelőmesterek orsz. egyesületének közlönye. Szerk. Vámos Imre. Nyom. Wodiáner F. és fiai knyomda. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 korona.

A **Bélyeggyüjtő.** A levélbélyeggyüjtők első hazai egyesületének hivatalos közlönye. Szerk. Schomann Antal. Nyom. Krausz S. és Tsa. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Bérkocsi-ipar. Szerk. dr. Bárdi József. Nyom. Hell I. Ede. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

A Bérkocsissegéd. A bérkocsis-

segédek érdekeit képviselő társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi havilap. A »magyarországi bérkocsisok és személyszállító vállalatok forgalmi alkalmazottjai szakegyesületé«-nek hivatalos közlönye. Szerk. Holló Jenő. Nyom. »Reform« knyomda. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

Bölcseleti Folyóirat. Szerk. és kiadja Kiss János. Nyom. az Athenaeum r. társaság. XX. évfolyam. Megjelenik évnegyedenként. Ára 10 kor.

Budapesti Építészeti Szemle. Szerk. Bobula János. Nyom. Pallas r.-t. knyomda. XIV. évf. Megjelenik havonta. (Előbb kéthetenként jelent meg.) Ára 16 korona.

A Budapesti Gépmesterek és Nyomók Köre szakbizottsági értesítője. Szerk. Janovszky János. Nyom. »Pátria« r.-t. knyomda. III. évf. Megjelenik havonként. Ára ?

Budapesti Lakbérlők Közlönye. A »Budapesti lakbérlők védszövetsége« hivatalos lapja. Szerk. Bauman Miksa. Nyom. Fővárosi nyomda, vonalzó és könyvkötő r.-t. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

A Budapesti Polgári Lövészegyesület hivatalos Értesítője. Szerk. Jaritz András. Nyom. Hornyánszky Viktor. XII. évfolyam. Megjelenik időszakonként. Az egyesület tagjai ingyen kapják.

A Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának Értesítője. A választmány megbizásából szerkeszti Poppel Miklós titkár. Kiadja az ipartársulat. Nyom. Műszaki irod. és nyomd. r. t. XV. évfolyam. Megjelenik havonként. A tagok ingyen kapják.

Budapesti Szemle. Szerk. Gyulai Pál. Kiadja a m. t. Akadémia. Nyom. a Franklin-társulat. CXXI—CXXIV. kötet. Megjelenik havonként. Ára 24 kor.

Budapesti Tattersall Értesítője. Szerk. Gál Kropf Béla. Kiadja a Lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság. Nyom. a »Pátria« knyomda. X. évfolyam. Megjelenik havonként.

A Cimbalom családi körben. Szerk. Allaga Géza. Kiadja Schunda V. József. Nyom. Eberle és Tsa. XV. évf. Megjelenik évnegyedenként. Ára 4 kor.

Cimbalom Szalon. Szerk. Erdélyi Dezső. Kiadja Nádor Kálmán. Nyom. a Pesti knyomda. VII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 12 korona.

Csak szorosan. Magyarországi könyvkereskedő-segédek egyesületének közlönye. Szerk. Gergolovits Vilmos. Nyom. Rózsa Kálmán és neje. V. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor. Tagok ingyen kapják.

Czukrász Ujság. Szerk. Gáborfi János. Kiadja a »Székesfővárosi Czukrászsegédek Szakegylete«. Nyom. Goldschmidt Tvk. I. évf. Megjelenik minden hó 20-án. Ára 4 kor.

Czipőfelsőrészkészítők Szaklapja. A budapesti czipőfelsőrészkészítő munkások és munkásnők szakegyesületének közlönye. Szerk. Frank Lipót. Nyom. Spatz Henrik. II. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor. 80 fill.

Dijnokok Közlönye. Az országos dijnokegylet és nyugdijintézet hivatalos lapja. Szerk. Paczona Antal. Nyom. Löbl Dávid. és fia XI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 3 kor. 20 fill.

Drogista Közlöny. A »Drogista ifjak egyesületé«-nek hivatalos közlönye. Szerk. Wirth Károly. Nyom. Szent László knyomda. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Ébresztő. A magyar evangeliumi ifjuság lapja. Kiadja a budapesti ref. ifj. egylet. Szerk. Csürös István. Nyom. Nagy Sándor. VI. évf. Megjelenik évenként 10 szám. Ára 2 korona.

Egészség. Szerk. Gerlóczy Zsigmond. Kiadja az orsz. közegészségi egyesület. Nyom. a Franklin társulat. XIX. évf. Havonként jelenik meg. Ára 6 korona. Az egyesület tagjai tagdij (6 korona) fejében kapják.

Egyetemes Philologiai Közlöny. Heinrich Gusztáv és P. Thewrewk Emil közreműködésével szerk. Császár Elemér és Láng Nándor. Nyom. Franklin társ. XXIX. évf. Évenként 10 füzet. Ára 12 kor.

Egyetemes Kritikai Lajos. Szerk. Breznay Béla. Nyom. Nagy Sándor. III. évf. Megjelenik aug. kivételével havonként. Ára 4 kor.

Egyházi Müipar. Szerk. Cziklay Lajos. Nyom. a Pázmáneum kny. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára ?

Emberszeretet. A »Báró Hirsch Mór« jótékonysági és önsegélyző egyesület hivatalos lapja. Szerk. dr. Stössel Lipót. Nyom. a Thalia kny. X. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. Az egyesület tagjainak 60 fillér.

Építési és műszaki közlöny. Az építési és műszaki rajzolók orsz. egyesületének hivatalos lapja. Szerk. Porgesz József és Füredi Miklós. Nyom. Légrády Tvk. IV. évf. Havonként. Ára 6 kor.

Erdészeti Lapok. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerk. Bund Károly. Nyom. a »Pátria« irod. vállalat. XLIV. évfolyam. Havonként jelenik meg. Ára 16 kor. A tagoknak tagdíj (16 kor.) fejében küldetik.

Érdekes Könyvtár. Havi folyóirat. Szerk. Halmay Béla. Nyom. Pallas r. t. II. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Értesítő a »Magyar Állami Alkalmazottak Országos Nyugdíjpótló Egyesületé«-nek hivatalos közlönye. Szerk. A vezetőség. Kiadja a M. Á. A. O. Nyugdíjpótló Egyesülete. Nyom. Rózsa Kálmán és neje. VIII. évf. Megjelenik időszakonként. Ára 40 fillér.

Értesítő a »Magyar Szakirók Egyesülete« tevékenységéről. Szerk. az Elnökség. Nyom. Európa kny. 1095. évf. Megjelenik időközönkint. Ingyen.

Ethnographia. A magyar néprajzi társaság értesítője. Szerk. Munkácsi Bernát és Sebestyén Gyula. Nyom. Hornyánszky Viktor. XVI. évfolyam. Évenként 10 füzet. Ára 6 kor. A tagoknak tagdíj fejében jár.

Evangyéliumi Énekesek Lapja. Szerk. Orosz István és Szabady F. Gusztáv. Nyom. Fritz Ármin. II. évf. Megj. évenként 4-szer. Ára 1 kor.

Fehérnemű és Divat Szalon. Mellékelve a »Tarka Élet« szépirodalmi lap. Szerk. Kunz Gusztáv. Nyom. Buschmann F. I. évf. Megjelenik negyedévenként. Ingyen.

Fényképészeti Szemle. Szerk. és kiadja Pejtsik Károly. Nyom. Wodianer F. és Fiai. V. évf. Megjelenik negyedévenkint. Ingyen.

Férfi Divat. Szerk. Mangold Béla Kolos. Kiadja Várady Béla. Nyom. a Budapesti Hirlap kny. és Wodianer F. és Fiai. VII. évf. Negyedévenként. Ára 2 korona.

Férfi és női szabászati Divatértesítő. A szabóiparosság társadalmi és szakügyi tanácsadó havi szaklapja. Szerk. Mehr Sámuel. Nyom. Biraucz Döme. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

A Festő Munkás. A magyarországi festő és rokonszakmák munkásainak szakközlönye. Szerk. Bohaty Gyula. Nyom. Vágner Jenő. Ujpest. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 1 kor. 20 fillér.

Figyelő. Havi szemle. Szerk. Osvát Ernő. Nyom. Markus Samu. I. évf. Ára 12 kor.

Fodrászsegédek Szakközlönye. A fodrászsegédek érdekeit képviselő közlöny. Szerk. Deffert János. Nyom. Löbl D. és Fiai. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Fürdőalkalmazottak Szaklapja. A magyarországi fürdőszemélyzet szakegylete hivatalos lapja. Szerk. Vukovics Antal. Nyom. a »Molnárok Lapja« kny. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 5 kor.

Galamblövők Lapja. Szerk. Gyapai Nándor. Nyom. Pallas r. t. ny. II. évf. Havonként. Ára 20 kor.

A Gazdák biztosító szövetkezete közleményei. Szerk. Nérei Ödön. Nyom. Pátria r. t. III. évf. Megjelenik havonként. Ingyen.

Gazdasági Figyelő. Havi folyóirat. Szerk. Dr. Kibédi Biasini Domokos. Nyom. ifj. Kellner Ernő. III. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor.

Gazdatisztek Lapja. A magyar gazdatisztek és erdőtisztek orsz. egyesületének és a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetének hivatalos közlönye. Szerk. Jeszenszky Pál. Nyom. »Pátria« knyomda. VIII. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Tagok ingyen kapják.

Graphica. Szerk. Szőllősy Mihály. A budapesti könyv- és kőnyomdafőnökök egyesületének hivatalos lapja. Nyom. »Pátria« knyomda. XVII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Grafikai Szemle. Szerk. Tanay József. Kiadja a »Könyvnyomdászok Szakköre«. Nyom. a Pesti knyomda. XV. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 korona.

Gyermekdivat. Szerk. Csepreghy Ferenczné. Kiadja és nyom. Rákosi Jenő Budapesti Hirlap vállalata. XII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Vidékre 4 kor. 40 fill.

Gyermekvédelmi Lap. A Fehérkereszt Orsz. Lelenczház-Egyesület stb. hivatalos közlönye. Szerk. Torday Ferencz. Nyom. Budapesti Hirlap knyomda. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Gynaekologia. A budapesti kir. Orvosegyesület Gynaekologikus szakosz-

tályának hivatalos közlönye. Szerk. Tóth István és Temesváry Dezső. Nyom. Pesti knyomda. 1905. évf. Ára?

Gyógyszerész. A gyógyszerészet tudományos és közérdekü folyóirata. Szerk. Nagy Samu. Ny. Neuwald Illés. VII. évf. Havonként. Ingyen.

Gyorsirási Szemle. A »Budapesti Egyetemi Gyorsiró-Egyesület« és az »Országos Diák Gyorsiró-szövetség« hivatalos közlönye. Szerk. Bárdos György. Nyom. Barcza József. II—III. évf. Megj. évenként 10-szer. Ára 3 kor.

Gyorsirászati Lapok. Szerk. Vikár Béla és Téglás Géza. Kiadja az »Országos magyar gyorsiró-egyesület«. Nyom. ifj. Kellner Ernő. XLIII. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára a »Budapesti Gyorsiró«-val együtt 8 kor. Az egyesületi tagoknak ingyen.

Gyorsiró Élet. Közérdekü gyorsirási folyóirat. Szerk. Káposztás István. Nyom. Löblovitz Zs. I. évf. Havonként. Ára 2 kor.

Haladás. A budapesti szobafestők, czímfestők, mázolók, aranyozók és fényezők ipartestületének hivatalos szakközlönye. Szerk. Fock Géza. Nyom. Elek Lipót. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Havi Tudósító. A Budapesti Fogyasztók Szövetsége m. sz. hivatalos tudósítója. Nyom. »Árpád« knyomda. Havonként. Ingyen.

Házfelügyelők Lapja. A budapesti házfelügyelők jogvédő egyesületének hivatatalos közlönye. Szerk. Szikora Zoltán. Nyom. Gelléri és Székely. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Háztulajdonosok Lapja. »Budapesti Háztulajdonosok Egyesületének Hivatalos Közlönye«. Szerk. Berényi Armand. Nyom. Goldschmied A. XIII. évf. Havonként. Ára 20 kor.

Hittudományi Folyóirat. Szerk. és kiadja Kiss János. Nyom. az Athenaeum r. társ. XVI. évfolyam. Megjelenik évnegyedenként. Ára 10 kor.

Hivatalos Értesítő. A »Magyarországi tanítók országos bizottságának« közlönye. Szerk. Szabó Bugáth László. Nyom. Elek Lipót. VII. évf. Évnegyedenként jelenik meg. Ára 2 kor.

Huszadik Század. Társadalomtudományi havi szemle. Szerk. Somló Bódog. Nyom. Révai és Salamon. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 16 korona.

Az Időjárás. Meteorologiai és csillagászati folyóirat. Szerk. Héjas Endre és Kövesligethy Radó. Nyom. Pesti kny. IX. évf. Havonként. Ára 8 kor.

Az Ifju Munkás. Szerk. Gyagyovszky Emil. Nyom. »Reform« kny. Havonként. II. évf. Ára 1 kor.

Ifjuság. A paedagogiumi hallgatók szépirodalmi és tudományos folyóirata. Szerk. Nagy Ferencz. Nyom. Barcza József. V. évf. Megj. havonként. Ára 3 kor.

Ifjusági Irodalmi Értesítő. A nmélt. vallás- és közokt. miniszterium által szervezett népiskolai ifjusági könyvtárak könyvjegyzéke. Szerk. Vedres F. Richárd. Nyom. Athenaeum kny. I. évf. Megjelenik havonként. Ingyen.

Ifjusági Könyvtárjegyzék. Szerk. és kiadja Szemák István. Nyom. Neuwald Illés. 1905. évfolyam. Megjelenik évenként kétszer. Ára 1 kor. 20 fill.

Igaz Eszme. A magyarországi ujjászervezett szocziáldemokrata párt Szépirodalmi Lapja. Szerk. Beller Antal. Nyom. Árpád kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor.

Az Igazság Tanuja. A magyar baptisták közlönye. Szerk. és kiadja Meyer H. Nyom. Rózsa Kálmán és neje. XI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Igazságügyi Közlöny. Kiadja a magy. kir. igazságügyministerium. Nyom. a Pesti knyomda. XIV. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Igazságügyi Javaslatok Tára. Az Igazságügyi Közlöny mélléklapja. Kiadja a magy. kir. igazságügyminiszterium. Nyom. a Pesti kny. r. t. V. évf. Megj. időközönkint. Ára a Közlönnyel együtt 4 kor.

Iparosok Olvasótára. Szerk. Mártonfy Márton. Kiadja Lampel Róbert. Nyom. Wodianer F. és fiai. XI. évf. Megjelenik évenként 10 füzet. Ára 6 kor.

Irások Könyve. Szerk. Erdős Renée. Nyom. »Árpád« kny. II. évf. Havonként. Egy szám ára 1 kor.

Irodalomtörténeti Közlemények. Szerk. Szilády Áron. Kiadja a m. tud. Akadémia. Nyom. az Athenaeum r. társ. XV. évfolyam. Megjelenik évnegyedenként. Ára 10 kor.

Izr. Tanügyi Értesítő. Szerk. Kornfeld Gyula. Kiadja az »Orsz. izr. tanítóegyesület«. Nyom. Neuwald Illés. XXX. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4

kor. Az egyesületi tagok tagdíj fejében kapják.

Jogállam. Jog- és államtudományi szemle. Szerk. Illés Károly. Nyom. Franklin-társ. V. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára 16 kor.

Jogi és közigazgatási Utmutató. (Előbb Jogi Tanácsadó). Szerk. és kiadja Istóczy Győző. Nyom. Buschmann F. XII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 3 kor. 50 fill.

Jó Pásztor. Egyházszónoklati folyóirat. Szerk. és kiadja Pelikán Krizsó. Nyom. a Stephaneum kny. XXIII. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 korona.

Kataszteri Közlöny. Szerk. Gánóczy Sándor. Nyom. Pátria r. t. XIV. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Katholikus Egyházi Zeneközlöny. Az orsz. magy. Czeczilia egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Bundala János. Nyom. a Stephaneum kny. XII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 3 kor. 20 fill.

A Kath. irók és hirlapirók orsz. Pázmány-egyesületének hivatalos közlönye. Szerk. dr. Sziklay János. Nyom. Uránia kny. 1905. Megjelenik? Tagoknak ingyen. (Előző évfolyamok Orsz. Pázmány-egyesület cím alatt.)

Katholikus Szemle. Szerk. Mihályfi Ákos. Kiadja a Szent-István-társulat. Nyom. a Stephaneum kny. XIX. kötet. Évenként 10 füzet. Ára 10 kor. Tagoknak a tagdíj fejében jár.

Kávéfőzők Szaklapja. A magyarországi kávéfőzők és segédmunkások érdekeit védő szak- és társadalmi havilap. A Kávéfőzők Szakegyesületének hivatalos közlönye. Szerk. Schönherr József. Nyom. Világosság kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 1 kor. 68 fill.

Kelet. A magyarországi symbolikus nagypáholy hivatalos közlönye. Szerk. Gelléri Mór. Nyom. Márkus Samu. XVII. (1905.) évfolyam. Havonként. Tagoknak ingyen küldetik.

Kereskedelmi Szakoktatás. A keresk. szakisk. tanárok orsz. egyesületének közlönye. Szerk. Koltay Virgil. Nyom. Márkus Samu. XIV. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára 8 kor. Tagoknak tagdíj fejében jár.

Kertészeti Lapok. Az országos magyar kertészeti egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Ilseman Keresztély és Kardos Árpád. Nyom. az Athenaeum r. társ. XX. évfolyam. Megjelenik havonként. Egyes szám ára 1 kor. Az egyesületi tagok tagdíj fejében kapják.

Kir. Közjegyzők Közlönye. Folyóirat a perenkívüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára. Szerk. Charmant Oszkár. Nyom. Károlyi György. VIII. évf. Megj. havonként. Ára 10 kor.

Kisérletügyi Közlemények. Közrebocsátja a földmivelésügyi m. kir. ministerium mezőgazdasági kisérletügyi központi bizottsága. Nyom. a Pallas r. t. VIII. kötet. Évenként 4 füzet.

Kitartás. Kölcsönösen segélyező egyesület havilapja. Szerk. Turtsányi Vilmos. Nyom. Buschmann F. VII. évf. Megjelenik havonként. Ára 12 kor.

Kiviteli Szemle. (Lásd a buapesti többnyelvű folyóiratok között: *Export-Revue* alatt.)

Klinikai Füzetek. Előadások a gyakorlati orvostan összes ágaiból. Szerk. Donáth Gyula. Nyom. Brózsa Ottó. XV. évfolyam. Évenként 12 füzet. Ára 8 kor.

Kolping. A magyarországi kath. legényegyesületek orsz. szövetségének hivatalos közlönye. Szerk. Schiffer Ferencz és Erdősi Károly. Nyom. a Stephaneum kny. VII. sorozat. 1905. évfolyam. Időközönként jelenik meg.

Könyv- és Papirkereskedők Lapja. Szaklap a könyv-, papir- és irószer-kereskedelem, könyvkötészet és rokonszakmák számára. Szerk. Barta Lajos. Nyom. Pátria kny. VII. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. (Lásd **Papir-Szaklap.**)

Könyvkereskedők Lapja. Szerk. Győző A. Andor. Nyom. Kálmán M. és Tsa. I. évf. Havonként. Könyvkereskedőknek ingyen.

Körlevél. A budapesti kereskedő-ifjak társulatának és a szegedi rokonegyesületnek hivatalos közlönye. Szerk. Pásztor József. Nyom. Barcza József. XXV. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. A társulati tagok tagdíj fejében kapják.

Középiskolai Mathematikai Lapok. Szerkeszti és kiadja Rátz László. Nyom. a Franklin társulat. XII. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára 6 korona.

Közgazdasági Közlemények. Közgazdasági és biztosításügyi folyóirat. Szerk. Biró Hugó. Nyom. Kaufmann és Woititz. V. évf. Megjelenik havonként. Ára 5 kor.

Közgazdasági Szemle. A Magyar

közgazdasági társaság hivatalos közlönye. Szerk. Hegedüs Lóránt és Mandelló Gyula. Nyom. a Pesti knyomda. XXIX. évf. Megjelenik havonként. Ára 16 kor. A társaság tagjai a tagdíj fejében kapják.

Közlemények az összehasonlító élet- és kórtan köréből. Kiadja a Magyar Országos Állatorvos-Egyesület. Szerk. Hutyra Ferencz és Rátz István. Nyom. Pátria kny. VI. kötet. Időhöz nem kötött füzetekben.

Központi Védjegy-Értesítő. Kiadja a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, Nyom. Pallas knyomda. 1905. Havonként jelenik meg. Ára 8 kor.

Köztisztaságügyi Közlöny. Közegészségi és városrendezésügyi szaklap. Szerk. Fekete Géza. Nyom. Hedvig Sándor. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Kritika a Szabóipar Érdekében. Szerk. Reichert Zsigmond. Nyom. Fried és Krakauer. I. évf. Megjelenik kéthavonként. Ára 7 kor.

A Lakatos Munkások Havi Értesítője. Politikai és közgazdasági havilap. Szerk. és kiadja »Vulkán«. Nyom. Világosság ny. II. évf. Megj. havonként. Ára ?

A Legszentebb Rózsafüzér Királynéja. Szerk. P. Palucsák Pál Mária O. P. Nyom. Stephaneum. XXI. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 korona.

A Ludovika Akadémia Közlönye. Szerk. és kiadja a m. kir. honvédségi Ludovika akadémia tanári kara. Nyom. a Pesti knyomda. XXXII. évfolyam. Havi folyóirat. Ára 8 kor.

Magnetismus. Az életdelejes jelenségeket tudományosan fejtegető és gyógyító alkalmazásukra szakszerűen oktató folyóirat. Szerk. Wajditsch Alajos. Nyom. Lipinszky és tsa. II. évf. Megj. havonkint. Ára 7 kor.

A Magyar állami alkalmazottak Egyesülete Értesítője. Szerk. az elnökség. Kiadja az egyesület. Nyom. Rózsa K. és neje. VIII. évfolyam. Ára 40 fillér. (L. **Értesitő.**)

Magyar Bélyeggyüjtő. Szerk. Szekula Béla. Nyom. Pap Manó. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Magyar Chemiai Folyóirat. Szerk. Ilosvay Lajos és Molnár Nándor. Kiadja a kir. m. Természettud. Társulat chemiaásványtani szakosztálya. Nyom. a Pesti Lloyd-társulat knyomdája. XI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 10 kor. Tagoknak 6 kor.

Magyar Dal- és Zeneközlöny. Szerk. Falk Zsigmond és Göndöcs István. Kiadja az országos magyar daláregyesület. Nyom. a Pesti knyomda. XI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Tagoknak 2 kor. 40 fill.

Magyar Evezős Sport. Szerk. Záborszky István. Nyom. Hunyadi Mátyás utóda kny. V. évf. Megj. havonként. Ára 5 kor. Tagoknak 3 kor.

Magyar Földhitel Ujság. Közgazdasági tudósító. Szerk. Zigler Sándor. Nyom. Grosz Jakab. I. évf. Megjelenik havonként. Ingyen.

Magyar Gazdák Szemléje. A magyar gazdaszövetség folyóirata. Szerk. Bernát István. Nyom. a Stephaneum kny. X. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 12 kor.

Magyar gazdaságtörténelmi Szemle. Szerk. Dr. Kováts Ferencz. Kiadja az Országos magyar gazdasági egyesület. Nyom. a »Pátria« knyomda. XII. évf. Évenként 10 füzet. Ára 4 kor.

Magyar Grafikus. A nyomda-, papir- és könyvkötő-ipar ingyenes közlönye. Szerk. Augenfeld M. Miksa. Nyom. Világosság kny. III. évf.

Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége. »Közlemények«. Szerkeszti? Nyom. Pesti Lloyd. 1905. évf. Megjelenik havonként.

Magyar Gyorsírási Ujság. Vegyes tartalmu gyorsírási folyóirat a Gabelsberger-Markovics rendszer szerint. Szerk. Forrai Soma. Nyom. »Thália« ny. IV. évf. Megjelenik évenként 10 szám. Ára 4 korona.

Magyar Iparművészet. Az orsz. m. iparművészeti muzeum és iskola és a magyar iparművészeti társulat közlönye. Szerk. Fittler Kamill. Nyom. az Athenaeum r. társ. VIII. évfolyam. Megjelenik kéthavonként. Ára 10 kor.

Magyar Irógép-Ujság. Az irógép, irodaberendezési és rokonszakmák érdekeit képviselő lap. Irodai és gyorsirászati értesítő. Szerk. Szabó Imre. Nyom. Kertész József. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 5 kor.

Magyar Kalapos Ujság. A Magyar férfikalap divat-egylet hivatalos közlönye. Szerk. Kiss Zsigmond. Nyom. Gelléri és Székely. X. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Magyar Kályhásipar. A magyar kályhásiparosok orsz. egyesületének hivatalos közlönye. Szerk. Révai Tibor. Ny. Révai és Salamon. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

A m. kir. közigazgatási bíróság általános közigazgatási osztályának döntvényei és elvi jelentőségű határozatai. Szerk. Farkas Zoltán. Nyom. Heisler J. IX. évfolyam. Évenként 4 szám. Ára 2 kor.

A m. kir. közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának döntvényei és elvi jelentőségű határozatai. Szerk. Vályi László. Nyom. Heisler J. IX. évf. Évenként 4 szám. Ára 2 kor.

Magyar királyi postatakarékpénztári Közlöny. Kiadja a m. kir. postatakarékpénztár. Nyom. a Pallas kny. XX. évfolyam. Megjelenik havonként.

A magyar korona országai külkereskedelmi forgalmának havi Eredményei. Szerk. és kiadja: a kir. közp. statiszt. hivatal. Nyom. »Pátria« r.-t. 1905. Megj. havonként. Ára 12 kor.

Magyar Könyvészet. Bibliographia Hungariae. A magyarországi irodalom ujabb termékeit ismertető könyvészeti folyóirat. Szerk. Székely Dávid. Nyom. Gelléri és Székely. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Magyar Könyvszemle. A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának közlönye. Szerk. Kollányi Ferencz. Nyom. az Athenaeum r. társ. Új folyam. XIII. kötet. Megjelenik évnegyedenként. Ára 6 kor.

Magyar Közlöny. Közgazdasági, kereskedelmi és társadalmi lap. Szerk. Virág Gyula. Nyom. Kállai Ármin. XIII. évf. Megj. havonként. Ára 20 kor.

Magyar Közművelődés. A gyakorló főgymnasiumi egyesület közleményei. Szerk. Waldapfel János. Nyom. Franklin Társ. I. évf. Időhöz nem kötött füzetekben jelenik meg. A Gyakorló-főgymnasiumi Egyesület tagjai tagsági illetményül kapják.

Magyar Méh. A Magyar országos méhészeti egyesület közlönye. Szerk. Tanos Pál. Nyom. Athenaeum r. t. XXVI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 6 kor. Az egyesületi tagok tagdíj (4 kor.) fejében kapják.

A Magyar Mérnök- és Építészegylet Közlönye. Szerk. Edvi Illés Aladár. Nyom. »Pátria« kny. XXIX. kötet. Megjelenik havonként. Ára 20 kor.

A Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi osztályának Értesítője. Az Ethnographia melléklete. Szerk. Dr. Semayer Vilibáld. Nyom. Hornyánszky Viktor. VI. évf. Megjelenik 3 havonként. Ára 5 korona.

Magyar nyelv. Közérdekű havi folyóirat. Szerk. Szily Kálmán. Nyom. Hornyánszky V. I. évf. Megjelenik jul. és aug. kivételével havonként. Ára 10 kor. A Magyar Nyelvudományi Társaság tagjai tagsági díjuk fejében kapják.

Magyar Nyelvőr. Szerk. Simonyi Zsigmond. Kiadja a m. tud. Akadémia. Nyom. az Athenaeum r. t. XXXIV. évfolyam. Megj. havonként. Ára 10 kor.

Magyar Nyomdászat. Szerk. és kiadja Pusztai Ferencz. Nyom. Révai és Salamon. XVIII. kötet. Megj. havonként. Ára 6 kor.

Magyarországi Borbély- és Fodrászsegédek Szaklapja. A budapesti borbély- és fodrászsegédek szakegyletének hivatalos közlönye. Szerk. Kiss Béla. Nyom. Világosság kny. r. t. II. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

Magyarországi Kereskedelmi Alkalmazottak Lapja. A magyarországi keresk. alkalmazottak szakegyletének hivatalos közlönye. Szerk. Serédy László. Nyom. Világosság kny. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fil.

Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegyletének hivatalos Közlönye. Társadalmi havilap. Szerk. Pethő Sándor. Nyom. a Pallas r. t. IV. évf. Ára 1 kor. 20 fill.

Magyar Orvosi Archivum. Szerk. és kiadják Bókai Árpád, Pertik Ottó és Lenhossék Mihály. Nyom. a Pesti Lloyd kny. Uj folyam VI. köt. Évenként 6 füzet. Ára 20 kor.

Magyar Paedagogia. A »Magyar paedagogiai társaság« folyóirata. Szerk. Kovács János. Nyom. a Franklin társulat. XIV. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára 10 kor. A társaság tagjai tagdíj fejében kapják.

Magyar Pályázatok. Szerk. Fejér Lajos és Ritter Ignácz. Nyom. Pátria r. t. III. évf. Megj. havonként. Ára 20 kor.

A Magyar Rajztanárok országos egyesületének Értesítője. Szerk. Tardos Krenner Viktor. Nyom. Károlyi György. VIII. évfolyam. Megjelenik évnegyedenkint. Ára 4 kor. Tagoknak tagdíj fejében jár.

Magyar Szalon (Otthon). Szerkesztik: Hevesi József és Falk Zsigmond. Nyom. Pesti knyomda r. t. XXII. évf. Megjelenik havonként. Ára 20 kor.

Magyar Szövetség. Az orsz. magyar szövetség hivatalos közlönye. Szerk. Jancsó Benedek. Nyom. Hungária kny. II. évf. Havonként. Ingyen.

Magyar (Első évfolyama: Országos) **Tánctanítók Közlönye.** A Tánczmesterek Orsz. Egyesületének hivatalos lapja. Szerk. Sándor Soma. Ny. »Árpád« kny. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Magyar Tanítóképző. A tanítóképzőintézeti tanárok országos egyesületének közlönye. Szerk. Nagy László. Nyom. a Hungaria knyomda. XX. évfolyam. Évenként 10 füzet. Ára 8 kor. Egyesületi tagok tagdíj (8 kor.) fejében kapják.

Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének Értesítője. Szerk. gr. Fesztetics Géza. Nyom. a Pesti Lloyd társ. nyomdája. XVII. évfolyam. Megjelenik évnegyedenkint. Az egyesület tagjai díjtalanul kapják.

A Magyar Turista-Egyesület budapesti osztályának Értesítője. Nyom. Pesti Lloyd kny. 1905. évf. Időközönként.

Magyar Vörös-Kereszt. Szerk. Argay János. Nyom. a Pesti Lloyd kny. VI. évf. Megjelenik havoként. Ára 3 kor.

Magyar-Zsidó Szemle. Szerk. Blau Lajos. Nyom. az Athenaeum r. társ. XXII. évfolyam. Évnegyedenkint. Ára 12 kor.

Mathematikai és Physikai Lapok. Szerk. Kövesligethy Radó és Rados Gusztáv. Kiadja a Math. és physikai társulat. Nyom. a Franklin társulat. XIV. évfolyam. Évenként 8 füzet. Ára 10 kor. Az egyesületi tagok tagdíj (Budapesten 10, vidéken 6 kor.) fejében kapják.

Mathematikai és természettudományi Értesítő. Szerk. König Gyula. Kiadja a magyar tud. Akadémia. Nyom. a Franklin társulat. XXIII. kötet. Évenként 5 füzet. Ára ?

Méhészet. Szerk. ldősb Bonczonádi Szabó Imre. Nyom. Schulcz J. Gödöllő. II. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Méhészeti Lapok. Szerk. Binder Iván. Nyom. Brózsa Ottó. XIV—I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Méhkas. Szövetkezeti folyóirat. Szerk. Majer Gyula. Nyom. Müller Károly. 1905. Megjelenik ? Ára ?

Mentők Lapja. A budapesti önk. mentő egyesület közlönye. Szerk. dr. Kovách Aladár. Nyom. Pesti kny. r. t. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Modern Művészet. Szerk. Lázár Béla. Nyom. Révai és Salamon kny. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 12 kor.

Mozdonyvezetők Lapja. A »Magyar Szent Korona alá tartozó Mozdonyvezetők Országos Szövetsége« hivatalos közlönye. Szerk. Petheő Tivadar. Nyom. »Globus« műintézet. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor. A szövetség tagjai ingyen kapják.

Mustármag. Magyar keresztyén nők lapja. Szerk. Vargha Gyuláné. Nyom. Nagy Sándor. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Műcsarnok. Az országos magyar képzőművészeti társulat hivatalos értesítője. Szerk. Ambrozovics Dezső. Nyom. a Budapesti Hirlap kny. VIII. évf. Megjelenik kéthavonként mint a Művészet melléklete.

Művészet. Magyar művészeti folyóirat. Szerk. Lyka Károly. Nyom. Hornyánszky Viktor. IV. évf. Megjelenik kéthavonként. Ára 18 kor.

Művészeti Krónika. Szerk. Observator. Nyom. Révai és Salamon. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Művészi Ipar. Az iparművészet érdekeit szolgáló független képes folyóirat. Szerk. Hamvay Ödön. Nyom. »Pátria« r. t. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

A »Nádor«-hoz czimzett gyógyszertár évnegyedes szakközleményei. Szerk. Egger Leo. Nyom. Pallas r. t. Megj. évnegyedenként. Ingyen.

Nemzeti Nőnevelés. Szerk. Sebestyénné Stetina Ilona; kiadja az Erzsébet-nőiskola tanári testülete. Nyom. a Franklin társulat. XXVI. évfolyam. Évenként 10 füzet. Ára 4 kor.

Nemzeti Szövetség. Szerk. dr. Kovács Ernő. Nyom. Athenaeum kny. r.-t. V. évf. Megjelenik évnegyedenként. Tagilletmény (4 kor.)

Népszerű Gyorsíró. Havi folyóirat a Nagy Sándor rendszere szerint. Szerk. Kovács J. István. Nyom. Barcza József. XVI. évfolyam. Évi 10 szám. Ára 4 kor.

Népszerű Ismertetés. Szerkeszti Imrédy Kálmán. Nyom. Pesti kny. r. t. 1905. évf. Megjelenik évnegyedenként Ára ?

Növénytani Közlemények. A kir. magyar természettudományi társulat folyóirata. Szerk. Schilberszky Károly. Nyom. a Pesti Lloyd-társ. IV. kötet. Megjelenik időközönként. Ára ?

Numizmatikai Közlöny. Szerk. Gohl Ödön. Nyom. Hornyánszky Viktor. IV. évf. Megjelenik negyedévenként Ára ?

Nyelvtudományi Közlemények. Szerk. Szinnyei József. Kiadja a m. tud. Akadémia. Nyom. a Franklin társulat. XXXV. kötet. Megjelenik negyedévenként. Ára 6 kor.

Olajág. A magyar ev. ker. nők lapja. Szerk. Dessewffy Emma. Nyom. Hornyánszky Viktor. V. évf. Évi 10 szám. Ára 2 kor.

Országos Gyorsiró Közlöny. Vegyes tartalmú havi folyóirat. Szerk. Bódogh János. Nyom. Pesti kny. r. t. XVIII. évf. Ára 4 kor.

Az Országos Magyar Szövetség Értesítője. (Lásd: Magyar Szövetség.)

Országos Táncztanitók Közlönye. (Lásd: Magyar Tánctanitók Közlönye.)

Országos Orvos-Szövetség. Az Országos orvos-szövetség hivatalos lapja. Szerk. Flesch Nándor. Nyom. a Pesti Lloyd társulat knyomdája. VIII. évfolyam. Megjelenik havonként. A szövetség tagjai ingyen kapják.

Orvosi Közlöny. Orvostudományi és orvostársadalmi folyóirat. Szerk. László Frigyes. Nyom. »Globus« műintézet. V. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Otthon. Képes havi folyóirat. Szerk. Hevesi József. Nyom. Pesti kny. r. t. 1905. évf. Ára 12 kor.

Otthonunk. Az »Otthon« irók és hirlapirók köre hivatalos értesítője. Szerk. Révész Gyula. Nyom. a Budapesti Hirlap knyomdája. IX. évfolyam. Megjelenik havonként. A kör tagjai ingyen kapják.

Örökimádás. A Központi oltár-egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Breyer István. Nyom. a Stephaneum. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Örömhír. Gyermekek lapja. Kiadja a Lorántffy Zsuzsanna egyesület. Szerk. Fráter Eszter és Stőry Gyula. Nyom. Hornyánszky Viktor. X. évf. Megj. havonként. Ára 60 fill.

Paedagogiumi Lapok. A polgárisk. tanárjelöltek körének lapja. Szerk. Laszczik Ernő. Nyom. Müller Károly. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Papir. Szaklap. (Azonos a Könyv- és Papirkereskedők Lapjá-val.)

Pátria havi értesítője. Szerk. Elek Emil. Nyom. Pátria r. társ. III. évf. Megjelenik havonként. Ingyen.

Patyolat. Szerk. Csepreghy Ferenczné. Kiadja és nyom. Rákosi Jenő Budapesti Hirlap ujságvállalata. XII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Vidékre 4 kor. 40 fill.

Pénzügyi Tanácsadó. Pénzügyi és közgazdasági szaklap. Szerk. Gerő Mór. Nyom. Fichner U. és Fia. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kún vármegye gazdasági egyesülete Értesítője. Szerk. Serfőző Géza. Nyom. Rózsa K. és neje. V. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Tagoknak ingyen.

Pharmakotherapiai Értesítő. Közlemények az Organotherapia köréből. Szerk. Richter Gedeon. Nyom. Franklin-társ. II. évf. Megjelenik negyedévenként. Ingyen.

Polgári Iskolai Közlöny. Az Orsz. polgári iskolai egyesület folyóirata. Szerk. Volenszky Gyula. Nyom. Hornyánszky Viktor. IX. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára 8 kor. Az egyesület tagjai tagdíj fejében kapják.

Postai Tarifák. Szerk. és kiadja Klebersberg Géza. Nyom. Európa kny. X. évfolyam. Évenkint 4-szer. Ára 2 kor.

Pótfüzetek a Természettudományi Közlönyhöz. Szerk. Csopey László és Paszlavszky József. Kiadja a k. m. Természettudományi Társulat. Nyom. a Pesti Lloyd társaság knyomdája. 1905. Megjelenik évnegyedenként. Ára a Természettudományi Közlönynyel 12 kor. A társulat tagjai 2 kor. ráfizetéssel kapják.

Protestáns Szemle. Szerk. Szőts Farkas. Kiadja a magyar protestáns irodalmi társaság. Nyom. Hornyánszky Viktor. XVII. évfolyam. Évenként 10 füzet. Ára 8 kor. Az egyesület tagjai a tagdíj (12 kor.) fejében kapják.

A Rajz. Oktatásügyi és szakirodalmi folyóirat. Szerk. Sziklás Adolf. Nyom. Budapesti Hirlap. ny. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 5 kor.

Rasol. Szerk. Rózsa Bokor. Kiadja a Rasol vegyipari vállalat. Nyom. Goldschmid Tvk. I. évfolyam. Időszakonként. Ingyen.

Statisztikai havi Közlemények. Szerk. és kiadja a m. kir. központi sta-

tisztikai hivatal. Nyom. a »Pátria« r. t. IX. évfolyam. Ára 12 kor.

Stomatologiai Közlöny. A stomatologusok (fogorvosok) orsz. egyesületének hivatalos közlönye. Szerk. Szabó József. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 12 kor.

A Szabad Lyceum, tudományt és ismeretet terjesztő társaság Értesítője. Szerk. Pályi Sándor. Nyom. Czettel és Deutsch. 1905. Megj. havonként. Ára ?

Szabadpolgári Értesítő. A székesfővárosi II. kerület »Szabadpolgári Párt« elnökségének megbizásából szerkeszti és kiadja: Budai L. A. Nyom. Müller Károly. II. évf. Megjelenik havonként. Ára tagoknak 2, nem tagoknak 3 korona.

Szabóhírlap. Szerk. Zalai János. Nyom. »Anglo-nyomda«. III. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor 40 fill.

Szabó-ipar. A budapesti férfiruhakészítő-ipartestület hivatalos közlönye. Szerk. Fülöp Sándor. Nyom. Buschmann F. V. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Szabó-iparosok Közlönye. A szabóiparosok társadalmi és anyagi érdekeit képviselő havi szaklap. Szerk. Csontos Imre. Nyom. Révai és Salamon. XIX. évf. Ára 14 kor. Divatképek nélkül 5 kor. 60 fill.

Szabó Kisiparos. Társadalmi és közgazdasági szakközlöny. Szerk. Óváry Gáspár. Nyom. Világosság kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

Szakszervezeti Értesítő. A magyarországi szakszervezeti tanács hivatalos közlönye. Szerk. Jászai S. Nyom. Világosság kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 1 kor. 20 fill.

Szanatoriumi Lapok. A József kir. herczeg Szanatorium-Egyesület hivatalos értesítője. Szerk. Verner László. Nyom. Szent-László kny. I. évf. Megjelenik havonként. Évi tagdíj fejében jár.

Századok. A magyar történelmi társulat közlönye. Szerk. Nagy Gyula. Nyom. az Athenaeum r. társ. XXXIX. évfolyam. Megjelenik évenkint 10 füzetben. Ára 12 kor. Tagok a tagdíj (10 kor.) fejében kapják.

Szent József Lapja. (Katholikus Magyarország.) Társadalmi és jótékonysági folyóirat. Szerk. és kiadja. Szentesy Alfonz. Nyom. Brózsa Ottó. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 korona.

A Szent Kereszt Magyar Hadseregének Tárogatója. Szerk. és kiadja a Szentföld magyarországi biztosi hivatala. Nyom. Heisler J. Megjelenik havonként. Ára 2 korona.

Szent-Lőrinczi Czéllövészet Lapja. Szerk. Barbul Jenő. Nyom. Hornyánszky Viktor. I. évf. Megjelenik évente négyszer Ára ?

A Szobrász. A magyarországi szobrászok érdekeit képviselő szaklap. Szerk. Székány Dezső. Nyom. Világosság kny. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fillér.

Szövetségünk. Az állami díjnokok országos szövetségének hivatalos közlönye. Szerk. Bognár Kálmán. Nyom. Révai és Salamon. II. évf. Megj. havonként. Ára 5 kor.

Tánczművészet. A táncztanítás minden ágát felölelő szakközlöny. Szerk. Saphir M. Imre. Nyom. Freisinger Mór, Komárom. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Táncztanítók Lapja. Szerk. Róka Pál. Kiadja a Magy. táncztanítók egyesülete. Nyom. Bichler I. XII. évfolyam. Megjelenik negyedévenként. Ára 8 kor.

Társadalom. Sociologiai, különösen feminista havi szemle. Szerk. Pogány József. Nyom. Hedvig Sándor. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Természettudományi Közlöny. Szerk. Csopey László és Paszlavszky József. Kiadja a kir. magy. Természettudományi Társulat. Nyom. a Pesti Lloyd társ. knyomdája. XXXVII. kötet. Megjelenik havonként. Ára 12 kor. Tagoknak tagdíj fejében jár.

A Test Ápolása. Kozmetikai és hygieniai szaklap. Szerk. Vértesi J. Jenő. Nyom. Wodianer F. és fiai. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Thematikai Gyüjtemény a legujabb és legkedveltebb operettekből, táncz-, zongora- és egyéb zenekiadványokból. Szerk. Molnár Károly. Nyom. Eberle József. VI. évf. Megjelenik évente négyszer. Ingyen.

Tornaügy. Felelős szerk.-bizottság: Maurer János, dr. Ottó József, Szafka Manó. Kiadja a Magyarországi tanitók egylete a Nemzeti tornaegylet hozzájárulásával. Nyom. Rózsa Kálmán és neje. XXII. évfolyam. Megj. évenkint 10-szer. Ára 6 kor.

Történelmi Tár. Kiadja a Magyar történelmi társulat közvetítése mellett a

m. tud. Akadémia történelmi bizottsága. Szerk. Komáromy András. Nyom. az Athenaeum r. társ. 1905. évfolyam. Uj folyam. VI. Megjelenik évnegyedenkint. Ára 10 kor. 40 fill. A történelmi társulat tagjainak 5 kor. 60 fill.

Tuberkulózis. A gümőkor elleni védekezés közlönye. Szerk. Dr. Kúthy Dezső és dr. Tauszk Ferencz. Nyom. Budapesti Hirlap nyomda. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 1 kor.

Turista Közlöny. Szerk. Moussong Géza. Kiadja a Magyar tanitók turista-egyesülete. Nyom. Elek Lipót. XII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 6 kor. A tagok tagdíj fejében kapják.

Turisták Lapja. Szerk. Téry Ödön és Petrik Lajos. Kiadja a Magyar turista-egyesület. Nyom. a Pesti Lloyd társ. nyomdája. XVII. évfolyam. Megjelenik kéthavonként. Ára 10 kor. A tagok tagdíj fejében kapják.

Turul. A magyar heraldikai és genealogiai társaság közlönye. Szerk. Schönherr Gyula és Varju Elemér. Nyom. a Franklin társulat. XXIII. kötet. Évnegyedenként jelenik meg. A társaság tagjai tagdíj (10 kor.) fejében kapják.

Tűz. Szépirodalmi, kritikai és társadalmi havi szemle. Szerkesztik: Ifj. Hegedüs Gyula és Mohácsi Jenő. Nyom. Révai és Salamon kny. I. évf. Ára 3 kor. 60 fillér.

Tűzoltók és Mentők szakközlönye. A tűzoltás és mentés minden ágát felölelő műszaki folyóirat. Szerk. Ádám József István. Nyom. Pallas kny. r. t. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Tűzrendészeti Közlöny. Az orsz. tüzoltószövetség hivatalos lapja. Szerk. Markusovszky Béla. Nyom. Ifjabb Kellner Ernő. III. évf. Megj. havonként. Ára 5 kor.

Ujságkiadók Lapja. Szerk. Lenkei Zsigmond. Kiadja a Magyar Ujságkiadók orsz. szövetsége. Nyom. a Budapesti Hir lap kny. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 12 kor. Tagoknak ingyen.

Uránia. Népszerű tudományos folyóirat. Szerk. Klupathy Jenő és legifj. Szász Károly. Nyom. Hornyánszky Viktor. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor. Tagoknak ingyen.

Utasok Könyve. Szerk. Mészöly Imre és Serény Aladár. Nyom. »Pátria« r. t. ny. 1905. évf. Megjelenik havonként. Egyes száma 40 fillér.

Utmutató. A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve. Kiadja a »Vasuti és Közlekedési Közlöny.« Nyom. a Pesti kny. XXIV. évf. Évenként 12 füzet. Ára 10 kor.

Ügyvédi Kamarai Közlöny. A budapesti ügyvédi kamara hivatalos lapja. Szerk. Pap József. Nyom. »Árpád« nyomda. II. évf. Megj. havonként. Ára ?

Vakok ügye. A magyarországi vakok érdekeit szolgáló havi folyóirat. Szerk. Vitár Rezső. Nyom. Stephaneum kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Világjárás. Utazási, idegenforgalmi, turisztikai és kereskedelmi folyóirat. Fürdők, szanatóriumok és nyaralók közlönye. Szerk. Eténi H. Elemér. Nyom. Pesti Lloyd-társulat. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Vizgyógyintézeti Közlemények. Szerk. Pajor Sándor. Nyom. Minerva kny. V. évf. Megjelenik időközönként. Ingyen.

Zászlónk. Ifjusági lap. Szerk. és kiadja a budapesti Mária-congregatio. Nyom. a Stephaneum. IV. évf. Megjelenik évenként 10-szer. Ára 2 kor.

Zsidó Híradó. Orthodox zsidó felekezeti és társadalmi havi folyóirat. Szerk. Viador. Nyom. Elek Lipót. XV. évf. Megj. havonként. Ára 12 kor.

Összesen 244.

b) VIDÉKEN.

Adalékok Zemplén vármegye történetéhez. (Sátoralja-Ujhely.) Szerk. Dongó Gyárfás Géza. Nyom. a »Zemplén« knyomda. XI. évf. Havi folyóirat. Ára 6 kor.

Alföldi Népiskola. (Szeged.) Szerk. Bite Pál. Kiadja a csongrádvármegyei tanító-egyesület. (Alföldi tanító-egylet.) Nyom. Schulhof Károly. I. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor.

Amateur Utmutató. Amateur-fényképészeti havi folyóirat. Szerk. Ruzicska Gyula. (Debreczen.) Nyom. a Csokonai nyomda. II. évf. Megj. havonként. Ára 1 kor.

Aradi Gazda. (Arad.) Az aradi gazdasági egylet hivatalos értesítője. Szerk. Keller Iván. Nyom. Gyulai István. VII. évfolyam. Megjelenik havonként. Tagoknak ingyen.

Aradvármegyei gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezete

üzleti Értesítője. (Arad.) Megjelenik az »Aradi Gazdá«-val együtt.

Armenia. (Szamosújvár.) Szerk. és kiadja Szongott Kristóf. Nyom. Todorán Endre »Auróra« knyomdája. XIX. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Bácsmegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye. (Zombor.) (Gazdasági Értesítő.) Szerk. Pető Lajos. Nyom. Braun Adolf. XX. évf. Havonként. Ára 4 kor. Tagoknak ingyen.

Barsmegyei Tanügyi Értesítő. (Léva.) A barsmegyei népnevelők egyesületének és a kir. tanfelügyelőségnek hivatalos közlönye. Szerk. Végh István és Bányai Ferencz. Nyom. Nyitrai és Tsa. 1905. évf. Megjelenik évenként kétszer. Ára 2 kor.

Biharmegyei gazdasági egyesület hivatalos Közlönye. (Nagyvárad.) Szerk. Weingärtner Andor. Nyom. Laszky Ármin. V. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Tagoknak ingyen.

Birósági Végrehajtó. A »Birósági Végrehajtók Orsz. Egyesületé«-nek hivatalos közlönye. (Igló) Szerk. Radnóti Adolf. Nyom. Pannonia-kny. Győr. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Borromaeus. (Ó-Szőny.) Kath. hitszónoklati havi folyóirat. Szerk. és kiadja Gerebenics Sándor. Nyom. a győregyházmegyei knyomda Győrött. XIX. évf. Ára 8 kor.

Borsodmegyei Tanügy. (Miskolcz.) A »Borsodmegyei Általános Tanító-Egyesület« hivatalos lapja. Szerk. Mózes Imre. Nyom. László Adolf. I. évf. Megjelenik minden hó 1-én. Ára 4 kor.

Csiki Gazda. Gazdasági Értesítő. (Csik-Szereda.) A Csikmegyei gazd. egyesület közlönye. Szerk. T. Nagy Imre. Nyom. Szvoboda Testvérek. XIX. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor. Tagoknak ingyen.

Délmagyarország. (Szeged.) Honismertető folyóirat. Kiadja a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület. Szerk. Móra Ferencz. Nyom. Engel Lajos. I. évf. Időközönként. Ára 4 kor.

D. M. K. E. (Szeged.) A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület hivatalos értesítője. Szerk. Gallovich Jenő. Nyom. Várnay Lajos. Megjel. havonként. Tagdíj fejében jár.

Délvidéki Ifjusági Közlöny. (Temesvár.) Szerk. Farkas János. Nyom. Csanád-egyházmegyei nyomda. II. évf. Havonként. Ára 6 kor.

Délvidéki Tanügy. (Temesvár.) Nevelés-oktatásügyi folyóirat. A »Délmagyarországi Tanító-Egylet« közlönye. Szerk. Bányai Jakab. Nyom. Messinger S. X. évf. Havonként. Ára 4 kor.

Divattudósító. (Miskolcz.) Időszaki divat- és szépirodalmi folyóirat. Szerk. Radó Arthur. Nyom. Forster, Klein és Ludvig. I. évf.

Egyesületi Értesítő. (Alsó-Kubin.) Az »árvamegyei általános tanítóegyesület« közlönye. Szerk. Hortobágyi Ágost. Nyom. Trnkóczy József. III. évf. Havonként. Ára 2 kor.

Egyesületi Értesítő. (Békés-Csaba.) A Békésmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Pfeifer István. Nyom. a Corvina kny. XLVI. évf. Havonként jelenik meg. (Előbb évkönyv alakban.)

Egyesületi Értesítő. (Szombathely.) A Vasmegyei gazdasági egyesület megbizásából szerkeszti Rösler Károly. Nyom. Seiler Henrik utódai. XXVI. évfolyam. Időszakonként jelenik meg. Ára 2 kor.

Egyleti Értesítő. (Deés.) A Szolnok-dobokavármegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye. Szerk. Szemmáry József. Nyom. Demeter és Kiss. XVIII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 8 kor. Az egylet tagjai ingyen kapják.

E. M. K. E. (Kolozsvár.) Az egyesület hivatalos értesítője. Szerk. Sándor József. Nyom. Ellenzék-nyomda. XII. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 2 kor.

Erdély. (Kolozsvár.) Honismertető folyóirat. Szerk. Merza Gyula. Kiadja az Erdélyi Kárpát-Egyesület. Nyom. Gombos Ferencz. XIV. évfolyam. Évenkint 12 szám. Ára 10 kor. Tagok ingyen kapják.

Erdélyi Munkás. (Kolozsvár.) Szociáldemokrata politikai havilap. Szerk. Gönczi Ödön. Nyom. Gámán J. örököse. III. évf. Havonként. Ára 1 kor.

Erdélyi Múzeum. (Kolozsvár.) Az Erdélyi múzeum-egylet kiadványa. Szerk. Szádeczky Lajos. Nyom. Ajtai K. Albert. XXII. kötet. Évenként 10 füzet. Ára 6 kor. Az egyleti tagok tagdij (6 kor.) fejében kapják.

Erdélyi Oltáregyesületi Lap. Az oltáregyesületek hivatalos közlönye. Szerk. Soóthy Gyula. Nyom. Papp György. II. évf. Havonként. Ára 2 kor.

Erdészeti Kisérletek. (Selmeczbánya.) A m. kir. központi erdészeti kisér-

leti állomás folyóirata. Szerk. Vadas Jenő. Nyom. Joerges Á. özv. és fia. VII. évf. folyam Megj. 4 szám évenkint. Ára?

Értesítő. (Ipolyság.) A hontmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Pályi Pál. Nyom. Neuman Jakab. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Ertesítője. Az állami tanítók országos egyesületének. (Gyöngyös.) Szerk. Havas Pál. Nymot. Herzog Ernő. VI. évfolyam. Évenként 4-szer.

Értesítő Magyarország kath. Papsága részére. (Pozsony.) Szerk. és kiadja Heindl János. Nyomt. Kath. irod. r.-t. V. évf. Havonként jelenik meg. Ingyen.

Evangelikus egyházi Szemle. (Békés-Csaba.) Szerk. és kiadja Hurtay György. Nyom. a Corvina knyomda. XI. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Evangelikus Népiskola. (Sopron.) Szerk. és kiadja Papp József. Nyom. Röttig Gusztáv. XVII. évfolyam. Megj. havonként. Ára 6 korona.

Fejérmegyei gazd. Egyesület Értesítője. (Sz.-Fejérvár.) Szerk. dr. Burchard—Bélaváry Rezső. Nyom. Csitári K. és tsa. V. évf. Havonként jelenik meg. Ára 6 kor. Tagoknak ingyen küldetik.

F. M. K. E (Nyitra.) A felvidéki magyar közművelődési egyesület hivatalos lapja. Szerk. Clair Vilmos. Nyom. Kapsz Géza és Kramár Vilmos. III. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Fotografia. (Szombathely.) Fényképészeti havi folyóirat. Szerk. Kiss Zoltán. Nyom. Bertalanffy József. II. évf. Megj. havonként. Ára 6 kor.

Gazdasági Értesítő. (Eperjes.) A »Sárosvármegyei gazdasági egyesület« hivatalos közlönye. Szerk. Lukovits Aladár. Nyom. Kósch Árpád. X. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 6 kor. Tagoknak ingyen küldetik.

Gazdasági Értesítő. (S.-A.-Újhely.) A Zemplénvármegyei gazdasági egyesület megbizásából szerk. Nemthy József és Berzeviczy Béla. Nyom. a »Zemplén« könyvnyomda. XIV. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Gazdasági Értesítő. (Szolnok.) A Jász-Nagykún-Szolnok vármegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye. Szerk. Gaylhoffer István. Nyom. Bakos István. XXI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 6 kor. A tagoknak ingyen küldetik.

Gazdasági Értesítő. (Komárom.) (A Komáromi újság melléklapja.) A komárommegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője. Szerk. Ágoston Miklós. Nyom. Spitzer Sándor. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Gazdasági Közlöny. (Makó.) A Csanád-vármegyei gazdasági egyesület értesítője. Szerk. Tőkey Jenő. Nyom. Kovács Antal. X. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 3 kor.

Gazdasági Néplap. (Pécs.) Népszerüen oktató szaklap a földmüves kisgazdák részére. Szerk. Förster Jenő. Nyom. Taizs József. XXXI. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 2 kor. Tagoknak ingyen jár.

Gazdasági Tudósító. (Veszprém.) (Lásd: »Veszprémvármegyei Gazdasági Értesítő« alatt.)

Gazdasági Tudósító. (Putnok.) A Gömör-Kishont-vármegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője. Szerk. Lakner László. Nyom. Rábely Miklós Rimaszombat. IX. évf. Megj. havonként. A tagoknak ingyen.

Genealogiai füzetek. (Kolozsvár.) Családtörténeti folyóirat. Szerk. Sándor Imre és Sebestyén József. Nyom. Gámán J. örököse. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Gyakorlati Paedagogia. (Szeged.) Módszeres havi folyóirat. Szerk. Madzsar Gusztáv. Nyom. Várnay Lajos. II. évf. Megj. havonként. Ára 10 kor

Gyámintézet. (Lovászpatona.) Szerk. Bognár Endre. Kiadja a magyarhoni egyet. ev. egyh. gyámintézet. Nyom. a főiskolai nyomda Pápán. XXII., XXIII. évfolyam. Megjelenik évenként hatszor. Ingyen küldetik.

Gyermekvédelem. (Szombathely). Szerk. Gerlits Sándor és Jánossy Gábor. Nyom. Egyházmegyei knyomda Szombathely. II. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor.

Gyógyszerészet. (Misztófalu.) A magyarországi gyógyszerészet és ezzel rokonszakmák értesítője. Szerkesztik és kiadják: Simon Aurél és Teleki Béla. Nyom. ugyanazok kny. I. évf. Havonként. Ingyen.

Győr szab. kir. város Hivatalos Értesítője. (Győr.) Nyom. a Pannonia kny. XV. évf. Időközönként jelenik meg.

A Hadsereg. (Arad.) Képes havi folyóirat. Szerk. Hehs Aladár. Nyom. Réthy L. és fia. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Hajdusági Méhész. (Debreczen.)

A hajdusági méhészegylet közlönye. Szerkeszti Nagy Sámuel. Nyom. Debreczen városi kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Hajnal Csillag. (H.-Böszörmény.) Szerk. Balogh Lajos. Kiadja a h.-böszörményi baptista hitközség. Nyom. Hoffmann és Kronovitz Debreczenben. VII. évf. Megjelenik havonként. Ára 48 fill.

Haladás. (Székely-Udvarhely.) Az udvarhelymegyei tanító-egyesület értesítője. Az udvarhelymegyei kir. tanfelügyelőség hivatalos közlönye. Szerk. Gyerkes Mihály. Nyom. Becsek D. Fia. I. évf. Ára 2 kor. Tagok a tagdíj fejében kapják.

Havi Közlöny. Az elméleti és gyakorlati Lelkipásztorkodás köréből. (Temesvár.) Szerk. és kiadja. Patzner István. Nyom. a csanád egyházmegyei knyomda. XXVIII. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 10 kor.

A Hazában és Távolban Széttekintő Méhész. (Sajtény, Csanád m.) Szerk. és kiadja Gallovich István. Nyom. Kovács Antal Makón. X. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 4 kor.

Házi Barát. (Sümeg.) Szerk. és kiadja Darnay Kálmán. Nyom. Horváth Gábor. VI. évf. Megjelenik időszakonként. Ingyen küldetik.

A **Hevesmegyei gazdasági egyesület értesítője.** (Gyöngyös.) Szerk. Engel Herman. Nyom. »Hevesmegyei Lapok« kny. XXI. évf. Megjelenik havonként. Ára 20 fill. számonként. Tagoknak ingyen.

Hevesmegyei Tanügy. (Eger.) Szerk. Kolacskovszky János. Kiadja a hevesmegyei általános tanító-egyesület. Nyom. Lőw B. X. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. Az egyesületi tagok tagdíj fejében kapják.

Hitszónoklati Folyóirat. (Pilis-Marót.) Szerk. és kiadja Karkecz Alajos. Nyom. Endrényi Lajos Szegeden. XVI. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 8 korona.

Homok. (Kecskemét.) Szakfolyoirat homoki gazdák számára. A kecskeméti gazdasági egyesület hivatalos lapja. Szerk. Kenéz Zoltán. Nyom. Sziládi László. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

A Hunyadvármegyei általános tanító-egyesület értesítője. (Déva.) Szerk. Bereczky Lajos. Nyom. Kroll Gyula. VI. évf. Megj. negyedévenként. Ára 3 kor.

Igazság. (Zombor.) Politikai haviszemle. Szerk. dr. Pataj Sándor. Nyom. Baits Vladimir. II. évf. Megj. havonként. Ára 5 kor.

Iskoláink. (Dobsina.) A Gömör-Kishont vármegyei általános tanitóegyesület hivatalos értesítője. Szerk. Szombathy László. Nyom. a »Sajó-Vidék« kny. Rozsnyón. VIII. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 4 korona. Tagok ingyen kapják.

Isten Igéje Szentbeszédekben. (Esztergom.) Szerk. Babura László. Kiadja és nyom. Buzárovits Gusztáv. XXX. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára pótfüzettel 5 kor. 20 fill.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő Szövetkezetének üzleti értesítője. (A Gazdasági Értesitő (Szolnok) melléklapja.)

Jézus szentséges Szivének Hirnöke. (Kalocsa.) Szerk. Tóth Mike. Nyom. Jurcsó Antal. XXXIX. évfolyam. Havi folyóirat. Ára 3 kor.

Kassa Vidéke. (Kassa.) Képes havi folyóirat az idegenforgalom és turistaság emelésére. A Kassavidéki Turistakör hivatalos közlönye. Szerk. Quirsfeld János. Nyom. Vitéz A. utóda. VII. évf. Ára 4 kor. Tagok tagilletményül kapják.

A **Kath. hitterjesztés lapjai.** Képes folyóirat. (Nagyvárad.) Tulajdonos szerk. Tóth Lajos. Nyom. a Szent László kny. XXIV. évf. Megjelenik évenként 10 füzet. Ára 6 kor.

Keresztény Magvető. (Kolozsvár.) Szerk. és kiadja Péterfi Dénes. Nyom. Ajtai K. Albert. XL. évfolyam. Megjelenik kéthónaponként. Ára 4 kor.

Kisdedóvók Lapja. (Hatvan.) Kisdedóvók, gyermekkertésznők és gyermekmenház-vezetők használatára. Szerk. Kobány Mihály. Nyom. Erzsébet kny. Gödöllőn. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 kor.

Kiskereskedők lapja. (Nagyvárad.) Szerk. Lengyel Zsigmond. Nyom. Neuman Vilmos. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Kolozsvári Munkás. (Kolozsvár.) Szocziáldemokrata politikai havilap. Szerkeszti Fülöp József. Nyom. Gámán J. örököse. II. évf. Megj. havonként. Ára 1 kor.

Közművelődés. (Torda.) A magyar közművelődés összes szerveinek szolgá-

latában álló havilap. Szerk. Molnár János. Nyom. Fodor. I—II. évf. Havonként. Ára 2 kor.

A **Község.** (Kőröstarcsa.) Szaklap a közigazgatás, a községi élet és a közs. jegyzők érdekeinek előmozdítására. Szerkeszti Petneházy Ferencz. Nyom. Kner Izidor, Gyoma. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Külmisszió. (Ágfalva.) Evangelikus hittéritési folyóirat. Szerk. Scholtz Ödön. Nyom. Röttig Gusztáv, Sopron. IX. évf. Megj. Negyedévenként. Ára 1 kor.

A **Liptómegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Értesítője.** (Liptó-Szent-Miklós). Nyom. Steier Izidor. 1905. évf. Megj. havonként. Ára?

A **Magyar Földmives.** (Gyuró.) Szerk. és kiadja Vasadi Balogh Lajos. Nyom. Kusovits Lajos. Székesfejérvár. XXIII. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Magyar Gazdasági Növényvédelem. (Grinád. Pozsonym.) Havi folyóirat közérdekü növénykórtani- és védelmi ismeretek terjesztésére. Szerk. Posch Károly. Nyom. Alkalay nyomda. Pozsony. Ára 4 kor.

Magyar Kisdednevelés és Népoktatás. (Eperjes.) A sárosvármegyei kir. tanfelügyelőség és az eperjesi Széchenyikör népnevelési szakválasztmányának hivatalos közlönye. Szerk. Veszely Vilmos. Nyom. Kósch Árpád. XI. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Magyarországi kéményseprő szaklap. (Nyitra.) Szerk. Ronchetti Oszkár. Nyom. Kapsz és Kramár. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

A magyarországi Papi Imaegyesület és Eucharistia-társulat Értesítője. (Győr.) Szerk. Molnár Ignácz. Nyom. a győregyházmegyei knyomda. XIX. évfolyam. Megjelenik évenként 8 szám. Ára 1 kor. 20 fill. A társulat tagjainak tagdíj (2 kor.) fejében jár.

Magyar Rabbik. (Nagy-Szombat.) Szerk. Stein Mayer Miksa. Nyom. Reisz L. kny. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Mária Kert. (Szűz Mária virágos kertje.) (Kalocsa.) Szerk. Tóth Mike. Nyom. Jurcsó Antal. XXI. évfolyam. Havi folyóirat. Ára 2 kor.

Méhészeti Közlöny. (Kolozsvár.) Az erdélyrészi méhész-egylet szakközlönye. Szerk. Ványolós Miklós. Nyom. Gámán János örökösei. XX. évfolyam. Megj. havonkint. Ára 8 kor. Tagoknak tagdíj fejében küldetik.

Mezőgazdasági Szemle. (Magyar-Óvár.) Szerk. Cserháti Sándor. Nyom. Czéh Sándor-féle nyomda. XXIII. évf. Havi folyóirat. Ára 10 kor.

Munka. (Ózd.) Magyar bánya- és kohómunkások társadalmi lapja. Szerk. Csepela L. és Kablay J. Nyom. Forster, Klein és Ludvig Miskolczon. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 1 kor. 20 fill.

Nagyasszonyunk. (Győr.) Mária-Congregácziók lapja. Szerk. Nitsch Árpád János. Nyom. Győregyházm. kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Népoktatás. (Lugos.) Krassó-Szörény vármegyei tanitó-egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Huszár Imre. Nyom. Sziklai L. XI. évfolyam. Évenként 10 szám. Ára 8 kor.

Nevelés. (Máramarossziget.) Szerk. Bökényi Dániel. Kiadja a »Máramarosi általános tanitó-egyesület.« Nyom. Berger Miksa. XXII. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 5 kor.

Nógrádmegyei Tanügy. (Salgótarján.) A nógrádmegyei tanitóegyesület és a nógrádmegyei kir. tanfelügyelőség hivatalos közlönye. Szerk. Magyar Béla. Nyom. Boros R. VI. évf. Havonként. Ára 2 kor.

Nők Világa. (Kolozsvár.) Az Unitárius Közlöny melléklapja. Főmunkatársak: Fanghné Gyujtó Izabella, Perczelné Kozma Flóra, Raffaj Irma. Nyom. Gámán J. örökösei. IV. kötet.

Nyelvészeti Tanulmányok. (Kolozsvár.) Ural-altaji nyelvtudományi folyóirat. Szerkeszti és kiadja Szilasi Móricz. Nyom. Gámán J. örökösei. I. kötet. Megjelenik évenként 3—4 füzetben. Ára 10 korona.

Önképzőkör. (Zalatna.) Ifjusági folyóirat. Szerk. Ferenczi István. Nyom. Papp Gy. Gyulafehérvár. 1905. évf. Megjel. havonként. Ára 4 kor.

Pacsirta. (Eger.) Tanuló ifjuság lapja. Szerk. Gárdonyi József. Nyom. Löw kny. I. évf. Megjelenik havonként. Ára?

Pártoljuk a Magyar Ipart. (Szeged.) A szegedi magyar iparpártoló szövetség hivatalos közlönye. Szerk. Pataki Simon. Nyom. Schulhof Károly. IV. évf. Megjelenik évnegyedenként. Ingyen.

Pesti Alsó-járási Híradó. (Erzsébetfalva.) A pesti alsó-járás érdekeit fel-

ölelő, társadalmi, közgazdasági és vegyes tartalmú időszaki lap. Szerk. Trakostyáni Draskovich József. Nyom. Fischof Henrik, Kispest, II. évf. Megj. időközönként. Ára 2 kor.

Politikai Ellenőr. (Kecskemét.) Az »Országos Ellenőr« társújságja Kecskeméten. Szerk. és kiadja Somogyi János. Nyom. Ottinger. Nagykőrösön. III. évf. Megjelenik havonként. Ára az »Országos Ellenőrrel« együtt 10 kor.

Pozsonyi Gazda. (Pozsony.) A »Pozsony vármegyei gazdasági egyesület« értesítője. Szerk. Horváth Jenő. Nyom. Eder István. VII. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor. Tagoknak ingyen jár.

Protestáns Pap. (Kölesd.) Szerk. és kiadják Lágler Sándor és Kálmán Dezső. Nyom. Molnár Mór. Szekszárd. XXVI. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 8 korona.

Ref. Zeneközlöny. (Sárospatak.) Ref. egyházi zeneműfolyóirat. Szerk. és kiadja ifj. Fövenyessy Bertalan. Nyom. Radil Károly. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 10 kor.

Régi Okiratok és Levelek Tára. (Debreczen.) Havi folyóirat az irodalom és történelem köréből. Szerk. és kiadja Kardos Samu. Nyom. Városi ny. I. évf. Ára 12 kor.

Reménységünk. (Csanytelek.) Az oltáriszentség-imádás és Mária-tisztelet havi folyóirata. Szerkeszti és kiadja Varga Mihály. Nyom. Stephaneum kny. Budapest. X. évfolyam. Havi folyóirat. Ára 2 kor. 60 fill.

Sárospataki Füzetek. (Sárospatak.) Szerk. Horváth Cyrill. Nyom. Radil Károly (Ev. ref. főiskolai) ny. II. évf. Megjel. negyedévenként. Ára 6 kor.

Sárospataki Ifjusági Közlöny. (Sárospatak.) Kiadja a »Sárospataki Ifjusági Egylet«. Szerk. Bódi Dénes. Ev. ref. főiskola knyomdája. XXI. évf. Havonként jelenik meg. Ára 4 kor.

Somogymegyei Vendéglősök Lapja. (Kaposvár.) A somogymegyei vendéglősök és korcsmárosok egyesületének hivatalos közlönye. Szerk. Lengyel József. Nyom. Hagelman Károly. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Soproni Gyorsiró. (Sopron.) Szerk. Schnabel István és Rózsás Pál. Kiadja az ev. főgymnasiumi gyorsiró-kör. Nyom. Romwalter Alfréd. XXXI. évfolyam. Megj. havonkint. Ára 2 korona.

Soproni Kereskedők Lapja. (Sopron.) »Soproni Kereskedők egyesületének« hivatalos közlönye. Szerk. Kuppis Uzor. Nyom. Romwalter Alfréd. III. évf. Megj. havonként. Ára 3 kor.

Sopronmegyei gazdasági egyesület Értesítője. (Sopron.) Nyom. Romwalter Alfréd. 1905. évfolyam Évi 3 füzet.

Szabad Egyház. (Szapáryfalva.) Független magyar református lap. Szerk. Rácz Károly. Nyom. Virányi János, Lugos. XXI. évfolyam Megjelenik havonként. Ára 5 kor.

Szegedi Gyorsíró. Havi folyóirat a Gabelsberger-Markovits rendszer szerint. A szegedi gyorsíró-egyesület és a szegedi ifjusági gyorsíró körök hivatalos lapja. Szerk. Jakab Lajos. Nyom. Schulhof Károly. II. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Szegedi Ügyvédlap. Jog és társadalomtudományi folyóirat. Szerk. Kormányos Benő. Nyom. Wesselényi G. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Szemle. (Kecskemét.) A siketnémaintézeti tanárok országos egyesületének hivatalos lapja. Szerk. Németh László. Nyom. Sziládi László. VII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

A Szent Család kis Követe. (Pécs.) A názárethi szent család és a Szent-József társulatának közlönye. Szerk. Virág Ferencz. Nyom. Taizs József. XVI. évfolyam. Megjelenik havonkint. Ára 1 kor. 44 fill.

Szent Gellért. (Pannonhalma.) Ifjúsági hitszónoklati folyóirat. Szerk. és kiadja Boros Alán. Nyom. az egyházmegyei knyomda Győrött. VII. évf. Megjelenik évenkint 10-szer. Ára 8 kor.

Szilágyvármegyei Tanügy. (Zilah.) Szerk. Zoványi Lajos. Kiadja a szilágyvármegyei általános tanítótestület. Nyom. Seres Samu. VIII. évfolyam. Megjelenik évenkint 10-szer. Ára 2 kor.

Tanácsadó. (Balassagyarmat.) Platthy és Cserny vaskereskedőczég közhasznú értesítője. Szerk. Platthy Miklós. Nyom. Balassagyarmati kny. szövetkezet. I. évf. Havonként. Ingyen.

Tanítótestületi Értesítő. (Torda.) A Torda-Aranyos vármegyei ált. tan. testületnek havonként megjelenő hivatalos közlönye. Szerk. Csiky Viktor. Nyom. Füssy József. VII. évf. Ára 2 kor. Tagoknak 1 korona.

Tanügyi Értesítő. (Besztercze.)

A »Besztercze-Naszód vármegyei ált. tanitó-egyesület« és a vármegyei kir. tanfelügyelőség hivatalos közlönye. Szerk. Sebestyén József. Nyom. Botschár Tivadar. X. évfolyam. Évenkint 10 szám. Ára 4 korona.

Tanügyi Értesítő. (Besztercebánya.) A zólyomvármegyei m. kir. tanfelügyelőség és a zólyomvármegyei általános tanítóegyesület hivatalos közlönye. Szerk. Szokolszky Rezső. Nyom. Hungaria kny. II. évf. Megj. havonkint. Ára 3 kor. Tagoknak ingyen.

Tanügyi Értesítő. (Győr.) A győrvidéki tanitó-egyesület hivatalos lapja. Szerkeszti Tell Anasztáz és Benedek Vincze. Nyom. Heckenast és Gróf kny. XXVIII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 4 korona.

Tanügyi Értesítő. (Komárom.) A komárommegyei tanító-testület közlönye. Szerk. Szendrey Imre. Nyom. Spitzer Sándor. VI. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Tanügyi Értesítő. (Szatmár.) A szatmárvármegyei általános tanító egyesület hivatalos közlönye. Szerk. Mihály Ferencz. Nyom. »Szabadsajtó« kny. IV. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára évenkint 4 kor.

Tanügyi Értesítő. (Székesfehérvár.) Szerk. Velinszky Ferencz. Nyom. Csitáry K. és tsa. III. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Tanügyi Tanácskozó. (Deés.) A szolnok-dobokamegyei tanító-testület hivatalos közlönye. Szerk. Daday István. Nyom. Demeter és Kiss. XII. évfolyam. Megjelenik évenkint 10-szer. Ára 2 kor. 40 fill. Tagoknak tagsági díj fejében jár.

Tavasz. (Debreczen.) Szépirodalmi folyóirat. Szerk. ifj. Balogh Zsigmond. Nyom. Ruzicska Gyula és Tsa. Csokonai kny. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Telekkönyv. (Szeged.) Szerk. Káplány Géza. Nyom. Nagy Elek Czegléden. X. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 8 korona.

Természettudományi Füzetek. (Temesvár.) A Délmagyarországi természettudományi társulat közlönye. Szerk. Tőkés Lajos. Nyom. Uhrmann Henrik. XXIX. évfolyam. A társulat tagjai tagdíj fejében kapják.

Theologiai Szaklap. (Pozsony.) Szerk. Raffai S., Hornyánszky A., Pokoly József, Tüdős István. Nyom. Wigand F. K. IV. évf. Megjelenik negyedévenként. Ára 6 kor.

A Torontálmegyei Gazdasági egyesület Értesítője. (Nagybecskerek.) Szerk. Marton Andor. Nyom. Pleitz Fer. Pál. XX. évfolyam. Megjelenik 6 füzetben. Ára 2 kor. A tagok díjtalanul kapják.

Történelmi és régészeti Értesítő. (Temesvár.) A Délmagyarországi történelmi és régészeti múzeumi társulat közlönye. Szerk. Berkeszi István. Nyom. a csanádegyházmegyei knyomda. XXI. (új) évfolyam. Megjelenik évnegyedenkint. Ára 8 kor. A társulati tagoknak ingyen jár.

Uj Iskola. (Sopron.) Nevelésoktatásügyi folyóirat. A sopronmegyei ált. tanítóegyesület hivatalos közlönye. Szerk. Biró Samu. Ny. Romwalter Alfréd. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Az Uj Század. (Kolozsvár.) Szabadgondolkodó, társadalomtudományi haviszemle. Szerk. Storfer Adolf. Nyom. Ujhelyi M. és tsa. Megjelenik minden hó elején. Ára 6 kor.

Unitárius Közlöny. (Kolozsvár.) Szerk. Boros György. Kiadja a Dávid Ferencz egylet. Nyom. Gámán János örököse. XVIII. kötet. Megj. havonként. Ára 2 korona 40 fillér. Egyleti tagoknak 2 korona.

Unitárius Egyház. (Székelykeresztúr.) Egyházi és iskolai lap. Szerk. Lőrinczi István. Kiadja a Székelykeresztúr vidéki unitárius lelkészkör. Nyomt. Szabó Kálmán I. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Városi Közlöny. (Temesvár.) Hivatalos folyóirat. Kiadja a városi tanács. Nyom. Csendes Jakab. VIII. évf. Megjelenik havonkint.

Vasárnapi Tanító. (Hajdú-Böszörmény.) Szerk. Balogh Lajos. Nyom. Hoffmann és Kronowitz Debreczen. IX. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

Veszprémvármegyei Gazdasági Értesítő. A »veszprémvármegyei gazd. egyesület« hivatalos közlönye. Szerk. Paur Ödön. Nyom. Krausz A. fia. IV. évf. Megjelenikhavonként. Ára 4 kor. Tagok ingyen kapják.

V. H. O. Sz. (Szeged.) A vidéki hirlapirók országos szövetségének hivatalos értesítője. Szerk. a Szövetség titkára: Palócz László. Nyom. Endrényi Imre. IX. évf. Megjelenik havonként. A szövetség tagjainak ingyen jár.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület Értesítője. (Zala-Egerszeg.) Szerk. Orosz Pál. Nyom. Unger Antal. 1905. évfolyam.

Zentai Gyorsíró. Szerk. Fülöp Adorján. Nyom. Traub B. és trsa Szeged. V. évf. Megjelenik évenként 10 szám. Ára 2 korona.

Összesen: 140.

II. TÖBBNYELVŰ FOLYÓIRATOK.

a) BUDAPESTEN.

Annales historico-naturales Musei Nationalis Hungarici. A Magyar Nemzeti Múzeum Természetrajzi osztályainak folyóirata. (Magyar, német, franczia, latin.) (A Természetrajzi Füzetek folytatása.) Szerk. dr. Horváth Géza. Nyom. a Franklin-társ. III. évf. Évenként 2 füzet. Ára 30 kor.

Aquila. (M. és német.) Szerk. Herman Ottó. Kiadja a Magyar Ornithologiai Központ. Nyom. a Franklin társ. XII. évf. Évenként 4 füzet. Ára 10 korona.

Budapest Főváros Statisztikai Havifüzetei. Monatshefte des Budapester Communal-Statistischen Bureaus. (M. és német.) Szerk. Kőrösy József. XXXIII. évf. Nyom. a Székesfővárosi házi nyomda. Ára 8 kor.

Dohányzók Lapja. Közgazdasági, kereskedelmi folyóirat. (Magyar és német.) Szerk. Párkány A. J. Nyom. Európa kvnyomda. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Export-Revue. (Magy., német, franczia, angol.) Szerk. és kiadja Katona Béla. Nyom. Athenaeum. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 10 kor.

Férfi Szabó. (Magyar-német.) Szerk. Stikarovszky Norbert. Nyom. Fried és Krakauer. VI. évf. Havonként. Ingyen küldetik.

Földrajzi Közlemények. Bulletin de la Société Hongroise de Géographie. (M. franczia kivonattal.) Szerk. Cholnoky Jenő. Nyom. Fritz Ármin. XXXIII. kötet. Évenként 10 füzet. Ára 10 kor. Tagoknak ingyen.

Földtani Közlöny. Geologische Mittheilungen. (M. és német.) Szerk. Dr. Pálfy Mór. Nyom. a Franklin társ. XXXV. kötet. Megjelenik havonként. Ára 10 kor. Tagoknak ingyen.

Főnyeremény. A magyar általános takarékpénztár részv. társ. váltóüzletének sorsolási tudósítója. Verlosungs-Anzeiger. Szerk. Weil Miklós. Nyom. Neuwald Illés. Havonként. Ára 4 kor.

Keleti Szemle. Közlemények az uralajtaji nép- és nyelvtudomány köréből. *(Revue Orientale.)* (Magyar, német, angol, franczia.) Szerk. Kúnos Ignácz és Munkácsi Bernát. Nyom. a Franklin társ. VI. évf. Megj. évenkint háromszor. Ára 8 kor.

Kőfaragó. (Magyar és német.) Szerk. Gröschl Ignácz. Nyom. Világosság kny. VI. évf. Havonként. Ára 1 kor. 20 fillér.

Magyar Botanikai Lapok. — Ungarische botanische Blätter. (M. és német.) Szerk. és kiadja Degen Árpád. Nyom. Pallas r. t. kny. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 10 kor.

Magyar Fürdők Lapja. Gyógy- és üdülő-helyek szakközlönye. (Magyar, franczia, német.) Szerk. Syposs Károly. Ny. Globus műintézet. I. évf. Megjelenik? Ára helyben 10, vidéken 12 kor.

Magyar kir. Postatakarékpénztári Közlöny. (Magy. és horvát.) Nyom. a Pallas r. t. XX. évfolyam Megjelenik havonként.

Magyar Nemes-Fémipar. (Ungarische Edelmetall-Industrie.) (Magyar és német.) Szerk. Révész Károly. Nyom. Légrády testvérek. V. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Magyarország és a Nagyvilág. (Magy.-német.) Ungarn und die Weitewelt. Szerk. Dessewffy Arisztid. Nyom. Hornyánszky Viktor. IV. évf. Megj. havonként. Ára 3 kor.

Országos Fogászati Szemle. (Magyar és német.) Revue der Zahntechniker Ungarns. A fogtechnikusok országos szövetségének hivatalos közlönye. Szerk. Prohászka Henrik. Nyom. Adler K. III. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Start. Nemzetközi verseny- és vadászlap. (Magyar és német.) Szerk. Captain Forth. Nyom. Légrády Tvk. 1905. évf. Megjelenik? Ára 20 kor.

Szabók szaklapja. (Magy. és német.) Schneider Fachblatt. Szerk. Honti Géza. Nyom. Fried és Krakauer. XIII. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

Szt-Lukács-fürdő. (Melléklete román ny.) Szerk. Bosányi Béla. Nyom. Pesti knyomda r. t. XVIII. évfolyam. Megjelenik havonként.

La **Toilette.** (Magy. és német.) Szerk.

Krausz Adolf. Nyom. Buschmann F. XXIV. évf. Megjelenik havonként. Ingyen küldetik.

Varrógép-, kerékpár- és automobil-ujság. (Magyar-német.) Nähmaschinen-, Fahrrad- u. Automobil-Zeitung. Szerk. Sándor Gyula. Nyom. Országos központi községi ny. III. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Összesen 22.

b) VIDÉKEN.

Bácskai Kis Gazda. (Hódság.) A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület Hódság-járási fiók-egylet hivatalos közlönye. (Magyar és német.) Szerk. Wissinger Richárd. Nyom. Raab János., III. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. Tagoknak ingyen.

A Bécsi »Allgemeine Versorgungs-Anstalt« tagjai érdekeinek megvédését czélzó pozsonyi egyesület közleményei (Pozsony). Szerk.? Nyom. Angermayer Károly. 1905. Megjelenik ? Ára?

Concordia. (Pozsony.) A pozsonyi »Concordia« Gabelsberger-gyorsíró-egyesület közlönye. (Magy. és német.) Szerk. Theisz. Nyom. Freistadt Mór. XX. évf. Évenként 6 szám. Ára 2 kor. 40 fill.

Délmagyarország. (Vajszka.) Južna Ugarska. (Magyar-horvát.) Szerk. Dr. Tumbász István. Nyom. Bittermann József. Szabadkán. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

D. M. K. E. (Szeged.) A délmagyarországi magyar közművelődési egyesület hivatalos értesítője. Szerk. Gallovich Jenő. Nyom. Várnay L. II. évf. Megjelenik havonként. Tagdíj fejében jár.

Délvidéki Ifjusági Közlöny. (Temesvár.) Szerk. Farkas János. Nyom. Csanádegyházmegyei kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 6 kor.

Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egylet Orvos-Természet-Tud. Szakosztályából. — Sitzungsberichte der Medicinisch-Naturwissensch. Section des Siebenbürgischen Museumvereins. (M. és német.) Szerk. Szabó Dénes és Fabinyi Rudolf. Nyom. Ajtai K. Albert. XXX. évf. Megjelenik időközönként. Ára 6 kor.

Háztulajdonosok Lapja. — Hausbesitzer Zeitung. (Pozsony.) (Magyar és német.) A pozsonyi háztulajdonosok egyesületének közlönye. Szerk. és kiadja Pichler H. Alajos. Nyomt. Angermayer Károly. I. évf. Havonként. Ára 4 kor. Tagoknak 1 kor.

Magyar Földbirtokos. — Ungarischer Grundbesitzer. (Sopron.) (M. és német.) Szerk. Breuer Lajos. Nyom. Röttig Gusztáv? VI. évf. Megjel. kéthavonként. Ingyen.

Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny. (Szombathely.) (Melléklete német.) Szerk. Barabás István. Nyom. Fischl Salamon. Vasvár. XII. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Összesen 10.

III. NEM-MAGYAR NYELVŰ FOLYÓIRATOK.

I. Németek.

a) BUDAPESTEN.

Allgemeine Feuilletonzeitung. Für Redactionen als Manuscript gedruckt. Szerk. Kun József Jenő. Nyom. Európa kvny. 1905. évf. Megj. havonként. Ára?

Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn. Szerk. dr. Herrmann Antal. Ny. Hornyánszky Viktor. VII. kötet. Megj. időközönként.

Orient. Organ der symb. Grossloge von Ungarn. Szerk. Pay'r Ede. Ny. Márkus Samu. XVII. (= 30.) évfolyam. Havonként jelenik meg. Tagoknak ingyen.

Pharmaceutische Mittheilungen der »Reichspalatin«-Apotheke. Szerk. Egger Leo. Nyom. Pallas r. t. kny. V. évf. Megjelenik évnegyedenként. Ingyen.

Pharmakotherapeutische Rundschau. Mitteilungen aus dem Gebiete der Organotherapie. Szerk. Richter Gedeon. Nyom. Franklin-társ. II. évf. Megjelenik negyedévenként. Ingyen.

Pietät. Central-Fachorgan für Leichenbestattungen, Aufbahrungen und alle ins Fach schlagenden Angelegenheiten. Szerk. Hohenberg Ferencz. Nyom. Posner Károly Lajos és fia. II. évf. Megj. havonként. Ára 4 kor.

Sanct-Antonius Blätter. Szerk. Buday Alfréd. Nyom. Uránia kny. VI. évf. Evenként 12 füzet. Ára 2 kor.

Szekula Briefmarken Verkehr. Organ des intern. Philat. Verb. »Genf«. Sitz in Budapest. Szerk. Bihari Jenő. Nyomt. Posner Lajos Károly. V. évf. Havonként. Ára 2·50 frank; 2 márka.

Ungarische Biene. Szerk. Tanos Pál. Kiadja a Magyar Méhészek Egyesülete. Ny. Athenaeum r. t. XXXIII. évf.

Havi folyóirat. Ára 6 kor., az egyesület tagjai 4 kor. tagdíj fejében kapják.

Ungarische pädagogische Revue. Szerk. és kiadja Szőllősi Jenő. Nyom. Schlesinger Vilmos. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 7 kor. 20 fill.

Ungarische Rundschau. Familienmonatsschrift für Belletristik, Kunst, Literatur, Wissenschaft und sociale Interessen. Szerk. Kun Jenő. Nyom. Berkovits János kny. II. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor. 40 fill.

Zeitschrift für Ungarisches Öffentliches und Privatrecht. Szerk. Ságody (Sgalitzer) Gyula. Nyom. Európa kny. XI. évf. Meg nem határozott időben jelenik meg. Ára 20 korona.

Összesen 12.

b) VIDÉKEN.

Die **Advokaturs- und Notariatskanzlei.** Unparteiisches Fachblatt zur Förderung der Berufs- und Standesinteressen der Advokaturs- und Notariats-Beamten in Oesterreich. (Wien.) Szerk. Schweinburg S. Nyom. Röttig Gusztáv. Sopron. III. évf. Megjelenik havonként, Ára 4 kor.

Akademische Blätter. (N.-Szeben.) Organ d. siebenbürgisch-sächsischen Hochschüler. Szerk. Georg Barthmes. Ny. Krafft Vilmos. IX. évf. Megj. havonként. Ára 4 korona.

Allgemeiner Mühlen-Markt. (Wien.) Fach- und Offertenblatt für den gesammten Geschäftsverker der Mühlen- und Sägenbranche. Szerk. Poech József. Nyom. Alkalay Adolf és fia. Pozsony. VI. évf. Megj. havonként. Ára 4 korona.

Archiv des Vereines für siebenbürgische Landeskunde. (N.-Szeben.) Uj folyam. Ny. Krafft Vilmos. XXXIV. köt. Időhöz nincs kötve. Kötete 4 kor. 20 fill.

Berith am. (Budapest—Wien.) Ein Monatsblatt zur Belehrung u. Unterhaltung. Szerk. Dalman Gusztáv. Nyom. Márkus Samu. Budapest. XIII. évf. Megjelenik havonként. Ára ?

Correspondenz Lewy. (Wien.) Organ der Theater- und Concert-Agentur Gustav Lewy. Szerk. Lewy Richárd. Nyom. Alkalay Adolf és fia, Pozsony. XXVIII. évf. Megj. havonként. Ára ?

Grundbesitzer Zeitung. (Wien.) Organ für Haus- u. Gutsbesitz. Mit der Beilage. »Der Verkehrs-Sensal«. Szerk. Lössl Henrik. Nyomt. Röttig Gusztáv. Sopron. XII. évf. Megj. havonként. Ára 8 kor.

Gut Licht! (Wien.) Zeitschrift für Amateur-Photographie. Szerk. Richter R. Nyom. Röttig Gusztáv. Sopron. IV. évf. Havonként. Ára 5 kor.

Heilmittel-Revue. (Wien.) Therapeutisches Organ, mit dem Beiblatte »Balneotherapeutische Revue« Szerk. Goldmann Hugó. Nyom. Röttig Gusztáv, Sopron. III. évf. Megj. havonként. Ára 5 kor.

Illustrierte Fremden-Zeitung »Reise-Begleiter« (Wien.) Internat. Verkehrs-Führer der Monarchie. Szerk. Kaiser F. J. Nyom. Röttig Gusztáv. Sopron. VIII. évf. Ingyen.

Jahrbuch für die Vertretung und Verwaltung der evangelischen Landeskirche A. C. in den siebenbürgischen Landesteilen Ungarns. (Nagy-Szeben.) Kiadja a tartományi consistorium. Ny. Drotleff József. XI. kötet. Időhöz nincs kötve. Ára 2 kor. 40 fill.

Kartell-Rundschau. (Wien.) Zeitschrift für Kartellwesen und verwandte Gebiete. Szerk. Borger József. Nyom. Röttig Gusztáv. Sopron. III. évf. Havonként. Ára évi 30 kor. Egyes szám ára 3 kor.

Die Kritik. (Wien.) Monatschrift für das gesammte Kunstleben, unter Mitwirkung Hervorragender Kritiker. Szerk. Röttig József. Nyomt. Röttig Gusztáv. Sopron. I. évf. Havonként. Ára 10 kor.

Korrespondenzblatt des Vereins für siebenbürgische Landeskunde. (N.-Szeben.) Szerk. dr. Schullerus A. Ny. Krafft Vilmos. XXVIII. évf. Havonként jelenik meg. Ára 2 kor.

Monatlicher Anzeiger des Christlichen Vereins Junger Männer. (Wien.) Szerk. Haberl János. Ny. Hornyánszky Viktor Budapesten. IX. évf. Havi lap. Ára 60 fillér.

Monatsschrift für die Geschichte u. Wissenschaft des Judentums. (Breslau.) Szerk. és kiadja Braun M. Nyom. Alkalay Adolf és fia. Pozsony. XLIX. évf. Megjelenik havonként. Ára 9 kor.

Nachrichten des Soproner Comitats-Agricultur-Vereins. (Sopron.) Nyom. Romwalter Alfréd. 1905. évf. Megjelenik időközönként.

Österreichisch-Ungarische Re-

vue. (Wien.) Szerk. Habermann Gyula. Nyom. Röttig G. Sopron. 1905. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 19 kor 20 fill.

Schul- u. Kirchenbote. (Brassó. (Lásd az ujságok között.)

Volksgesundheit. (Medgyes.) Szerk. Siegmund Henrik. Nyom. Reissenberger G. A. IV. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor. 80 fill.

Die Weltwirtschaft. (Wien.) Zeitschrift für Kolonialwesen und Handelsgeographie. Szerk. Halperson József. Ny. Röttig Gusztáv. Sopron. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 10 kor.

Zeitschrift für Handel und Gewerbe. (Wien.) Organ des Verbandes der Ganzfabrikaten-Industrien. Szerk. dr. Steiner Emil. Nyom. Röttig Gusztáv, Sopron. XI. évf. Megj. havonként. Ára 12 kor.

Zeitschrift des Internationalen Anwalt-Verbandes. (Wien.) Szerk. Löszl Henrik. Nyom. Röttig Gusztáv. Sopron. III. évf. Megj. havonként. Ára 5 K.

Összesen 22.

II. Angol.

Chit-Chat. (Budapest.) Szerk. Nora de Vállyi. I. évf. Nyom. »Pallas« kny. Havonként. Ára 3 s. 6 d.

Összesen 1.

III. Franczia.

BUDAPESTEN.

Revue Philatélique. Organe de l'association philatélique internationale »Genève» à Budapest. Szerk. Szekula Béla. Nyomt. Engel Zsigmond. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 3 frank.

Összesen 1.

IV. Olasz.

VIDÉKEN.

Liburnia. (Fiume.) Rivista bimestrale del »Club Alpino Fiumano«. Nyom. Mohovich E. IV. évf. Kéthavonként. Ára 2 korona.

Összesen 1.

V. Szerbek.

VIDÉKEN.

ЛЕТОПИС МАТИЦЕ СРПСКЕ. (Ujvidék.) Szerk. Szávits Milán. Ny. Popovits testv. 1905. évf. Évenként hat füzet. Ára 1 kor. 40 fill.

ПОЛЕТ. (Versecz.) Oktató, mulattató és nevelési folyóirat. Szerk. Pavlovics M. P. Nyom. Pavlovics M. P. II. évf. Megj. havonként. Ára 3 kor.

СПОМЕНАК. (Pancsova.) Szerk. és kiadja Martinovits Iván. Ny. Jovanovits testv. XIII. évf. Havi lap. Ára 4 kor.

СРПСКА ВЕЗИЉА. (Versecz.) Szerk. Pavlovics Milán P. Nyom. Pavlovics Milán P. III. évf. Megj. havonként. Ára 5 kor.

ЖЕНСКИ СВЕТ. (Ujvidék.) A szerb jótékony-egylet lapja. Szerk. Varagyanin Árkád. Ny. Branik r. t. kny. (Popovits Tvk.) XX. évf. Havi lap. Ára 2 kor.

Összesen 5.

VI. Tótok.

a) BUDAPESTEN.

Listy Sväteho, Antona. Szerk. Buday Alfréd. Ny. »Uránia« kny. V. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Posol Svätého Antona. Szerk. Sándorfi Ede. Nyom. Stephaneum kny. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Összesen 2.

b) VIDÉKEN.

Časopis Museálnej Slovenskej Spoločnosti. (Turócz-Sz.-Márton.) Szerk. Sokolik A. Kiadja a tót nemzeti múzeum. Ny. részv.-társ. (Társlapja: Sbornik . . .) VIII. évf. Évenként 6 szám. Ára 2 kor.

Černokňažnik. (Turócz-Sz.-Márton.) Szerk. Čajda György. Ny. Részv. társ. XXX. évf. Havilap. Ára 4 kor.

Dennica. (Modor.) Ženský list pre poučenie a zábavu. Szerk. Vansová Teréz. Ny. Rohaček Simon. VIII. évf. Havonként. Ára 3 korona.

Dobry Pastier. (Békéscsaba.) List přo rozširovani pravdy božej, i pro vzdeláváni kresťanstva. Szerkesztő Sztanko György. Nyom. Tevan Adolf. I. évf. Havonként. Ára 80 fillér.

Dolnozemský Slovák. (Ujvidék.) Politicko-spoločenský mesačnik. Szerk. Mičátek L. Nyom. Rohaček Simon, Modor. III. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 1 kor 50 fill.

Hospodárske noviny. (Turócz-Szt.-Márton.) Časopis pre všetky odvetvia hospodárstva, domáci priemysel a národné hospodárstvo. Szerk. Kompiš Péter. Nyom. Turócz-szt.-mártoni r. t. ny. V. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor.

Kazatel'na. (Lenge.) Szerk. Osvald Fer. Rikhárd. Nyom. Salva Károly Liptó-

Rózsahegy. XXV. évf. Megjelenik havonként. Ára 8 kor.

Král'ovna Sv. Ruženca. (Jablonka.) Szerk. tul. Pironcsák István. Nyom. Salva Károly. L.-Rózsahegy. XVII. évf. Havi lap. Ára 1 kor. 60 fill.

Noviny malých s mnohými obrázkami. (Szenicze.) Szerk., kiadja és nyom. Bezsó János. VI. évf. Évenként 8 szám. Egyes szám ára 4 fill.

Obzor. (Liptó-Rózsahegy.) Časopis prekospodárstvo, remco lo adomáci živos. Szerk. és kiadja Salva Károly. Nyom. Salva Károly. XVII. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor.

Politične články. (Beszterczebánya.) Vychodia raz za mesiac. Szerk. Rippely Ede. Nyom. Machold F. II. évf. Megj. havonként. Ára 2 kor.

Posol b. Srdca Ježišového. (Nagyszombat.) Szerk. Daubner Alajos. Ny. Winter Zsigmond. IX. évf. Havi folyóirat. Ára 1 korona 60 fill.

Praktický včelár. (Sajó-Kaza.) Časopis venovány záujmom včelárstva. Szerk. Pomekács M. Nyom. Machold F. Beszterczebányán. II. évf. Megj. havonként. Ára 6 kor.

Slovenské Pohl'ady. (Turócz-Szent-Márton.) Szerk. és kiadó Škultéty József. Ny. a turócz-szt.-mártoni kny. r.-t. XXV. évf. Havi folyóirat. Ára 10 kor.

Stráž Na Sione. (Modor.) Szerk.-kiadó Zoch Pál. Ny. Rohaček Simon Modoron. XIII. évf. Havi folyóirat. Ára 2 kor.

Strom Seraficky. (Szakolcza.) Mesačnik, venovaný pre terciárov III. Sv. Františka. Szerk. Zsekó Károly. Nyom. Teslik József. II. évf. Megj. havonként. Ára 1 kor. 50 fill.

Összesen 16.

VII. Horvát.

BUDAPESTEN.

Crvena Sloboda. Radnički list. Szerk. Hudić Iván. Nyom. »Uránia« ny. IV. évf. Havonként. Ára 1 kor. 20 fill.

Összesen 1.

VIII. Románok.

BUDAPESTEN.

Advĕrul. (Glasul Poporului.) Szerk. Criesea Aurél. Ny. »Világosság« kvny. III. évf. Havonként. (Ezelőtt hetilap volt.) Ára 1 kor.

VIDÉKEN.

Advocatul Poporal. Fóie juridică-administrativă. (Temesvár.) Szerk. Rotariu P. Nyom. Csirovics D. T. III. évfolyam. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Calicul. Humor şi Satira. (Nagy-Szeben.) Szerk. Pop J. Nyom. Roth Frigyes. XVIII. évf. Megjelenik havonként. Ára 6 kor.

Economia. Foaie economica ilustrată. Karánsebes). Szerk. Diakonovich Sándor. Nyom. Egyházmegyei nyomda. I. évf. Megjelenik havonként. Ára 4 kor.

Lumina Lumei. (Fóia crestinilor botezaţi, numiţi baptisti.) (Arad). Szerk. Slăv György. Nyom. Réthy Lipót és fia. II. évf. Megjelenik havonként. Ára 2 kor. 40 fill.

Reuniunea învăţătorilor, români dela şcoalele poporale confesionale ortodócse. (Arad.) Organ periodic oficios. Szerk. Moldován József. Nyom. Gör. kel. rom. egyházm. knyomda. II. évf. Időközönként. Ára 5 kor.

Transilvania. (Nagy-Szeben.) Szerk. Diaconovich Kornél. Ny. Főegyházmegyei ny. XXXVI. évf. Évenként 6 szám. Ára 10 korona.

Összesen 7.

IX. Bunyevácz.

VIDÉKEN.

Neven. (Szabadka.) Szerk. Sudarevics V.; Nyom. Kladek és Hamburger. XXII évf. Havilap. Ára 2 kor.

Összesen 1.

X. Vend nyelven.

VIDÉKEN.

Nevtepeno poprijeta Devica Marija. (Szombathely.) Zmozsna goszpa vogrszka. Szerk. Klekl József. Nyom. Szombathelyi egyházmegyei kny. II. évf. Megj. havonként. Ára ?

Összesen 1.

XI. Esperanto nyelven.

BUDAPESTEN.

Esperanto. Scienca kaj literatura monata revuo. Tudományos és szépirodalmi havi folyóirat. Szerk. Marich Ágoston. Nyom. Nagy Sándor. I. évf. Ára 3 kor.

Összesen 1.

ÖSSZEGEZÉS.

	Budapesten	vidéken	összesen
Magyar nyelvű folyóirat (ebből többnyelvű Budapesten 22, vidéken 10.)	266	150	416
Német nyelvű folyóirat	12	22	34
Angol » »	1	—	1
Franczia » »	1	—	1
Olasz » »	—	1	1
Szerb » »	—	5	5
Tót » »	2	16	18
Horvát » »	1	—	1
Román » »	1	6	7
Bunyevácz » »	—	1	1
Vend » »	—	1	1
Esperanto » »	1	—	1
Összesen	285	202	487

FÜGGELÉK.

A magyar nyelvű hirlapok és folyóiratok statisztikája 1780-tól 1905-ig.

Az első magyar hirlap **1780** jan. 1-én jelent meg Pozsonyban (Ráth Mátyás *Magyar Hirmondó*-ja). Budapesten **1788** okt. 8-án szerdán indult meg az első magyar rendes hirlap *Magyar Merkurius* czímmel, hetenként kétszer járt, és Paczkó Ferencz betűivel nyomatott Pesten. A második lap Pesten az **1806** jul. 2-án keletkezett *Hazai Tudósítások:* szerk. Kulcsár István. Ez volt az első magyar hirlap, mely 4-rét alakban jelent meg és hosszabb életű volt.

1830-ban **10** magyar hirlap és folyóirat jelent mep.

1840 elején **26** magyar lap volt hazánkban.

1847-ben **33.**

1848—49-ben **86** magyar hirlap jelent meg.

1850 elején **9** lap adatott ki a magyar nyelven.

1854 márcz. 5-én, mikor a *Vasárnapi Ujság* megindult, ezzel együtt **20** magyar hirlap és folyóirat jelent meg.

1861 elején, midőn az első évi rendes hirlapkimutatást a *Vasárnapi Ujság* közli, **52** volt a *magyar* hirlapok és folyóratok száma.

1862	elején **65**	**1884**	elején	**482**
1863	» **80**	**1885**	»	**494**
1864	» **70**	**1886**	»	**516**
1865	» **75**	**1887**	»	**539**
1866	» **81**	**1888**	»	**561**
1867	» **80**	**1889**	»	**600**
1868	» **140**	**1890**	»	**636**
1869	» **163**	**1891**	»	**645**
1870	» **146**	**1892**	»	**676**
1871	» **164**	**1893**	»	**699**
1872	» **198**	**1894**	»	**735**
1873	» **201**	**1895**	»	**806**
1874	» **208**	**1896**	»	**801**
1875	» **246**	**1897**	»	**1100**
1876	» **240**	**1898**	»	**1207**
1877	» **268**	**1899**	»	**1103**
1878	» **281**	**1900**	»	**1132**
1879	» **321**	**1901**	»	**1156**
1880	» **368**	**1902**	»	**1216**
1881	» **356**	**1903**	»	**1262**
1882	» **412**	**1904**	»	**1330**
1883	» **427**	**1905**	»	**1615**

hirlap és folyóirat jelent meg *magyar nyelven.*

Budapest, 1906. Az Athenaeum r.-t. könyvnyomdája.

A M. N. MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

A Magyar Könyvszemle új folyama.

A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára 1893-ban a Magyar Könyvszemle új folyamát indította meg.

A folyóirat, mint a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának hivatalos kiadványa s a magyar bibliografia egyedüli szakközlönye, 1876 óta áll a hazai tudomány érdekeinek szolgálatában. Első sorban a műzeumi könyvtár érdekeinek előmozdítására lévén hivatva, ismerteti annak egyes csoportjait; beszámol az évi gyarapodásról, a végzett munkáról és teljes megbízható képet ad a könytár belső életéről. Ismerteti a hazai és külföldi könyv- és levéltárakat, kiváló figyelmet fordítva ezek magyar és különleges bibliografiai vonatkozású anyagának felkutatására és közzétételére. Számot ad a hazai és külföldi könyvészeti irodalom termékeiről s figyelemmel kiséri a külföldi irodalom hazánkra vonatkozó kiadványait.

A Magyar Könyvszemle évnegyedes füzetekben, évenként márczius, június, szeptember és deczember hónapokban jelenik meg 24—26 ívnyi terjedelemben több műmelléklettel. Előfizetési ára egész évre 6 korona, a könyvárusi forgalomban 8 kor.; egy-egy füzet ára 2 kor.

Az előfizetési pénzeket a **Magyar Nemzeti Múzeum pénztári hivatala** fogadja el; a folyóirat szellemi részét érdeklő közlemények **a szerkesztő czimére a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárába** küldendők.

A Magyar Könyvszemle régi és új folyamainak kötetei kaphatók *Ranschburg Gusztáv* könyvkereskedésében, Budapest, *IV. Ferenczieк-tere 2.* A régi folyam 2—16. kötetének ára kötetenkint 4 korona, az új folyam 1—14. kötetének ára kötetenkint 8 korona. Az előfizetések ezentúl is a *Magyar Nemzeti Múzeum pénztári hivatalához* küldendők.

Megjelent és a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárában kapható: *A hazai hirlapirodalom 1905-ben. I. A magyar hirlapirodalom, Zászló Jánostól. II. A nem magyar nyelvű hirlapirodalom, Kereszty Istvántól. III. Folyóiratok, Horváth Ignácztól. Függelék: A magyar nyelvű hirlapok és folyóiratok statisztikája.* Ára 1 kor. 10 fillér.

MAGYAR KÖNYVSZEMLE. — REVUE BIBLIOGRAPHIQUE HONGROISE.

Publiée par la bibliothèque Széchényi du Musée National Hongrois
Directeur: M. François Kollányi.

Quatre livraisons par an; prix du volume 6 couronnes = 6 francs = 5 marcs.

Nouvelle série. XIV. volume. 4-e livraison. Octobre—Décembre 1906.

SOMMAIRE.

Page

François Kanyaró. Les oeuvres inconnues et perdues de Melius ... 289

Jules Szekfű. Un manuscrit de Schesaeus au Musée National Hongrois 321

Dr. Paul Gulyás. Les règles de la description bibliographique des imprimés modernes ... 335

Etienne Sági. Notes hongroises dans un recueil d'incunables de la Bibliothèque Széchényi du Musée Nat. Hongrois ... 345

Indicateur officiel. Raport sur l'état de la Bibliothèque Széchényi du Musée Nat. Hongrois dans le troisième trimestre de 1906 ... 353

La Bibliothèque du Musée de Transsylvanie en 1905 ... 356

Littérature. Joseph Szinnyei père: La vie et les oeuvres des écrivains Hongrois. 100e livr. Par le *dr. Paul Gulyás.* — A. G. Little: Initia Operum Latinorum. Par *[g].* — Documents pour servir à l'histoire des écoles. Par *Ladislas Kováts* — P. Schwenke et A. Hortschansky: Berliner Bibliothekenführer. Par *—sp—.* — Léon Gruel: Manuel historique et bibliographique de l'amateur de reliures. II. partie. Par *—s —l.* — Revue des périodiques étrangers. ... 363

La littérature bibliographique hongroise dans le troisième trimestre de 1906. Par **Ignace Horváth.** ... 375

Notices. Nomination à la Bibliothèque Széchényi du Musée National Hongrois. — Société française de Bibliographie. — Enchères de manuscrits à Vienne *(Spectator).* — Documents sur l'histoire des bibliothèques tirés des archives primatiales d'Esztergom *(Louis Thallóczy).* — Le département pour la jeunesse dans les bibliothèques de l'Amérique (Г.) ... 377

Changements dans l'état des imprimeries en Hongrie du 1-er septembre 1906 au 30 novembre ... 384

Table des noms et des matières ... 385

Siège de la rédaction et de l'administration: *Magyar Könyvszemle Budapest, Musée National Hongrois.*

Budapest, az Athenaeum r.-t. könyvnyomdája.